

ЛИЗА РОГАК
НЕСПОКОЙНО СЪРЦЕ
ЖИВОТЪТ И ВРЕМЕТО НА
СТИВЪН КИНГ

Превод от английски: Живко Тодоров, 2010

chitanka.info

*На Скот Мендъл,
за това, че вече пет години
се занимава с мен и слабостите ми*

ВЪВЕДЕНИЕ

„Боя се от всичко.“

Стивън Кинг

Вероятно не е изненадващо, че страховете на Стивън Кинг обсебват всяка секунда от живота му. Той е заобиколен от тях и всеки, който е прочел поне един от романите му, знае, че и най-обикновеният предмет може да се превърне в предвестник на ужаса.

В различни моменти през годините Кинг е натрупал цял списък „страхове за пране“: тъмнината, змиите, плъховете, паяците, кашавите неща, психотерапията, уродливостта, тесните пространства, смъртта, неспособността да пише, летенето... Попълнете празното, списъкът е дълъг. За себе си той казва, че има постоянен адрес в „Народна Република Параноя“.

Трактатите му на тема „Страх от числото 13 (трискайдекафобия)“ са особено показателни. „Чуя ли за числото 13, по гърба ми винаги пробягва ледена тръпка — споделя той. — Когато пиша, никога не спирам, ако номерът на страницата е 13 или кратно на 13 число; просто продължавам да тракам на клавиатурата, докато не стигна до безопасно число. Винаги вземам наведнъж двете последни стъпала на задното ми стълбище, за да станат от 13 на 12. Все пак до 1900 година бесилките в Англия са имали 13 стъпала. Когато чета, не спирам на страници 94, 193, 382, защото сборът от тези числа прави 13.“

Схващате картинката. Кинг (предпочита да го наричат Стив) черпи доста свободно от страховете си в своето творчество, но в същото време една от причините да пише е опитът да ги задави, да ги удуши и да се избави от мъките им веднъж завинаги, за да не бъде никога повече тормозен от тях.

Да, сигурно. И той не го вярва.

Единственият начин да се изолира от тях е писането. Щом набере скорост и се увлече в история за определен страх, той изчезва, поне временно. Стивън Кинг пише колкото се може по-бързо и ожесточено, защото, ако е научил нещо след десетилетия писане, то е следното: в мига, в който писалката спре да се движи или компютърът изгасне, страховете нахлуват отново, готови за още един рунд.

Въпреки ужаса си от психотерапевти, веднъж посетил един. Когато започнал да каталогизира страховете си, терапевтката го прекъснала и му казала да си представи страха като топка, която може да стисне в юмрука си. Писателят едва не хукнал към вратата. „Госпожо, представа си нямате колко много страх съм събрал — отвърнал той. — Може да успее да го смаля до размерите на футболна топка, но със страха си изкарвам прехраната и по-малък от това не мога да го направя.“

В един разговор с Денис Милър в бившето му телевизионно шоу Стив с възхищение разбрал, че е открил сродна душа в Царството на страха. Двамата обсъждали фобията си от летене, когато Кинг изложил теорията си, че общият страх на пътниците в самолета го предпазва от катастрофи.

„Точно така — кимнал с разбиране Милър. — Степента на скованост в телата ни задържа крилата на самолета във въздуха.“

„Не съвсем — обяснил му Стив. — Въпрос на психика е. Ако имаш малко мозък в главата си, би трябвало да знаеш, че не става така. Има трима-четирима души, които са ужасени до мозъка на костите си. Точно те задържат самолета във въздуха. Човек трябва да се бои от полетите, в които никой не се страхува от летенето. Можеш да ми вярваш — именно те катастрофират.“

От публиката се разнесли няколко нервни подхилвания. И двамата примигнали под блясъка на прожекторите и се спогледали озадачено. „Те мислят, че се шегуваме?“

Къде щеше да е днес без страха Стивън Кинг? Той сякаш е прирастен към него — още нещо, с което да злоупотребява, също като с алкохола и наркотиците, от които е бил зависим десетилетия наред. Всъщност той изобщо не крие дългогодишната си борба с тези пороци.

„Всички вещества, към които човек се пристрастява, са част от лошата ни страна — казва той. — Мисля, че това обсебване е част от онова, което те прави писател, което те кара да искаш да опишеш всичко. За мен писането е наркомания. Дори да не върви както трябва, ако не пиша, това не ми дава мира.“

Един от изумителните аспекти в живота на Стивън Кинг е, че обилната употреба на наркотици и алкохол не е попречила нито на количеството, нито на качеството на огромното му творчество. И все пак, макар че по-късно признава учудването си, че работоспособността му не е била нарушена (особено в най-гъстата омая), той изразява и съжаление, че не може да си спомни как е писал някои книги — например „Куджо“. Това явно го тревожи, защото винаги си е спомнял с любов за всеки един от своите романи и разкази, връщайки се към тях като към стари приятели, припомняйки си нюансите и идеите на даден свят и персонажи, които са се зародили в ума му.

Да пише ужаси и да разказва истории, се превърнало до такава степен в част от битието му, че бълването на хиляди думи всеки ден било за него нещо съвсем естествено, въпреки дневните дози алкохол и наркотици, които с лекота биха убили някое колежанче на купон през уикенда. Някои от измислиците и отричането се прокрадват и в интервютата му. Години наред той разказва на журналистите, че пише неизменно всеки ден, като си почива само на Четвърти юли, на рождения си ден и на Коледа. Това е чиста лъжа. По-късно признава, че му било невъзможно да не пише всеки ден в годината, но мислел, че като каже на почитателите си, че си позволява цели три дни почивка от писането, ще се издигне повече в очите им. Още не бил разбрал, че, признавайки пороците си, ще изглежда още по-земен за тях.

Макар че отдавна без никакви угризения се възхищава на всички продукти за масовия вкус (дори се нарича „Биг Мак“ на писателите), той невинаги се чувства удобно на пиедестала. Стив се утвърждава като икона в популярната литература доста рано, само няколко години след излизането на първия му роман — „Кери“ (Carrie). Въпреки това, той не се свени да използва славата си, когато му изнася.

Кинг твърди, че мрази да е известен (съпругата му Табита ненавижда славата повече и от него, описвайки живота с прочут

съпруг като „проклет аквариум за рибки“), но дори след три десетилетия в светлината на обществения интерес той все още разговаря с журналистите от малки и големи медии, участва в публични обсъждания, ходи на мачовете на „Ред Сокс“ и дава автографи върху книгите си. В крайна сметка, след повече от 30 години в този бизнес, способността му да продава книги не зависи особено от това, дали ще дава интервюта. Въпреки че се има за срамежлив, той и сега е все тъй открит и самоподценяващ се, както и в началото.

Но монетата си има и обратна страна: „Когато навлизаш в тази професия, никой не ти казва, че ще получаваш котешки кости по пощата или писма от побъркани хора, или пък че цели тълпи туристи ще се трупат край оградата ти и ще снимат.“

И понеже никога не се опитва да се крие, почти всеки произволно избран жител на Нова Англия може да се похвали, че е виждал Стивън Кинг.

Един човек от Ню Хампшир, който редовно посещавал Фенуей Парк^[1], знаел, че Стив има билети за всички мачове на „Ред Сокс“. В продължение на няколко години той все се оглеждал да зърне писателя, но така и не успял. Един ден на стадиона видял Кинг да върви към него и се вцепенил. Не можел да измисли какво да му каже. Най-накрая единственото, което му хрумнало, било „Буу!“, когато се изравнили един с друг. Стив също му отвърнал „Буу!“ и се запътил към мястото си.

„Той просто е амбициозен човек, който иска да е най-добрият в занаята си“, казва Уорън Силвър, негов приятел от Бангор.

И това — след 63 книги, публикувани в продължение на 35 години, включително сътрудничества с други автори, сборници с разкази — и „Зеленият път“, който се брои за шест отделни книги. След публикуването на „Кери“ през 1974 г. нито един от романите му не е престанал да се отпечатва в нови издания — постижение, с което могат да се похвалят само малцина автори на бестселъри. Още едно доказателство, че страховете му са все така големи.

Има ли някаква определена причина да пише? Макар и да признава, че го прави, за да победи страховете си, и главно за една персона — самия себе си, — от време на време той ни дава да надникнем към истинския човек зад кулисите, за когото Стив няма ясен спомен: баща му, който една вечер излязъл от къщи за кутия

цигари и не се върнал, оставяйки жена си и двамата си синове (4-годишния Дейвид и 2-годишния Стив) да се оправят сами в годините на детството, изпълнено с отчайваща бедност и огромна несигурност.

„Наистина смятам, че пиша заради самия себе си, но все пак, изглежда, има цел, към която се излива творчеството ми — казва Кинг. — Винаги ме интересува идеята, че много от писателите пишат за бащите си, защото тях вече ги няма.“

Стив се справял с трудното си детство, като първо се насочил към книгите, а след това — към писането на собствени разкази. И, по неговите думи, никога повече не напуснал този свят.

„Трябва да си малко луд, за да станеш писател, защото трябва да си представяш светове, които не съществуват — казва той. — Причуват ти се гласове, измисляш си небивалици, правиш всичко онова, което са ти забранявали като малък, или са те карали да правиш разлика между реалността и тези неща. Възрастните ти повтарят: «Имаш въображаем приятел? Много хубаво, но ще ти мине, щом пораснеш.» На писателите обаче не им минава.“

И тъй, кой всъщност е Стивън Кинг? Стандартното предположение на случайните фенове и клеветниците е, че той сигурно е зловец човек, който обича да взривява разни неща в задния си двор. Верните му почитатели разсъждават малко по-задълбочено, защото го познават като човек, отдаден на семейството си и покровител на безброй благотворителни каузи, много от тях разположени около дома му в Бангор, Мейн.

Приятелите му обаче ни представят по-различна и по-комплексна картина.

„Той е гениален, забавен, щедър и състрадателен човек, чийто характер е изграден от редица слоеве — твърди дългогодишният му приятел и съавтор Питър Строб. — Онова, което виждате на повърхността, не само не отговаря на душевността му, но дори на това, което виждате. Стив е огромно имение с много стаи, което го прави чудесен събеседник.“

Според Бен Винсът, приятел на Стив, на когото той е помагал за книгата му „Пътят към Тъмната кула“ — пътеводител към седемтомното основополагащо произведение на Кинг, мнението на

писателя за самия него е донякъде учудващо: „Стив все още се смята за жител на малко градче, който е направил някои интересни неща, но не мисли, че личният му живот би заинтересувал някого.“

И не проумява защо някой би искал да прочете цяла книга за него — камо ли пък да я напише. От друга страна, той няма нищо против хората да обсъждат творбите му — било то в разговор или в книга.

Но всички знаем, че греша. Стивън Кинг води безкрайно интересен живот и понеже ние се плашим до смърт от романите, разказите и филмите му, естествено е да искаме да научим нещо повече за бащата на тези произведения. Кой не би желал?

Това е биография, история на неговия живот. Разбира се, в нея са засегнати творбите му, те са неизбежни, но главната атракция тук не са те, а самият Стивън Кинг.

През годините почитателите на Стивън се прочуват с това, че му дърпат ушите, когато обърква някой факт в своите истории. Например в „Сблъсък“ любимото лакомство на Харолд Лодър е блокче „Пейдей“. В един момент от историята Харолд оставя шоколадов отпечатък в един дневник по време, когато това блокче не е съдържало шоколад. В първите няколко месеца след публикуването на книгата Стив получава цели чували с писма от читатели, които го информират за грешката му. Тя бива поправена в следващите издания на книгата. В един момент, разбира се, сладкарската компания започва да произвежда блокчетата „Пейдей“ с шоколад. Макар че някои биха казали, че Стив е бил далновиден, не можем да го виним; в крайна сметка той е човек, който не обича да прави проучвания, когато се е задълбочил в писането на роман. „Правя проучвания... след писането — казва той. — Защото, когато пиша книга, предпочитам да не ме объркват с факти, а да карам напред и да я завърша.“

От друга страна, неговото нехайство за фактите от живота му като писател и като обикновен човек се оказва доста отчайващо за мен и други писатели. Докато правех проучвания за тази биография, се опитах да проверя фактите от живота му от няколко източника, но дали заради естественото влошаване на паметта, идващо с възрастта, или заради двете десетилетия непрестанна злоупотреба с алкохол, кокаин и

други опии в различни комбинации, не можем да му се сърдим, че тук-там бърка датите.

Например в „За писането“ (*On Writing*) той споменава, че майка му е починала през февруари 1974 г., два месеца преди излизането на „Кери“. Аз обаче не само имам копие от некролога, но и от смъртния ѝ акт. И в двата е посочено, че е починала (без никакво съмнение) на 18 декември 1973 г. в Мексико, Мейн, в дома на брата на Стив — Дейв.

След като реших да пиша за живота на Кинг, се разшетах. Изрових стари негови интервюта от почти неизвестни вестничета и списания, издали само по един брой през 1975 г., прочетох редица книги и изгледах почти всички филми по неговите разкази и романи — и добри, и лоши. С лошите падна голям смях. Потопах се и в множеството книги, писани за него, и творбите му от началото на осемдесетте. Както и при филмите, и тук има добри и не съвсем добри.

Поразиха ме не толкова кръвта, червата и специалните ефекти; кървавите сцени в книгите му и филмите по тях не бяха чак толкова лоши, колкото си представях. Нито пък се прехласнах по способността му да обрисова и развива персонажите; вече знаех, че това е една от запазените му марки.

Възхити ме най-вече колко забавен е той. Наистина забавен. Да, неговото използване на препратки към поп културата и известните марки могат да бъдат забавни, поставени до човек, от чийто врат стърчи касапски сатър, или до труп в офис със забоден молив „Еберхард“ във всяко око, но чувството му за хумор просто ме разбива. Паднах от смях, когато от камионетката за сладолед в „Машини убийци“ се разнесе „Кралят на пътя“, и още веднъж в „Нощна смяна“, когато плъховете се опитваха да се задържат върху счупени дъски, носещи се по бързия поток под пода на воденицата, а музиката, която се чува, е „Сърф-сафари“ на Бийч Бойс. Кинг не е написал сценария на втория филм, но човек може да бъде абсолютно сигурен, че дългата ръка на влиянието му се е усетила във филма.

Стив официално е заявявал безброй пъти, че въпросът, който мрази най-много, е „Откъде черпите идеите си?“ Мен, като биограф, трябва само да ме запитате „Оторизирано ли е?“, за да се смръщи лицето ми като това на Кинг, след като някой благоговеещ почитател му е задал въпроса за идеите.

Не, тази биография не е оторизирана. Стандартният виц сред биографите е, че една книга оторизирана ли е, значи е добро лекарство за безсъние. Кинг знае за тази негова биография и е казал на приятелите си, че могат да разговарят с мен, ако желаят. Посетих Бангор в течение на няколко сиви, мрачни ноемврийски дни през есента на 2007 г., за да разгледам всички ключови „свърталища на духове“, описани от Кинг. С други думи, основните точки на местните туристически обиколки, свързани със Стивън Кинг. По чиста случайност една сутрин се озовах в офиса му в бившите казарми на Националната гвардия, близо до летището, а дългогодишната му секретарка Марша Де Филипо ме подложи на кръстосан разпит за целите, които си поставям с тази книга.

През по-голямата част на този половинчасов разпит самият Кинг кръжеше току до вратата, заслушваше се в разговора ни, но нито веднъж не влезе вътре.

В крайна сметка, може би най-изненадващото за Стивън Кинг е, че той е неизлечим романтик, което си личи във всичките му творби. И за учудване на милионите му почитатели пръв си го признава, макар че да чуеш как го обяснява, не е кой знае какво откровение.

„Да, романтик съм — казва Кинг през 1988 г. — Вярвам във всички онези сладникави, романтични неща — че децата са добри, че доброто побеждава злото, че е по-добре да си обичал и да си загубил любимия, отколкото никога да не си обичал. Наистина вярвам в тези глупости. И няма как да не вярвам, защото често ги виждам с очите си.“

Най-романтичните сърца обаче са и най-неспокойните. Реших да озаглавя тази биография „Неспокойно сърце“, защото е видно, че детството на Стивън Кинг е оставило траен отпечатък върху личността му — за добро и за недотам добро.

В едно интервю за Би Би Си, когато Стив говори за баща си и как е раснал без него, той започва малко предпазливо, наежено, сякаш казва: „Защо разговаряме за това? *Напълно* съм го превъзмогнал, и то от десетилетия насам.“ Но веднъж започнал, разказът му става болезнено интимен, разкривайки нараненото, сприхаво момче, което все още съществува близо до повърхността под кожата на Стивън

Кинг. Писателят разказва как в детството му другите деца имали бащи, а той — не. Естествено мъжете роднини били наблизко, но не било същото. *Никога* нямало да бъде същото.

„Бащата от «Сиянието» поне е със семейството си, макар и да е лош — обяснява той. — При мен имаше вакуум, който не бе нито добър, нито лош — просто една празнота.“ В този момент лицето му леко се набръчка, той разсеяно прокара пръсти през косата си и отвърща поглед от камерата, която остава фокусирана върху него секунда-две, преди рязко да смени кадъра.

Накратко, Стивън Кинг така и не е преодолял чувството, че е изоставено дете, и никога не е преставал да бъде дете, на което отсъствието на бащата не дава покой. Това никога няма да се промени. То е повлияло върху целия му живот — от детството и женитбата до неговите книги. *Особено* върху книгите му.

Не забравяйте това, докато четете тази биография и романите на Стив, и ще видите, че то ще ви помогне да разберете значително по-добре човека и сътворените от него светове.

---

[1] Фенуей Парк — стадион в Бостън, Масачузетс. — Б.пр. ↑

1. СПОСОБЕН УЧЕНИК

По всичко личи, че е било възможно Стивън Кинг изобщо да не се роди.

Майка му, Нели Рут Пилсбъри, която използва второто си име, се омъжва за капитан от търговския флот на име Доналд Едуин Кинг на 23 юли 1939 г. в Скарбъро, Мейн. Но като се имат предвид честите и дълги отсъствия на Доналд вследствие на избухналата война, бракът им е бил нестабилен от самото начало.

Лекарите информирали Рут, че не може да има деца, затова семейство Кинг постъпило както повечето бесплодни двойки по онова време — подало молба за осиновяване на дете.

Дейвид-Виктор е осиновен малко след раждането си в Портланд, Мейн, на 14 септември 1945 г. — месец след края на войната.

Въпреки лекарската диагноза, посред зимата на 1947 г. Рут открива, че е бременна. Стивън Едуин Кинг се ражда на 21 септември 1947 г., точно две години след финализирането на процедурата по осиновяване на Дейвид. Същия рожден ден има и Хърбърт Джордж Уелс, автор на класическия научнофантастичен роман „Война на световете“, който е роден 81 години по-рано.

Нели Рут Пилсбъри е родена на 3 февруари 1913 г. в Скарбъро, Мейн, в семейството на Гай Хърбърт и Нели Уестън Фог Пилсбъри. Тя е четвъртото от осемте деца.

Родът на Рут има дълбоки корени в родния ѝ град на брега на океана — Скарбъро, Мейн. Прапрадядо ѝ Джонатан Пилсбъри се заселил в града преди 1790 г., точно след края на Американската революция, оженил се за местна жена и създал семейство. Поколения наред предците на Рут били притежатели на недвижими имоти, занимавали се със земеделие и строели кораби и къщи в Скарбъро. Семейството живеело в Праутс Нек — полуостров, на 15 минути път с кола от Портланд, чието население било смесица от летни туристи и местни жители, корените на които се простирали поне няколко поколения назад. Като младо момиче Рут била заобиколена от своите

братя и сестри, братовчеди, лели, чичовци, баби и дядовци. Художникът Уинслоу Хоумър, починал през 1910 г., имал ателие и къща, в която прекарал последните си години, близо до дома на Гай Пилсбъри.

През XIX век Скарбъро бил оживен пристанищен град. Освен със земеделие местните жители се занимавали с риболов и корабостроене. През 1877 г. била построена дига, която да контролира приливните води на блатата, но тя променила терена около Скарбъро и пристанището се превърнало в соленоводно мочурище.

Градът се съвзел и си спечелил популярност като лятна туристическа дестинация в началото на XX век, когато редовна тролейбусна линия започнала да превозва туристи от Бостън и Ню Йорк. Заедно с туристическите спални, хотели и мотели започнали да никнат и ваканционни заведения, наричани „крайбрежни ресторанти за вечеря“. По-голямата част от населението работело в туристическата индустрия през лятото, включително и в един хотел, известен като „Пилсбъри Хаус“, управляван от роднини на Рут от 1915 до 1932 г. През първите години след 1900 г. бащата на Рут, Гай, си докарвал допълнителни доходи към дърводелския си занаят, като прекарвал туристи от автогарата до хотелите с файтон, теглен от коне.

Нели, майката на Рут, работела като учителка, преди да се омъжи — всички членове на семейство Пилсбъри много държали децата им да получат училищно и музикално образование. Братята и сестрите на Рут учели в колежа „Баудойн“, „Нортийстърн“ и „Емерсън“.

През 1931 г. Великата депресия се загнездила здраво в крайбрежен Мейн. Местните жители вече били свикнали да преживяват с каквото имат, но Депресията още повече стопила доходите на домакинствата, защото все по-малко туристи можели да си позволят ваканционни пътувания до щата. Гай Пилсбъри трябвало да храни доста гърла: най-голямата му дъщеря Мери, на 23-годишна възраст, все още живеела при родителите си, както и останалите му деца — Моли, Лоис, Мери, Гай-син, Каролин, Етелин и Рут. Време било някои от тях да напуснат бащиното огнище. Рут нямала нищо против да замине и да види малко свят.

След идиличното си детство известно време тя изучавала пиано в Консерваторията на Нова Англия в Бостън. За живота ѝ по време на

Депресията се знае малко, но явно не ѝ е било много лесно, що се отнася до личния ѝ живот.

Две години след като напуснала Скарбъро през 1931 г., Рут се омъжила, но бракът ѝ бързо се вгорчил и тя подала молба за развод. През 30-те години на ХХ век разводите в САЩ били рядкост и много мъже автоматично гледали на разведената жена като на развалена стока. Няколко години по-късно тя се запознала с Доналд Едуин Кинг, роден на 11 март 1914 г. в семейството на Уилям Р. и Хелън А. Баудън Кинг в градчето Перу, щат Индиана; историята на Рут като разведена жена очевидно не го притеснявала.

Рут и Доналд се оженили на 23 юли 1939 г. в Скарбъро, Мейн, в присъствието на семейството ѝ. Скоро след сватбата младоженците се преместили в Чикаго и заживели с родителите на Доналд на Бел Плейн Авеню №4815. Омаята на медения месец бързо се изпарила и Рут се затъжила за родния си Мейн. Тя често оставала сама вкъщи, докато Доналд продължавал да обикаля света с търговския флот.

През следващите шест години семейството често се местело. След като прекарали две години в Чикаго, те се преместили на ул. „Терас Плейс“ №17 в Кротън на река Хъдсън, северно от Ню Йорк. Но Дон отново заминал, оставяйки Рут да се оправя сама в продължение на няколко години, а той си идвал у дома само от време на време.

Тя посрещала храбро трудностите и решила да гради музикална кариера. Всяка неделя сутрин пътувала с ферибота до Рокфелер Сентър в Манхатън, за да свири на орган в радиопредаване на Ен Би Си, наречено „Днешната църква“, което представлявало седмично излъчване на традиционна църковна служба. Дори Доналд да е бил против кариерата на съпругата си, това не я възпирало. В края на краищата Рут била упоритата жена. Пък и той не оставал вкъщи достатъчно дълго, за да успее това да го подразни.

Когато станало ясно, че краят на Втората световна война приближава, семейство Кинг се завърнало в Мейн и Доналд най-сетне загърбил волния моряшки живот. Брачната двойка сключила несигурно примирие в скромния си дом в Скарбъро, Мейн — на час път с кола от роднините на Рут в Даръм. Тя така и не се научила да шофира и разчитала на съпруга си, за да ходи където и да е. Той не обичал особено роднините ѝ, така че посещенията им не били чести.

Неудовлетворението на двамата от семейния им живот се задълбочавало.

Доналд се хванал на работа като пътуващ търговец в околностите на Портланд, предлагайки прахосмукачки „Електролукс“ на домакините, които създавали семейства и охолни домакинства с началото на следвоенния бум на бебета. Знанието, че ще прекарва всяка вечер в една и съща къща с една и съща жена не се отразявало добре на неспокойния дух на Доналд, който си прекарвал добре през годините, в които обикалял по целия свят с корабни рейсове, траещи месеци наред. „Както веднъж ми каза майка ми, той е бил единственият пътуващ търговец, който редовно правел демонстрации на прахосмукачки пред красиви млади вдовички в два часа през нощта — разказва Стив години по-късно. Бил голям женкар според майка ми. Във всеки случай, определено го е стягал чепикът, бил е скиталец, както се пее в песента. И неприятностите лесно са го намирали.“

Нито осиновеното, нито родното му дете можели да задържат Доналд при семейството. Бил заседнал на място, което не харесвал, със семейство, което не желал особено. Но дори вдовиците, които го канели в къщите си заради нещо повече от прахосмукачките му, не могли да го задържат. Той тъгувал по волния живот на морските пътешествия и по това да се буди сутрин (или посред нощ), без да знае с какви врагове ще се сблъска.

И тъй, една нощ, когато Стив едва навършил две години, Доналд нехайно казал на жена си, че отива до магазина за пакет цигари. Излязъл през вратата и продължил по пътя. Така и не го видели повече. Драмата на неговото заминаване би била комично клише, ако не били трайните увреждания, които нанесла на всички членове на семейство Кинг.

Рут била находчива жителка на Мейн, пестелива и практична по природа.

След като съпругът ѝ я изоставил, взела двете си деца, преглътнала гордостта си и отишла при роднините си, както и при семейството на Дон в Чикаго, които последователно ги приютили за известно време, докато тя си намери работа, с която да свързват двата края. За веднъж разведена и веднъж изоставена пианистка с две малки

деца никак не било лесно да си намери постоянна работа, дори и в големия икономически бум на следвоенните години, затова тя приемала това, което ѝ се предлагало — най-често физически труд като домашна прислужница или продавачка в пекарна.

Малкото семейство Кинг живеело в една от стаите в къщата или апартамента на някоя леля или братовчедка, докато Рут не усещала, че гостоприемството им е на път да се изпари. Тогава се премествали у следващия състрадателен роднина със свободна стая. Тези обикаляния ги отвели далеч извън Мейн. През първите четири години след заминаването на Доналд, от две до шестгодишната възраст на Стивън, те живели в Чикаго; Форт Уейн, Индиана; Молдън, Масачузетс и Уест Де Пиър, Уисконсин.

Понякога, за голям ужас на Рут, ѝ се налагало да разделя семейството. Имало период, в който Стив живеел при по-малката сестра на Рут — Етелин и съпруга ѝ Орън Флоус в Уест Даръм, Мейн, а Дейв бил оставен при Моли, друга от сестрите, в Молдън, Масачузетс.

Рут Кинг рядко позволявала на момчетата да видят унието ѝ от тяхната бедност и вечните местения. Вместо това тя подхождала към положението им с чувство за хумор и разказвала приказки на малките си синове. Както оптимизмът ѝ, така и приказките ѝ оставили трайна следа в съзнанието на Стив.

Момчетата често делели една спалня, а по-често и едно легло и трябвало да се задоволят с овехтелите подарени дрешки и счупените играчки на братовчедчетата си, които често пъти негодували, че на Стив и Дейвид им се отделя такова внимание. Сред такива пререкания и неколцина роднини, които очевидно не били възхитени от това някакви малчугани да им се плетат в краката, двете момченца бързо свикнали да се грижат един за друг, намирайки уютно убежище в света на книгите. Когато Рут се връщала от работа, тя ги изпитвала, за да е сигурна, че са се занимавали само с четене, докато я е нямало.

Неотдавна Стив разказа една история за времето, когато бил четиригодишен и си играел навън с приятелче, което живеело близо до железопътна линия. Когато му се приискало да се прибере, трябвало да чака да го вземат или да се обади на Рут, но час по-късно той се появил у дома, изпаднал в шок, с преbledняло като платно лице.

Докато си играели, приятелчето на Стив се озовало на релсите и го блъснал товарен влак. „Мама ми каза, че са събрали парчетата от него в плетена кошница — разказва години по-късно Стив. — Тя така и не разбра дали съм бил наблизно; нямам никакъв спомен за инцидента, а само че ми е разказвала за него няколко години по-късно.“

Постоянната смяна на адреса на семейството продължавала. Когато Стив бил в детската градина, Рут стегнала багажа и заминали да живеят при семейството на Доналд в Чикаго за известно време. Това било нещо ново — реална връзка с бащата. От толкова премествания Стив и Дейв се били научили да са тихи, когато наоколо има възрастни, но това било особено важно при престоя им при баба Спански — майката на Доналд. В нейно присъствие Стив бил още по-послушен по две причини.

Първо, ако си мълчал и само слушал, можело да я чуе да говори за причината, поради която баща му ги е напуснал. В крайна сметка, тя била майка на Доналд, *нямало начин* да не знае какво е станало с него. Но дори да знаела къде се подвизава синът ѝ, тя си мълчала.

Второ, тя изобщо не приличала на роднините на майка му от Мейн, които били сдържани, мълчаливи и отбягвали неудобните и трудни теми. Баба Спански напомняла на Стив за злите вещици от приказките, които си четели с Дейв. „Беше едра, набита жена, която ту ме възхищаваше, ту ме отблъскваше — казва той. — Още си спомням как се кискаше като стара вещица през беззъбите си венци. Пържеше си по цял самун хляб в мазнина от бекон на една ужасно стара печка, а после го излапваше, каканижейки: «Ох, че е хрускав!»“

След като напуснали дома на баба Спански, те се преместили за известно време в Уест Де Пиър, Уисконсин, при сестрата на Рут, Кал. После пък заминали за Форт Уейн, Индиана, където отседнали при сестрата на Дон, Бети, за няколко месеца, преди да си намерят самостоятелен апартамент наблизно. Но Стив вече знаел, че и това няма да трае дълго. Или ги гонели (веднъж ги изритали, след като бавачката им заспала и един съсед видял Стив да пълзи по покрива на сградата), или на сестрите им писвало и започвали да въртят междуградски разговори, за да видят кой ще вземе Рут и момчетата *този път*. Не след дълго отново идвало време да се местят.

Когато Стив станал на шест години, Рут и синовете ѝ се преместили в къщата на сестра ѝ Лоис в Стратфорд, Кънектикът. Изглеждало, че най-сетне късметът ще се усмихне на Рут. След като порботила няколко месеца, тя спестила достатъчно пари, за да наеме самостоятелен апартамент наблизо.

Щом Стив тръгнал на училище, той винаги бил новият ученик в класа, понякога по два пъти в една учебна година. Но бързо се научил да се оправя. Ако някой от съучениците му започнел да го дразни, това не продължавало дълго; Стив впрягал на работа интелигентността и остроумието си, за да обезоръжи деликатно както съучениците, така и учителите си. Винаги го правел любезно, защото имал печален опит с лошото отношение към самия него и знаел, че това само кара жертвата да мрази насилника още повече, така че рядко имал някакви проблеми.

Но от самото начало Стив си бил болнаво дете. Дали от стреса, причинен от постоянните местения на семейството, или от бедния живот, той прекарал по-голямата част от първата си училищна година на легло вкъщи. Първо пипнал дребна шарка, последвана от стрептококова инфекция на гърлото, която обхванала и ушите му. Накрая се озовал с неприятна ушна инфекция, от която не могъл да се отърве, колкото и антибиотици да пиел.

За да се бори със скуката у дома, той поглъщал жадно всяка книга, която успявал да намери, включително и широк асортимент от комиксите на онази епоха, но започнал да съчинява и собствени истории. Един ден преписал в бележник репликите от балончетата в един комикс, добавяйки описание на обстановката или на даден персонаж, където смятал за необходимо. Дал го на майка си, която го прочела и го обсипала с похвали, докато не признал, че всъщност не е написал, а е преписал повечето от текста.

По лицето ѝ пробягнало разочарование. Казала му, че в комиксите става все едно и също: „Героят все избива зъбите на противника си. Сигурна съм, че можеш да се справиш по-добре. Напиши свой разказ.“

Стив незабавно се хванал на работа, нахвърляйки разказ, озаглавен „Фокусникът Зайо“. В него се разказвало за едно бяло зайче, което обикаляло града с три други животинки, негови приятели, и помагало на дечица в беда. Когато го дал на Рут, първият ѝ въпрос бил дали го е написал сам. Отговорил утвърдително. Тя му казала, че е

достатъчно добър, да бъде поместен в книга. Той така се запалил от одобрението ѝ, че седнал и написал още четири разказчета за зайчето и неговите приятели. Докато ги четяла, тя се усмихвала или се смеела на висок глас точно където трябвало, а накрая дала на Стив по 25 цента за всеки разказ. Това били първите пари, които спечелил като писател.

Когато бил увлечен в писане, забравял, че е болен. Макар че разказите му го карали да се чувства по-добре, те не можели да разсеят инфекцията. Рут го завела на ушен лекар, който препоръчал да пробият тъпанчетата му със стерилна игла и да източат течността, за да се изчисти инфекцията. Лекарят наредил на момчето да легне неподвижно на масата за прегледи и да мълчи. Но освен това уверил Стив, че няма да боли. „Такава болка не бях изпитвал никога преди“, пише той години по-късно. Започнал да вие и да пици, а сълзите се стичали по лицето му. Но което е по-важно, той се опитал да осмисли факта, че лекарят го е излъгал.

Върнал се в кабинета седмица по-късно. Лекарят за пореден път произнесъл лъжливото обещание. „Втория път почти му повярвах“, казва той. Но отново бил измамен. На третата седмица — също. Стив започнал да рита и да се мята на масата в очакване на изгарящата болка, макар и да съзнавал, че с нищо не може да предотврати това, което ще се случи. Положението се утежнявало и от факта, че лекарят така и не запомнил името му, наричайки го Робърт вместо Стив.

„С паникьосаното си детско съзнание си мислех: «Разбира се, че ще боли! Ти дори ме лъжеш как се казвам!»“

Изчистили ушите му, но пък се възпалили сливиците му. След като ги отрязали, Стив се оправил и повече никога не му се наложило да се изправи пред лекар с насочена към ухото му игла. Но бил пропуснал толкова много уроци, че се наложило да повтаря първи клас. За още по-голям негов срам същата година брат му Дейв се представил толкова успешно, че му разрешили да прескочи четвърти клас.

След като бащата на Стив ги изоставил, семейството споменавало Доналд само стенографски: наричали го татко Дон, съкратено от „татко Дон ни напусна“.

„Все едно, че не съществуваше“, разказва Стив. Когато се налагало Рут да оставя Дейв и Стив при роднини, случвало се момчетата да дочуят някоя братовчедка или леля да си шепнат, че майка им е претърпяла нервен срив и единственият начин да се оправи бил да замине някъде да си почине малко. В действителност Рут просто се хващала да работи на две или три места, за да изплати дълговете, натрупани от Доналд по време на брака им.

Макар че не искала децата ѝ да научават за това, Рут ги посветила в един вид конспирация, преди да тръгнат на начално училище. През 50-те години на ХХ век било върховен срам съпруг да изостави жена си или да се разведе, особено в малко градче, където съседите клюкарствали за истинските причини и обикновено хвърляли вината върху съпругата. Единствено вдовиците можели да вървят с гордо вдигната глава.

И тъй, Рут дръпнала настрана двамата си сина и ги научила какво да казват, ако някой ги пита къде е баща им: „Ще казвате, че е във флота.“

„Срамувахме се, че нямаме баща — разказва Кинг. — Според мен мама много се срамуваше, че са я зарязали с две малки деца, а всичките ѝ сестри бяха задържали съпрузите си.“

В даден момент Рут работела нощна смяна в пекарна. Синовете ѝ се връщали от училище и стъпвали на пръсти, за да може тя да поспи. Десертите, които преди това виждали рядко, сега се появили под формата на натрошени курабийки от пекарната.

На Рут не ѝ стигало време и енергия да гълчи децата си — тя очаквала от Дейвид да ѝ помага в отглеждането на по-малкото си братче. Но когато Стив започнал да проявява интерес към научнофантастични разкази и комикси на ужасите, тя му казала, че не ги одобрява, макар и никога да не поставяла категорични забрани на децата си. По-скоро предпочитала да ги оставя сами да решават и може би да си извадят някоя поука.

Все пак не била съгласна Стив да слуша радиопредавания по научнофантастичните разкази на Рей Бредбъри, но той въпреки това надавал ухо от спалнята си през вентилационния отвор, след като вече би трябвало да е заспал, докато майка му слушала радио на долния етаж. После го било толкова страх от тези истории, че не можел да заспи в собственото си легло, затова спял под леглото на брат си.

Апетитът му към книгите растял; няколко заглавия оставили траен отпечатък в съзнанието му. Когато прочел „500-те шапки на Бартоломео Къбинс“ от Доктор Зюс, Стив осъзнал, че и на съвсем обикновени хора могат да се случат странни неща без причина.

Много харесвал комиксовата поредица „Замъкът на Франкенщайн“ и си купувал всяка нова книжка, щом се появявала в будката за вестници.

Стив и брат му открили „Р.К.“ (съкратено от „Развлекателни комикси“) в средата на 50-те години. Момчетата обожавали призраците, зомбитата и вампирите, появяващи се в двумесечните издания „Разкази от криптата“, „Подземието на ужаса“ и „Криптата на ужасите“. Издателят на „Р.К.“ се казвал Бил Гейнс, който създал нов вид комикс през 1956 г. със списание „Лудост“. Разказвачите в „Р.К.“ често пъти започвали с увод, адресиран към „Скъпи читателю“. По-късно това обръщение намерило отражение и в творбите на Стив с употребата на поздрава „Постоянни читателю“ в неговите разкази и романи.

„Един от любимите ми комикси беше за бейзболен отбор, който изкормва лошите и оформя пътеките до базите с техните черва — разказва Стив. — Използват главата на единия вместо топка, а едното му око стърчи навън, когато я удря бухалката.“

Макар че Рут била толерантна към избора на четивата, които синовете ѝ предпочитали, тя не понасяла развлекателните комикси. Най-накрая раздала правосъдие, когато Стив започнал да се буди посред нощ с писъци от сънуваните кошмари. Конфискувала всичките му книжки и отказала да му ги върне, затова той си купил нови и ги криел под леглото си. Когато го хванала, го запитала защо си губи времето с подобни боклуци. „Някой ден и аз ще пиша такива боклуци“, отвърнал той.

Освен че четял комикси и пишел разкази, Стив много обичал киното. Докато живеел в Кънектикът, винаги, когато можел, гледал поредицата „Филм за един милион долара“ (*Million Dollar Movie*) по телевизионния канал WOR, излъчван от Ню Йорк. Това вечерно предаване съдържало черно-бял филм, обикновено от 40-те, който често пъти бил повтарян всяка вечер в продължение на седмица. Стив бил залепен за екрана, започнал да изучава структурата, езика и специалните ефекти на всеки филм и да прилага научените уроци в

собственото си писане. „Започнах да виждам нещата, докато пишех, в рамка — като киноекран“, казва той.

Гледал и „Ямата със змии“ (The Snake Pit) — филм от 1948 г. с Оливия Де Хавиланд, разказващ за жена, която е в психиатрия, но не знае как се е озовала там и в резултат на това полудява. Съпругата на Стив, Таби, по-късно разказва, че филмът оставил трайна следа върху него: „Мисля, че го зарази с убеждението, че можеш да полудееш доста лесно.“

Стив се съгласява: „Като малък често се тревожех за разсъдъка си.“

Ходел и на кино при всеки удобен случай. Особено обичал второкласните филми на ужасите като „Аз бях тийнейджър върколак“ (*I Was a Teenage Werewolf*) и „Аз бях тийнейджър Франкенщайн“ (*I Was a Teenage Frankenstein*), както и евтини научнофантастични филмчета като „Земята срещу летящите чинии“ (*Earth vs. the Flying Saucers*) и „Чудовището от Черната лагуна“ (*The Creature from the Black Lagoon*).

Макар че някои хора обичат да гледат филми на ужаса заради глуповатата тръпка, дори навремето Стив не отричал, че тези филми го плашат до смърт — и въпреки това гледал още и още. „Харесваше ми да се плаша, харесвах пълната загуба на контрол върху емоциите — казва той. — Бях израснал в семейство, където да владееш емоциите си беше нещо много важно. Не трябваше да показваш, че си уплашен, че те боли, че те е страх, че си тъжен.

Гледаше се одобрително на това да сподавяш чувствата си — да поддържаш приятна за околните фасада — да казваш «моля» и «благодаря» и да използваш носната си кърпичка, дори да се намираш на потъващия «Титаник», защото всички очакват от теб да се държиш така.“

Освен че се плашел до смърт, той изучавал и техническите ефекти на филмите. „Станах по-опитен в способността си да различавам специалните ефекти, макар че вкусът ми към филмите не се подобри особено — отбелязва той. — Дори когато летящата чиния приличаше на цигара с филтър «Куул» с втъкнат в нея брилянт, на мен ми изглеждаше истинска, защото бях малък и вярвах на всичко.“

Стив не подбирал много-много какви филми да гледа: харесвал и ленти за Втората световна война — „Дворците на Монтесума“ (Halls of

Montezuma), „Пясъците на Иво Джима“ (*Sands of Iwo Jima*) и „По-живо!“ (*Gung Ho!*).

Всъщност първият филм, който го ужасил, дори не бил от жанра на ужасите, а анимация на „Уолт Дисни“. След като гледал „Бамби“ (*Bambi*) през 1955 г., сцената с горския пожар го накарала седмици наред да сънува кошмари.

Плашели го не само филмите, а и най-обикновени неща от ежедневието.

Може би най-големият страх на Стив бил какво ще се случи с него и братчето му, ако Рут се разболее и не може да се грижи за тях. Или пък ако се случи най-лошото. Било ясно, че роднините им не желаят децата. Стив мислел, че той и Дейв ще се озоват в приемно семейство или в някоя психиатрия като във филма „Ямата със змии“.

Стив постепенно научавал, че светът е страховито място (както истинският, така и измисленият), в резултат на което страховете му започнали осезаемо да се множат. Боял се от паяци, от това да не падне в тоалетната, от по-големи деца, да не би внезапно и майка им да ги изостави — от всичко. Страх го било, че ще умре преди да навърши двайсет години. Страх го било и от клоуни. „Когато бях малък, виждах и други деца, които се разплакваха при вида на клоуните — разказва той. — За мен има нещо плашещо, нещо зловещо в това подобна фигура на щастието и веселието да бъде зла.“

Рут също допринесла за страховете на сина си. „Една от причините книгите ми да имат такъв успех е, че съм отгледан от жена, която непрекъснато се тревожеше за нещо — разказва той. — Все ми поръчваше да си обувам галошите, защото иначе ще хвана пневмония и ще умра.“

Но през 50-те години на ХХ век се появили и някои истински страхове, между които плъзналата из цялата страна епидемия от полиомиелит, за която не съществувала ваксина. Повечето хора се въздържали да плуват в обществените басейни от страх да не прихванат болестта. Да не забравяме и за руснаците. Всеобщият страх от комунистите се бил загнездил трайно в културата. А страховете да не падне атомна бомба върху родния ти град се усилвали при всяко учение за въздушна тревога, по време на което дечицата се криели под чиновете, за да се предпазят.

Един съботен следобед през октомври 1957 г. Стив бил на кино, когато внезапно екранът изгаснал. Публиката зашумяла, мислейки, че се е скъсала лентата или че операторът е сложил погрешна ролка, но внезапно лампите в салона светнали, управителят минал по пътеката и застанал пред екрана. „Той се качи на подиума и с разтреперан глас ни събщи, че руснаците току-що са изстреляли космически сателит в орбита около Земята, наречен «Спутник»“, разказва Кинг. Американците мислели, че САЩ са номер едно във всички области (между които военната сила и технологиите), затова, когато станало ясно, че руснаците са излезли начело, цялата нация се почувствала сякаш с бокс са я ударили в стомаха.

Освен че предупреждавала Стив и Дейв за опасностите от простудата, Рут Кинг често давала на децата си съвети със съдържателни поговорки като „Никога няма да те обесят за това, че си красив“ и „Това ти трябва, колкото на кокошка знаме“. След някой особено изнурителен ден на работното място тя предупреждавала децата си да се „надяват на най-хубавото, но да очакват най-лошото“.

Макар че Стив си правел оглушки за някои от поговорките, две от тях приел на сериозно, като същевременно ги поизменил: „Ако си мислиш за най-лошото, то няма да се сбъдне“ и „Ако не можеш да кажеш нещо мило, по-добре си затваряй устата“.

За щастие Рут никога не му забранявала да *пише* неща, които не са хубави.

През цялото си детство Стив продължил да пише, а Рут — да му плаща по 25 цента за всеки разказ. Първия си разказ на ужасите написал на седемгодишна възраст. Прекарването на почти всеки уикенд и вечерите в събота и неделя пред киноекрана със зяпнали уста започнало да се отразява на темите му.

„Бях попил идеята от киното, че точно когато положението е най-отчайващо, учените ще измислят някакво нестандартно решение, което ще оправи нещата“, разказва той. Затова написал разказ за динозавър, който причинява големи щети и хаос, докато един учен не се притичва на помощ. „Той възкликва: «Чакайте, имам една теория — динозаврите са имали алергия към кожата.» Затова всички излизат и започват да го замерят с кожени ботуши, обувки и жилетки. И динозавърът се пръждосва.“

Всички филми, комикси и разкази на ужасите, които поглъщал Стив, си имали и един недостатък: често го карали да сънува кошмари. „На този етап въображението ми бе твърде голямо за ума ми, затова прекарвах доста окаяни часове — разказва той. — С въображение като моето, веднъж, щом извикаш образите, не можеш лесно да ги изтриеш от съзнанието си, така че си представях майка си положена в ковчег от махагон, обшит с бяла коприна, с медни дръжки, а мъртвото ѝ лице — восъчнобледо и безизразно. В далечината чувах погребалните звуци на органа, след което ужасяваща старица в черно ме завличаше в някой дикенсов приют за бедняци.“

На осемгодишна възраст сънувал труп на обесен върху ешафод, издигащ се на хълм. „Когато вятърът караше трупа да се завърти, виждах собственото си лице — разплуто и оглозгано от гарваните, но въпреки това го разпознавах. Тогава трупът отваряше очи и вперваше поглед в мен.“

Събудил се с писъци и дълго време не могъл да спре да крещи. „Не само че часове след това не можах да заспя, но седмици наред ужасно се боях да загася лампата. Още го виждам все така ясно, както през нощта, когато се случи.“

През 1958 г. Рут преместила семейството от Кънектикът в Уест Даръм, Мейн — малко градче на около 50 километра северно от Скарбъро, за да може да се грижи за болнавите си възрастни родители, които били прехвърлили осемдесетте.

Сестра ѝ го предложила. Роднините се уговорили да ѝ дадат храна и подслон — стара, запусната ферма с външна тоалетна. Стив, Дейв и Рут щели да живеят в къщата и да получават оскъдна храна и консерви в замяна на грижите за мама и татко Гай, както ги наричали, които вече срещали трудности да се грижат сами за себе си. Сестрата и зетят на Рут, Етелин и Орън Флоус, също живеели наблизо.

Рут приела предложението и тримата се заселили в Уест Даръм, в квартала, близо до езерцето Рънараунд, който Стив по-късно описва като състоящ се от „четири семейства и едно гробище“.

След като семейството се установило, Стив открил, че е заобиколен от роднини и историята на рода, преувеличения и клюки, характерни за малките градчета — включително и няколко хубави

истории за духове. Слушайки измислиците и слуховете, той осъзнал, че хората обичат да си измислят истини там, където те липсват. Това бил ценен урок за прохождащия писател.

Рут била потомка на дълго родословие от методисти, така че децата ѝ послушно ходели на служби и библейско училище няколко пъти седмично в малката двестагодишна методистка църква, намираща се в съседство с къщата им.

Църквата посещавали по-малко от двадесет семейства, така че енорията нямала средства за проповедник на пълно работно време. Църквата разчитала на членовете на паството да провеждат службите и да изнасят проповеди — избор на ротационен принцип, който от време на време включвал и Стив, макар че няколко пъти годишно, когато се опаричвали, енорияшите канели пътуващ проповедник, който да отслужи литургията.

На една от стените в църквата бил закачен плакат с лозунга „МЕТОДИСТИТЕ КАЗВАТ «НЕ, БЛАГОДАРЯ»“. В неделното училище децата послушно заучавали стиховете от библията и ги рецитирали наизуст. За усилията си били възнаграждавани с мънички разпятия без украса, които можели да оцветят, както желаят, решавайки сами дали да добавят окървавените тръни на ръцете и краката.

„Като малък слушах доста проповеди, изпълнени с огън и жупел — разказва Стив. — Част от мен винаги ще си остане онова методистко хлапе, което учеха, че само трудът няма да спаси душата ми и че пламъците на Ада траят доста дълго време.“ Една от историите, които чул, описваща задгробния живот, била за гълъб, който долита до планина от желязо, за да потърка човката си в метала само веднъж на десет хиляди години, и времето, което било нужно планината да се изтърка, било колкото първата секунда в Ада. „Когато си 6–7 годишен, подобни приказки ти изкривяват съзнанието“, казва той, охотно признавайки, че образите от църковните проповеди са имали трайно влияние върху разказите и романите му.

В шести и седми клас Стивън учел в гимназия „Сентър“ — училище само с една класна стая, през няколко къщи от неговата. Тъй като вече повтарял първи клас, той не само бил най-едрото дете в класа, но и най-голямото. Въпреки детските си заболявания, на 13 годишна възраст той вече се бил източил до ръст 1,87 м.

Уест Даръм било толкова малко градче, че нямало библиотека, но веднъж седмично щатските власти изпращали в града „Букмобил“ — мобилна библиотека, превозвана в голям зелен микробус. За Стив това било огромно подобрение след библиотеката в Стратфорд, Кънектикът, където му разрешавали да взема книги само от детския раздел, най-често поредиците за Нанси Дрю и братята Харди. От Букмобиля книголюбителите могли да вземат по три книги седмично, а на децата разрешавали книги и от раздела за възрастни. Докато разглеждал лавиците за възрастни, Стив открил няколко романа с полицейски сюжет от Ед Макбейн. На няколко страници след началото на първата, която занесъл у дома, той се натъкнал на сцена, описваща как полицаите разпитват жена, застанала на вратата на апартамента си в бордеите, облечена само с комбинезон. Полицаите се извърщат и ѝ нареждат да отиде да се облече, но вместо това тя изпъчва гърди срещу тях с думите: „Хубаво ги вижте, ченгета!“

„В главата ми веднага прищрака нещо — разказва Стив. — Помислих си, че това е истинско, може да се случи в действителност. Това за мен беше краят на романите за братята Харди и останалата детска литература.“

От Ед Макбейн той се прехвърлил на Едгар Алън По и Джон Д. Макдоналд, жадно поглъщайки класиците на ужасите, криминалетата и литературата на теориите. Не след дълго започнал да се нарежда винаги пръв на опашката, когато Букмобилът отново пристигал в градчето.

Както правел и в Кънектикът, Стив прекарвал много съботни следобеди в тъмния киносалон, а кинотеатър „Риц“ в Люистън станал едно от любимите му свърталища. Тъй като бил доста висок за възрастта си, билетопродавачките се опитвали да му вземат цена като за възрастен. Така свикнал да си носи акта за раждане в джоба, за да доказва възрастта си.

С течение на времето Стив започнал все повече да се уединява с книгите и филмите си. Макар че семейството било заедно и шансът пак да се разделят бил съвсем незначителен, животът вкъщи бил по-труден, отколкото в Кънектикът, особено за Рут.

Близко десетилетие семейство Кинг преживявало с много малко пари, прехранвайки се с размени и с каквото могли да отделят роднините им — по някоя чанта с покупки или подарени дрешки. През

лялото кладенецът във фермата неизменно пресъхвал и се налагало да влачат вода от къщата на Етелин, която се намирала на близо километър от тяхната. Нямали баня или душеве, затова през зимата момчетата се къпели в къщата на леля си, а после се връщали у дома през снега, с издигаща се от телата им пара.

По-късно Стив описва живота им по това време като уговорка за изполица, в която майка му работела по цял ден за жълти стотинки. „За майка ми това бяха много нещастни години — разказва той. — Тя нямаше пари и винаги беше дежурна. Баба ми страдаше от пълно старческо слабоумие и се напикаваше.“ Рут перяла дрехите в стара пералня с изцеждаща преса и когато закачала старческите пелени на простора през зимата, ръцете ѝ започвали да кървят, защото комбинацията от луга и студена вода изсушавала кожата ѝ. Така и не се научила да шофира, затова винаги била зависима от хората около нея.

Годините на израстване на Стивън се характеризирали и с интимно, прозаично познанство със смъртта, което е спестено на повечето съвременни американци. Това особено важало след завръщането им в Даръм. В провинциален Мейн от 50-те и 60-те години на ХХ век семействата все още подготвяли мъртъвците за погребение в дома си, вместо да разчитат на погребален дом. Освен това повечето местни жители нямали пари, за да платят на погребален агент. Стив бил виждал редица мъртви тела (най-вече възрастни роднини, положени за поклонение в домовете на приятелите му), както и трупа на мъж, който се удавил в едно езеро в Даръм.

В края на 50-те сагата на Чарлз Старкуедър привлякла вниманието на американската общественост. Заедно с 14-годишната си приятелка Карил Фюгейт, 19-годишният Старкуедър се развилнял и избил 11 души в Небраска и Уайоминг (между тях майката, втория баща и сестрата на Фюгейт) в течение на два месеца през зимата на 1957–1958 г. Старкуедър бил заловен, осъден и екзекутиран през 1959 г., а Фюгейт била осъдена на доживотен затвор и освободена през 1976 г.

Младият Стив бил едновременно възхитен и отвратен от серийния убиец; започнал да събира в една тетрадка изрезки от вестници, описващи „подвизите“ на Старкуедър. Седял с часове, загледан в снимките на осъдения убиец, опитвайки се да разбере как е

стигнал дотам. Както обикновено, Рут смятала, че 11-годишният ѝ син не бива да следи толкова отблизо подобни събития.

„Мили боже, съзнанието ти е изкривено“, казала му тя, когато намерила тетрадката. Но той обяснил на майка си, че изучава Старкуедър, за да може, ако се натъкне на улицата на човек със същите безизразни очи, да разпознае убиеца и да стои по-далеч от него. Но дори в тази ранна възраст той съзнавал, че в мотивите му се крие и нещо друго.

„Човек винаги изпитва желание да види някой мъртвец, стига да не е той самият — казва Стивън. — Този копнеж не се променя заедно с цивилизацията или обществото, той е дълбоко вкоренен в човешката психика, една съвсем легитимна човешка потребност да си кажеш: «Аз съм добре», а начинът да го прецениш, е да видиш, че тези хора не са добре. За мен душата на Чарлз Старкуедър беше напълно празна. Аз изучавах човешкия еквивалент на черна дупка и именно това ме привлече към Старкуедър. Не че съм искал да бъда като него, а просто исках да мога да го разпозна, ако го срещна на улицата, и да се махна от пътя му. До известна степен празнотата си личеше в погледа му. В него имаше нещо изгубено. Но осъзнах, че подобно състояние е залегнало и в мен, както и в много други хора.“

Но зад манията му по Старкуедър се криело и нещо друго. „В главата си чувах едно гласче, което ми казваше: «Цял живот ще пишеш за такива хора, така че ето ти стартовата линия — ЗАПОЧВАЙ!»“

На повърхността детството на Стив било сходно с живота на всяко друго момче през 50-те години на ХХ век: излизал с приятели, човъркал моторите на колите и слушал рокендрол. Първата плоча, която си купил, била сингъл на Елвис Пресли от 1978 г. с „Hound Dog“ на страна А и „Don't Be Cruel“ на обратната страна. Изтъркал и двете страни на плочата, пускайки я отново и отново. „Все едно открих нещо много, много мощно, като наркотик — казва той. — Тази музика те прави по-голям, отколкото си всъщност. Прави те печен, дори да не си такъв.“

Но щом навлязъл в юношеството, той започнал да се откроява като малко ексцентрична личност. Например, отивал да прекара следобеда в дома на свой приятел и се появявал по чехли, вероятно

защото в главата му се прескачали толкова мисли, че забравил да си обуе обувките.

Често се чувствал като аутсайдер, макар че още от малък се научил да не говори за това. „Пазех в тайна тази своя страна — разказва той. — Не исках никой друг да разбере за нея. Мислех, че ще ми я откраднат, ако научат какво мисля за някои неща. Не беше същото, като да се срамувам от нея, а по-скоро исках да я запазя и сам да разбера какво представлява.“

Открил, че единственият начин да го направи, е да пише за нея.

През 1959 г. Дейвид намерил отнякъде стар циклостил и двете момчета решили да издават местен новинарски бюлетин. Продавайки го по 5 цента, те списвали и разпространявали „Долнопробният вестник на Дейв“ сред съседите си в Уест Даръм. Дейв пишел новини за хората от квартала, а Стив — рецензии за любимите си телевизионни предавания и филми, както и по някой разказ. Отзивите били благосклонни и повечето им съседи си купували по два-три броя, но след няколко месеца интересът на Дейв отслабнал.

Стив не бил твърде разочарован, защото това значело, че ще има повече време да пише разказите си и да чете. В Уест Даръм Стив сложил начало на нещо, което щяло да се превърне в навик за цял живот — да прави дълги следобедни разходки, забил нос в някоя книга. Рут и Дейв също споделяли любовта му към книгите (не било необичайно да видиш семейството седнало на вечеря с книга пред всеки от тях), но Стив поглъщал повече книги от брат си и майка си, взети заедно. Потъвал в захлас в историите, но вече започнал и да забелязва как всеки автор ги разказва, как гради напрежението и прави Стив съпричастен (или безучастен) към героите. С всяка прочетена книга научавал по нещо и просто нямал насита.

Освен това започнал колкото да чете, толкова и да пише. Всеки свободен миг, в който не бил на училище или не помагал на майка си в домашните задължения, той използвал за писане или четене.

Когато Рут му купила „бегемот“ — пишеща машина „Ъндъруд“ втора употреба за 35 долара, — той разбрал, че вече има всичко, от което се нуждае, за да започне своя път на писател, и започнал да изпраща своите разкази на евтините списания за трилъри и мистерии,

които четял от години. Пишел след училище и през уикенда, а през лятната ваканция почти не излизал от таванската си спалня. „През лятото киснех горе и траках по клавишите само по долни гащи, целият плувнал в пот“, разказва той. Печатал толкова много, че буквата М се отчупила и се налагало да попълва липсващите букви на ръка на всяка страница.

Колкото повече пишел, толкова по-добре се чувствал. Имал подход към образите и мислите, който знаел, че семейството му и обществото няма да разберат. Разказите му били пълни с кръв, черва и нечовешки импулси (също като историите, които обичал да чете), но да ги пише, да ги вади на бял свят било по-добре, отколкото да ги държи стаени в себе си.

„Като малък Стивън Кинг е видял и изпитал твърде много за дете на неговата възраст — твърди Джордж Бийм, автор на няколко книги за Кинг и неговото творчество. — Помислете колко чувствителни са по принцип децата: те не знаят как да редактират, да филтрират, да заемат критична позиция относно изживяванията, които ги заобикалят. Бих казал, че причината тези образи да изпъкват толкова силно в прозата му е, че като малък той не е имал начин да ги филтрира. Попивал е всичко и това му се е отразило дълбоко.“

Приятелят му от детинство Крис Чесли смята, че чувството за изолация на Стив е оказало не по-малко влияние върху творбите му от филмите, които е гледал, книгите, които е чел, и убийствените импулси, които често пъти е изпитвал. „Майка му работеше, а брат му беше по-голям и играеше с приятелите си, така че Стив прекарваше много време сам — разказва Чесли. — В това отношение той бе различен от повечето свои познати, защото беше по-затворен от нас.“

Макар че едва-що започнал да изпраща разкази на тогавашните евтини списания, Стив таял спокойна увереност за своя талант и бъдещия си успех още от 14-годишна възраст. Чесли седял със Стив в спалнята на приятеля си и двамата четели, пишели и пушели цигари. Редували се на пишещата машина — единият четял книга, а другият натраквал няколко страници. Чесли си спомня как един ден Стив довършил страниците си на пишещата машина и хвърлил поглед към него с цигара, висяща от устата му.

„Знаеш ли какво ще направя при първия ми по-голям успех, Крис? Ще си купя един голям, мощен Кадилак!“, засмял се Стив,

запалил нова цигара и отново започнал да печата, въпреки че сега било ред на Крис.

Стив се запознал с един роднина в Даръм, напомнящ му за начина, по който наблюдавал като омагьосан с часове баба Спански, макар че, докато баба му го запленивала, защото му приличала на вещица от приказките, сега Стив бил хипнотизиран от историите, които разказвал чичо Клейтън. „Някои от най-интересните небивалици в онези дни чувах от чичо си Клейтън — страхотен образ, който не бе изгубил детската си почуда към света — разказва той. — Чичо Клейт кипваше ловджийското си кепе назад, разкривайки буйната си бяла коса, свиваше цигара «Бюгльър» с ръката си, покрита с кафяви петънца, палеше я с кибритена клечка «Даймънд», която драсваше върху ботуша си, и се впускаше да разказва страхотни истории не само за призраци, но и за местни легенди и скандали, за семейни свади, за подвизите на Пол Бъниън^[1] и за всичко останало под слънцето. Слушах прехласнат бавния му, провлачен източен акцент и се пренасях в друг свят.“

Чичо Клейтън, който не му бил истински роднина, а семеен приятел, имал и някои други дарби, на които Стив се възхищавал. Старецът можел да проследи пчела от някое цвете до кошера, (умение, наричано „линиране“) и знаел как да търси вода с пръчка във формата на буквата Y, за да открие подходящо място за копаене на кладенец.

Стив започнал да документира историите на тези еклектични и ексцентрични свои роднини. Знаел, че някой ден ще му влязат в работа.

Писането не само помагало на Стив да оцелее в детство, изпълнено с нестабилност и бедност; юношата започвал да използва дарбата си, за да се самоопредели, да разбере кой е. На 14-годишна възраст в младежкото му съзнание вече трайно се настанили няколко ключови постулата: писането му позволявало да забрави физическите и емоционални неудобства на живота, а освен това било достатъчно добро, за да му плаща някой за него. Направил връзката между писането и финансовата независимост. Също така, съдейки по тълпите в кинотеатъра и популярността на книгите със страховити истории, разбрал, че другите хора обичат да се страхуват не по-малко от самия него.

Провинциален Мейн бил пълен с подобни истории, а и смъртта била навсякъде. И тъй, основната насока в живота на Стивън Кинг и

творческата му дарба вече били оформени.

---

[1] Пол Бъниън — легендарен американски великан дървосекач, популярен през XIX век. — Б.пр. ↑

2. С ГЛАВАТА НАДОЛУ

Макар Рут да смятала, че по-малкият ѝ син прекалено много се прехласва по разкази и филми на ужасите, самата тя нямала нищо против да се наслади на някоя много страшна история или филм. Не понасяла обаче така наречения от нея „край на Алфред Хичкок“, в който, след като правел зрителите съпричастни към живота на героите от екрана, Хич избирал умишлено мрачен и неясен край. Младият Стив документирал това ѝ мнение.

Един ден запитал майка си дали някога е виждала мъртвец. Тя кимнала утвърдително и му разказала две истории.

Първия път стояла пред хотел „Греймор“ в Портланд, когато един моряк скочил от покрива, издигащ се дванадесет етажа над улицата. „Падна на тротоара и се размаза“, казала му тя.

Втория път бил до време на детските ѝ години в Скарбъро. Един ден отишла на плажа и видяла на брега тълпа, която се опитвала да пусне няколко лодки на вода. Една жена влязла да плува, но насрещното течение я завлякло навътре и не можела да се върне. Лодките не успели да я достигнат, защото течението било твърде силно. Рут му казала: „Хората стояха на брега и с часове слушаха писъците на жената, преди най-накрая да се удави.“ На Стив това му заприличало на история, която би прочел в някой от неговите „Р.К.“; тя се запечатала в съзнанието му за години напред.

Насърчаван от майка си, Стив продължил да запълва всеки свободен миг с писане. Изпращал някои от разказите си на списания, но творбите му били посрещани със стандартни писма с откази. Затова решил да вземе нещата в свои ръце и на 14-годишна възраст написал новела от 16 страници по филма „Кладенецът и махалото“ (*The Pit and the Pendulum*), излязъл на екран през 1961 г., с участието на Винсънт Прайс и Барбара Стийл, по разказа на Едгар Алън По. Стив напечатал новелата (пълна с правописни грешки) и добавил свои собствени щрихи, помнейки съвета на майка си да измисля своя история; видеоизменил я до такава степен, че вече въобще не приличала на

филма. Направил копия на една стара копирна машина, занесъл ги в училище и ги продал на съучениците си по 25 цента, тъй като майка му определила тази тарифа. В края на деня джобът му бил пълен с монети по 25 цента. Отстранили го от училище не заради плагиатство, а защото учителите му и директорът смятали, че не бива да четете ужасии, камо ли пък да ги пише.

Извинил се многословно на учителите, директора, майка си и на съучениците, които се били бръкнали с по 25 цента, за да прочетат писанията му. Искал всички да го харесват, а Рут смятала, че това желание е дълбоко вкоренено в него. Една от любимите реплики на майка му била: „Стиви, ако беше момиче, щеше непрекъснато да си бременно.“

Но в мислите си Стив искал най-вече майка му да е доволна от него, защото знаел колко тежък е животът ѝ. В детството му често се хранели с омари — тогава се смятали за бедняшко ястие. Често пъти семейството държало тенджерата с яхния от омари на печката по няколко дни, претопляло я, когато се налагало, и добавяло още месо от омари, картофи, лук и моркови, когато съдържанието намалеело. Макар че Рут осигурявала необходимата прехрана, много семейства се срамували, че трябва да разчитат на тази яхния.

„Ако ни посетеше пасторът, тя я сваляше от печката и я слагаше зад вратата, сякаш той нямаше да я надуши — разказва Стив. — Но миризмата се носеше из цялата къща и се пропиваше в дрехите и косите ни.“

За Стив 1960 г. отбелязала огромен скок в съвременния свят: той се преместил от училището с една класна стая в нова сграда, в която нищо не било втора употреба — от чиновете и столовете до учебниците. Началното училище в Даръм било от първи до осми клас и било открито с голяма тържественост за градче, в което досега имало само две запуснати училища с по една класна стая. Стив влязъл в първия випуск от седмокласници.

В първия училищен ден децата се радвали най-вече на това, че имат тоалетни с казанчета и мивки с течаща вода. Много ученици за първи път се возели в училищен автобус.

Лю Пюринтън се запознал със Стив в седми клас при откриването на началното училище в Даръм. Тъй като живеели на противоположни краища на града, дотогава двамата учили в различни училища с една класна стая.

Трудно било да не забележиш Стив. „Той беше най-едрото момче в класа — разказва Пюринтън. — Помня как го видях да върви по пътеката между чиновете; попитах го на колко години е, защото изглеждаше много по-голям от останалите. Той сведе поглед към мен и каза: «Достатъчно съм голям, за да бъда разумен, но твърде млад, за да ми пука».“

След тази саркастична реплика Пюринтън разбрал, че си е намерил нов приятел. Били в един и същи клас, състоящ се от 25 ученици, и скоро започнали да се срещат и извън училището.

Пюринтън ходел на гости в къщата на Стив, за която си спомня, че била стара ферма, много по-различна от собствения му дом. „Виждаше се, че нямат пари, че едва свързват двата края — разказва той. — Къщата не беше чиста и уютна.“

В съзнанието му обаче се запечатала най-вече малката спалня на Стив, където до стените били наредени на купчини, буквално стотици, книги, а нямало нито една лавица. Повечето от книгите били научна фантастика и ужаси.

Когато Лю запитал приятеля си за тях, Стив казал, че е чел абсолютно всички. Пръснати измежду купищата книги били томчета на Х. П. Лъвкрафт — писател на ужаси от началото на ХХ век, когото мнозина смятали за наследник на Едгар Алън По в този жанр.

Стив открил Лъвкрафт на 13-годишна възраст, която по-късно определил като идеалната възраст за четене на произведенията му. „Лъвкрафт е идеалното четиво за хора, живеещи в състояние на пълно сексуално съмнение, защото по своята образност историите ми изглеждат достойни за теориите на Юнг — коментира по-късно той. — Всички разказват за огромни безплътни вагини и твари със зъбата паст.“

Заобиколен от Лъвкрафт и другите си любими автори, Стив гледал на стаята си като на убежище, в което се спасявал от училищното напрежение и нуждата на едно хилаво дете с лошо зрение, слаба координация на движенията и никакъв успех с момичетата да се

впише в средата на връстниците си. Не бил особено популярен, но и не бил напълно дамгосан като две момичета от неговия квартал.

Майката на едното момиче се записвала за участие във всяка лотария и състезание, които се организирали. Тя редовно печелела награди, но те клонели към необичайните: количество моливи или риба тон, достатъчно за цяла година. Най-скъпата и престижна награда, която спечелила, бил старият автомобил „Максуел“ на Джек Бени, макар че никога не го карала и го оставила до къщата, където той бавно ръждясвал и потъвал в земята.

Въпреки че имала достатъчно пари, за да си купи пощенски марки, необходими за участието във всички състезания и лотарии, тя явно не отделяла много за децата си. Давала им по един чифт дрехи, с който трябвало да изкарат от септември до юни. Така станали лесна мишена за подигравките на другите деца.

На втората учебна година момичето изненадало всички, като се появило след Коледната ваканция с напълно различен тоалет. Обичайният — черна пола и бяла блуза — бил заменен от вълнен пуловер и модна поличка. Дори си била накъдрила косата. „Но всички започнаха да ѝ се подиграват още повече, защото никой не искаше тя да разчупи калъпа“, казва Стив.

Той започнал да върши услуги на съседите срещу заплащане. Няколко пъти го наели да копае гроб в местното гробище. Бащата на приятеля му Брайън Хол бил местният гробар и наел момчетата да свършат работата, от която спечелили 25 долара — цяло богатство за един юноша от началото на 60-те.

Друг път го наела майката на другото отритнато момиче, което се опитвало да е колкото се може по-незабележимо, докато вървяло по училищните коридори. Семейството живеело в каравана недалеч от къщата на Стив в Уест Даръм. Когато Стив влязъл в караваната, за да свърши възложената му работа, той бил слисан от огромното разпятие, извисяващо се във всекидневната. Фигурата на Исус била особено реалистична, с капеща от ръцете и краката му кръв и измъчено изражение на лицето.

Майката на момичето казала на Стив, че Исус е личният ѝ спасител и го попитала дали той вече е спасен. Отвърнал, че не е, и напуснал къщата по най-бързия възможен начин.

Когато започнал да пише „Кери“, споменът за двете момичета аутсайдери го вдъхновил за образа на главната героиня. По-късно, когато започнал да пише историята, открил, че и двете момичета са починали; момичето, което имало само един чифт дрехи за цялата година, се простреляло в стомаха, малко след като родило. Другото, което страдало от епилепсия, се изнесло от караваната, след като завършило гимназия „Лисбън“, но претърпяло епилептичен припадък в апартамента си и умряло, без да има кой да му помогне.

Още от десетгодишната си възраст Стив, макар и да обичал спортовете, не бил особено атлетичен. Учениците от новото му училище прекарвали голямото междучасие и обедните почивки на игрището, където играели различни игри.

Бейзболът бил популярен избор за тези непринудени мигове на отдих и Стив обичал да играе, но когато идвало време да се избират играчите, той неизменно бил един от последните избрани.

За футбола обаче бил подбиран активно заради ръста си. „Налагаше се да играя футбол, защото, ако си едър и не играеш футбол, те мислят за шибан педал — разказва той. — Във футбола ме биваше единствено за сблъсъци по левия фланг.“ Макар че имал неколцина добри приятели, с които излизал, това не му попречило да се чувства различен от останалите деца в училище.

Освен това неофициално му забранили да се запише за бойскаут, защото нямал баща, който да помага на момчетата.

Ако Стив се е чувствал притеснен от това изключване (първо от бейзболните игри, а после и от бойскаутите), той не го показвал. Един ден през есента на 1960 г. направил важно откритие на тавана, намиращ се над гаража на леля му Етелин и чичо му Орън. Мухлясалата стаичка отдавна се използвала за струпване на вехтории, които вече не трябвали на членовете на семейството, но като пестеливи жители на Мейн не искали да изхвърлят. В края на краищата не се знаело в кой момент могат да им влязат в работа.

На децата в рода (включително Стив и брат му Дейвид) не се разрешавало да се качват на тавана. Дървените дъски на пода не били заковани за гредите и на няколко места зеели пролуки.

Въпреки това един ден Стив решил да поразрови там и се сблъскал с най-голямата изненада в дотогавашния си живот. Години преди това майка му скрила повечето спомени от злополучния си брак с бащата му на тавана, след като се разбрало, че Дон ги е напуснал завинаги. Стив открил, че отдавна изчезналият му баща си е падал по същите евтини книжлета (мистерии и ужаси), които той жадно поглъщал.

Още по-шокиращо било, че в друга кутия открил купчина писма с откази от списания, с набързо надраскани насърчителни бележки, подканящи Дон да опита отново.

Оказало се, че и баща му е имал писателски амбиции!

Стив продължил да рови из останалите кутии, но не намерил негови ръкописи или публикувани разкази. Той изтичал долу и се изправил пред майка си, обвинявайки я, че е скрила от него истината за баща му. Рут го накарала да се успокои и му обяснила.

„Мама ми разказа, че той пишел доста добри разкази, че ги изпращал на списания и получавал писма с думите: «Моля, изпратете ни още.» Но бил доста мързелив и не написал кой знае колко“, припомня си Стив.

Тогавя тя го нокаутирала с фраза, която юношата запомнил за цял живот. „Стив — казала му тя с лека усмивка, — на баща ти му липсваше постоянство. Затова и се отказа от брака ни.“

Той проумял, че мързелът на баща му е виновен за тежкия живот на майка му и на семейството му и си дал дума, че никога няма да бъде същият.

Но все пак бил заинтригуван от общите неща между него и баща му. Може би писането (и мечтата на Стив — да започнат да го издават) щяло да бъде начинът да се свърже с бащата, когото така и не опознал.

Стив благодарил на майка си, че му е казала истината, помолил да го извини и излязъл от стаята. Завтекъл се към таванската стаичка в тяхната стара, порутена ферма с олющена боя, седнал пред бюрото, разположено под таванската ниша и пъхнал нов лист хартия в пишещата машина.

През пролетта на 1962 г. Стив завършил осми клас с пълно отличие. По-късно ще отбележи иронично, че това е станало

възможно, защото „в класа бяхме само трима, от които единият беше бавноразвиващ се“.

През есента Кинг се записал за първа година в гимназия „Лисбън“ в Лисбън Фолс, на 13 километра от Уест Даръм, където учели приблизително петстотин ученици от девети до дванайсети клас, много от които, също като него, идвали от околните градчета. Двама от съучениците му от началното училище влезли в същия клас: Лю Пюринтън и Пит Хигинс, чийто баща бил директорът на гимназията. Училището имало три официални академични направления: група А — за ученици, които възнамерявали да продължат образованието си в колеж; група Б — за ученици с бизнес насоченост и група В, наречена „търговската група“, в която влизали всички останали ученици, подобно на предлаганите в днешно време училищни програми с професионална или техническа насоченост. Понякога даден ученик се местел от едната в другата група — най-често от А към Б или от Б към В, ако започнел да изостава в учението. Стив, Пит и Лю били в колежанската група, така че учели едни и същи предмети, между които алгебра, английска литература и френски език.

В училището се оформяли и други, неофициални, групи според социалното положение: атлетите, хулиганите, зубрачите и всички останали.

Макар че винаги бил със забоден нос в някоя книга и не се опитвал да скрие интелигентността си, Стив не попаднал в групата на зубрачите, защото харесвал хората и не се престаравал с ученето. Бил много добър по английска литература и с лекота получавал шестици, но що се отнася до науките, оценките му били по-ниски: четворки по химия и пет минус по физика. „Никога не съм бил запален по науката, но от друга страна, през 50-те бях гледал много филми като «Нещото» (*The Thing*) и «Те!» (*Them!*) — казва той. — Знам, че от радиацията се получават чудовища и най-важното — знам, че, ако прекалено много си играем с неизвестното, ще се случи нещо ужасяващо.“

Естествено не бил тип „Джеймс Дийн“ — по същата причина, поради която не спадал към категорията на атлетите. „Просто не бях особено готин — казва той. — Не бях от онези момчета, които ги избират в ученическите съвети, но пък и не се спотайвах около шкафчетата, сякаш очаквам някой да ме цапардоса.“

Според Пит Хигинс Стив спадал към разнородната група на всички останали, но лавирал с лекота между другите три групи, най-вече заради схватливия си ум и шантавото чувство за хумор.

„Беше малко по-различен, защото беше по-висок от повечето момчета — разказва Хигинс. — Освен това носеше едни такива тъмни, черни очила. По външния му вид личеше, че семейството му не е от богатите. Но винаги беше готов да вметне нещо в училищна дискусия, което да накара учениците или учителя да се разсмеят.“

Стив се научил и как да обезоръжава онези ученици, които при друго положение биха решили да се заяждат с него. „В гимназията той придоби известна доза увереност — разказва Лю Пюринтън. — Съучениците му го приемаха по-благосклонно, щом откриеха, че е интелигентен и че може много неща. Пък и си беше наистина приятно момче.“

Въпреки усилията му да предразположи другите, някои ученици и учители си извадили погрешни заключения. Прудънс Грант, която преподавала в гимназия „Лисбън“, докато Стив учел там, си спомня, че неколцина от по-големите момчета често го закачали, докато се прибирал от училище. „Ставаше обект на доста дебелашки шеги — разказва тя. — Криеха се в някоя долчинка и щом Стивън се спуснеше по хълма, те изскачаха и го стряскаха.“ По-късно, когато прочела „Кери“, тя веднага познала, че е използвал преподаватели от гимназията за прототипи на няколко от персонажите в романа.

„Знам, че до голяма степен обстановката в «Кери» е почерпена от гимназия «Лисбън», като са използвани и няколко членове на учителското тяло — казва Грант. — Имахме един непохватен заместник-директор и в книгата той е описан като човека, който затваря чекмеджето с папките и си прищипва палеца. В книгата са описани и други наши учители, но аз не съм една от тях, което ме устройва.“

Питър Хигинс си спомня най-вече за един младеж, който бил трън в петата на Стив и спадал в категорията подражатели на Джеймс Дийн. „В занималнята той дразнеше Стив и го наричаше «Мики Маус», защото му приличал на него.“ Хигинс добавя, че хлапакът дразнел Стив тихичко, за да не го чуят учителите, но другите ученици били наясно какво става. „Но никой не посмя да се намеси, защото се страхуваха да не започне да тормози тях“, казва Хигинс.

„Мразех училището — казва Стив. — Винаги си мислех, че не съм облечен подходящо или че имам твърде много пъпки по лицето. Не вярвам на хора, които имат хубави спомени от гимназията; прекалено много от тях са били в редиците на «висшата класа» — онези, които дразнеха, а не които бяха дразнени.“

Стив завършил първата си учебна година в гимназията и прекарал лятото на таванчето на старата, запусната ферма, тракайки енергично на пишещата машина с липсващото „М“. Той продължил прилежно да изпраща разкази и да получава несекващ поток от откази. Събрал толкова много, че заковал пирон в стената над бюрото си и ги нанизвал на него. Повечето от известията пристигали без лични коментари, но от време на време получавал и по някое с ръкописна бележка, която гласяла: Ужасен разказ, но прозира известен талант. „Така поне знаех, че онези, които четат разказите ми, не са работи“, казва той.

На 12 септември 1963 г. Стив тъкмо започнал втората си учебна година в гимназията, когато, на връщане от училище, влязъл да види баба си както обикновено. Стаята ѝ била призрачно тиха. Повикал я по име, но тя не отговорила. За момент замръзнал, а после си припомнил един-два филма, в които героят приближавал джобно огледалце до устните на някого, за да види дали ще се замъгли от дъха му. Отишъл на пръсти до тоалетката ѝ, грабнал една пудриера с огледалце и го приближил до устата ѝ. Огледалцето си останало чисто. Нищо. Отпуснал се на един стол в другия край на стаята, загледан в тялото на баба си. И преди бил виждал мъртъвци, но само за няколко мига или от другия край на стаята по време на бдения в къщите на негови приятели.

Ето значи как изглеждало в действителност мъртвото тяло.

Изгубил представа колко дълго е седял така, преди майка му да се върне и да го завари.

Въпреки че в седми клас го принудили да прекрати продажбата на своята новелизация по „Кладенецът и махалото“, Стив отново започнал да предлага разказите си на своите съученици, макар че вече си взел поука и не ги продавал. Тогава „Човекът от U.N.C.L.E.“ (*The Man from U.N.C.L.E.*) бил доста популярен телевизионен сериал и по

време на занималнята Стив съчинявал собствени истории, използвайки персонажите Наполеон Соло и Иля Курякин от сериала. Лю Пюринтън няколко пъти бил свидетел на този процес.

„Започваше да пише и щом свършеше някоя страница, ми я даваше и аз започвах да чета — спомня си Пюринтън. — Докато стигнех края на страницата, той вече беше готов със следващата. Вкарваше в сюжета другите ни съученици, а случката се развиваше в Лисбън Фолс и Даръм. Всеки път, щом свърших страницата, вече ми беше приготвил другата. Обичаше да пише и го правеше постоянно.“

Най-накрая, през 1965 г., дошъл дългоочакваният ден: пристигнало писмо от списанието „Комикс Ривю“, в което му съобщавали, че желаят да публикуват разказа му „Аз бях тийнейджър гробообирач“ (*I Was a Teenage Grave Robber*). В него се разказвало за побъркан учен, който отглеждал червеи с размерите на човек, и наел един тийнейджър сирак да изравя пресни трупове, с които да ги храни. Стив почерпил от опита си с копаенето на гробове, за да прибави нотка реализъм към изравянето на труповете; накрая дошло неизбежното възмездие, когато червеите нападнали и изяли учения, а тийнейджърът успял да избяга.

Единственото възнаграждение, предложено от списанието, било няколко копия от броя с разказа, а и редакторът променил заглавието на „Наполовина в света на ужаса“ (*In a Half World of Terror*). На Стив му било все едно — бил възхитен, че някой е решил да отпечата негова творба.

Фактът, че вече е автор с публикация, не му помогнал особено да се издигне в очите на съученичките си в гимназия „Лисбън“. Дали заради тромавия му външен вид, очебийната му бедност, липсата на кола, или съчетанието от всичко това, той по-често удрял на камък с момичетата. Да живееш в отдалечена ферма извън града в началото на 60-те също не било голямо предимство. Една от възможностите била да се прибираш на автостоп, макар и очевидно неприятен избор за всички, на които това се налагало.

„По принцип можехме да стопираме, но нещата бяха малко по-сложни“, обяснява Кинг. Първо отивал при някой от приятелите си, който имал кола, за да види дали му се ходи на кино. Стив предлагал да плати половината бензин, ако приятелят му се съгласи да бъде шофьор, или също да си доведе приятелка. „Ако той се съгласяваше,

отивах да поканя някое хубаво момиче, а то пък ми казваше, че е заето.“ Или пък приятелят си водел гаджето, а Стив нямал такова. „След като изкарах книжка, помня, че няколко пъти ходихме на автокино, но аз си въртях волана самичък, а те се натискаха като невидели на задната седалка“, оплаква се той.

Но не му оставало много време да се самосъжاليا. Освен учението, четенето (Пюринтън си спомня, че Стив непрекъснато четял книга, докато в междучасията се местели от една класна стая в друга) и писането, в десети клас той станал главен редактор на „Барабан“ — училищният вестник на гимназията. И тогава, както и сега, Стив повече се интересувал от измислици, отколкото от истории, изискващи факти и проучвания (които следователно трябвало да бъдат 100 процента достоверни), така че не го правел с особена охота. Все пак написал няколко разказа за вестника, между които „43-ият сън“ (*The 43rd Dream*) и „Парола: Капан за мишки“ (*Code Name: Mousetrap*), но се сблъскал с всеобщото неодобрение, защото вместо да публикува брой на вестника на една или две седмици, както правел предшественикът му, той издал само един брой за цяла година.

През една скучна вечер в офиса на вестника, докато мислите му се отплесвали по всички комикси, филми на ужасите и детективски романи, които четял (или пишел), вместо да се поти над училищни доклади и пубертетска поезия, описваща пъпа на някоя съученичка, го осенила блестяща идея: защо да не издава вестник, който съучениците му ще четат с интерес? Естествено, подразбирало се, че това ще е нещо, което щял да списва с голяма охота. Така се родила „Селска повърня“ (*The Village Vomit*) — сатирично вестниче в четири страници, където публикувал тънко завоалирани истории за учителите и учениците, които най-не му харесвали — с други думи, точна пародия на „Барабан“.

Стив го отпечатал и разпространил екземпляри из училището. Вестничето мигновено се превърнало в хит. В един от разказите осмивал бизнес преподавателка (прекалено превзета и порядъчна стара мома), описвайки как Човекът вълк (популярен по това време герой от филм на ужасите) я отвлича.

Не поместил името си никъде във вестника, но бързо се разчуло кой го е публикувал. Стив бил отстранен от учебни занятия за три дни и трябвало да се извини на всеки учител, с когото се подиграл. Лошата

слава обаче му донесла уважението на съучениците, дори и на тези, които преди го дразнели и го тормозели. Стив осъзнал, че неговите разкази могат да му послужат като щит и да отклонят от него вниманието на хора, които по някаква причина не го харесват.

Няколко дни след края на наказанието училищната администрация провела среща, на която се обсъдило как да помогнат на Стив да насочи таланта си към градивни занимания; в крайна сметка го взели на половин работен ден като спортен репортер в „Лисбън Уийкли Ентърпрайз“, където пишел репортажи за мачовете по американски футбол и бейзбол в гимназията. Работата му харесвала, но докато гледал мачовете, прилежно водейки си бележки и интервюирайки феновете, му се искало да се подвизава на игрището, вместо да описва играта.

„Обичаше спортовете, но не беше атлетичен — разказва Пюринтън. — Мисля, че това бе голямото му разочарование, защото много искаше да бъде добър атлет.“ Една година все пак играл футбол, но може би по-голямо препятствие за Стив от липсата на спортни умения бил фактът, че живее толкова далеч от гимназията и няма нито кола, нито книжка.

Тъй като нямало градски автобус, Стив обикновено вземал такси „Янко“ — местна компания, специално наета да превозва учениците на 13-те километра до гимназията и обратно. Но прибирането след училище било съвсем различна работа. Ако изпуснел следобедното такси, трябвало да се прибира с някой, който пътувал в неговата посока, или на автостоп. Ако никой не спирал, му се налагало да стигне до вкъщи пеш, често пъти след като вече е станало тъмно и студено.

За Стив най-хубавото на таксиметровата компания (чийто собственик бил словак на име Янко) било, че част от „флотилията“ му е съставена от стари катафалки, марка „Понтиак“ и „Кадилак“ от 40-те и 50-те години. Момичето, живеещо през няколко къщи от Стив, в чиято всекидневна се издигало разпятието в цял ръст, се возело заедно с него. Стив и другите ученици гледали да са първи на опашката, когато пристигало таксито. „Надпреварвахме се кой ще заеме най-хубавото място — разказва неговият съсед и съученик Брайън Хол, — защото никой не искаше да се вози чак до Лисбън и онова момиче да седи в скута му.“

В гимназията музикалните вкусове на Стив продължили да се развиват. С изключение на Елвис, през 1963 г. музиката, която звучала по радиото, се връщала най-вече към 50-те, с приятни за слушане инструментали и попхитове в стил „дю-уоп“. Същата година Хенри Манчини и Барбара Стрейзанд спечелили „Грами“, но същата награда получило и едно почти неизвестно акустично трио с името „Питър, Пол и Мери“ в категорията за „Най-добро изпълнение на вокална група“ за тяхната песен „Понесен по вятъра“ (*Blowin in the Wind*). Фолк музиката започвала да добива популярност из страната, достигайки дори до далечни градчета от селски тип като Даръм, Мейн.

Стив и приятелите му също забелязали новата насока. Заедно с приятеля си Крис Чесли Стив започнал да я изследва; особено бил привлечен от певци като Дейв Ван Ронк, Боб Дилън и Том Пакстън. „Бяхме луднали по Фил Окс, защото звучеше така, както най-често се чувствахме — вбесени и объркани — разказва Стив. — Музиката имаше настоятелно, домашно звучене, на което сърцата ни откликваха. Когато след година-две започнах да пуша цигари «Пал Мал», го направих, защото бях сигурен, че моят идол Дейв Ван Ронк ги пуши. Че каква друга марка би могъл да пуши авторът на «Блус за дървеници» (*Bed Bug Blues*)?“

Чесли имал китара „Гибсън“ и се научил да свири сам; а с парите от някоя и друга работа и с няколко долара назаем Стив успял да си върне китарата, която оставил преди време в една заложна къща в Люистън. Той, Крис и неколцина други сформирали група с не особено добър синхрон и свирали заедно на няколко училищни събирания, но така и не станали достатъчно добри, за да свирят на училищните танци.

Стив не бил Фред Астер и най-често висял без дама по танците, но обичайната практика в училището била да обикалят около момчетата, а не да се тълпят на дансинга. Момчетата заставали в единия край на гимнастическия салон, а момчетата — в другия (макар че винаги имало по няколко танцуващи момчета). „Кавалерите“ обикаляли около дансинга, флиртувайки и смеейки се с момчетата, които искали да впечатлят.

Според Пит Хигинс Стив далеч не бил категория „сваляч“, пък и много повече обичал да ходи на неофициалните събирания. Неколцина съученици организирали късните купони в едно каре изоставени къщи на няколко километра от дома на Стив и се говорело, че една от къщите е обитавана от духове; последното семейство, живяло в нея, се казвало Марстън.

Когато на учениците им омръзвала музиката и им писвало да бъдат следени от придружители на училищните танци, се събирали в три-четири коли и се отправяли към къщата на Марстън, за да плашат момичетата, да пият и да се натискат. По това време възрастта, след която се разрешавал алкохол в Мейн, била 18 години, така че не било особено трудно да си купят бира и уиски, особено ако в групата имало ученик с внушителния ръст 1,90 м. Някой давал предложение да отидат до магазин за алкохол в Люистън, намиращ се на 20 км от там, а ако продавачът откажел да продаде пиячка на Стив, се въртели около магазина, докато някой се съгласял да им купи — изпитаният начин на тийнейджърите. Или пък някой от хлапаците домъквал пиене от запасите на родителите си.

На 5 февруари 1965 г. Стив видял втория си мъртвец само за година време, когато починал дядо му Гай Пилсбъри. Смъртта на бащата на Рут означавала за нея край на изнурителния физически труд и оскъдното съществуване, с което се борело семейството в продължение на близо седем години. Или поне така си мислела. Семейството продължило да живее в къщата, а майката търсела работа из района.

Но, както и преди, ѝ се предлагал само слугински, затъпяващ физически труд. Макар че вече не била вързана за къщата и родителите си и сега вече печелела пари в брой вместо консерви и износени дрехи, семейството не живеело по-добре от преди.

При все че изминало повече от десетилетие, откакто съпругът ѝ ги изоставил, Рут не се отказала от опитите да го издири, поне за да получи някаква издръжка за децата или официален развод. Но така и не успяла да го открие.

С натовареното си ежедневие и след като вече трябвало да отсъства от къщи, Рут не търпяла претенции, особено ако идвали от

дватама ѝ синове. Един ден минала покрай стаята на Стив и го видяла да се гласи пред огледалото, да си играе с реверите на ризата си и да навива ръкавите ѝ; нещо в него я подразнило. Тя влетяла в стаята, бутнала го до стената и му казала: „Под дрехите всички сме голи. Не го забравяй.“

Той просто се опитвал да реши как да се облече за предстоящата екскурзия на зрелостниците, така че да не бие много на очи в големия град, но думите ѝ се запечатали в съзнанието му. Както обаче се оказало, притесненията му, че ще се набива на очи, били излишни.

През април 1966 г. два автобуса зрелостници от гимназия „Лисбън“ и неколцина учители отпътували на юг на едноседмична екскурзия, за да разгледат забележителностите на Ню Йорк, Вашингтон и Йорк, Пенсилвания. Първата спирка била в Ню Йорк за две нощи, преди да се отправят към Йорк. След това щели да прекарат по една нощ в Пенсилвания и във Вашингтон и накрая да се върнат за още два дни в Ню Йорк, преди да отпътуват обратно за Мейн. Отседнали в хотелски стаи, посетили всички обичайни туристически атракции — Емпайър Стейт Билдинг в Манхатън, паметникът на Джордж Вашингтон и института Смитсониън в столицата, както и Гетисбърг в Пенсилвания.

Какво биха направили цял куп зрелостници, когато са далеч от къщи, в големия град (мнозина от тях за първи път) и могат много лесно да се отърват от придружаващите ги учители? Да си намерят алкохол. Стив и приятелите му не били изключение от правилото. Възрастта, след която се разрешавала продажба на алкохол в Ню Йорк била 18 години — същата като в Мейн, и тъй като Стив и някои от останалите ученици вече ги били навършили, нямало никакъв проблем да си купят бира и концентрат. Но в Йорк, Пенсилвания, където разрешената възраст била 21 години, нещата се оказали по-трудни.

„Стив беше едър и изглеждаше по-възрастен от останалите, така че го избрахме единодушно — разказва Лю Пюринтън. — Изпратихме го в магазина да купи бира и твърд алкохол. Помня как излезе оттам с гордо изражение на лицето.“

Гимназистите от последния клас се върнали в Ню Йорк с повишено самочувствие от успехите си по пътя, но късметът скоро щял да им изневери. Влезли в един бар на Таймс Скуеър, но барманът надушил неприятности в голямата група нахакани провинциални

младежи и отказал да им сервира. Тогава се отправили към една пицария, където Пит Хигинс забелязал бира, наречена „Тайгърс Клъб“ — баварско тъмно пиво. Поръчали си пица и по една бира за всички.

„Беше най-ужасната горчива бира, която съм пил през живота си“, разказва Хигинс, който заедно със Стив успял да отпие няколко глътки, преди да се откаже. След това отишли в заведение за скара-бира и когато сервитьорът ги попитал какво ще пият, вече изобщо не мислели за алкохол.

„Мляко с какао“, казал Стив.

Чернокожият сервитьор изпръхтял: „Пич, тук не го наричаме мляко с какао, а черно или бяло мляко.“

Тогава Стив отвърнал: „Искам черно мляко.“ Сервитьорът попитал следващото момче какво ще пие, а то казало: „Черна сода.“ Пюринтън решил, че е логично. „Помисли, че след като наричат млякото с какао «черно мляко», «Кока-Кола»-та ще се казва «черна сода»“, припомня си той.

Сервитьорът обаче се ядосал: „Подигравате ли ми се? Ако е така, бандата ми ще ви чака отвън.“

Момчетата се уплашили и си тръгнали от ресторанта, преди да пристигнат напитките им. Пюринтън не знаел дали сервитьорът е говорел сериозно, или само ги е поднасял, но масата „селяндури от Мейн“, както сами се наричали, получила бърз урок за живота в големия град.

Студентите се прибрали у дома след няколко дни и им оставала още една седмица до подновяването на учебните занятия след априлската ваканция.

Стив се представил достатъчно добре в учението, за да му предложат частична стипендия от „Дрю Юнивърсити“ — методистки колеж в Медисън, Ню Джърси. Но майка му не можела да си позволи да го прати там, така че през 1966 г. той се записал в Мейнския университет в Ороно.

Макар че получил пълна стипендия от Мейнския университет, Стив не можел да допусне да мързелува през почивната седмица. Трябвали му пари за тетрадки и за други разходи, затова започнал лятната си работа два месеца по-рано в тъкачната фабрика „Уоръмбо“ в Лисбън Фолс. Работел най-вече в опаковъчния цех, където другите работници мятали платовете в големи контейнери на горния етаж, а

задачата на Стив била да опакова топовете плат в чували. Когато учебната година започнала отново, той поддържал трескав график до самото си завършване, като през деня ходел на училище, а след това изкарвал пълна смяна във фабриката.

Все пак намерил време да напише пиеса в едно действие за годишния бал на зрелостниците през май. Класовете от предишните години представяли пародийни скечове, свирели на музикални инструменти и раздавали на учениците награди като „Клоун на класа“ и т.н.

За късмет на Стив членовете на преподавателското тяло, които му разрешили да напише пиесата в едно действие за бала, имали къса памет, защото пиесата му не се оказала нищо друго, освен смекчена версия на „Селската повърня“, в която той отново осмивал учителите и студентите с тънко завоалираните си пародии.

Пиесата се казвала „Дебелака и Панделката“ (*Fat Man and Ribbon*), пародия на популярния сериал „Батман“, който бил излъчен за първи път през януари 1966 г. „Стив играеше Дебелака, а действието се развиваше в гимназия «Лисбън» — разказва Питър Хигинс. — Дебелака и Панделката пристигат в гимназията, където се опитват да заловят ученик — подривен елемент на име Лю Къраптингтън^[1], който бе облечен с черно кожено яке и стискаше бирена бутилка.“ Хигинс изиграл ролята на баща си, директора. Името му в пиесата било директор Уигинс^[2] и се появил на сцената с бухнала, стряскаща перука.

Макар че мнозина ученици били чели броеве на „Селска повърня“ и се заливали от смях, няколко човека в училището, най-вече преподаватели, не оценили пиесата на Стив.

Той си спечелил новооткрито уважение сред някои ученици и въздишка на облекчение от мнозина учители, които се радвали, че този гениален бунтар напуска гимназията. При завършването си Стив също изпитал облекчение, понеже това означавало, че в колежа ще може да се отдаде само на четене и писане — стъпка, която се надявал да го приближи много повече до осъществяването на мечтата му — да стане истински писател.

Докато Стив работел във фабрика „Уоръмбо“, бил впечатлен от ордите плъхове, които постоянно кръстосвали из халетата. „Докато чаках контейнерът ми да се напълни, хвърлях консервени кутии по плъховете — разказва той. — Бяха доста едрички, а някои от тях се изправяха на задни лапи и се молеха като кученца да им метна кутия.“ Началникът му го попитал дали ще се включи в екип по почистването, който да прочисти мазето през уикенда на Четвърти юли, но той отказал. През следващата седмица обаче чул доста истории за агресивни плъхове от работилите по време на празника, за водата, течаща в мазето, и за един особено садистичен отговорник. Стив складирал историите в съзнанието си.

В края на август 1966 г. поел на север, за да постъпи в Мейнския университет. Записал да учи английска литература и посещавал курсове в Образователния колеж, за да получи сертификат за учител, в случай че мечтата му да се прехранва изцяло с писане му отнеме малко повече време.

Брат му Дейвид влязъл в университета няколко години по-рано. Когато и двамата станали студенти, Рут им пращала седмично по 5 долара на всеки, за да имат малко джобни пари. „След смъртта ѝ, няколко години по-късно, открих, че тя често се бе лишавала от храна, за да ни изпрати парите, които приемахме с лека ръка — разказва той. — Съвестта ме гризеше дълго след това.“

През първия си ден, докато още се ориентирал в живота на първокурсник, Стив се срещнал с неколцина свои приятели (Лю Пюрингън и Пит Хигинс) от колежанската група в гимназия „Лисбън“, които също се били записали в университета.

Според Хигинс Стив едва не бил изключен още преди началото на учебните занятия. В университетското градче имало обичай братствата да организират „купон с пушене“, на който групите се събирали в някой салон или всекидневна, за да огледат „зайците“. „Преценяваха студентите, за да решат дали да приемат някой от тях в братството си“, разказва Хигинс.

Пит, Стив и неколцина други студенти от Лисбън отишли заедно на един такъв купон. Там се запознали със студент, който искал да запази няколко фойерверки, останали му от Четвърти юли, и ги попитал дали искат да гледат.

Групата от гимназия „Лисбън“ стояла и гледала, докато новият им приятел палел първите фитили. „Когато избухнаха, хукнахме като луди — разказва Хигинс. — Не бяха обикновени ракетки и пиратки, а избухваха с мощен тътен, достатъчно силен да потроши доста прозорци в спалните помещения. Повикаха хора от администрацията, които обявиха, че ако се открие кой е виновен за фойерверките, ще бъде изключен от предстоящия випуск 1966 г., преди още да е започнал да учи. Щяха да ни накажат, защото стояхме там, докато фойерверките избухваха. Ако бяха хванали Стив, това можеше да съсипе цялата му кариера.“

---

[1] *Corruptington*, от *corrupt* — покварявам. — Б.пр. ↑

[2] *Wiggins*, от *wig* — перука. — Б.пр. ↑

3. СТРЕЛЕЦЪТ

Рик Хотала (друг първокурсник, записал да учи английска литература) видял новия си състудент Стив за първи път на опашката в стола, заровил нос в книга с меки корици. „Четеше същите боклуци, които и аз харесвах — разказва Хотала. — На вечеря пак го виждах на опашката, но вече заровил нос в друга. Явно четеше по три книги на ден, защото винаги беше с различна книга на всяко ядене.“

Макар че и двамата били в една специалност, учебните им пътеки били коренно различни. „Стив повече се придържаше към съвременната поезия и литературата на XX век, а аз наблягах най-вече на литературата от Ренесанса и Средновековието — казва Хотала. — Творбите му се открояваха от тези на повечето студенти. Той не се опитваше да бъде претенциозен или артистичен, а пишеше истински разкази вместо скъпи възпоминания.“

„Стив имаше много силно изразен мироглед — казва съученикът му Майкъл Алпърт. — Изобщо не вярваше в официалния канон — учебната програма на Харвард. Смяташе, че повечето от най-популярните писатели могат да кажат много повече. Не говореше само за сюжета, а и за езика. Още тогава вече бе изградил своя усет.“

Джим Бишъп е преподавал на Кинг по английска литература в първи курс. „Винаги носеше по някоя книга и говореше за автори на популярна литература, за които другите студенти и преподаватели дори не бяха чували — разказва Бишъп. — Още тогава се виждаше като прочут писател и смяташе, че може да печели пари с професията си. За Стив писането бе религия и пишеше прилежно, постоянно. Създаваше свой собствен свят.“

Сред вълнението, че живее далеч от къщи за първи път и свиква с цяло ново тресавище от учебни предмети и най-различни студенти, които изобщо не приличали на съучениците му от малкото градче (тоест имали пари и от време на време ги размахвали под носа на другите), Стив успял да напише първия си роман — „Дългата разходка“ — през първите си два семестъра в колежа. Доизпипал го

през лятото между първи и втори курс, а през есента на 1967 г. научил за конкурс за първи роман, организиран от бележития редактор Бенет Сърф в издателство „Рандъм Хаус“. Изпратил екземпляр от ръкописа си, който му бил върнат със стандартния отказ, без нахвърляни бележки от редактора, с което бил свикнал от изпращането на разкази до евтините списания. Обезкуражил се и забутал ръкописа в едно чекмедже.

И все пак новините не били изцяло лоши. Стив осъществил първата си професионална продажба за евтиното списание „Страховити мистерии“ (*Startling Mystery Stories*), а продаденият разказ се казвал „Стъкленият под“ (*The Glass Floor*). Платили му щедрата сума от 35 долара. По неговите сметки, преди да осъществи тази продажба, получил към шейсетина отказа.

Колелото се завъртяло. Вече и някой друг освен майка му и съучениците му смятал, че творбите му са достатъчно добри, за да плати истински пари за тях.

Отначало Стив се появил в университетското градче с лепенка на Бари Голдуотър на колата си, демонстрирайки здравите републикански корени на семейството си. Но между втори и предпоследен курс открил, че политическите убеждения от младостта му са подложени на съмнение — не само от Виетнамската война, но и от движението за мир, разпространило се в по-голямата част от страната. Стив преминал от непоклатима поддръжка за републиканците в младежките си години към радикална форма на либерализъм, която заливала университетските градчета навсякъде, та дори и това отдалечено кътче на щата Мейн.

През август 1968 г. Стив решил да отиде в Чикаго на националния конгрес на демократите, за да подкрепи предпочитания от него кандидат Юджийн Макарти — сенатор от Минесота, кандидирал се в президентската надпревара срещу тогавашния президент Линдън Джонсън, който обещал да изтегли американските войници от Виетнам, ако бъде избран. По това време страната тънела в хаос. Мартин Лутър Кинг бил убит през април, а Робърт Кенеди — през юни. На конгреса се очертавали големи спорове. Със стотина

долара в джоба Стив поел към Чикаго, като по пътя отседнал в общежитията на Младежката християнска асоциация (YMCA).

След конгреса той се озовал във водовъртежа на ескалиращия политически гняв и брожения. Когато се завърнал в Ороно за началото на предпоследната си учебна година през есента на 1968 г., сякаш за една нощ всички правила се били променили. Университетът не могъл да се опази от студенти, които издигали лозунги за радикална промяна в часовете и в цялото университетско градче. А щом дошъл редът на скучната учебна програма на факултета по английска литература, Стив станал един от главните подстрекатели.

Мейнският университет имал репутация на старо и надеждно учебно заведение, където се наблягало най-вече на машинното инженерство. Предлаганите курсове по английска литература не се отклонявали твърде много от добре познатия канон на литературата на „Мъртвите бели мъже“ и часове по съчинение.

Насърчени от нетрадиционните искания на някои студенти (между които и Стив), част от преподавателите също решили, че е време за промяна. Двама от тях — Бърт Хатлън и Джим Бишъп, организирали курс по съвременна поезия, който бил насочен по-скоро към студентите от горните курсове, отколкото към тези от първите, и се провеждал след учебните занятия. Бил ограничен до дванадесет студенти, които първо трябвало да бъдат одобрени, за да го посещават. Те пишели, четели и обсъждали поезия и литература; тук Кинг за първи път се запознал с творбите на Стайнбек и Фокнър.

„За мен Бърт бе нещо повече от учител — той ми беше ментор и бащинска фигура — казва Стив. — Караше всички да се чувстват добре дошли в компанията на писателите и учените и ни даваше да разберем, че и за нас има място на масата.“

Джордж Маклауд бил един от студентите, записани в курса. „Това бе дискуссионен курс, провеждащ се в една всекидневна, който бе напълно различен от всичко, предлагано по онова време“, разказва той. Второто нещо, с което курсът се отличавал, бил приносът на Стив към него, както и външният му вид.

„Беше голям чудак“, казва Маклауд, описвайки как Стив бил висок, но винаги сякаш се стремял да скрие ръста си, като стоял леко прегърбен. Човек не можел да не забележи и дългата му, черна, мазна коса, стигаща до раменете, очилата му с голям диоптър, чиито стъкла

сякаш били направени от бутилка „Кока-Кола“, и небрежния му начин на обличане. „Седеше в края на кръга и често се прокашляше, правеше коментари за дадено стихотворение или за изказванията на другите студенти — добавя Маклауд. — Винаги беше на различно мнение и рядко се съгласяваше с групата. Обичаше да спори с хората, просто за да бъде различен.“

Стив спорел не по-малко и с преподавателското тяло. Един ден членовете му поканили няколко студенти да направят свои предложения за бъдещата учебна програма на факултета по английска литература и Стив естествено веднага дал своя принос. Изправил се и моментално започнал да критикува факултета за пълната липса на популярна култура в курсовете. Оплакал се, че липсва час, в който например да прочете роман от Шърли Джаксън.

Станал известен с това, че се разхожда из университетското градче с книга на Джон Макдоналд^[1] или със сборник разкази на Робърт Блок^[2]. „Винаги се намираше някой кретен да ме пита защо чета това и аз му отговарях, че този човек е велик писател — казва той. — Но хората виждаха рисунката на корицата, изобразяваща някоя жена с напрацяло деколте и казваха: «Това е боклук.» А аз ги питах: «Чели ли сте нещо от него?» Неизбежният отговор беше: «Не, достатъчно ми е само да видя книгата, за да го разбера.» Това бе първият ми сблъсък с критиците, в този случай — учителите ми от колежа.“

Винаги харесвал този тип литература, израснал с нея и знаел, че именно такива истории иска да пише. Въпреки това му било трудно да убеди някои от преподавателите си.

Още докато учел в колежа, Стив разказвал на всички, че мечтата му е да пише популярна литература. „А вместо това прекарваше толкова много часове в четене на английска литература от XVII век, за която смяташе, че е пълна загуба на време — казва Маклауд. — Определено беше против снобарията и мисля, че политическите му убеждения се дължаха най-вече на факта, че беше от другата страна на барикадата.“

Стив шокирал преподавателите още повече, когато предложил да води час по популярна литература — това доста обезпокоило професорите. Мнозина от тях не само възразили срещу включването на комерсиалната литература в колежански курс, но и срещу това часът да се води от студент от долните курсове. След като членовете на

академичния екип обсъдили предложението, склонили да позволят на Стив да води курса „Популярна литература и култура“ заедно с Грeъм Адамс, преподавател по английска литература.

Скоро след това Маклауд завързал приятелство със Стив. И на двамата им се наложило да си сменят квартирите по едно и също време, затова тръгнали да търсят апартамент извън университетското градче заедно с още двама студенти.

Наели мезонет на Норт Мейн Стрийт в Ороно, като всеки от съквартирантите плащал по 40 долара на месец. На долния етаж имало всекидневна и кухня, а на горния — четири спални, превърнати в пет, като разделили едната с одеяло.

„Апартаментът беше ужасен — разказва Маклауд. — През зимата по пода се образуваше лед. Никой не използваше душа, беше невъобразимо мръсен. Всички бяхме бедни като църковни мишки, но на Стив това не му пречеше особено — нали беше израсъл така. Очакванията му за средата, в която живееше, бяха доста ниски. Единият от съквартирантите ни беше по-добре от останалите, защото родителите му плащаха образованието. Имаше си собствен шкаф и държеше в него храна, а останалите редовно го тарашехме.“

„Но Стив си имаше своята алтернативна вселена в четенето на книги — продължава Маклауд. — За него четенето бе като дишането за другите хора. Можеше да ви каже колко книги е написал Джон Макдоналд, защото ги беше чел всичките. Поглъщаше всяка книга до най-малките подробности, а способността му да се съсредоточава бе легендарна.“ Почти във всички колежански градчета в Америка в края на 60-те наркотиците били неразделна част от живота. Трева, хапчета или ЛСД — винаги се намирало по нещо за хората, които го искали, и апартаментът на Норт Мейн Стрийт не бил изключение. Един ден в университетското градче се разнесъл слух, че някой от съседно спално помещение има нов вид халюциногенен наркотик, който е готов да сподели — с едно предупреждение. Според Маклауд това вещество нарушавало равновесието, така че предупреждавал хората, които го приемат, да не мърдат навън известно време. „Трябваше да седнеш на дивана и да почакаш действието му да отминe“, казва той. Стив глътнал малко заедно с неколцина други студенти и не след дълго всеки потънал в свой собствен свят, разговаряли, слушали музика и се смеели.

След известно време някой попитал къде е Стив. Започнали да го търсят из апартамента, но не могли да го открият. Маклауд предположил, че се е запилял някъде из университетското градче и е толкова надрусан, че не може да намери пътя за вкъщи. Въпреки че не било твърде разумно да го издирват под влияние на наркотика, съквартирантите му се организирали и започнали да претърсват градчето.

Търсили го из баровете, из страничните улички покрай Мейн Стрийт, в някои от спалните помещения и в сградата на факултета по английска литература. След няколко часа се отказали и се върнали в апартамента, където заварили Стив във всекидневната да чете книга. „Седеше в едно трикрако кресло, опънал крака върху разнебитената нафтова печка, от която гумените му ботуши бяха започнали да се разтапят, без да забелязва нищо около себе си — разказва Маклауд. — Мисля, че четеше «Психо». Под влиянието на този наркотик другите дори нямаше да могат да обръщат страниците, но Стив си седеше и четеше, сгущен в сигурния пашкул на художествената литература.“

По-късно Стив разказва с подробности как е вземал наркотици в колежанските си години. „Поглъщах доста ЛСД, пейоте и мескалин — общо над 60 пъти — казва той. — Никога не бих агитирал някого да взема ЛСД или който и да е друг халюциноген, защото хората се делят на такива, на които това «пътешествие» им понася добре, и други, на които се отразява доста зле. Втората категория хора могат да получат сериозни емоционални увреждания.“

Независимо какъв наркотик вземали момчетата в апартамента, ако ги налегнел глад, дори залитайки, можели да стигнат до близките заведения „Пате Пица“ и „Шамрок“ — две от редовните места, които посещавали студентите в Ороно. В „Пате“ се предлагали достатъчно евтини пици и храни, за да напълнят стомаха на един беден колежанин, а в „Шамрок“ се продавала само бира, която Стив често наричал „валиумът на бедняка“.

„В «Шамрок» имаше само маси и бира — казва Маклауд. — Помещаваше се в едно мазе без прозорци, без осветление — там имаше само три бирени кранчета и футболистите, които ги обслужваха.“

Един ден, между друсането и ходенето в „Пате“ и „Шамрок“, Стив повикал Маклауд в стаята си, където отворил едно голямо

чекмедже и му показал стотици евтини списания, натъпкани в бюрото му. Това било всичко, което изчел като малък. Извадил броя на „Страховити мистерии“, в който бил публикуван неговият разказ, и казал на Маклауд, че смята да мине на следващото ниво. Маклауд, който също мечтаел да стане писател, бил особено заплепен от другите списания, щом разбрал, че са най-малко отпреди двайсет години. Ентусиазмът на Стив към писането и популярната литература на свой ред запалил Джордж и двамата често се упътвали към кабинета по журналистика, тъй като никой от тях нямал собствена пишешца машина — Стив бил оставил своята у дома.

„Отивахме късно вечер, сядяхме и започвахме да тракаме на големите пишешци машини; скоро това се превърна в ежедневие за нас“, разказва Маклауд. Понякога, вместо да работи над своите разкази, той наблюдавал Стив: „Когато седнеше зад пишешцата машина, беше в стихията си. Бе толкова съсредоточен, че дори да го удариш с тухла, нямаше да забележи.“

Същата тази концентрация и увереност се пренасяла върху работата му в класната стая. Още тогава той вярвал в творчеството си. Ако някой преподавател или студент го критикувал, че писанията му са прекалено съвременни, той дори не трепвал.

„Това е моят стил, така пиша“, бил отговорът. А ако критиката го човъркала, пишел есе или нахвърлял статия за колежанския вестник „Мейн Кампъс“.

Немалко от неговите състуденти се чудели кога намира време да спи с цялото четене, писане, лекции и социален живот.

А и продължавал да гледа същото количество филми, което гледал като малък. Тъкмо започнал третата си учебна година в колежа, когато на екран излязъл „Нощта на живите мъртви“ (*Night of the Living Dead*), и един следобед отишъл да го гледа. Повечето от местата били запълнени от деца и по-късно Стив разказва, че за първи път в живота си седял в кинотеатър, пълен с деца, които били така притихнали, сякаш изобщо не са там. „Бяха просто шокирани от кървавите сцени и насилието — казва той. — Това бе най-добрият аргумент в полза на системата за забрана на филми до определена възраст. Нямам нищо против серията за «Живите мъртви» или тази за «Тексаското клане» (*The Texas Chainsaw Massacre*), но това просто не са филми, които подрастващите трябва да гледат. Трябва да си достатъчно възрастен, за

да издържиш подобен филм, а тези хлапаци не бяха подготвени за това.“

Дал си дума, когато някой ден има деца, да подходи по-различно. Макар че и той натрупал опит с филмите на ужаса, лентите отпреди десет години били съвсем различни от „Нощта на живите мъртви“. Решил, че филмът не оставя кой знае какво за въображението и че е по-добре сам да си представяш някои неща. Затова следвал същата философия и в творчеството си.

Започвали да му се избистрят и други идеи относно това какво трябва и какво не трябва да прави дадена творба за читателя. „Литературата трябва да бъде потно създание, което ви диша в лицето — казва той. — Искам да се пресегна, да ви сграбча и да ви стисна в потна прегръдка така, че да не можете да се откопчите. Винаги съм се стремил да нараня читателя, но същевременно и да го развеселя. Мисля, че една книга в много отношения трябва да бъде нещо истински живо и опасно.“

Започвал да се превръща в запален изследовател на човешкия характер. И не се боял да пита хората защо вършат определени неща; надявал се след време да може да използва това в писанията си.

Един ден срещнал момиче, което познавал от гимназията. Окоето ѝ било насинено. Попитал я какво се е случило, но тя отказала да говори. Стив обаче настоял, канейки я да пият по кафе.

„Каза ми, че излязла с някакъв мъж и той искал да правят неща, които тя не желала, затова я ударил“, разказва Стив. Той бил едновременно запленил и погнусен, затова я притиснал още, макар и деликатно.

„Помня, че ѝ казах, че се иска смелост да излезеш с даден мъж — припомня си той. — Може и да те привлича, но в общи линии казваш: «Ще се кача в колата ти, ще отида с теб някъде и ще разчитам да ме върнеш невредима.» За това се иска кураж, нали? А тя отвърна: «Представа си нямаш.» Никога не го забравих. Тази случка се превърна в основа за няколко различни сюжета, които съм написал.“

След като изпратил няколко статии и есета на „Мейн Кампъс“, Стив решил да предложи на редактора на вестника Дейвид Брайт да списва седмична рубрика. Брайт дал одобрението си и първата колонка се появила на 20-и февруари 1969 г. Стив кръстил рубриката „Боклукчийския камион“ (*The Garbage Truck*), защото, по думите му,

„никога не знаеш какво може да откриеш в един боклукчийски камион“.

Още от самото начало Брайт харесал писанията на Стив, но не му допадал особено късацият нервите стил, с който Стив списвал рубриката. Час преди крайния срок, без готова статия на хоризонта, Стив се появявал в офиса на вестника. Брайт, кършейки ръце, му казал колко сантиметра трябва да запълни с писане за този брой на вестника. После Стив сядал зад някоя от големите, тромави, зелени пишещи машини и нахвърлял своята статия — с перфектен правопис, без зачерквания, без корекции, без смачкани листове хартия — и свършвал буквално секунди преди крайния срок.

Темите му обхождали целия спектър и очевидно използвал рубриката, за да види как възприема народонаселението неговия мироглед. В статията си с дата 18 декември 1969 г. той пише: „Възможно е в света ни да съществува дупка, може би дори в самата тъкан на нашата Вселена, през която влизат и излизат разни Твари. Възможно е в някоя паралелна реалност да съществуват, ходят и говорят всички наши плашила от древността — които от време на време изчезват в собствения ни свят.“

И наистина, в същата рубрика той споменава историята на цяло село във Вермонт, наречено Джеремаяс Лот, което изчезнало безследно в началото на XIX век, и описва теория на Шърли Джаксън, една от любимите му авторки, че къщите и постройките могат да таят в себе си вродено зло. Няколко статии по-късно сипе щедри хвалебствия по адрес на гилдията за извънкласни дейности на университета, задето е насрочила цял куп прожекции на филми на ужасите през този семестър. Сред показаните ленти били „Бебето на Розмари“ (*Rosemary's Baby*), „Психо“ (*Psycho*), „Дракула“ (*Dracula*), „Франкенщайн“ (*Frankenstein*), „Кладенецът и махалото“ (*The Pit and the Pendulum*), „Парижката Света Богородица“ (*The Hunchback of Notre Dame*), както и редица други. Не споменава обаче дали мнозинството студенти споделят радостта му от подборката на филмите.

Очевидно е, че не го е интересувало много мнението на другите студенти и преподаватели за рубриката му; гледал на нея като на камъче в обувката на хората в университетското градче и целта му била да ги накара да мислят, независимо колко несъгласни са с неговите идеи.

Друга възможност е да я е използвал като параван, за да открие кои са истинските му приятели. Определено такъв е случаят със статията му от 13 ноември, в която първо признава, че харесва полицаите, а след това, че, за разлика от тях, левичарите и либералите никак не му се нравят. В силно нажежената атмосфера на университетските градчета през 60-те години, независимо в коя точка на САЩ са се намирали, това било все едно да лиснеш туба с нефта върху и без това буйния огън.

След това смъмря състудентите си, които са подкрепили Хюи Нютън — член на Черните пантери, който застрелял полицай през 1967 г.

„Полицаите са хората, които стоят между вас и хаоса на едно безумно общество — пише той. — Според мен онзи, който нарича полицаите «свине», е сам по себе си свиня с мръсна уста и изветрял мозък.“

Той възприема и учудваща гледна точка спрямо секса и контрола над раждаемостта. „Контролът над раждаемостта принизява сексуалния акт — пише той. — Все едно да скочиш в колата, да запалиш и да караш като луд с лост, изключен от скорост. Контролът над раждаемостта е донякъде страхливост. Не ми се вижда редно да отхвърлиш с насмешка отговорността, нахлузвайки някакво каучуково калъфче. Абортът е единственият истински морален начин да направиш това. Ако не друго, той ще накара въпросното лице да вземе сериозно решение относно контрола над раждаемостта.“

Но невинаги пишел рубриката си с цел да разлюти гнездото на осите или да изпита свръхестествените си виждания за света. От време на време Стив представял списък с любимите си песни, албуми и филми. В края на 1969 г. той отделил цяла статия, за да изреди най-добрите според него албуми — „Хоризонтът на Нашвил“ (*Nashville Skyline*) на Боб Дилън и „Аби Роуд“ (*Abbey Road*) на Бийтълс — и песни на годината: „Боксьорът“ (*The Boxer*) на Саймън и Гарфънкъл и, изненадващо, „Мила, мила“ (*Sugar, Sugar*) на Арчис. Не понасял обаче нищо на „Блъд, Сует енд Тиърс“ или Глен Кембъл.

Той пишел и разкази за литературните списания на колежа („Онан“ и „Мот“). „В разказите, които публикуваше в студентските списания, имаше известна увлекателност — спомня си Рик Хотала. — Не бяха за пренебрегване, но в същото време нещо в теб се обаждаше:

«Олеле, ама те са пълни с насилие. Този да не е смахнат? Защо е нужно разказите да са толкова кървави?» Хотала добавя, че до такава степен се различавали от тези на останалите автори, че все едно били напечатани с различен шрифт и цвят.

Заради своята рубрика „Боклукчийския камион“ Стив станал доста известен в университетското градче и дори ръководството на университета следяло изявите му. Ректорът Уинтроп Либи дори разговарял с професор Тед Холмс за шансовете на Стив да се прехранва като писател. „Тед не бе особено ласкав по този въпрос — казва Либи. — Твърдеше, че, макар и Стив несъмнено да има усет за водене на повествованието, му се ще да пише и друго освен разкази на ужасите.“

Някои от студентите увещавали Стив да разшири платформата си от вестника към изпълнения на живо. Той свирел на китара и пеел не по-лошо, отколкото спортувал в гимназията, но копнеел за шанса да се качи на сцена.

Едно заведение близо до университетското градче, наречено „Кофи Хаус“ привличало тълпата от битници. Там хората излизали на сцена и четели поезия (своя собствена или нечия друга) и метафизична литература. Една вечер Стив бил поканен да чете и избрал свой разказ за човек, който имал очи по ръцете; след края му публиката изръкопляскала учтиво. Следващия път бил поканен на празненството за Хелоуийн, където прочел още няколко от своите разкази на ужасите. Когато публиката започнала да се смее на някои части, Стив се объркал и помислил, че вината се крие в разказите му, но най-вероятно публиката се смеела от неудобство и притеснение, както и защото разказите били много по-различни от всичко, което другите четели на глас.

След този случай Стив не се върнал повече в „Кофи Хаус“, а предпочел микрофона в „Рамс Хорн“ — едно кафене в университетското градче. Но вместо да чете разкази, Стив носел китарата си и си акомпанирал, докато пеел. „Стив винаги пееше кънтри и уестърн песни за някакъв окаян неудачник, на който никога не му върви — разказва Даян Макферсън, негова състудентка, която участвала в един от поетичните курсове на Бърт Хатлън заедно с Кинг. — Помня, тогава си мислех, че Стив пее за версия на самия себе си, която ми се струваше доста истинска.“

Благодарение на седмичната му трибуна в колежанския вестник, другите студенти започнали да гледат на Стив не само като на журналист, но и като на водач в техните среди.

„Що се отнася до политиката, той беше луда глава — казва Маклауд. — Беше шумен радикал, опълчващ се против войната във Виетнам, но в същото време бе странна личност: от една страна, много затворен, а от друга — търсец публични изяви на висок глас.“

„Когато възникна антивоенното движение, Стив се гмурна в центъра му и веднага стана водач — разказва Рик Хотала. — При всяка студентска стачка той не се колебаеше да грабне микрофона и да изрази възгледите си.“

По това време имало донаборна военна служба, срещу която мнозина от колежаните бурно протестирали, въпреки че били защитени от военната повинност (макар и временно), тъй като студентите и от долните, и от горните курсове автоматично получавали отсрочка. Все пак академичните постижения били част от сделката: службата за набиране на военнослужещи публично разгласявала, че няма да се поколебае да вземе в армията някой колежанин, ако той има среден успех под 5.00.

Когато колежанските отсрочки били отменени през 1969 г., протестите, разразили се в университетските градчета из цялата страна след средата на 60-те, мигновено ескалирали. Ако някой студент бил в лошо физическо състояние или страдал от неизлечимо заболяване — например бил късоглед или дюстабанлия, — го класифицирали като 4-F (на онези в отлична форма слагали печат 1-A) и автоматично го освобождавали от военна служба.

По-късно, към 1971 г., била въведена лотария, за да бъде набирането на военнослужещи по-справедливо — в зависимост от рождения ден. Теглели се произволни рождени дати и им се присвоявал номер от 1 до 365. Колкото по-малък бил номерът, толкова по-голям бил шансът да те вземат войник.

Макар че някои студенти избягвали да участват в университетските протести с надеждата, че ако не се набиват на очи и изкарват добър среден успех, няма да ги забележат и да ги включат сред донаборниците, други, подобно на Стив, нехаели за опасността и

не се колебаели да подстрекават останалите. Той може и да се е досещал, че е класифициран като 4-F и е освободен заради лошото си зрение, и може би именно поради това се чувствал по-свободен да се бунтува и „да се хвърля пред дулата“.

Като добавка към рубриката си Стив се снимал за корицата на „Мейн Кампъс“, която се появила в броя с дата 17-и януари 1970 г., на която е с пушка двуцевка, дълга рошава коса и див блясък в очите, заради който немалко студенти го оприличили на Чарлз Менсън^[3], и надпис отдолу: „Учете, дявол да ви вземе!!“

По време на третата си година в колежа Стив бил избран в Студентския сенат с най-големия брой гласове в цялата история на студентските избори. Една от отговорностите на тази длъжност била редовно да посещава срещи на комисиите по студентските въпроси. Ректорът Либи уважавал хъса и чувството за справедливост на Стив, когато си имал работа с преподавателите и студентите, и се отнасял с разбиране към някои от търканията, които имали помежду си, но още в началото усетил истинската същност на Стив. „В общи линии, той беше много деликатен човек, който играеше ролята на луда глава“, казва Либи.

Не било учудващо, че учебният процес останал на заден план сред всички останали неща, които се случвали в университетското градче и в света в края на 60-те. В действителност на повечето студенти им било трудно да се съсредоточат върху обучението си. А и със своята широка гама от дейности в колежа и извън него Стив не бил възприеман от приятелите си като особено добър в учението. „Всъщност не говорехме много за това — казва Маклауд. — Всички учехме, но ученето беше на заден план. Тогава всичко беше политика, поезия, наркотици за разпускане и рокендрол.“

След като студентите в големите градове и все повече известни колежи из цялата страна започнали да затварят университетските градчета и да обявяват стачка, Стив използвал длъжността си като председател на студентската/преподавателската коалиция, за да постави искания пред преподавателското тяло и администрацията, които в най-общ план да реорганизируют университета. Една вечер той организирал поход към дома на ректора, за да издигне списък с искания, за които настоявали различни групи в университетското градче. Те варирали от искания за по-независим учебен процес,

възможности за отказване от дадени курсови работи, и дори свободно присъждане на степени за всички при минимална академична работа. Той обмислил предложенията на „Студенти за демократично общество“ — една от по-радикалните студентски групировки в страната; те настоявали да включат няколко искания в пакета, който Стив щял да връчи на Либи.

В една студена и влажна пролетна вечер през 1969 г. Стив повел похода през университетското градче с фенерче в ръка, облечен в мокро, овехтяло дълго палто от боброви кожи, следван от разнородна групичка протестиращи. Несъгласните с протеста скандирали лозунги и хвърляли яйца и развалени зеленчуци по маршируващите студенти.

В крайна сметка Либи изслушал исканията и обещал да се срещне със Стив и други студенти, за да постигнат съгласие, но не след дълго протестът останал на заден план за Стив, защото насочил вниманието си към две неща, които според него изисквали много по-неотложно внимание: последната му учебна година в колежа и Табита Спрус.

Стив Кинг и Табита Джейн Спрус се запознали на писателския семинар на Джим Бишъп, макар че и двамата работели почасово в библиотека „Фоглър“. „Смятах я за най-добре пишещата в този семинар, по-добра и от мен самия, защото тя знаеше точно какво е намислила — казва Стив. — Тя разбираше синтаксиса и отделните градивни части на литературата и поезията по начин, който не беше ясен на останалите. Те искаха да се впуснат в метафизични бълнувания за това, как освобождавали гласа в душата си и куп други такива глупости.“

Тя го забелязала още при пристигането си в университетското градче като първокурсничка през 1967 г. Преди да започне да списва рубриката си, той написал писмо до редактора на „Мейн Кампъс“ и вестникът го отпечатал. Табита го прочела и си казала: „Това момче определено може да пише!“ „Но в същото време ме беше яд, че е успял да публикува писмо във вестника преди мен“, добавя тя.

„Беше от онази рядко срещана порода на момчето, което е популярно сред студентите, но не е спортист — казва Таби. — Действително беше най-бедният колежанин, когото съм срещала през

живота си. Носеше отрязани гумени галоши, защото не можеше да си позволи свестни обувки. Беше невероятно, че някой учи в колеж при тези обстоятелства, а още по-невероятно бе, че изобщо не му пукаше.

Още от самото начало си помислих, че може да се мери с който и да е публикуван автор, когото бях чел. Мисля, че беше впечатлен от това, че оценявам творбите му. Пък и харесваше циците ми.“

„Таби приличаше на сервитьорка — съгласява се той. — Правеше впечатление (и все още го прави) на силна жена.“

Джордж Маклауд разяснява предисторията: „Когато Стив и Таби се запознаха, тя вече ходеше с друг студент от Дискусионния курс, но той я заряза и тя беше сама при запознанството си със Стив. Някои от нас останаха с впечатлението, че Стив просто я съжаляваше, но всъщност много си допаднаха; бяха двама самотници и писатели, които се разбираха прекрасно и станаха гаджета.“

Не след дълго те започнали да прекарват заедно цялото си свободно време. След няколко месеца тя се нанесе в малък апартамент в Ороно заедно с него.

Табита Джейн Спрус е родена на 24 март 1949 г. в семейството на Реймънд Джордж Спрус и Сара Джейн Уайт в Олд Таун, Мейн, разположен недалеч от Ороно. Таби, както я наричали, е третото от осемте деца в семейството на католици и завършва католическо средно училище и гимназия „Джон Бапст Мемориъл“. Баща ѝ работел в семейния универсален магазин „Р. Дж. Спрус и синове“ на Мейн Роуд в Милфърд — на един хвърлей камък през река Пенъбскот от Олд Таун. Дядото на Таби, Джоузеф Спрус, купил магазина заедно с по-големия си брат някъде в началото на ХХ век.

Семейство Спрус имали френско-канадски произход и променили фамилията си, която била Пинет, в края на ХІХ век, защото по това време френскоговорещите канадци били лесна мишена за дискриминация. Тогава Ку Клукс Клан били доста активни в Северна Нова Англия и на наскоро дошлите имигранти от Квебек (едно от презрителните прозвища, с които често ги обиждали, било „жабари“) често им отказвали работа в местните фабрики.

Всички деца на семейство Спрус работели в магазина. „Израснах, слушайки разговорите на хората около тумбести печки —

разказва Таби. — Режех късове тютюн за старците. Баща ми режеше телешко месо в задното помещение на магазина. За известно време баба ми ръководеше местната пощенска станция в част от магазина.“

Таби разказва, че е била самотно дете, затворена в себе си и независима, но много обичала да пише: водела си дневник и пишела писма на приятелите си. И тя била заклетата читателка. „Веднъж, щом открих обществената библиотека, рядко се свъртах вкъщи — казва тя. — Един път библиотекарката се обади вкъщи да съобщи, че съм чела книги за възрастни, а мама й каза, че ако съм ги разбрала, няма нищо страшно, а ако не съм, няма как да ми навредят.“

Също като Стив, и Таби би предпочела да не вижда повече омари през живота си. Като тийнейджърка работела в туристически ресторант за морски дарове близо до Бангор, наречен „Страната на омарите“, и често въртяла пресата, в която се мятали всички остатъци по чиниите на клиентите, за да се появят на следващия ден в нови блюда като салата или рулца от омари. Постепенно намразила миризмата на застояли морски дарове, която попивала в кожата, косата и дрехите й, но по това време не можела да си намери друга работа.

„Докато растях в Олд Таун, нямаше нито едно движение на жените — разказва Таби. — Още от ранна възраст разбрах, че е каквото и да се захвана, основният ми проблем е, че съм жена, а да си жена с очила, беше голям недостатък. После гърдите ми пораснаха, но и това не ми помогна особено.“ Тя завършила гимназията „Джон Бапст Мемориъл“ в Бангор през юни 1967 г., след което се записала в Мейнския университет — типичния път за умните гимназисти от семейства, чиито средства не достигали, за да изпратят децата си в колеж извън родния щат. Учела с помощта на стипендия и почасова работа в университетското градче. След като се озовала в колежа, тя се надявала да се освободи от ограниченията, които спирали интелектуалното й развитие. Вместо това се сблъскала с нова форма на сексизъм. Спомня си как един от преподавателите редовно надрасквал върху класните работи на студентките фразата: „Прекъсни учението си и се омъжи.“

Тя обаче упорито загърбвала подобни обиди, въпреки че не била сигурна какво точно иска да учи. За известно време променяла специалността си на всеки семестър. Най-накрая се спряла на

английска литература и история. След завършването планирала да запише магистратура по библиотечни науки и да стане библиотекарка.

Поне такъв бил планът. Срещата ѝ със Стив променила всичко.

„Знаех си, че Таби е идеалният ми читател още от първия път, в който ѝ дадох нещо да чете, още преди да се оженим; това бе разказът «Аз съм вратата» и тя ми каза, че е много добър — разказва Кинг. — Обикновено дотам се простират коментарите ѝ, ако хареса нещо.“ Разбира се, след време той щял да открие, че ако нещо не ѝ харесва, му го казвала без колебание и предлагала начин как да подобри творението си.

Още от първата им среща (на която Стив се напил здравата) те станали неразделни като сиамски близнаци. Разбирали се прекрасно и имали едни и същи интереси.

След като започнал да излиза с Табита, Стив незабавно станал част от едно голямо семейство, от каквото бил лишен, но за каквото винаги си мечтал.

Като част от изискванията, за да получи сертификат за гимназиален учител след завършването си, Стив започнал практика като преподавател през януари 1970 г. в Хампдън Академи — държавна гимназия в близкото градче Хампдън, Мейн. Макар че това значително увеличило задълженията му, той продължил да ходи на лекции, да учи, да чете и да пише, като едновременно с това преподавал и английска литература.

По това време двамата с Таби живеели заедно в комплекс от бунгала, наречен „Спрингър Кабинс“ до река Стилуютър в Ороно. Условията там били евтини и мизерни, но тъй като и двамата учили и нямали много пари, не могли да си позволят друго. Това било особено важно, защото Таби вече била бременна в третия месец. Тя продължавала да ходи на лекции, въпреки неодобрителните погледи, които ѝ хвърляли, особено мъжете преподаватели. Въпреки че делото „Роу срещу Уейд“^[4] щяло да се гледа едва след три години, абортът бил възможен, ако се направят запитвания в подходящите кръгове. Тъй като свободната любов се вихрела в края на 60-те и началото на 70-те години, много жени избирали аборта пред възможността да родят,

защото в много кръгове по това време майчинството се възприемало като „старомодно“.

Именно тази дума най-добре описва Стив и Таби. Макар че Стив изгълтал доста наркотици и предвождал походи до дома на ректора, за да издига скандални искания, миогледът му не се различавал от онзи, който имал през консервативното си детство. Абортът изобщо не бил обсъждан като възможност. Освен това Таби била католичка и решили да се оженят, след като Стив завърши колежа.

Най-вероятно за Стив абортът бил равносилен на това да изоставиш детето си, а той се заклел да не прави нищо, което напомня отношението на баща му спрямо семейството. Затова Стив и Таби понасяли трудностите и продължавали напред. Макар че Стив никога нямал проблем да намери мотивация за писане, сега имал още по-важна причина. Вярвал, че писането ще им помогне да загърбят трудния си живот. Наскоро започнал да изпраща някои от разказите си в списания за мъже, като „Галерия“ и „Кавалер“, и от време на време успявал да продаде по някой от тях. Плащали му само по стотина-двеста долара, но за него това било цяло състояние.

През един мартенски ден Стив работел в библиотеката, когато библиотекарката извадила няколко топа светлозелена хартия, която студентите можели свободно да вземат. Веднага се виждало защо персоналът не може да използва хартията: листовите били дебели като картон и не влизали лесно в пишеща машина. Били големи 18×26 см — нестандартен размер, на който преподавателите се мръщели.

Повечето от студентите се отказали, но Стив взел, колкото можел да носи. Макар и да знаел, че повечето хора гледат на празния лист хартия с унизителен страх, за него той представлявал прекрасна възможност. Възприел хартията, въпреки необичайния ѝ размер и цвят, като подарък. Искал да я запази за нещо специално и прокарал пръсти по топовете, унесено сравнявайки себе си с „алкохолик, съзерцаващ кашонче с уиски «Чивас Регал» или сексманиак, при когото са дошли стотина-двеста жадни за любов млади девизи.“ Отнесъл хартията в бунгалото им, сложил първия лист в същата пишеща машина „Ъндъруд“, на която тракал още от детинство (най-сетне я бил донесъл от Даръм) и напечатал първия ред от роман, чийто сюжет почивал на поемата на Робърт Браунинг „Чайлд Роланд“, разказваща за

пътешествието на един младеж през непозната и мрачна земя към далечна кула.

„Човекът в черно бягаше през пустинята, а Стрелеца го следваше.“

Освен криминалетата, научната фантастика, ужасите и комиксите, които четял, Кинг навлизал и в друг жанр, популярен по това време: фентъзи, и по-специално „Властелинът на пръстените“ на Толкин.

„Бях просто изумен от вълшебството на сюжетите, от идеята за това пътуване, от неговия мащаб и от това колко дълго време е необходимо, за да бъдат разказани тези приказки“, обяснява той. Разбира се, решил да напише своя книга по същия модел и докато работел над първата от замислената поредица от седем книги, знаел, че трябва умишлено да избягва стила и историите на Толкин. В същото време бил убеден, че иска книгите да са с единия крак в света на приказното, а с другия — в реалността.

Когато започнал да описва света на героя Роланд Дисчейн, той трескаво работел над други разкази и романи, а междувременно дописвал и курсовата работа, която му била необходима, за да завърши. Продължавал да разправя на всеки срещнат, че целта му е да стане истински писател. За разлика от повечето негови състуденти, които се поддавали на песимизма в периода на Виетнамската война, Стив бил настроен невероятно оптимистично относно своето бъдеще. В резултат на това виждал възможности и идеи в абсолютно всичко, което се изпречело на пътя му — дори и в топче хартия, което никой друг не искал.

Щели да изминат още дванадесет години, но от тази зелена хартия със странен формат щяла да се роди поредицата му „Тъмната кула“.

---

[1] Джон Дан Макдоналд (24.07.1916–28.12.1986) — американски автор на криминалета и трилъри, по чийто роман „Палачите“ (*The Executioners*) е заснет филмът „Нос Страх“ (*Cape Fear*). — Б.пр. ↑

[2] Робърт Албърт Блок (05.04.1917–23.09.1994) — американски автор на криминалета, ужаси и научна фантастика. Най-известният му

роман е „Психо“ (*Psycho*), по който е заснет едноименният филм на Алфред Хичкок. — Б.пр. ↑

[3] Чарлз Менсън — американски престъпник, накарал свои последователи да убият бременната в осмия месец актриса Шарън Тейт и още шестима души през 1969 г. — Б.пр. ↑

[4] *Roe vs. Wade* (1973) — дело, заведено от неомъжена бременна жена, оспорваща закон на щата Тексас, според който се позволява аборт само ако животът на майката е застрашен от раждането. — Б.пр.

↑

4. ГРАД ОТЧАЯНИЕ

Месец преди да завърши колежа, Стив бил арестуван от полицията в Ороно, Мейн, при странен инцидент, в който били замесени трийсетина гумени конуса за поставяне по пътните платна. След тежък запой в местен бар той поел към къщи с колата, но по пътя ударил един от тях толкова силно, че откъснал гърнето на раздрънкания „Форд“ комби, който карал по онова време. По-рано същия ден видял, че пътната служба поставя нова маркировка на пешеходните пътеки из целия град и гумените конуси били сложени, за да не настъпват шофьорите и пешеходците още влажната боя.

Но не и Стив. Той толкова се възмутил, че трябва да купува ново гърне на колата си, че решил да даде хубав урок на градската управа. „На пияна глава реших да обиколя града и да събера всички конуси — спомня си той. — На следващия ден щях да ги занеса заедно с откъснатото ми гърне в кметството като проява на справедлив гняв.“

Събрал около стотина конуса в задната част на комбито, но му свършило мястото. Знаел, че има още много, затова се върнал в апартамента, за да разтовари автомобила, след което да продължи обиколката на улиците и да събере останалите „виновници“. Но когато понапълнил колата един полицаи го забелязал, включил синята си лампа и не след дълго видял достатъчно конуси в комбито на Стив (въпреки че това бил вторият му набег), за да го арестува за кражба. „Ако ме бяха хванали със стотината, които вече бях скрил в апартамента си, щяха да ме обвинят за кражба в особено големи размери“, казва той.

Насрочили процеса за август.

Стивън Кинг завършил Мейнския университет в Ороно през пролетта на 1970 г. с бакалавърска степен по английска литература и сертификат, който му давал право да преподава в гимназия. Военната комисия, на която минал веднага след завършването си, го

категоризирала като 4-F и негоден за военна служба поради високо кръвно, влошено зрение, дюстабан и спукани тъпанчета.

Несъмнено за първи път в живота си, вместо да се сеца с погнуса за садистичния лекар от детството си, може би се е почувствал поне мъничко благодарен.

Въпреки че вече не бил студент, Стив продължил да пише за „Мейн Кампъс“. Един от поместените там разкази бил „Слейд“ (Slade), който започнал да пише на зелената хартия със странен формат няколко месеца преди това.

Първото дете на Таби, Наоми Рейчъл, се родило на 1 юни 1970 г., малко след завършването на Стив, но година преди нейното дипломиране. Макар че и двамата били на седмото небе от радост, те, естествено, се притеснявали как ще се грижат за дете, след като едва успявали да издържат самите себе си. Както възнамерявал от самото начало, Стив кандидатствал за учителска длъжност в Хампдън Академи, а когато не намерил свободни места, потърсил работа в няколко други гимназии в района, но и там се сблъскал със същия проблем.

Трябвало да изкарва пари, а не искал да се връща на работа във фабрика „Уоръмбо“, затова се хванал в една бензиностанция в Брюър, където обслужвал колонките за гориво. Работните условия били замислени така, че служителите да са непрекъснато на крак. Ако клиентът поръчал да му напълнят резервоара догоре, Стив трябвало да превключи в режим „продавач“.

„При напълнен резервоар можете да избирате между Чашата (грозна, но издръжлива чаша за вода, в каквито ви сервират по закусвалните) и Хляба — по-голям от стандартния самун порест бял хляб — разказва той. — Ако забравим да попитаме дали да ви проверим маслото, получавате горивото безплатно. Ако забравим да ви благодарим — също. И познайте кой плащаше безплатния резервоар гориво? Точно така — разсеяният оператор на колонката.“

След като платил сметката за няколко безплатни резервоара с гориво на клиенти, Стив си научил урока, макар и работата да била крайно отегчителна. През август дошъл ред на процеса му за кражбата на конуси и той помолил за почивен ден, за да отиде в съда. Но за да не си помисли шефката му, че е взел на работа нехранимайко, той й

поискал почивен ден, за да отиде на погребението на един роднина на Таби.

Отишъл в Областния съд в Бангор, решил да се защитава на делото сам, без адвокат, и моментално бил признат за виновен. Съдията го глобил сто долара, но Стив наскоро бил продал свой разказ на ужаса на списание „Адам“, наречен „Салът“ (*The Float*). В него четирима колежани стигат с плуване до сал наред езеро в един есенен ден, но се сблъскват с ужасяващо създание, спотаило се в мрачните води. Стив използвал чека от списанието, за да плати глобата. Само да знаел съдията откъде идват парите...

На следващия ден, когато отишъл на работа в бензиностанцията, бил уволнен, задето посочил невярна причина за отсъствието си предния ден. Един от роднините на шефката проследил Стив до съда и разказал на леля си, че нейният служител е бил на дело същия ден.

Трябвало веднага да си намери друга работа; кандидатствал на няколко места и му предложили работа за 1,60 долара на час в пералнята „Ню Франклин“, която обслужвала търговски обекти и фирми.

Обмислил предложението доста дълго и сериозно, преди да приеме. Все пак в един момент и майка му работила в пералня, а последното, което искал, било да повторя живота ѝ — нещо, с което тя напълно би се съгласила.

Въпреки колежанската си диплома, той поел по същия депресиращ път, изминат от майка му Рут: да издържа съпруга и бебе се оказал голям стрес за Стив. Макар и дълбоко в себе си да знаел, че най-лесно ще му бъде да повтори живота на баща си, да каже някой ден след вечеря, че отива за цигари, а после да наведе глава и да хване пътя, без да се обръща назад. И през ум не му минавало да избере тази възможност.

Освен това се свързал с редактор в Ню Йорк, който харесвал творбите му и смятал, че има бъдеще като писател.

След завършването на колежа Стив работел над роман, който кръстил „Да го направиш“ (*Getting It On*) — историята на гимназист, който убива двама от учителите си и взема за заложници съучениците си от часа по алгебра. Завършил го през лятото и решил, че е не лош (или дори по-добър) от много подобни романи, които четял по това време, затова решил да го изпрати в някое издателство. Наскоро

прочел романа „Корпорация Паралакс“ (*Parallax View*) от Лорън Сингър, от който бил възхитен. Смятал, че между романа на Сингър, издаден от „Дабълдей“, и неговия има известни прилики, затова го опаковал и го адресирал до редактора на „Корпорация Паралакс“, издателство „Дабълдей“, Ню Йорк. Стив обаче не знаел, че този редактор е напуснал, така че ръкописът му се озовал на бюрото на друг литературен редактор на име Бил Томпсън.

Томпсън писал на Стив, че романът му харесва, но че има нужда от известно преработване и посочвал промените, които желаел да направи младият автор. Ужасно развълнуван, Стив нанесъл корекциите и изпратил отново преработения ръкопис. След няколко месеца ръкописът се върнал с бележка, че другите редактори в издателството искали да видят още няколко промени. Стив преработил романа за втори път и отново изпратил ръкописа.

Томпсън му го върнал за трети път с извинения, молейки за още промени, които този път изисквала редакционната колегия. Стив се поколебал, но решил, че такива са правилата в издателския бизнес, затова прилежно последвал препоръките на колегията и за пореден път им изпратил ръкописа.

Когато дебелият пакет се върнал за четвърти път с обратния адрес на „Дабълдей“, Стив паднал духом. Разкъсал плика, само за да открие, че след толкова положени усилия и въпреки че направил всичко, което искали от него редакторите, „Да го направиш“ бил отхвърлен.

„Това бе болезнен удар за мен — пише по-късно той, — защото прекалено дълго време ме бяха оставили да тая някаква надежда.“

Известно време близал рани, преди да се захване със следващия си проект. Все пак Томпсън харесвал стила му на писане и му казал, че ако зависело само от него, отдавна щял да приеме „Да го направиш“ за публикуване. Освен това Стив не се чувствал напълно обезсърчен, защото вече научил доста неща за редакторската работа и за дребнавостите, които някои редактори предпочитали, а други ненавиждали. По-късно Стив щял да открие, че Бил всъщност е разпратил романа му на няколко познати редактори в други издателства с надеждата да го пласира там — нещо, заради което щял да си загуби работата, ако шефовете му научели.

Бил помолил Стив да го има предвид за други книги, върху които ще работи, затова Стив взел следващия си роман и му го изпратил. „Дългата разходка“ разказвал за група от стотина момчета, които участват всяка година в изтощителен поход с безброй правила (няма почивки, скоростта им на ходене не бива да пада под 6 км/ч), който продължава, докато остане само един. Събитията се развили по същия начин: Бил препоръчал няколко промени, след това другите редактори поискали да се съобрази с техните предложения, след тях романът бил предаден на редакционната колегия, която в крайна сметка отхвърлила проекта.

Всичко това ставало, докато Стив се трудел на пълен работен ден в пералнята и пишел разкази за мъжки списания, където имал по-голям успех, отколкото с „Дабълдей“.

През лятото осъществил първата си продажба за „Кавалер“ и „Нощна смяна“ (*Graveyard Shift*) бил публикуван в октомврийския брой на списанието за 1970 г. Сюжетът разказвал за гигантски плъхове в мазето на стара фабрика и за мъжете, изпратени да прочистят това мазе. За основа използвал дочутите истории от екипа по почистването за Четвърти юли във фабрика „Уоръмбо“. Морис Деуолт бил редакторът, натоварен с преглеждането на изпращаните от неизвестни автори разкази в „Кавалер“, модна алтернатива на „Плейбой“, чието издаване започнало в края на 60-те. Заедно със съвременните статии и литература, основната притегателна сила на списанието се криела в снимките на оскъдно облечени жени фотомодели.

Един ден Деуолт се обадил на своя главен редактор Най Уилдън, за да му каже, че току-що е прочел изумителен разказ от писател на име Стивън Кинг. „Но — разказва Уилдън — той допълни, че разказът няма почти нищо общо с онези, които публикувахме в списанието. Казах му все пак да го донесе и докато го четях, успя да ме смрази от страх.“

Написал на Стив, че приема разказа и че ще му плати сто долара. Стив веднага му върнал отговор, че приема офертата и приложил още няколко разказа, които Уилдън да прегледа.

Естествено това било списание с голотии, но Стив знаел, че трябва да мине по този път и бил все така оптимист за бъдещето си. Продължил да чете жадно всичко, до което можел да се добере — колкото по-популярен бил жанрът и колкото по-кичозна била корицата,

толкова по-добре. Понякога обаче с изненада вземал книга в библиотеката, която нямала корици. „Отварях я и на първа страница виждах нещо от рода на: «Авторът изказва благодарности на фондация „Гугенхайм“, която финансира написването на тази книга» и си мислех: «Ах, ти, шибано копеле, от къде на къде ще ти дават пари, за да си седиш на задника в някоя горска хижа в Ню Хампшир, а аз се трепя да пиша книги нощем и имам изгаряния от белина по целите си ръце? Кой си ти бе, мамка ти?!»“

„От ноздрите ми направо излизаше пара, толкова ме беше яд и завиждах на тези хора — разказва Стив. — И си мислех, че им дават парите, защото си правят четки един на друг относно литературните си предпочитания. Някой преподавател по английска литература казва на своя студент: «Трябва да прочетеш нещо от Натаниъл Хоторн» и хлапакът се връща и казва: «Леле, шефе, Натаниъл Хоторн е страхотен. Ще ми разпишете ли молбата за стипендията „Гугенхайм“?» Направо се вбесях при тази мисъл.“

Що се отнася до развоя на събитията вкъщи — Стив и Таби възнамерявали да се оженят, но тя имала едно условие: Стив да си намери по-хубава работа от тази в пералнята. Затова той обещал напролет отново да си потърси работа като учител.

„Ожених се за нея заради тялото ѝ, макар и тя да твърди, че е било заради пишещата ѝ машина“, шегува се по-късно Кинг. И наистина, нейната „Оливети“ била доста по-добра от древната „Ъндъруд“, на която тракал Стив още от края на 50-те години. Но пишещата машина била една хубава допълнителна примамка. „Нейната имаше доста квадратен шрифт, напомнящ нацистки поздрав.“

Стив и Таби се оженили на 2 януари 1971 г. в Олд Таун, родното градче на Таби. Стив платил 15,95 долара за два еднакви венчални пръстена от бижутерията „Дейс Джуълърс“ в Бангор. Церемонията се състояла в католическата църква (религията на Таби), а приемът се провел в методистката църква (вероизповеданието на Стив от неговото детство).

Макар че Стив си търсел друга работа, нямало много свободни места, затова той още работел в пералнята, когато се оженили.

Насрочили специално датата така, че да не съвпадне със смяната му в „Ню Франклин“. „Оженихме се в събота, защото пералнята беше затворена в събота следобед — разказва той. — Всички там изказаха своите благопожелания, но въпреки това ми удържаха от заплатата, заедно не се явих тази събота вечер.“

Таби завършила Мейнския университет през юни 1971 г. със специалност история. Дипломирането ѝ дошло след доста дълго бърхане, защото продължавала да ходи на лекции, докато била бременна, и дори след това, когато трябвало да гледа новороденото.

Щом завършила колежа, тя се сблъскала със същия проблем като Стив: не можела да си намери работа, която да отговаря на квалификацията ѝ, а останалите били доста под нивото ѝ. Кандидатствала в „Дънкин Донътс“. Отначало управителят не искал да я вземе заради бакалавърската ѝ степен, но в крайна сметка склонил.

След време миризмата на понички станала за Стив и Таби не по-малко противна от тази на омарите. „Отначало ароматът беше приятен, на нещо прясно и сладко — разказва Стив, — но накрая ужасно ни втръсна. Оттогава просто не понасям понички.“

Таби възнамерявала да работи там само докато насмогнат със сметките. „Щом започнехме да се справяме, щях да напусна работа, защото иначе Стив работеше през деня, аз бях нощна смяна, не виждах Наоми, почти не се засичахме с него — не беше хубаво“, казва тя.

„Мисля, че още от началото с жена ми имахме много традиционни възгледи — заявява Стив. — Според мнозина от приятелите ни бяхме твърде старомодни. Родихме си деца и ги отглеждахме, водейки един традиционен семеен живот.“

Кинг осъзнал, че мечтата му да се прехранва с писане няма да се сбъдне скоро и когато в Хампдън Академи се освободило учителско място (училището, в което карал практиката си през последната година в колежа) през есента на 1971 г., той започнал работа с начална заплата 6 400 долара на година, което все пак било по-добре от пребиваването му в пералнята.

По това време Таби, Стив и Наоми живеели в каравана под наем край шосе 2 в Хърмън, на 12 километра от училището. Стив пътувал до там с „Буик Спешъл“, модел 1965. Преди да завърти ключа сутрин, стискал палци колата да запали; тя едва се държала да не се разпадне. Като учител по английска литература Кинг най-сетне успял да се

възползва от колежанското си образование, макар и бързо да открил, че учителската професия не е каквото очаквал. „Мислех, че като преподавам в училище, си осигурявам живот на човек от средната класа — не знаех, че пак ще си бъда бедняк — казва той. — Да преподаваш в училище, е все едно на ушите ти да са прикачени проводници, които изсмукват цялата ти енергия. Прибираш се вкъщи, трябва да поправяш есетата на учениците и изобщо не ти е до писане. Мислехме да си купим кола, трябваше да водим нормален живот, а всъщност бяхме по-зле, отколкото когато работех в пералнята.“

Кинг смекчавал разочарованията на работното си място, като наблюдавал поведението на учениците. Почерпил много истории и идеи, като ги изучавал и ги мъчел в часовете си, макар и винаги по забавен начин.

Понякога заплашвал учениците, които си мълчали по време на обсъждане в класа, да ги накаже да напишат роман. „Когато бях стажант-учител, моята ръководителка имаше сигурен лек за «Класа на живите мъртви» — казвал той на учениците си. — Някой има ли представа защо Уили Лоумън от «Смъртта на търговския пътник» е изпаднал в толкова тежка депресия? — питаше тя. — Ако никой не отговори до петнайсет секунди, ще си сваля едната обувка. Ако до трийсет секунди още няма отговор, ще си сваля и другата. И така нататък. Когато започнеше да разкопчава ципа на роклята си, обикновено някой винаги изказваше мнение за депресията на Уили Лоумън.“

Помежду преподаването, поправянето на есета и отделянето на време за Таби и дъщеря им, Стив продължавал да намира време и концентрация, за да пише един-два романа, но открил, че писането на разкази е по-доходоносно и сигурно, поне в краткосрочен план. Той все още поддържал връзка с Бил Томпсън в „Дабълдей“, но след като обстойно преработил два романа, които въпреки това били отхвърлени, решил да съсредоточи усилията си в писане на разкази за мъжките списания, които можел да нахвърля за няколко часа и да продаде поне за двеста долара.

Освен „Кавалер“ и „Адам“ той пишел и за списания със заглавия „Пич“, „Джентълмен“, „Прасковки“, „Фукльо“ и „Галерия“. Когато казал на майка си, че редовно продава разказите си, тя много се зарадвала и естествено пожелала да ги види отпечатани. Макар че

разказите били мистерии, различни от порнографията, публикувана на другите страници на списанията, той все пак не искал тя да узнае в какви списания са се появили. Затова Таби правела ксерокопия, но първо закривала рекламите за порнофилми, лосиони и сексиграчки, пълнещи полетата на страниците, на които се появявали неговите разкази.

Всъщност редакторите имали толкова високо мнение за творбите му, че му предлагали да пробва да напише и някои от порноразказите; в крайна сметка те се плащали по-добре от тези на ужасите. Той направил храбър опит, но да пише за секс просто не се връзвало с емоционалния му инструментариум. Написал петдесетина страници, преди да се откаже. „Думите бяха пред очите ми, но не можех да боравя с тях. Беше толкова шантаво, че просто прихнах да се смея — казва той. — Стигнах само до близнаци, които правят секс в басейнче за птици.“

Кинг твърди, че това не се дължало на някакво неудобство от секса, а по-скоро от смущението да пише за секс извън границите на моногамната връзка. „Без такива силни взаимоотношения, на които да се осланям, ми е трудно да сътворя сексуални сцени, които да са правдоподобни и впечатляващи или да движат сюжета. Щеше да се наложи да вкарвам секса произволно и по задължение — казва той. — Все едно — минаха две глави без сцена с чукане, я по-добре да плесна една тук.“

Решението на Стив да се съсредоточи върху писането на разкази дало плодове. През 1972 г. „Кавалер“ публикувало четири негови разказа: „Да страдат дечищата“ (*Suffer the Little Children*), „Петата четвъртина“ (*The Fifth Quarter*), „Полесражение“ (*Battleground*) и „Пресата“ (*The Mangier*). Това били сигурни пари и редовно публикуване на името му, а след като Най Уилдън му казал, че читателите започнали да искат неговите разкази, Стив бил на седмото небе. Не се бил отказал напълно от мечтата си да напише роман, който някое издателство ще пожелае да откупи, и все още от време на време водел кореспонденция с Бил Томпсън, но Стив нямал какво да му изпрати, а и вече бил доста по-предпазлив, след като обстоянните му преработки се оказали напразни.

Стивън написал „Петата четвъртина“, разказващ за дребен престъпник, който иска да отмъсти за смъртта на свой приятел по време на провален обир, под псевдонима Джон Суидън. Избрал друго име, защото разказът бил по-различен от останалите, които писал за списанието. Той по-скоро бил типично криминале, отколкото свръхестествена история на ужасите, и като модел за него използвал писателите на криминалета от 50-те години. „Тогаваша пишеха под множество различни псевдоними, защото просто бълваха разкази на поразия — обяснява той. — Сега беше мой ред да бълвам на поразия, затова използвах името Джон Суидън, но повече не се върнах към него, защото не ми хареса особено.“

Когато дошла лятната ваканция, Стив отново се хванал на пълен работен ден в пералня „Ню Франклин“ и макар че това била потна, неблагоприятна и изтощителна работа, тя си имала и добрата страна, както и периодът, в който работел във фабрика „Уоръмбо“ след завършването на гимназията. Средата в пералнята и работещите в нея от време на време му давали идея за някой разказ.

Един от колегите на Кинг в пералнята бил с отрязани до лактите ръце и трябвало да използва протези с куки. Работел там от близо три десетилетия и един ден обслужвал машината за гладене и сгъване. Работниците били кръстили машината „Пресата“, защото смазвала ръцете на онези, които по невнимание ги доближавали прекалено много до нея. В този зловещ ден машината случайно ухапала вратовръзката на въпросния човек. Опитал се да я издърпа, но лявата му ръка била засмукана. Инстинктивно понечил да я издърпа с другата, но и тя попаднала в машината.

Когато Стив работел там в началото на 70-те, човекът с куките се представял на новите колеги, като първо пускал гореща и студена вода върху куките, а после издебвал нищо неподозиращия работник и ги поставял на тила му. След като Стив неведнъж станал свидетел на тази дебелашка шега, а и самият той опитал неприятното докосване, решил, че от това ще излезе добър разказ. В резултат се появил „Пресата“.

Един летен ден през 1972 г. приятелят на Стив, Флип Томпсън, се отбил в караваната на семейство Кинг в Хърмън, за да ги навести. Прочел някои от разказите, които Стив пишел, както и някои от публикуваните в мъжките списания, и започнал да го критикува. В началото на 70-те движението за правата и свободите на жените било в

разцвет и всеки просветен мъж, който се надявал да спечели съвременната жена, трябвало да се отнася с разбиране към проблемите на жените.

Флип попитал защо Стив продължава да пише такива мъжкарски глупости за списания с голотии.

„Защото тези разкази не се продават твърде добре в Космополитън“, бил отговорът на Стив.

Флип го обвинил, че е напълно лишен от чувствителност спрямо жените, а Стив му отвърнал, че ако иска, може да я взима под внимание, докато пише, но че „Кавалер“ и другите списания, които купували разказите му, не търсели такова нещо.

„Ако си писател и реалист относно работата си, можеш да направиш почти всичко, което искаш — контрирал Флип. — Всъщност, колкото по-голям прагматик и авантюрист си, толкова по-добре можеш да се справиш.“

Приятелят му се обзаложил с него на 10 долара, че не може да напише разказ от женска гледна точка. От известно време обмислял идея, която според него била подходяща за „Кавалер“, разказваща за отритнато от обществото момиче със свръхестествени способности, което си отмъщава на момчетата, тормозили я цял живот. Върнал се в спомените си към дните в гимназията и към съучениците си аутсайдери: едно момиче, което имало само една рокля и я носело през цялата учебна година, и друго, което израснало с разпятието в цял ръст в дома си.

Откакто се върнал на работа в пералнята „Ню Франклин“, вниманието му било привлечено от възрастна работничка, която била религиозна фанатичка, и си помислил, че може да я използва за образа на майката на отритнатото момиче.

Вече имал основата на разказа. Сега трябвало само да седне и да го напише.

За място на първата сцена избрал момичешката съблекалня. Написал първите няколко страници за гимназистката, чиято първа менструация се появява, докато е под душа, и започва да крещи, защото си мисли, че ще ѝ изтече кръвта и ще умре. Тя не е запозната с житейските факти, защото свръхрелигиозните ѝ родители не смятат, че трябва да говорят за секса със своите деца.

Съученичките ѝ реагират, като започват да хвърлят тампони по нея — и тогава се натъкнал на непреодолима преграда. Откъде са взели момичетата толкова тампони? Не се ли продават от монетни автомати? Не знаел. Все пак само веднъж му се било случвало да влиза в момичешката съблекалня, докато работел заедно с брат си Дейвид през лятото като пазач в гимназия „Брунсуик“.

Затова попитал Таби за монетните автомати. Тя се засмяла и му обяснила, че автоматите били безплатни.

„Историята никак не беше лека — казва Стив. — В нея се разказваше за момичета, за момичешки съблекални, за менструация — все неща, за които не знаех нищо. Айсбергът се оказа доста по-голям. Ставаше въпрос за жени! За момичета! Жените са достатъчно трудна тема! А момичетата са още по-загадъчни.“

Той продължил да се поти над разказа, но след като бил написал петнадесет страници без празни параграфи, се отказал и го хвърлил в кошчето. Не само че имал проблеми с женската част на разказа (може би в крайна сметка Флип щял да се окаже прав), но и историята не можела да се побере само в три хиляди думи, което било ограничението за разказите, помествани в „Кавалер“ — само един разказ с по-голяма дължина успял да му продаде.

„Разказът е като пръчка динамит с къс фитил — обяснява той. — Палиш го — и край. Внезапно осъзнах, че искам по-дълъг фитил. Исках читателят да осъзнае, че с това момиче злоупотребяват, че стореното от нея всъщност не е зло, и дори не е отмъщение, а просто така се нахвърляш върху някого, когато си дълбоко засегнат.“

След като изхвърлил страниците, почувствал нужда да разпусне. Представата на Стив за рая (освен да прекара цял ден пред пишещата машина) била да вземе вана, докато пуши цигара, пие бира и слуша мач на „Ред Сокс“ по транзистора, подпрян на мивката. Именно така го заварила Таби, когато влязла в банята, изключила радиото и размахала смачканите страници под носа му. „Трябва да продължиш този сюжет — казала му тя. — Добър е.“

„Но аз не знам нищо за момичетата!“, възразил той.

„Аз ще ти помогна.“

Флип може и да бил прав, но той не знаел, че Стив има и друг източник, който да му помогне да вникне в женската психика.

Таби му казала също, че историята заслужава повече от три хиляди думи и че може да се превърне в пълнокръвен роман. В колежа Таби привличала Стив отчасти и защото била неговият идеален първи читател. „Тя е ненаситен читател и страхотен критик — казва той. — Ако ми каже, че нещо не се получава, ще ми обясни защо е така и ще предложи няколко различни начина да го оправя.“

И тъй, той пригладил смачканите страници и се върнал към сюжета. Вдъхновението му засякло, когато стигнал до сцената на абитуриентския бал, след като Кери е дала воля на телекинезата си. „Исках тя да смаже тези хора, но не можех да измисля как точно да стане това — разказва Стив. — Таби предложи тя да използва усилвателите и електрическото оборудване на рок групата.“

Кинг черпел и от собствения си опит като преподавател в гимназията. „В образа на Кери Уайт има и нещо от мен — признава той. — Видял съм гимназиалната общност и от двете страни, както и всеки друг учител. Веднъж я виждаш от класната стая, където се хвърлят ластици, и втори път — зад учителското бюро.“

Той последвал съвета на Таби, разширил историята и само за три месеца написал ръкопис от 70 000 думи. Бил окуражен от напредъка си и от това как се развил романът, но не всичко било наред. Не само че трябвало да работи в пералнята от понеделник до петък и през ръцете му да минават ресторантски покривки, пълни с парченца от омари и миди, както и окървавени чаршафи от болници, по които пълзели и червеи, но и често се налагало семейството да се мести. След раждането на Наоми те живели последователно в два апартамента в Бангор (единия на Понд Стрийт, а другия — на Гроув Стрийт) и в каравана до Клат Роуд в Хърмън.

Макар че на Стив му харесвало да преподава и с нетърпение очаквал да се върне в класната стая през септември, той започвал да сънува кошмари, че до края на живота си ще си остане учител по английска литература с един куп ръкописи, забутани в чекмеджето на бюрото му или в шкафа в коридора. „Докато пишех «Кери», имаше моменти, в които се чувствах потиснат и много отчаян“, казва той.

След като завършил ръкописа, мислел да го изпрати на Бил Томпсън, но се въздържал. Все пак „Дабълдей“ вече отхвърлили два от романите му — защо биха приели именно този? Вместо това го пъкнал в чекмеджето и започнал да обмисля идеята за следващия.

В часовете по английска литература, които водел за петокласниците в Хампдън Академи, заедно с „Нашият град“ (*Our Town*) от Торнтън Уайлдър^[1] Стив преподавал и за романа „Дракула“ (*Dracula*). Разбира се, обичал да говори за вампири с учениците си, но изследвал и описанията на Уайлдър за взаимоотношенията между жителите на малкия град и как този град обикновено не се променя. Тъй като самият той бил от малко градче, много лесно можел да се отъждестви с героите.

След един дълъг ден в училището, но преди да се оттегли в пералното помещение, което по съвместителство било и негов кабинет в караваната, той обсъдил на вечеря двете творби с Таби.

„Представяш ли си Дракула да дойде в Хърмън?“, подхвърлила му тя.

Мозъкът на Стив заработил на пълна скорост и му хрумнала идея за роман, в който се разказва за малко градче в Мейн, завладяно от вампири, с работно заглавие „Второто пришествие“ (*Second Coming*).

Харесвало му да пише романи, но отново осъзнал, че разказите, които продава на мъжките списания, слагат хляба на масата вкъщи. Затова продължил да ги изпраща на Най Уилдън. По това време му трябвали повечко сигурни пари, защото Таби отново била бременна. Второто дете на семейство Кинг, Джоузеф Хилстръм Кинг, се родил на 4 юни 1972 г.

Таби го кръстила на Джо Хилстръм, познат повече като Джо Хил — синдикален организатор и композитор от началото на ХХ век. Хил бил екзекутиран през 1915 г. за убийство, което така и не станало ясно дали е извършил, и вдъхновил неколцина автори да съчинят песни и стихове за живота му. Едно от стихотворенията, написано от поета Алфред Хейс през 1930 г., било превърнато в песента „Снощи сънувах, че виждам Джо Хил“ (*I Dreamed I Saw Joe Hill Last Night*) от композитора от епохата на Великата депресия Ърл Робинсън, която певицата Джоан Баес (един от рок идолите на 60-те) изпяла на фестивала в Уудсток.

През есента на 1972 г. Стив се върнал към преподаването в Хампдън Академи. Бил добър учител, но колегите му често забелязвали, че вниманието му е насочено другаде.

„Кинг беше многообещаващ учител — казва Робърт Роу, директор на «Хампдън». — Рядко можеше да го срещнеш без книга под мишница, а ако имаше свободно време, все четеше. Но винаги отделяше и време да пише.“

Бренда Уили била ученичка на Кинг в „Хампдън“. „Беше добър учител, който имаше по седем часа дневно и занималия след това — спомня си тя. — Казваше ни, че обича да пише, и мисля, че искаше и ние да пишем. Беше забавен и имаше хубаво чувство за хумор.“

През есента той преподавал по цял ден, връщал се вкъщи, поправял есетата, подготвял уроците си за другия ден и накрая се оттеглял в пералното помещение на караваната, за да пише. Отделял поне по няколко часа на вечер, седнал в това тясно пространство, за да трака разкази на пишещата машина.

Един ден Стив и Таби взели децата и поели към Даръм на гости на майка му. Наоми често развивала ушни инфекции и по обратния път на север демонстрирала ясни признаци, че се разболява, като през цялото време хленчела и плачела. Стив вече знаел от опит, че им трябва амоксицилин (който наричали „розовото нещо“), но той бил скъп, а в този ден нямали и пукната пара. Почувствал как в гърлото му се надига безпомощен гняв и отчаяние.

Когато се прибрали в Хърмън, Таби разтоварила колата и прибрала децата, а Стив проверил пощенската кутия и намерил в нея писмо и чек за 500 долара за разказ, който бил изпратил на „Кавалер“ преди няколко седмици. Когато Таби се появила на вратата с двете ревящи деца, той й казал да не се притеснява, защото вече могат да купят от „розовото нещо“.

„След това започнаха да идват други, много по-големи чекове — разказва той години по-късно, — но този беше най-хубавият. Да мога да кажа на жена си: «Ще решим проблема. А причината да можем да го решим е, че се избавихме от бедността с писане.»“

Въпреки идващите от време на време чекове, които сякаш им падали като манна небесна, в първите няколко години от брака им живот парите никога не стигали. На всеки няколко месеца се обаждали на телефонната компания да изключи телефона им, защото просто нямали достатъчно пари в края на всеки месец, за да си плащат сметката. Стив знаел, че малко съпруги проявяват такова разбиране като Таби. „Имаше моменти, в които можеше да ме попита: «Защо не

престанеш да прекарваш по три часа всяка вечер в пералното помещение, да пушиш цигари и да пиеш бири, които не можем да си позволим? Защо не си намериш истинска работа?»“

Нещата вървели толкова зле, че ако била поискала от него да работи вечер на още едно място, щял да го направи. По това време изгледите да се хване на почасова работа били съвсем реални. Дискусионният клуб в „Хампдън“ се нуждаел от нов преподавател съветник и името на Стив било издигнато като кандидатура. Заемащият длъжността получавал 300 долара за учебна година — хубава сумичка, която определено щяла да им бъде от полза, — но щяло да се наложи да работи и вечер.

Когато казал на Таби за длъжността „съветник на дискусионния клуб“, тя го попитала дали допълнителната работа ще му оставя време да пише; отвърнал, че времето му за писане значително ще намалее.

„Значи не бива да приемаш“, заявила му тя.

Стив бил благодарен за благословията на жена си, но въпреки това се чувствал като въжеиграч над пропаст. Напрежението от работата в пералнята, която не харесвал, и от вечния недостиг на пари, за да плати сметките, постепенно се натрупвало. Единствените две неща, които му помагали, били писането и — все по-често — пиенето.

„Започнах да пия прекалено много и да пръскам пари за покер и билиард. Знаете как става: петък вечер е, осребряваш чека със заплатата, отиваш в бара и почваш да обръщаш чашите; преди да се усетиш, вече си профукал половината бюджет за храна за следващата седмица. Целта ми винаги беше да се натряскам яко — доколкото можех да си го позволя. Никога не съм разбирал хората, които пият само по едно-две, за мен това е все едно да целуваш сестра си. И до ден-днешен не мога да си представя защо някой ще пие умерено, а няма да иска да се отреже.

Вече се виждах 50-годишен, с прошарена коса, с увиснали бузи, с паяжина от спукани капиляри по носа в резултат на злоупотреба с уиски (в Мейн ги наричаме пиянски татуировки), с цял прашасал куфар непубликувани романи, мухлясващи в мазето, и си представях как до края на живота си ще преподавам английска литература в гимназията и ще начесвам литературната си краста (колкото е останала дотогава) като консултант на училищния вестник или като вода курс по творческо писане.“

Естествено обичал семейството си. „От една страна, исках само да съм в състояние да се грижа за прехраната им и да ги закрилям, но от друга, в мен бушуваха цял куп неприятни емоции — от възмущение, през гняв, та понякога дори и до омраза. Въртях се в порочен кръг: колкото по-нещастен и неадекватен се чувствах, защото си мислех, че съм се провалил като писател, толкова по-често прибягвах до бутилката, което само допълнително натягаше напрежението вкъщи и ме потискаше още повече. Таби се ядосваше заради пиенето ми, естествено, но ми казваше, че ме разбира.“

„Най ме беше яд за петте долара, които отиваха всяка седмица за стека цигари — разказва тя. — Вбесявах се от факта, че буквално изгаря парите.“

„Единственото нещо, което ни спасяваше да не затънем съвсем, бяха разказите за мъжките списания — признава Кинг. — Давал съм автографи върху някои от тези списания през годините и като се сетя в какво положение съм бил, докато съм писал тези разкази, по гърба ми винаги пробягва ледена тръпка.“

Един ден Стив се прибрал от работа, а Таби го чакала на вратата с протегната ръка. „Дай си портфейла“, казала му тя. Той ѝ го подал, а Таби изпразнила всички кредитни карти, картите за бензин и картите за пазаруване в супермаркета. След това взела една огромна ножица и ги срязала на две.

„Но нали с тях си плащаме сметките!“, възразил Стив.

„Не — отвърнала тя. — Само плащаме лихви. Повече не можем да си го позволим, трябва да се справяме с това, което изкарваме.“

След като известно време слушала мрънкането и оплакванията на съпруга си, Табита му казала, че е време да спре. „Каза да престана да се самосъжалявам и да насоча енергията си към пишещата машина — разказва той. — Послушах я, защото беше права, а гневът ми беше много по-ползотворен, когато го впрегнах в писането на десетина разказа.“

Джордж Маклауд, старият му съквартирант от колежа, им идвал от време на време на гости, докато Стив и Таби живеели в Бангор. „Апартаментът беше мизерен, децата търчаха навсякъде, а Стив тракаше на машината, свит в един ъгъл — разказва Маклауд — Шумът

не му пречеше. Дори да се намираше наред претъпкана с хора стая, той се намяташе с плащ и изчезваше, увит като в пашкул, в сигурния свят на въображението си, където се потапяше в сюжета и героите си. В ума му пръстите му непрекъснато бягаха по клавиатурата.“

Стив все още бил съсредоточен върху бълването на разкази за мъжките списания, защото те почти със сигурност му носели по двеста или повече долара, макар, разбира се, да продължавал да мисли и за романите си — тези, които вече бил написал, тези, които били в процес на писане, и тези, чиито идеи все още се въртели в ума му. Макар че все още поддържал връзка с Бил Томпсън в „Дабълдей“, редакторът не се бил чувал с него от месеци, затова решил да му се обади. Попитал защо Стив не му е пращал нищо напоследък, добавяйки, че не му се ще да научи, че вече е подписал договор с друга издателска къща.

Решавайки, че няма какво да губи, Стив изровил ръкописа на „Кери“ от чекмеджето и го изпратил на Бил, макар и да не хранел голяма надежда, че тази книга ще обърне нещата в негова полза. Всъщност дори смятал, че от всичките му романи „Кери“ ще бъде най-трудно продаваем.

„Докато работех върху него, си повтарях, че върви много добре, но никой няма да иска да чете измислена история за някакво момиченце от забутано градче в Мейн — казва той. — Романът е мрачен, потискащ и е фентъзи.“

Когато обаче Томпсън го прочел, го харесал и решил, че този път наистина ще успее да го продаде. Но, както и преди, имал нужда от преработка. Макар че не му се искало пак да увещава Стив да прави поправки, знаел, че този роман има най-голям шанс от всички досегашни да пробие. Обещал на непубликувания си автор, че ако направи промените, ще направи всичко по силите си, за да бъде романът издаден.

В края на краищата историите за духове и ужасии били излезли на мода. През юни 1971 г. излязло изданието с твърди корици на „Екзорсистът“ (*The Exorcist*), а очакваният с голямо нетърпение филм по книгата трябвало да се появи по екраните през декември 1973 г. „Другият“ (*The Other*) — филм за еднояйчни близнаци, единият от които е добър, а другият — лош, излязъл през 1972 г. и станал касов хит. А и хората все още обсъждали „Бебето на Розмари“ (*Rosemary's Baby*) след премиерата му през 1968 г. Издателите и кинопродуцентите

се надпреварвали да търсят следващата сензация в жанра на ужасите и Бил Томпсън имал предчувствието, че „Кери“ ще напише златната жила. Романите, които Стив изпратил преди това на Бил, не спадали към категорията на ужасите, а „Кери“ бил точно такъв.

Въпреки съмненията си, Стив послушно преработил ръкописа, пратил го отново на Бил след няколко седмици и веднага забравил за това, връщайки се към писането на няколко разказа, които можел бързо да продаде срещу пари в брой на Най Уилдън от „Кавалер“. Подновил и работата си по „Второто пришествие“, но го преименувал междуременно на „Сейлъмс Лот“ (*Salem's Lot*).

В един сив мартенски ден в края на зимата, през 1973 г., лошото настроение на Стив било в унисон с времето навън. Отново бил в класната стая и преподавал на отегчените ученици, а домашният телефон на семейство Кинг за пореден път бил изключен.

По високоговорителя прозвучало съобщение, че съпругата на Стив го търси по телефона (използвала телефона на една съседка, ако имало нещо спешно) и, ако обича, да заповяда в учителската стая. Втурнал се натам с две мисли в главата си: че някое от децата е тежко болно или че „Дабълдей“ са решили да откупят „Кери“.

Когато вдигнал слушалката, Таби му съобщила, че Бил Томпсън е изпратил телеграма. В нея пишел, че книгата ще бъде публикувана и предлагал аванс от 2 500 долара. Съпрузите изпаднали в екстаз.

По-късно Бил казал на Стив, че не само много е харесал романа, но щом го пуснал да обикаля из издателството, светкавично се разчуло за него, особено заради началната сцена, в която Кери за първи път получава менструация в съблекалнята, а момичетата започват да я замерят с тампони. Жените редактори преснимали ръкописа на ксерокс и раздавали копията на секретарките в компанията, които пък тайно ги давали на свои приятелки.

Ръкописът почти не се нуждаел от промени или преработки, но Стив искал да направи една важна промяна. Докато пишел „Кери“, той избрал за място на действието градчетата Боксфърд и Андоувър в щат Масачузетс, защото изобщо не си и помислял, че романът ще бъде публикуван. Но когато Бил го приел, Стив му казал, че иска действието да се развива в Мейн.

След продажбата на „Кери“, Стив купил син Пинто — първата нова кола на семейство Кинг за малко над 2 000 долара и се преместили в четиристаен апартамент на Санфърд Стрийт № 14 в Бангор срещу месечен наем от 90 долара.

Но най-хубавото от всичко било, че напрежението, което измъчвало Стив при мисълта, че се е провалил в основната си роля — да изкарва прехраната на семейството, — вече го нямало. „Не зная какво щеше да стане с брака ми и разсъдъка ми, ако «Дабълдей» не бяха откупили «Кери»“, казва той.

След като се нанесли в новия си апартамент, си сменили номера на телефона. Кое се оказало разумен ход.

След като „Дабълдей“ откупили правата за изданието с твърди корици, Бил Томпсън казал на Стив, че издателската къща възнамерява да продаде правата за изданието с меки корици и че могат да очакват от 5 000 до 10 000 долара от тази продажба, които ще бъдат поделени между компанията и автора, както било упоменато в договора.

Макар че Стив се изкушавал да напусне работата като учител, за да се отдаде изцяло на писателската професия след продажбата на правата за изданието с твърди корици, той знаел, че не може да си го позволи. Примирил се, че идната есен ще се наложи да преподава английска литература на навъсените петокласници за трета поредна година.

Но в Деня на майката^[2] през 1973 г. всичко се променило. Таби завела децата на гости при семейството си в Олд Таун, а Стив прекарвал следобеда в апартамента, наслаждавайки се на спокойствието, което му позволявало да се заеме със „Сейлъмс Лот“.

Телефонът иззвънял. Търсел го Бил Томпсън и Стив си помислил, че е странно да му звъни в неделя. Попитал го дали е седнал.

„Трябва ли да съм седнал?“

Тогава Томпсън му казал, че правата за изданието с меки корици на „Кери“ са продадени на „Ню Америкън Лайбръри“.

„За каква сума?“

„Четиристотин хиляди долара.“

Стив помислил, че казва „40 000 долара“, което пак била доста по-голяма сума, отколкото бил виждал дотогава.

„Четиридесет хиляди е чудесна сума!“

Но Томпсън го поправил: „Не, Стив, четиристотин хиляди. Шестцифрено число.“

Половината от тях — 200 000 долара — се полагали на Стив.

Писателят не бил послушал съвета на редактора да седне някъде. Телефонът бил монтиран на стената в кухнята и когато осъзнал каква цифра са му казали, краката му се подкосили. „Плъзнах се надолу по стената, докато ризата ми изскочи от панталоните и задникът ми опря в балатума“, разказва той. Продължили да разговарят още двадесет минути, но когато приключили, Стив не можел да си спомни и дума от разговора освен цифрата 400 000 долара.

Нямал търпение Таби да се прибере. Известно време кръстосвал назад-напред из кухнята, но внезапно му хрумнало да купи на Таби подарък. Разбира се, свръхактивното му въображение веднага му сервираше един куп притеснения.

„Докато прекосяха улицата, все си мислех, че ей сега отгоре ми ще връхлети някой пиян шофьор и ще ме прегази; тогава всичко щеше да си дойде на мястото“, казва той. Отправил се по най-прекия път към универсалния магазин „Ла Вердиер“ на няколко пресечки оттам и похарчил 29 долара за сешоар за съпругата си, която останала до него и не престанала да вярва в писателските му способности дори когато самият той бил изгубил всякаква надежда. „Вървах предпазливо по улиците, оглеждайки се и на двете страни.“

Когато няколко часа по-късно тя се прибрала вкъщи с децата, Стив ѝ подал сешоара, ухилен до ушите. Тя се ядосала, казвайки, че не могат да си го позволят. Той отвърнал, че могат, и ѝ обяснил защо. После и двамата се разплакали.

По-късно Томпсън казал на Стив, че първоначалната оферта на „Нешънъл Американ Лайбъри“ за правата за изданието с меки корици било 200 000 долара, което сварило всички в „Дабълдей“ неподготвени. Според Томпсън, Боб Банкфърд, мениджърът на издателството, отговарящ за препродажбата на права за издания с меки корици, бил страхотен играч на покер и щом получил първоначалната оферта на „НАЛ“, се поколебал, а след това им заявил провлечено, че са очаквали малко повече. Тогава издателството удвоило офертата.

С тези пари Стив откупил свободата си. Сега вече определено можел да напусне учителската работа и да се занимава с онова, за което бил роден: да пише романи.

И което било още по-хубаво, сега Бил Томпсън с нетърпение очаквал следващия роман на Стив. Писателят насочил цялото си внимание към завършването на „Сейлъмс Лот“.

Стив и Таби не можели да повярват на късмета си. „Все едно някой беше отворил вратата на затвора ни — разказва той. — Животът ни се промени толкова бързо, че почти година след това се разхождахме ухилени глуповато до ушите, без да смеем да повярваме, че завинаги сме се измъкнали от капана на бедността.“

Преди да се продадат правата за изданието с меки корици, Стив купил само една книга с твърди корици през живота си: „Смъртта на президента“ (*Death of a President*) от Уилям Манчестър, която била предназначена за подарък. Сега вече можел да купува такива издания на корем, колкото си иска.

По това време майка му работела в „Пайнланд Трейнинг Сентър“, дом за умствено изостанали в Ню Глостър, Мейн, на 30 километра северно от Портланд. „Сервираше храната, чистеше подлогите и носеше зелена униформа“, разказва Стив. Той отишъл в „Пайнланд“, за да ѝ съобщи за продажбата на изданието с меки корици. „Тя буташе количка с чинии — спомня си Кинг. — Изглеждаше ужасно изтощена; беше отслабнала с 18 килограма и умираше от рак, но дори не ѝ бяха поставили диагноза. Казах ѝ: «Мамо, стига толкова», и това бе последният ѝ работен ден. Още не бях получил парите от продажбата на правата, но взех заем от банката и тя отиде да живее при брат ми в Мексико, Мейн.“

Новината за толкова солидна продажба на права за първи роман на неизвестен автор бързо се разчула и, естествено, Холивуд не закъснял да почука на вратата. Правата за кино версията били откупени от „Туентиет Сенчъри Фокс“, а след това били прехвърлени на „Юнайтед Артистс“.

Въпреки внезапния приток на пари — повече, отколкото се надявал да види през живота си, Стив открил, че му било трудно да ги харчи. Таби казвала, че става смешен; след толкова години на бедност най-сетне бил постигнал успех и трябвало да похарчи част от парите и да се позабавлява.

„С Таби спорехме за пари след продажбата на «Кери» много повече, отколкото преди — казва Кинг. — Тя искаше да си купим къща,

а аз отказвах, защото не се чувствах сигурен. Направо се беше отчаяла от мен.“

След толкова години, в които едва свързвали двата края и след толкова лъжовни стартове с преработени романи, които не се продавали, той не се доверявал изцяло на споходилия го късмет. „Мислех, че този успех няма да се повтори повече, затова е по-добре да харчим парите пестеливо — казва Кинг. — Може децата да ядат бисквити и фъстъчено масло за вечеря, но нищо — нека ядат! Аз ще продължа да пиша.“

Като преподавател му оставал само месец; той приключил учебната година в „Хампдън“ и след като били прекарали първите няколко години на брачния си живот в Бангор и околните градчета, двамата с Таби решили да се преместят в Южен Мейн, за да са по-близо до майката на Стив. Наели къща край езерото Себаго в Норт Уиндъм, на 26 километра северозападно от Портланд и на 210 километра от Бангор. Преместили се там през 1973 г., в края на лятото.

Стив повикал приятеля си от колежа Джордж Маклауд да му помогне; той бил изненадан да научи, че Стив буквално не знае какво се прави при преместване, макар че няколко пъти се били местили от един запуснат апартамент в друг.

Маклауд взел назаем от приятел една стара камионетка (Интернешънъл Травълор), закачил отзад една каравана и натъпкал вътре целия багаж на Стив. Семейство Кинг се натоварили отпред и Маклауд потеглил, казвайки си наум, че участва във версия на „Селяндури в Бевърли Хилс“, само че в Мейн. „Минахме по магистрала 95 и вкарахме оскъдната му покъщнина в просторната като палат къща сред проливен дъжд — разказва Маклауд. — Тя си беше огромно имение и бе свършено празна.“

След като се нанесли, Стив започнал да пише редовно по няколко часа на ден, а от време на време посещавал и майка си.

Довършил „Сейлъмс Лот“ и го изпратил на Бил Томпсън заедно с „Пътна мрежа“ (*Roadwork*) — още един роман, който написал, докато учел в колежа, разказващ за човек, принуден да напусне дома си, когато общината решава да построи нова магистрала, минаваща през къщата му и през пералнята, в която работи. Когато Стив запитал редактора си коя от двете книги иска да публикува по-напред, Бил отвърнал, че отговорът няма да му хареса. „Каза ми, че в «Пътна

мрежа» прозира по-голяма честност, че е истинско авторско произведение, но че иска първо да издаде «Сейлъмс Лот», защото смята, че ще има страхотен комерсиален успех“, разказва Кинг. Предупредил, че съществува риск Стив да хлътне в стереотипа на автор на ужасите. „Като Едгар Алън По и Мери Шели? Беше ми все едно. Наистина ме вкараха в този стереотип, но в тази основна рамка успях да напиша твърде разнообразни неща.“

Но първо, както обикновено, Бил помолил Стив да направи някои промени. „Предложи да преработя малко книгата в началото, за да не разкривам твърде рано всичко на читателя, но аз му казах, че харесващите този тип литература така или иначе ще разберат, че става въпрос за вампири“, казва Стив.

Редакторът учтиво възразил: „Не пишеш за аудитория от 40 000 души. Искаме да разшириш диапазона си, за да се харесаш на милиони читатели, а те не четат «Странни истории».“ Стив направил промените и по-късно се съгласил, че Томпсън е бил много прав.

Редакторът поискал Стив да преработи и една от сцените, в която Джими Коуди, местният лекар, е изяден жив от орда плъхове. „Бях описал как го покриват като гърчещ се космат килим, хапят и дъвчат, а когато се опитва да изкрещи предупреждение към приятеля си на горния етаж, един от тях се вмъква в отворената му уста и му прегризва езика — казва Стив. — Много харесвах сцената, но Бил даде да се разбере, че е изключено «Дабълдей» да публикуват такова нещо; в крайна сметка се съгласих и нанизах горкия Джими на един куп ножове. Но просто не беше същото, по дяволите!“

Докато Стив пишел „Сейлъмс Лот“, си представял Бен Миърс като актьора Бен Газара, макар че в романа умишлено описал чертите на лицето му доста бегло. „Обикновено не описвам героите, за които пиша, защото не смятам, че е нужно — пояснява той. — Ако се възприемат от читателите като истински хора, те сами ще си изградят представа за тях. За Бен Миърс бях споменал единствено, че има черна, леко мазна коса. Тогава някой ми каза, че Газара е твърде стар за ролята, която бях предназначил за Бен Миърс. По-късно го гледах в някакъв гангстерски филм и си помислих: «За бога, *наистина* е твърде стар.»“

Бил Томпсън му дал оферта за „Сейлъмс Лот“ още преди „Кери“ да излезе от печат и сключил договор със Стив за поредица от книги.

Междувременно здравословното състояние на Рут се влошавало и вече не ѝ оставало много време. Стив се почувствал измамен. След всичко, което майка му направила за него — насърчавала го да пише, лишавала се от храна, за да има той малко джобни пари в колежа — сега нямало да доживее да се порадва на първия му публикуван роман, макар че видяла коректурите на „Кери“, които Стив ѝ прочел.

На 18 декември 1973 г. Рут Кинг починала от рак на матката и същата нощ се случило нещо, взето сякаш от книгите, с които Стив израснал. „В нощта, когато майка ми почина от рак — буквално в същата минута — синът ми се задави ужасно в леглото си у дома — разказва Кинг. — Вече беше почнал да посинява, когато Таби най-сетне успя да отстрани предмета, запушил дихателните му пътища“. Дотогава Стив нямал страх от задавяне, но сега примирено го прибавил към списъка на страховете си.

---

[1] Торнтън Уайлдър (17.04.1897–07.12.1975) — американски драматург и писател. — Б.пр. ↑

[2] *Mother's Day* — американски празник, втората неделя на май. — Б.пр. ↑

5. ВЪРТЕЛЕЖКА НА СМЪРТТА

„Кери“ бил публикуван през април 1974 г. с твърди корици и се продавал на цена от 5,95 долара. Стив бил във възторг, че първият му роман най-сетне е по книжарниците, но задоволството му било сериозно помрачено от смъртта на майка му. Романите в списъка с бестселъри на „Ню Йорк Таймс“ през този месец включвали „Челюсти“ (*Jaws*) от Питър Бенчли и „Първият смъртен грях“ (*The First Deadly Sin*) от Лорънс Сандърс. Но „Кери“ не бил сред тях. Първият тираж бил тридесет хиляди бройки, но от тях се продали само тринадесет хиляди.

Макар че Стив вече пиел много, депресията, налегнала го след смъртта на майка му, го тласнала да пие още повече. Все пак се отдал и на писането: скоро след като майка му починала, той написал „Жената в стаята“ (*The Woman in the Room*) — разказ за пораснал син, който помага на неизлечимо болната си майка да сложи край на живота си.

Таби и Стив имали нужда да сменят обстановката и решили да се преместят в друга част на страната, поне временно. В края на краищата вече можели да си позволят да живеят почти навсякъде. Купили си „Пътният атлас на Ранд Макнали“ и го отворили на страницата с картата на Съединените щати. Стив затворил очи и поставил пръст върху страницата — попаднал върху щат Колорадо.

След като продал правата за киноверсията на „Кери“ и сключил договор за няколко книги с „Дабълдей“, Стив най-сетне се отпуснал да изхарчи част от неочаквано споходилото го богатство и си купил чисто нов „Кадилак“ кабриолет в червено, бяло и синьо. Но се чувствал неудобно, когато решил да посети старите си приятели в Даръм, и вместо него взел един ръждясал „Додж Дарт“, модел 1964 г., за пътуванията до градчето, в което израснал.

През август 1974 г. семейството се качило в новия си „Кадилак“ и отпътувало за Боулдър, Колорадо. Наели къща на Южната 42-ра улица № 330 и Стив се впуснал в търсене на идеи за нови книги и разкази.

В Боулдър обаче му било трудно да се съсредоточи върху работата си. Започвал един разказ подир друг, но нищо не се получавало. Решил, че няколко почивни дни ще му бъдат от полза, и попитал неколцина съседи къде могат да прекарат един спокоен уикенд с Таби. Те му препоръчали хотел „Стенли“ в Естес Парк.

Вечерта преди Хелоуийн Стив и Таби оставили Наоми и Джо на детегледачката и потеглили за Естес Парк, намиращ се на 65 километра от там. Не след дълго въображението на Стив заработило на пълна скорост. По пътя към хотела подминали табела, на която пишело: „ПЪТЯТ МОЖЕ ДА БЪДЕ ЗАТВОРЕН СЛЕД ОКТОМВРИ.“ Вътрешният му радар се включил. Когато влезли с Таби в хотела, забелязал три монахини, които тъкмо си тръгвали, сякаш това място щяло да бъде изоставено от Бога. Когато се регистрирали, научили, че това е последният ден от сезона, преди хотелът да бъде затворен за през зимата.

Докато пиколото ги водел към стаята им, номер 217, минали покрай един пожарогасител с плътно навит дълъг маркуч, окачен на стената. Стив веднага си помислил: „Може да се превърне в змия.“

За още по-голяма негова радост открили, че са единствените гости в хотела тази вечер. Когато отишли на вечеря, оркестърът свирил, въпреки че нямало други посетители в ресторанта. Всички останали маси били с обърнати върху тях столове. Било ветровито; един капак се отворил и се удрял в прозореца — ритмичен глух звук, който не престанал цяла вечер.

След вечеря вълнението на Стив продължило да расте, когато се върнали в стаята. „Едва не се удавих във ваната — беше толкова дълбока, че би трябвало да й сложат мерителни черти“, разказва той.

Няколко седмици преди пътуването им до Естес Парк, Стив обмислял идеята за разказ, чийто главен герой било дете с дарба на екстрасенс, а действието се развивало в увеселителен парк. Но щом видял причудливите декори и призрачната обстановка в хотела, мигновено го осенила друга идея и той променил мястото на действието — вместо в парка, събитията щели да се развиват в хотел „Стенли“. „Докато си легна в онази вечер, цялата книга вече се бе оформила в съзнанието ми“, казва Стив. Той веднага започнал да пише историята на момченцето със свръхестествена дарба, което много ясно

усеща злото в обитавания от духове хотел „Панорама“ и трябва да се справи с алкохолизирания си баща, който иска да го убие.

Наистина парите значително облекчили начина им на живот, но Стив продължавал да се изненадва от гнева и яростта, които изпитвал, особено към децата си. Отрицателните емоции се проявили с особена сила, докато живеели в Колорадо; Кинг живеел за първи път извън родния си Мейн и се чувствал като риба на сухо, извън позната територия. „Там бях много враждебно настроен спрямо децата си — казва той. — Искях да ги сграбча и да ги ударя. Макар и да не го направих, изпитвах угризения заради бруталните ми импулси.“

След като станал баща, Стив открил, че трябва сам да измисля правилата на бащинството в движение. Негов пример за подражание били телевизионните сериали от 50-те „Татко знае най-добре“ (*Father Knows Best*) и „Оставете на Бийвър“ (*Leave It to Beaver*): „Мислех, че ще се прибирам вечер, ще викам от вратата: «Скъпа, прибрах се!», а децата ще седат на масата, ще си ядат послушно граха и ще споделят с мен интересните си малки приключения. Не бях подготвен за реалностите на бащинството.“

Стив бил на 22 години, когато се родила Наоми, а Джо се появил на бял свят две години по-късно. Без да го е планирал, той започнал да пише няколко книги за бащинството, за да може да вникне повече в него. „Към децата си имах изблици на гняв, които никога не съм очаквал“, признава си Кинг.

Един ден, когато Джо бил на три годинки, намерил един от ръкописите на Стив и решил да пише като татко си. Взел пастелите си и нашарил с дребни рисунки един от недовършените романи на баща си. Когато писателят го видял, си помислил: „Ще го убия това малко копеленце!“

Думите на майка му отеквали в съзнанието му, докато работел върху историята, която щяла да се превърне в „Сиянието“ (*The Shining*). Казала му, че ако иска да предотврати нещо, трябва да го изрече три пъти; по същия начин Стив таял надежда, че, пишейки за нещо лошо (особено за гнева, спотаен дълбоко в него), никога няма да почувства порив да го осъществи.

„Никога не съм писал нещо за деца, предизвикан от чувство на садизъм, гняв и тем подобни; по-скоро си мислех: «Ако го напиша, няма да се случи.» Все едно се пазех от урочасване“, обяснява той.

Но с изненада открил, че гневът не го напускал, защото, макар внезапният финансов успех да загладил много от проблемите, той не можел да се отърве от демона, скрит в него през почти целия му живот: срамът от това, че баща му ги е изоставил.

Написал по-голямата част от „Сиянието“ със светкавична бързина, но щом стигнал до една определена сцена, ударил на камък. Колкото и да се опитвал да напише сцената, в която полуразложената жена във ваната внезапно се изправя и тръгва право към момчето, всеки път се сковавал от ужас. „Боях се да се изправя пред неописуемото изчадие във ваната не по-малко от момченцето“, казва той. Няколко поредни нощи, преди да напише сцената, сънувал кошмар за ядрена експлозия. „Гъбовидният облак се превръщаше в огромна червена птица, която ме връхлиташе, но щом приключих със сцената, кошмарът изчезна.“

Привидно знаел, че пише „Сиянието“, за да усмири насилствените си изблици срещу своите деца. Но макар че тогава не го осъзнавал, той пишел и за своя проблем с пиенето и алкохолизма, които в средата на 70-те станали неразделна част от ежедневието му.

„Пишех «Сиянието», без да осъзнавам, че всъщност пиша за самия себе си — казва Кинг. — Не мога да кажа, че обичам да се подлагам на самоанализ. Хората често ме питат какво се крие зад сюжетите ми, дали са свързани с живота ми. Макар и никога да не съм отричал, че те... имат известна връзка с живота ми, винаги съм откривал с изненада години по-късно, че донякъде съм очертавал собствените си проблеми и съм си правил един вид психоанализа.“

В един момент „Сиянието“ извикало у него твърде болезнени асоциации с реалния му живот, затова той го оставил и се захванал с нов роман, вдъхновен от отвличането на Патриша Хърст. „Бях убеден, че единственият начин някой някога да разбере случая с Хърст, е да излъже“, казва Кинг. Работното му заглавие било „Къщата на Валю Стрийт“ (*The House on Value Street*) и както обикновено ставало при Стив, сюжетът неволно се разраснал, когато му попаднала още една новина: чул за разливане на химически вещества в Юта, довело до смъртта на известен брой добитък, което пък вдъхновило един проповедник от Средния Запад да обяви на всеослушание, че това ще доведе до свършека на света.

Започнал работа по романа, който щял да се превърне в „Сблъсък“ (*The Stand*); в продължение на две години, помежду другите си проекти, ту се захващал с него, ту го оставял, но внезапно блокирал тотално и имало опасност да не може да продължи. Веднъж разглеждал в една книжарница и взел в ръце нов роман със заглавие „Оцелелите“ (*Survivors*), написан от уелския автор Тери Нейшън, един от сценаристите на английския фантастичен тв сериал „Доктор Кой“ (*Doctor Who*). „Сюжетът разказваше за вирус, опустошил света, и за оцелелите след епидемията хора. Помислих си: «Браво, този момък е написал моята книга»“, разказва Кинг.

Писателят завършил „Сиянието“, а след това дописал и „Сблъсък“, въпреки излязлата с подобен сюжет книга. „Чувствах се, сякаш от стомаха ми тече кръв и ако не завършех книгата, за да спра кръвотечението, просто щях да умра“, споделя той.

Семейството живяло в Боулдър около година, преди да се върне в родния Мейн през лятото на 1975 г., където купило първата си къща за 150 000 долара на Канзас Роуд в Бриджтън — град, разположен на 65 километра от Портланд. „В Колорадо не се чувствахме уютно“, казва Стив. Когато обърнал поглед към книгите, написани в Колорадо — „Сиянието“ и „Сблъсък“, — забелязал, че героите им все още носят душевността на хората от работническата класа, с които израснал. „Живеехме в Колорадо, но бях пренесъл моя Мейн със себе си — казва той. — Където и да отидеш, винаги носиш родното място със себе си.“

Изданията с твърди корици на „Сейлъмс Лот“ било публикувано през октомври 1975 г.; правата за изданията с меки корици били продадени за 500 000 долара. Стивън отново получил половината от сумата. Първите му два романа му донесли почти половин милион долара, което било феноменално за нов писател, а имало възможност да получи и още пари от продажбата на филмовите права. „Дабълдей“ обаче отпечатали само двадесет хиляди бройки от „Сейлъмс Лот“, тъй като тринайсетте хиляди продадени екземпляра на „Кери“ не достигнали предвиданията на издателството. За да увеличат продажбите, малко преди отпечатването на книгата отделът по продажбите решил да намали цената ѝ с един долар, променяйки цената на обложката от 8,95 на 7,95 долара. „Сейлъмс Лот“ също не влязла в класациите на бестселърите, но на Стив му било все едно.

Вече бил истински писател и не се тревожел как ще изхрани семейството си. Мечтата му се превърнала в реалност.

През зимата на 1976 г. Стив отишъл на издателски прием в Ню Йорк, където се запознал с агент, работещ най-вече с писатели от жанровете „фентъзи“ и „ужаси“. Кърби Маколи, който наскоро се преместил от Средния Запад в Ню Йорк, бил прочел само един от двата публикувани романа на Кинг, когато се запознали — „Сейлъмс Лот“. След като поговорил със Стив, открил, че имат един и същи интерес към малко известните автори от 40-те и 50-те години на ХХ век. Докато обсъждали автори като Белнап Лонг и Клифърд Саймък, Маколи забелязал с крайчеца на окото си, че повечето други писатели се тълпят да разговарят с писателя Джеймс Болдуин, който стоял в един ъгъл на залата. Но Стив предпочел да остане с Маколи и бил впечатлен, когато агентът споменал някои от клиентите си, между които Франк Хърбърт, Пиърс Антъни, Робърт Силвърбърг и Питър Строб. Когато Стив му казал, че си няма агент, Маколи му предложил да го има предвид.

„Една от задачите на агента е да предвижда какво се задава, за да предпази кариерата на писателя“, казал той на Кинг. По онова време Стив дори не се надявал на дългосрочна кариера, защото дотогава единствената му цел била да бълва колкото се може повече книги и разкази. Но все пак запомнил предложението на агента.

Щом семейството се върнало в Мейн, продуктивността на Стив се възвърнала и той бил благодарен, че книгите му продължават да се продават и че читателите с нетърпение очакват следващите му творби. „Парите те правят малко по-разумен — казва Кинг. — Вече не се налага да правиш неща, които не искаш.“

Купил си текстообработваща машина „Уанг“, за да не му се налага да препечатва ръкописите си; така щял да има повече време, за да създава истории. Подарил сивата пишеща машина на Таби „Оливети“ (на която написал „Кери“ и „Сейлъмс Лот“) на Наоми, която проявявала интерес към писането на разкази. Тъкмо започвал да се наслаждава на успеха си, когато започнали да му досаждат дребни здравословни проблеми, макар че още не бил навършил тридесет години.

Вземал лекарства за високо кръвно и от време на време се оплаквал от безсъние. Освен това започнала да го мъчи мигрена, която наричал „работен симптом“. И продължавал да пие много.

През ноември по екраните излязъл „Кери“ — първият филм, заснет по роман на Стив. Режисьор бил Брайън Де Палма, който дотогава имал в биографията си няколко нискобюджетни трилъра, а продуцент на филма бил Пол Монаш. Художник на продукцията бил Джим Фиш, съпруг на актрисата Сиси Спейсък. Тя била поканена да се яви на прослушване за ролите на Сю Снел и Крис Харгенсен, но Де Палма решил, че ролята на Кери ще ѝ подхожда повече и ѝ предложил прослушване за нея.

Филмът се оказал касов рекордьор. „Кери“ бил заснет за по-малко от 2 милиона долара, а донесъл 30 милиона само от разпространението си в САЩ. Този филм представил Стив на съвсем нова аудитория. „Филмът «Кери» извади Кинг на показ по начин, невъзможен за една книга — казва Джордж Бийм, автор на няколко книги за Кинг. — След него вече го познаваха и хора, които обикновено не влизат в книжарницата.“ А щом влезели там, те си купували „Кери“ и „Сейлъмс Лот“ и зачакали да си купят „Сиянието“, който излязъл само два месеца след това.

На Стив много му харесало как Брайън Де Палма пренесъл книгата му на екрана. „Той подходи към материала умело и артистично и извлече най-доброто възможно изпълнение от Сиси Спейсък — казва Стив. — В много отношения филмът е по-стилен от романа ми, който все още смятам за увлекателно четиво, но който е спъван от известна инертност, присъща за течението «Буря и натиск»^[1], която липсва във филма.“

Някои неща трябвало да бъдат променени във филма. В книгата, докато се връща към къщи, изпаднала в шок след абитуриентския бал, Кери взривява няколко бензиностанции, при което целият град избухва в пламъци. Де Палма не използвал сцената, защото специалните ефекти щели да струват прекалено скъпо.

През януари дошли още добри новини, когато Сиси Спейсък била номинирана за „Оскар“ за най-добра актриса в главна роля, а Пайпър Лори, изпълняваща ролята на майката на Кери, получила номинация за най-добра актриса в поддържаща роля.

Филмът продал още повече екземпляри от книгите и привлякъл по-голяма аудитория, която искала да узнае повече за мотивацията му и за биографията му. „В очите на читателите започнах да чета въпроси от рода на: «Къде си заровил трупите, Стив?» — припомня си той. — Или пък уж между другото ми задаваха въпроси за детството — дали са ме били, или са ме горили с цигари. А аз отвърщах: «Повярвайте, аз съм същият като вас.» И те се оттегляха.“

Когато интервюиращите повдигали въпроса, той пускал по някоя шега, а после започвал наизустеното от повтаряне обяснение: „В общи линии, аз просто казвам неща, които другите се боят да кажат. Не е различно от това да пишеш хумор. Кое е онова нещо, за което никой не иска да говори, литературният еквивалент на това да прокараш вилица със стържещ звук по черната дъска или да накараш някого да захапе лимон? Когато открия тези неща, обикновено реакцията на читателите или кинозрителите е: «Благодарим ти, че го каза, че изрази тази мисъл.»“

Високите продажби и нарастващата известност на името му вдъхнали на Стив увереност да поиска от „Дабълдей“ да публикуват книгите, които били отхвърлили преди издаването на „Кери“. Стивън имал голямо желание да види публикуван „Да го направиш“ — първия роман, който написал в колежа. Сюжетът разказвал за ученик, който превзема училище и държи съучениците си за заложници, но „Дабълдей“ не искали да пренасищат пазара с неговото име.

Имал няколко чернови на завършени романи и други, написани преди „Кери“. Докато някои писатели биха гледали на тези книги като на чирашки упражнения, с които са се учили на занаята, но не стават за публикуване, Стив искал те да получат шанс да видят бял свят като завършени романи. По това време редакторите и издателите не искали да издават повече от една книга годишно от даден автор, смятайки, че всяка нова книга ще подяде продажбите на предишните. Но на Стив му дотегнала тактиката на издателската индустрия „Правим го така, защото винаги се е действало така.“

Затова, вместо да го даде на „Дабълдей“, Стив изпратил „Да го направиш“ на Илейн Костър, своята редакторка в „Ню Амрикън Лайбръри“, които публикували изданията с меки корици. Кредото за

една книга годишно не било проблем, защото от самото начало Стив заявил, че иска книгата да бъде публикувана под псевдоним, за да види дали ще може сама да намери своята публика, без нарастващата звездна притегателност на името му.

„Дебело подчертах, че не желая книгата да бъде рекламирана — казва той. — Искях да се появи на пазара и или да намери своята аудитория, или просто да изчезне тихомълком. Идеята ми бе не просто да публикувам книга, която смятам за добра, а наистина да се опитам да създам ново име, което няма да се свързва с моето — същото като да имаш сметка в швейцарска банка.“

Псевдонимът, който първоначално избрал, бил Гай Пилсбъри — името на покойния му дядо. Костър показала ръкописа и на други редактори, и на отдела по маркетинг, за да чуе мненията им, но много скоро се разчуло, че авторът е Кинг. Той толкова се ядосал, че си прибрал книгата и решил да направи някои промени, за да не се повтаря този случай.

Първо сменил заглавието на „Гняв“ (*Rage*), а после се огледал из кабинета си, търсейки вдъхновение за нов псевдоним. Забелязал на полицата една книга от Ричард Старк (псевдоним на автора на мистерии Доналд Уестлейк, на чиито творби Стив много се възхищавал), а на стереоуредбата му се въртяла плоча на Бакман-Търнър Овърдрайв, една от любимите му групи.

Решено — ще се казва Ричард Бакман.

Костър получила отново романа с условието никой в издателската къща да не разбере кой е истинският автор.

„Сиянието“, публикуван през януари 1977 г. с първи тираж от петдесет хиляди екземпляра, бил първият бестселър на Стив с твърди корици. Вече бил в лигата на големите. От „Ню Йорк Таймс“ до „Космополитън“ литературните критици възхвалявали уменията на Кинг да увлече читателя в един от първите романи, който задълбочено изследвал действията на родител насилник.

За заглавието почерпил вдъхновение от песен на Джон Ленън и „Пластик Оно Бенд“, наречена „Моментална карма“ (*Instant Karma*). В припева на песента се пеело: „Всички сияем.“ Но се наложило да промени заглавието на „Сиянието“ (*The Shining*), след като от

издателството му казали, че „shine“ е презрително прозвище за афроамериканец.

Но за някои романът се оказал прекалено плашещ. Заради широкото разпространение и популярност на книгата, тя станала първата творба на Кинг, забранена в училищните библиотеки, най-често по искане на родителите и на някои учители, защото показвала фигурата на бащата като обладана от злото.

Неколцина училищни библиотекари се обадили на Стив (по това време все още вдигал лично телефона) и поискали мнението му.

Отвърнал им, че щом някои родители смятат така, е съгласен, защото все пак те плащали данъците за библиотеката, а след като училището носело юридическа отговорност за децата по време на часовете, било тяхно право да махнат книгата. Но добавил едно условие: „Смятам обаче, че всички ученици трябва да разберат, че е забранена и незабавно да идат в най-близката книжарница или обществена библиотека, за да разберат какво точно родителите им не искат те да научат. Децата трябва да знаят именно онова, което хората искат да скрият от тях.“

Читателите и авторите на рецензии критикували образа на убиеца Джак Торънс и задавали въпроса: „Защо Стив е решил да пише на такива теми.“ Той обяснил мотивацията си за създаването на книгата, като описал импулсите, стаени във всяко човешко същество, давайки пример с типично заглавие в „Нешънъл инкуайърър“ или „Уийкли Уърлд Нюз“ от края на 70-те: „Бебе, приковано за стената.“ „Казваш си, че никога не би постъпил така с децата си, макар че един-два пъти ти е идвало да го направиш — и именно тук се ражда ужасът — заявява спокойно той. — Не във факта, че някой е приковал бебе за стената, а че си спомняш моменти, в които ти се е приисквало да откъснеш главата на детето си, защото не спира да реве.“

Макар че Стив имал лоша слава, защото заявявал на интервюиращите го, че просто пише историите си, без да ги анализира, „Сиянието“ била една от първите такива истории, в която директно заявил, че „главният герой Джак Торънс е бил тормозен от баща си, макар и да премълчавал, че и него го е сполетяла същата участ“.

„Хората ме питат дали тази книга е история за духове или всичко е само плод на болния мозък на главния герой. Разбира се, че е история

за духове, защото самият Джак Торънс се намира в свърталище на духове. Преследва го призракът на баща му. Появява се отново, и отново, и отново.“

Стив обаче не споменавал нищо за темата за алкохолизма, също засегната в книгата, защото не бил готов да признае (пред себе си или пред другите), че има и още нещо общо между него и Джак Торънс.

Както можело да се очаква, Холивуд отново почукал на вратата му, особено след като филмът „Кери“, излязъл на екран два месеца по-рано, се оказал такъв успех.

Въпреки шеметния си успех и фактът, че натрупал състояние, което можело да му стигне до края на живота, Стив продължавал да пише разкази за мъжките списания, помогнали му да купи лекарство за децата си, когато двамата с Таби живеели в оскъдица — само преди няколко години. Отчасти това бил начин да се отблагодари на списанията и редакторите, подали му ръка в началото на неговата кариера, но оценявал и факта, че списанията му предоставят отдушник за разказите, продължаващи да извираат от въображението му.

След първата си публикация в „Кавалер“ през октомври 1970 г. Стив продължил да праща разкази на редактора си Най Уилдън. След излизането на първия разказ — „Нощна смяна“ — в списанието се появили още десетина. Един ден Уилдън решил, че би било страхотно в „Кавалер“ да организират конкурс за разказ. Стив щял да напише първата половина от история на ужасите, а читателите щели да бъдат подканени да довършат разказа. За онези завършеци, които Кинг сметне за най-добри, щяло да има награди.

Уилдън намерил снимка в близък план с муцуната на странна котка с обезумял вид и решил, че това изображение ще вдъхнови Стив за страхотна първа половина на разказа; Кинг много харесал идеята и редакторът му изпратил копие на снимката.

Две седмици по-късно в редакцията се получил ръкопис, озаглавен „Котката от Ада“ (*The Cat from Hell*), с прикрепена към него бележка: „Просто не успях да напиша само половин разказ — пишел Стив, — затова написах цял. Срежете го, където прецените за участниците в конкурса, и може, след като наградите победителя, да публикувате целия разказ, за да покажете как съм развил действието.“

Първите петстотин думи от „Котката от Ада“ се появили в броя на „Кавалер“ от март 1977 г., а пълната версия на Стив излязла в

юнския брой заедно с тези на някои от победителите и подгласниците им.

След успеха на „Сиянието“ „Дабълдей“ искали да публикуват нов роман от Кинг през следващата година. Но той вече започнал работа върху „Сблъсък“ и знаел, че няма да бъде готов навреме. Затова вместо него предложил сборник разкази от произведенията, които продал на „Кавалер“ и другите мъжки списания за последните седем години. Кръстил го „Нощна смяна“ (*Night Shift*). Книгата съдържала разказите „Пресата“ (*The Mangler*), „Полесражение“ (*Battleground*), „Камионите“ (*Trucks*), „Децата на царевицата“ (*Children of the Corn*), както и редица други.

Щял да предложи на „Дабълдей“ един от романите на Ричард Бакман, но Кинг смятал, че книгите, писани под този псевдоним, са с различен привкус, а и вече бил обещал ранните си романи („Дългата разходка“, „Ярост“ и „Пътна мрежа“) на „Ню Америкън Лайбръри“ — издателя на романите му с меки корици и на книгите на Бакман.

„Дабълдей“ приели сборника, макар и да смятали, че интересът към подобен формат ще е ограничен, затова през февруари 1978 г. публикували петнайсет хиляди екземпляра от „Нощна смяна“. Първият тираж бил по-малък от този на „Сейлъмс Лот“.

За всеобща изненада се наложило да отпечатат „Нощна смяна“ в нов тираж съвсем скоро след първото издание и търсенето му сварило „Дабълдей“ неподготвени. Наложило се да изпразнят запасите от книги, с които снабдявали литературните клубове (включително и техния собствен вътрешен клуб „Литературна гилдия“), и да изпратят на пазара книги, отпечатани на по-евтина хартия, за да задоволят търсенето на книжарниците и дистрибуторите.

Макар че Стив обичал работата си и много се радвал, когато видел книга с неговото име на щанда в някоя книжарница, осъзнал, че малко започва да „изпушва“, и започнал да говори за почивка.

„Все си повтарям, че след като завърша поредната книга, трябва за известно време да го давам по-леко, но след няколко дни ми хрумва, че ще е забавно да разработя някоя от идеите, които съм прибрал в

склада, докато съм работел върху предишната — казва той. — Да, писането е забавно. Все пак писателят развлича и самия себе си.“

Но имало и допълнителна причина да намали работния си товар — на 21 февруари 1977 г. им се родило трето дете: Оуен Филип Кинг.

Още от самото начало те се опасявали, че с него нещата няма да минат тъй леко, както с предишните две. При раждането главата на Оуен била прекалено голяма в съотношение с тялото му и Стив и Таби се притеснили, че може да страда от хидроцефалия, вродено заболяване, при което в мозъчната тъкан се натрупва течност и създава налягане, което може да доведе до кръвоизлив, кома или мозъчно увреждане.

В течение на няколко седмици водели Оуен в болницата за поредица медицински изследвания. Макар че резултатите от тях не били окончателни, Стив бил завладян от страха, че едно от децата му може да умре.

„Винаги съм се питал как родителите се справят с дете, страдащо от недъг — казва той. — С изумление открих, че не само обичам Оуен, въпреки голямата му глава с формата на гъба, но и точно заради нея. За мен е шок да си пусна пак домашните ни филмчета и да видя какво странно грозно патенце беше това издължено, кльощаво, бледо човече, с мъничко лице под издутото като топка чело. Нямахме хидроцефалия, беше просто бебе с огромна глава, но преживяхме ужасен период, в който се страхувахме както от смъртта на Оуен, така и за живота му.“

Въпреки че вече можел да публикува по два романа на година (един с истинското си име за „Дабълдей“ и един за „НАЛ“ под псевдонима Ричард Бакман), Стив все повече се разочаровал от „Дабълдей“, издателят на книгите му с твърди корици, особено от начина, по който шефовете на издателството се отнасяли със своя автор номер едно. Други писатели с големи продажби към издателството били Алекс Хейли, автор на „Корени“ (*Roots*) и Леон Юрис, написал „Светата троица“ (*Trinity*). И към двамата се отнасяли с по-голямо уважение, отколкото към Стив.

„Всеки път, когато идваше в Ню Йорк за среща с мен или за да прегледаме ръкописите, някой от главните шефове минаваше край кабинета ми, но нито веднъж не го разпознаха. Все се налагаше да им го представям отново“, казва Бил Томпсън.

През септември 1978 г. бил публикуван „Сблъсък“ с първи тираж от тридесет и пет хиляди екземпляра. Стив смятал книгата за първия си шедьовър — апокалиптичен роман за супергрип, който изтребва почти цялото население на Земята. Оцелелите са въввлечени в битката на доброто и злото. Стив гледал на него като на своя версия на „Властелинът на пръстените“, развиваща се на американска почва. Противопоставил добрия герой Стю Редман срещу Рандъл Флаг (олицетворение на дявола) и метнал между двамата шестнадесетгодишния Харолд Лодър, за да види коя страна ще избере.

„Написах фразата «Мрачен човек без лице» и го съчетах с онова зловещо мото «Веднъж на всяко поколение сред тях ще се развилнее чума» — и това беше всичко — разказва Стив. — Прекарах следващите две години в писане на книга, която сякаш нямаше край, и я нарекох «Сблъсък». Стигна се дотам, че започнах да я описвам на приятелите си като моя малък Виетнам, защото все си повтарях, че след още стотина страници ще започна да виждам светлината в края на тунела.

До голяма степен образът на Харолд Лодър почива на самия мен. С всеки персонаж, който писателят създава, се опитва да се вгледа в хората, да добие усещане за тях и да разбере как мислят. Но Харолд е ужасно самотен, чувства се тотално отритнат от всички около него и смята, че през повечето време е дебел, грозен и неприятен за останалите.“

Стив разказва и че разрушителната страна на личността му доста се позабавлявала, докато пишел „Сблъсък“. „Обичам да изгарям разни неща, поне на хартия, но смятам, че подпалвачеството в реалния живот не може да бъде и наполовина толкова забавно, колкото е в литературата — казва той, цитирайки една от любимите си сцени, в която Боклукчията подпалва резервоарите в петролна рафинерия. — *Обожавам* огъня, *обожавам* разрушението. То е страхотно, мрачно и вълнуващо. Удовлетворението от «Сблъсък» бе особено голямо, защото в тази книга имах възможност да залича от лицето на Земята цялата човешка раса — ех, колко забавно беше! Голяма част от натрапчивото чувство, което ме тласкаше напред при писането на «Сблъсък», идваше от косвената тръпка да си представям един цял установен социален ред, сринат до основи с един замах. Предполагам, това се дължи на факта, че някъде в мен се крие един луд бомбаджия.“

Стив отбелязва: „Въпреки че много хора все още смятат «Сблъсък» за антология на СПИН епидемията, болестта още дори не бе открита, когато книгата излезе. Когато СПИН започна да се разпространява, не можех да повярвам колко прилича всичко на описаното от мен в «Сблъсък». Сякаш аз лично го бях измислил.“

Първия път, когато Кинг предал ръкописа на „Сблъсък“, наброяващ хиляда и двеста страници и тежащ пет килограма и половина, от „Дабълдей“ му заявили, че книгата е прекалено дълга. По това време пресата на издателството можела да подвързва книги до определена дебелина (около осемстотин страници) — и толкова. Казали на Стив, че трябва да я смали до четиристотин страници, като предложили, ако той не може, да го направят те.

Кинг отговорил, че ще го направи лично, макар че започвал все повече да им се ядосва. Като се имат предвид милионите долари, които били донесли книгите му на „Дабълдей“, смятал, че има правото да диктува правилата. Но те настояли да съкрати книгата с една трета, иначе нямало да я издадат. Още по-лошо — заради първия договор, който бил подписал и според който му изплащали хонорарите на малки годишни вноски, той дори не виждал своя дял от печалбите. В договора се посочвало, че издателството ще инвестира процента на автора от приходите и ще му изплаща до 50 000 долара годишно. Повечето автори и тогава, и сега изобщо не можели да си докарат такъв доход на година. Но Стив го правел. И поискал от „Дабълдей“ да променят клаузата. Те отказали, макар че изкарвал стотици хиляди долари годишно от филмовите права и чуждестранните издания. Писателят решил, че „Дабълдей“ умишлено го крадат. Чашата на търпението му била на път да прелее, макар че през 1973 г. именно те го накарали да изпадне във възторг, когато му казали, че ще публикуват „Кери“. Въз основа на приходите на издателската къща само от продажбата на книгите му с меки корици Кинг смятал, че заслужава не само по-голямо уважение, но и повече пари. „Сблъсък“ бил последният роман, който трябвало да напише за издателството според договора, затова им предложил сделка.

„Дабълдей“ щели да получат следващите му три романа, ако му платят в аванс 3,5 милиона долара.

Томпсън, който винаги се застъпвал за своя автор звезда, натиснал шефовете си да изпълнят искането на Стив, но те отказали.

Предложили му 3 милиона.

Стив се сетил за литературния агент Кърби Маколи, с когото се запознал предишната година, и го помолил за съвет. Маколи предложил да се обърнат към най-логичния следващ издател, който знаел какви приходи могат да донесат книгите на Кинг: „Ню Америкън Лайбръри“, които публикували изданията му с меки корици. Те приели искането на Стив и макар че публикували само книги с меки корици, „НАЛ“ станали негов основен издател, като продали правата за изданията с твърди корици на „Вайкинг“.

Стив прекъснал връзката си с „Дабълдей“, наел Маколи за свой литературен агент, а Томпсън паднал жертва на кръстосания огън. „Когато напуснах «Дабълдей», те го уволниха — казва Стив. — Беше едва ли не подигравка: ще убием пратеника, донесъл лошата вест.“

Стив мислел, че светкавичната смяна на издателя и новината за сделката за милиони долари ще се отрази благоприятно на творбите му, включително и на първата му книга под псевдонима Ричард Бакман — „Ярост“, публикувана като издание с меки корици за масовия пазар през септември 1977 г. от „НАЛ“. Макар че сюжетът бил много добър, Кинг забравил, че романът е издаден не с неговото име, а с псевдонима му.

Книгата изчезнала от пазара безследно само месец-два по-късно. Все пак светът не търсел роман от Ричард Бакман, но определено търсел роман от Стивън Кинг. Макар и да бил доволен, че една от ранните му творби е видяла бял свят, без името му да присъства на корицата, продажбите естествено били значително по-малки от тези на „Сиянието“. Стив бил видимо разочарован, макар че дал да се разбере, че иска „Ярост“ да потъне или да изплува без чужда помощ.

След толкова разпавии с „Дабълдей“ Стив и Таби решили, че е време да сменят обстановката. „Реших, че на читателите ще им омръзне всеки мой роман да се развива в Мейн — казва той. — Англия бе родината на историите за духове, затова реших да отида там и да напиша точно такава история. Взехме децата и ги записахме на училище в чужбина за една година.“ Наели къща под името Морланд на Адлършот Роуд, Флийт №87 в Хампшир. Писателят Джордж Бийм разказва, че семейство Кинг поместило следната обява за търсене под

наем: „Търси се изложена на течение къща във викториански стил в провинцията, с тъмен таван и скърцащи дъски на пода, за предпочитане — обитавана от духове.“

Стив разбрал почти веднага, че е допуснал голяма грешка: вдъхновението му пресъхнало. „В чужбина не ми хрумваше нищо интересно. Все едно ми бяха прерязали пълната връв.“

От тази екскурзия все пак излязло нещо хубаво — запознал се с Питър Строб, американски автор, живеещ по това време в Лондон. Строб бил написал няколко доста добре приети романа, между които „Джулия“ (*Julia*), „Под знака на Венера“ (*Under Venus*) и „Ако можеше да ме видиш сега“ (*If You Could See Me Now*), а романът му „История за духове“ (*Ghost Story*) предстоял да излезе, когато се запознали с Кинг. Една вечер писателите и съпругите им, Таби и Сузи, се събрали на вечеря в къщата на семейство Строб на Хилфилд Авеню в Лондон. Мъжете останали да пият и да си бърбят дълго, след като жените им си легнали. „Трябва да напишем книга заедно“, казал Стив и Питър веднага се съгласил. Когато обаче сверили граfiците си, открили, че и двамата са толкова ангажирани, че първата им възможност да започнат съвместен проект щяла да дойде след четири години. Стиснали си ръцете и записали датата в тефтерчетата с ангажиментите си.

През годината, която прекарвали в Англия, на семейство Кинг все им било студено. Къщата под наем, в която живеели, била студена и влажна и така и не успели да я затоплят, както трябва. След като Стив и Таби се върнали в САЩ, Сузи Строб й писала в едно писмо: „Нужно е доста време, за да свикнеш с представата на англичаните за отопление. Кълна ти се, те не обичат да им е топло.“

Първоначално семейство Кинг възнамерявало да остане цяла година в Англия, но само след три месеца решило да се върне у дома в средата на декември и си купило нов дом в близост до едно езеро в Сентър Лоувъл, Мейн, където по-голямата част от жителите идвали в градчето само през лятото.

През 1978 г. Стив набрал скорост и бълвал здраво романи и разкази, макар че след успеха на „Сблъсък“ получил бърз урок, какво означава да си прочут автор в Америка.

Някои почитатели започнали да влизат след него в тоалетните на ресторантите и да му пъхат книги под вратичката за автограф, макар и да признава, че хората в родния му Мейн обикновено не му досаждали.

„В Мейн хората, на които давам автограф, са по-различни, но отивам някъде другаде и хората там дори не могат да повярват, че наистина съществувам — казва той. — Не мога да го обясня, чувстваш се като панаирджийска атракция.“

През 1978 г. Стив вече бил спечелил достатъчно пари, за да си осигури комфортно бъдеще от продажбите на първите си три романа, сборника с разкази и филмовите права на две книги. Това обаче не значело, че ще ги пръска с лека ръка. Не можел да забрави оскъдицата в детството си и, дори повече от преди, не искал някой да се възползва от него.

Съученикът му от гимназията Пит Хигинс си спомня как една вечер обикаляли баровете. „Макар че тогава вече си беше купил «Кадилак», още се возеше в стария си «Додж Дарт», разказва Хигинс. Двамата влезли в един долнопробен бар в Лисбън, седнали и си поръчали по една бира. Сервитьорката им казала, че ако искат да танцуват, ще трябва да платят куверт два долара. Нямали намерение да танцуват, но Стив решил, че въпросът е принципен. Затова си допили бирите и поели към друг бар в Люистън, на двадесет минути път с кола.

„Кувертът там беше пет долара — казва Хигинс. — Двамата се спогледахме и той каза: «Няма да го платя.» Отвърнах: «Нито пък аз.» Така че си тръгнахме и накрая отидохме в друго заведение без куверт. Седнахме и прекарахме една приятна вечер, като си бърбяхме за доброто старо време и си пийвахме. Въпросът е, че на този етап той вече имаше пари и лесно можеше да плати куверта на цялото заведение. Но не го направи.“

През 1978 г. Стив решил да даде нещо на своята алма матер, Мейнския университет, като преподава там в продължение на година. Това бил неговият начин да се отблагодари на университета, и по-специално на Факултета по английска литература, за всичко, което направили за него, докато още бил млад студент, опитващ се да намери пътя си, да разбере нещо повече за литературата и да стане писател.

Самюъл Шуман, сега почетен ректор на Университета на Минесота, бил сред преподавателите от Факултета по английска литература в Мейнския университет, когато Стив се завърнал. Той

разказва, че основното задължение на Стив било да преподава няколко часа на първокурсниците, включително и „Въведение в творческото писане“. „Не се занимаваше много с литературните изяви на звезда, които бихте очаквали от писател с неговото положение — да чете свои произведения и да дава автографи — казва Шуман. — Поемаше своя дял от учебните задължения, присъщи за професията, като участието в комисиите на факултета и планиране на учебната програма.“

Според Шуман първоначално студентите изпитвали страхопочитание към Кинг, но бързо им минало, щом започнали да работят с него и да наблюдават поведението му в класната стая. По всичко личи, че са се държали с него като с всеки друг преподавател.

„И при най-добро желание не може да се каже, че фигурата му е всявала страх, а и тогава беше още сравнително млад, небрежно облечен и се държеше съвсем свободно — казва Шуман, добавяйки, че Стив понякога се появявал в час с риза, закопчана накриво, и с два различни чорапа. — Приличаше на човек, който е станал сутринта и набързо е навлякъл дрехите си.“ Кое то вероятно го е правело не толкова заплашителен за студентите, на които преподавал.

„Беше ми интересно да го видя, завърнал се вече като известна личност, както и отношенията му с хората, които са му преподавали навремето — продължава Шуман. — Все още се държеше попочтително с бившите си преподаватели, отколкото те с него. Отношението му спрямо тях бе същото като на всеки колежанин към бившите му учители, а те пък се държаха с него като с бивш студент.“

Една от комисиите, в които участвал Стив, решавала кои студенти ще получат награди от факултета като „Най-добър нов писател“ и за „Най-добро есе на годината“. „Хората не се изтрепваха да влязат в тази комисия, затова я повериха на Стив, който не знаеше за какво става дума — разказва Шуман. — Но другите преподаватели бяха доволни, че той се включи с охота и си вършеше работата като всички останали.“

Шуман бил впечатлен, че Кинг изобщо не се разглезил от светкавично растящия си успех и слава. „Наистина изглеждаше здраво стъпил на земята по отношение на своите ценности и представа за себе си.“

Разбира се, по време на престоя си в Мейнския университет Стив черпел опит от стажа си на учител в гимназията, но веднага забелязал

разликата при колежаните:

„Учениците в гимназията гледат на училището по друг начин, защото са принудени да го посещават; често пъти решаваха, че така и така са там, поне ще е хубаво да се забавляват и да извлекат каквото могат от този престой. В колежа мнозина от студентите ми в курса по творческо писане наистина желяеха да станат писатели и се вземаха твърде насериозно. След време направих най-лошото, което може да стори един преподавател по творческо писане, особено в курса по поезия. Започнах да ставам твърде плах в критиките си, защото се боях, че някой студент ще се върне у дома и ще си направи еквивалента на харакири. Не исках да ми тежи на съвестта, че тотално съм сринал нечие самочувствие.“

Въпреки смяната на обстановката и натовареното с учителски отговорности ежедневие, той продължил прилежно да се труди над своите произведения. Просто трябвало да спазва същата рутина, която следвал години наред.

„Когато седна да пиша, си имам навици — обяснява Кинг. — Слагам пред себе си чаша вода или чай. Сядам в определено време — от осем до осем и половина, в рамките на този половин час всяка сутрин. Глътвам си хапчето с витамини, пускам си музика, сядам на едно и също място, а книгата са подредени по един и същи начин. Общата цел да повтарям тези неща всяка сутрин сякаш е начин да кажа на ума си: «Скоро ще се пренесеш в своя въображаем свят.»“

„Не е по-различно от рутината преди лягане. Да не би всяка вечер да си лягате по различен начин? Има ли страна, на която спите най-често? Мия си зъбите, мия си ръцете. Защо човек си мие ръцете преди лягане? Не знам. Възглавниците трябва да са нагласени по определен начин. Отворът на калъфката трябва да сочи към другата страна на леглото. Не знам защо.“

Докато Стив преподавал в университета, семейството му живеело в къща под наем на шосе 15 в Орингтън, в покрайнините на Бангор. Къщата била на оживен път и скоро открили, че той е доста коварен. Толкова животни загивали под колелата на профучаващите камиони, че съседските деца направили гробище за тях в гората зад имота.

„Синът ни Джон и едно съседско момиченце, Бетани Станчфилд, създадоха гробището за домашни любимци — казва Норийн Левеск, която все още живее в този квартал. — Започна се с едно прегазено птиче или катеричка, която бяха намерили на шосето. В началото ги погребваха в пясъчника в задния ни двор.“

Не след дълго обаче към списъка с жертвите се присъединили няколко котки и кучета, затова преместили гробището на хълма.

„Някое от децата вземаше камиончето си, слагаше мъртвото животно в него и го откарваше до гробището — казва съседката Алма Доусън. — Провеждаха погребална церемония, изкопаваха малките гробчета, заравяха животните и слагаха надгробен надпис. След погребението си правеха малко угощение.“ Гробището се поддържало от поне трийсетина дечица.

Както с повечето необичайни неща, които виждал или чувал, Стив си помислил, че някой ден може да използва идеята в свой разказ или роман. Междувременно двамата с Таби дотъртили до гробището няколко шезлонга и той често се отправял натам, за да се усамоти на спокойствие, когато искал да пише. Когато обаче си играели с децата на ливадата пред къщата, нещата били съвсем различни.

„Както повечето малчугани, Оуен си мислеше, че е адски забавно да се бяга от мама и татко — разказва Таби. — Малко след като се преместихме в Орингтън, Оуен предприе сериозно «бягство от затвора», тръгвайки през ливадата към шосе 15 — много ужасяваща пътна отсечка. Хванахме го навреме, но и двамата си изкарахме акъла. А Оуен се превиваше от смях, като видя, че мама и татко се строполиха на ливадата.“

Въпреки цял куп страхове от най-различен вид, които измъчвали Стив, инцидентът потвърдил, че най-големият му страх е да не загуби някое от децата си.

Котката на Наоми, Смъки, била прегазена от камион на шосето един следобед, докато двете с Таби били на пазар. Когато се прибрали, Стив дръпнал Таби настрана, за да ѝ разкаже какво се е случило и че вече е заровил котката в гробището за домашни любимци. „Искаше да кажем на Наоми, че котката е избягала, но аз настоях да бъдем откровени с нея“, казва Таби. Семейството провело погребална

церемония, направили надгробен камък и положили цветя на гробчето на котката. „И с това случката приключи — казва кисело Таби. — Е, почти приключи.“

Стив използвал преживелицата, за да започне да пише роман, който по-късно щял да определи като най-ужасяващия от всичките му досегашни. „Гробище за домашни любимци“ (*Pet Sematary*) разказвал за един баща, който възкресява мъртвото си дете. Самият Стив бил ужасен от написаното.

Дал на Таби да го прочете, но романът никак не ѝ харесал. „Много ми бе трудно да прочета и да преглътна сцената, в която двегодишното дете е прегазено на пътя“, казва тя. Дори приятелят му Питър Строб бил на мнение, че книгата е ужасна и че Стив трябва да я пъкне в някое чекмедже и да забрави за нея.

Точно това и направил. Както обикновено, не му трябвало много време, за да се разсее с нещо друго. На 1 октомври 1978 г. „Сиянието“ бил издаден с меки корици за масовия пазар. След излизането на филма, две години по-късно от романа, се продали общо 2,5 милиона екземпляра.

След като прибрал „Гробище за домашни любимци“, Стив започнал да пише „Мъртвата зона“ (*The Dead Zone*), която определил като любовна история, но всъщност романът бил реакция на нарастващата му загриженост от проблемите, които славата започвала да внася в живота му и в този на семейството му — и то само заради рядката му дарба да разказва истории и да плаши хората до смърт. Почитателите започвали да чукат на вратата му и да го молят за автографи и пари — и ставали все по-агресивни. Стив нямал идея как точно да предпази личния си живот от натрапници, но все още искал да живее като обикновен човек.

По това време на повърхността изплувал един негов ръкопис отпреди няколко години, който също бил написал и забутал в чекмеджето. Но за разлика от „Гробище за домашни любимци“, той много обичал този ръкопис: „Стрелецът“ (*The Gunslinger*). Открил го случайно в мазето след едно наводнение. „Страниците се бяха намокрили, но текстът още се четеше и си помислих, че може да го продам на някое списание за разкази.“ Препечатал го на чисто, изпратил го и „Списание за фентъзи и научна фантастика“ публикувало „Стрелецът“ в своя октомврийски брой за 1978 г.

Животът на Стив и Таби бил толкова уютен, че надхвърлял и най-смелите им мечти. Но толкова дълго се били мъчили, че все още им било трудно да свикнат с новото сигурно съществуване.

„Парите, които имаме, никога не са ми изглеждали истински — казва Таби. — Аз имам кану-кааяк, Стив има китара. И въпреки това богатството за нас е като слон във всекидневната. Израснахме в бедност и хората ни помогнаха. Затова и ние помагаме на другите.“

„Важното е да можеш да се грижиш спокойно за семейството си и да ти остават достатъчно средства, за да си купуваш книги и да ходиш веднъж седмично на кино — казва Кинг. — Но ми се вижда доста нелепо основната ти цел в живота да е забогатяването. Трябва да се занимаваш с онова, за което Господ те е създал и, ако е възможно, да не пречиш на другите.“

Той определено бил много отдаден на работата си. Но до каква степен тя може да го обсеби, станало ясно един ден през 1979 г.

След като се родило последното им дете, Оуен, Стив решил да си направи вазектомия. Отишъл в лекарския кабинет за 30-минутната процедура, лекарят му казал да не се преуморява в следващите няколко дни и Стив се прибрал вкъщи. Всичко било наред до следващия ден, когато, потопен в трескаво писане, операцията му започнала да кърви. Тъкмо довършвал глава от новия си роман „Подпалвачката“ (*Firestarter*), когато осъзнал проблема, но не искал да спира, преди да е довършил главата, защото работата му споряла.

Когато Таби влязла в кабинета му и го заварила да седи в локва кръв, тя изпаднала в паника. „Всеки друг би закрепцал от страх, но той ми каза: «Чакай да довърша този абзац!»“, разказва тя. Продължил да пише, докато не довършил главата, и едва тогава Таби го закарала в болницата.

---

[1] На немски: *Sturm und Drang* — течение в немската литература, развило се от 1769 до 1785 г., характерно с възхвалата на гения като „първообраз на висшия човек и творец“, „на истинския творец на изкуство“. — Б.пр. ↑

6. БЯГАЩИЯТ ЧОВЕК

Въпреки че прекарвал по-голямата част от времето си в Мейн, издателите, кинопродуцентите и журналистите започнали да изискват все повече от времето на Стив. Макар че се смятал за срамежлив и предпочитал да си стои къщи при семейството и текстообработващата машина, Стив започнал да пътува повече. Все още го гъделичкала приятно мисълта, че след толкова години на трудности, хората най-сетне се избивали да купуват творбите му.

В света на киното и медиите в края на 70-те наркотиците и алкохолът били неизменна част от бизнес сделките, а кокаинът се предлагал в изобилие на коктейлите и деловите приеми. Стив започнал да прекарва повече време в този свят и като се имат предвид експериментите му с наркотици в колежа, било неизбежно отново да опита. Именно по това време за пръв път употребил кокаин. В края на краищата тогава всички го правели. Но с вродената му склонност да се пристрастява и вманиачава, това никак не било хубаво.

„С едно смръкване кокаинът завладяваше тотално тялото и душата ми — казва той. — Беше като липсващото звено. Кокаинът сякаш натискаше бутона ми за включване, изглеждаше ми като много добър опият, който ме изпълва с енергия. Опитваш малко и си казваш: «Еха! Защо не съм го взимал досега?» Прасваш малко повече, написваш роман, пребоядисваш къщата, окосяваш ливадата и си готов да започнеш следващия роман. Исках да усъвършенствам състоянието, в което се намирам. Смятах, че щастието не е достатъчно: че трябва да има начин да усъвършенстваме природата.“

Макар че изобщо не се стеснявал да пие пред чужди хора, дори и да знаели, че има проблеми с алкохола, Стив винаги внимателно криел кокаина от семейството и приятелите си. Както във всяко семейство на алкохолик, членовете на семейството му отдавна били усъвършенствали ролята си на съвместно съществуване и отричане на проблема. От време на време през годините Таби му казвала да се стегне, но обикновено вдигала ръце, щом ѝ станело ясно, че от

гълчането ѝ няма полза. Освен че го подкрепяла и в добри, и в лоши дни, тя умеела отлично и да поддържа фасадата за пред обществото. „Той не е и никога не е бил алкохолик“, заявява Таби през 1979 г. — същата година, в която Кинг се пристрастява към кокаина.

Но наркотикът не можел да замени бирата; по-скоро започнал да го добавя към няколкото кашончета питие, които пък обръщал всяка вечер, за да притъпи ободряващото въздействие на кокаина и да може да заспи.

Макар и да пушел трева в колежа, впоследствие се отказал от нея, защото се боял от добавките. „Могат да я смесят с каквото си искат и това ме плаши.

За мен идеята на опиатите е просто да те отпуснат — казва той. — Ако изобщо се случи да пуша марихуана напоследък, то е, когато ходя на кино. Дръпвам два бързи джойнта, за да се потопя в действието на филма. Получава се доста интересно, а и там предлагат подходящи занимавки за хрупане.“

След колежа Рик Хотала, състудентът на Стив от Мейнския университет, започнал работа в местна книжарница и пишел в свободното си време. Стив често посещавал книжарницата и двамата си говорели. Един ден Стив попитал Рик дали все още пише и той му казал, че работи над роман. Стив поискал да му хвърли един поглед и харесал прочетеното достатъчно, за да го изпрати на агента си Маколи. В резултат на това Хотала подписал договор с Кърби, който веднага продал романа на ужасите на Рик „Смърт на луната“ (*Moondeath*) на издателство „Зебра“, което го публикувало през 1981 г. Кинг написал предговора към тази и следващата книга на Хотала, „Лунно тресавище“ (*Moonbog*), която излязла през следващата година.

Двамата подновили и приятелството си, като обикаляли баровете в Бангор и околните градчета. „Направо се плаших, като виждах колко бързо пресушава бирите — разказва Хотала. — Аз обичах да пийна една-две, а той за същото време беше изгълтал седем-осем. Отначало даже мислех, че я излива на пода.“

Чък Верил, редактор, който по това време започнал да работи с Кинг в издателство „Пътнам“, забелязал същото: „Когато отивахме в някой бар, аз си поръчвах една бира, а Стив — цели три.“

Онова, което още повече притеснявало Рик, било, че Стив пиел и по време на организирано разписване на автографи върху свои книги.

„Пиеше в търговския център на Мейн пред очите на стотици фенове, които се тълпяха наоколо — казва Хотала. — Нали знаете оня стар израз: «Разтворим гадняр, само добавете алкохол»? След като обърнеше няколко, Стив ставаше доста противен.“

По време на часовете си в университета Кинг най-често бил трезвен. Студентите го харесвали заради непринудения начин на преподаване (пък и все пак им преподавала истинска знаменитост) и защото все още се смятал за един от тях. Можел да се облича и в най-изтънчените костюми на модните дизайнери, но, разбира се, в Мейн не се правело така, поне не и в неговите среди. Така че дънковото му яке приличало на извадено от контейнер на Армията на спасението, а с дънките си „Ливайс“ и бархетната си риза (официалното облекло в щата Мейн) се вписвал идеално сред тях.

Освен това не изглеждал по-възрастен от студентите си, които били поне с десетина години по-млади от него, и си имал добре обоснована теория за това.

„Мнозина писатели изглеждат като деца — твърди той. — Рей Бредбъри има... детско лице. Същото е и с Айзък Сингър — лицето му е на старец, но очите му са детски.“ Стив развива теорията, че това е така, защото писателите и останалите творци използват въображението си също като децата и винаги са го правили — затова и лицата им запазват младежкия си вид.

Охотно признава обаче, че не разполага с друг продаваем или полезен талант, който да използва: „Нямам нито една способност, която да подобрява реалното качество на живота. Не мога дори да поправа някоя тръба вкъщи, ако замръзне. Единственото, което мога, е да предлагам нов поглед върху нещата. За вас това може да е просто облак, но всъщност не ви ли прилича на слон? И хората ми плащат, за да им го показвам, защото самите те са изгубили тази способност. Ето защо хората плащат на писателите и творците, това е единствената причина да съществуваме. Ние сме свръхбагаж. Аз съм птичка на гърба на цивилизацията.“

Стив продължавал да пише разкази и да ги изпраща на същите списания, които ги публикували в годините му на лишения, преди публикуването на „Кери“. Запазил си правата да ги издаде отново в

сборник разкази, особено след като първата такава подборка, „Нощна смяна“, се продала толкова добре. А и все още предизвикателството на кратката форма го привличало повече в сравнение с романа.

„Сандъкът“ (*The Crate*) бил публикуван за първи път в юлския брой от 1979 г. на „Галерия“. Както обикновено, първоначалната идея за него хрумнала на Стив случайно, когато чул новинарски репортаж по радиото за стари артефакти, складирани под оживено стълбище в сграда на химическия факултет от близо век. Между тях бил и стар дървен сандък. В репортажа се споменавали и някои от другите вещи, но въображението на Стив вече работело на пълни обороти.

„Хрумна ми идеята, че цели сто години студентите са се качвали и слизали по това стълбище, а сандъкът си е стоял отдолу — казва той. — Вътре сигурно е имало само стари списания, но в ума ми изникна представата, че в него може да се крие нещо много зловещо.“ Именно тази сюжетна линия подел разказът и когато дошло време Стив да опише съществуването, което оживява, щом отвориш капака на сандъка, се сетил единствено за Тасманийския дявол от анимационните филмчета с Бъгс Бъни. „Цялото в зъби! — казва той. — Един ден децата ми гледаха едно от тези филмчета и си помислих: «Мамка му, това не е смешно, а е направо ужасяващо!»“

Вторият му роман под псевдонима Ричард Бакман, „Дългата разходка“, също излязъл през юли. Както и първата книга на Бакман, „Ярост“, тя почти изчезнала от пазара след един-два месеца. За разлика от нея „Мъртвата зона“, първият му роман за новата му издателска къща „Вайкинг“, щяла да излезе следващия месец в тираж петдесет хиляди екземпляра с твърди корици.

„Това е първият истински роман, който написах — твърди Кинг. — Другите преди него бяха само упражнения. Това е истински роман с истински персонажи, много сериозен сюжет и подсюжетни линии.“

„Мъртвата зона“ била първата му книга, чието действие се развивало в Касъл Рок — измислено градче в Мейн, за чийто прототип, по думите му, използвал Даръм и Лисбън Фолс. Заимствал името от „Повелителят на мухите“ (*Lord of the Flies*) на Уилям Голдинг — една от любимите му книги като малък. Касъл Рок е скалистата местност от острова, където се развива действието в романа на Голдинг.

За да представи книгата си, Кинг поел на първата си голяма обиколка през тази есен, посещавайки седем града за шест дни. Когато

обиколката приключила, казал: „Чувството е, сякаш си участвал в бой с възглавници, в който всички възглавници са били напръскани с долнопробен отровен газ.“ Името Стивън Кинг вече ставало известно в почти всяко американско домакинство, само пет години след публикуването на първия му роман. Често се чувствал поразен от този факт, но бил доволен. Мислел си, че именно за това се е трудил толкова упорито, именно за това си е мечтал.

Следващото предизвикателство било първата поява на негово произведение по телевизията. „Сейлъмс Лот“ бил екранизиран като четиричасов минисериал, излъчен по Си Би Ес на две части на 17 и 24 ноември 1979 г. Ако искал, Стив можел да напише сценария за филма, но предпочел да се съсредоточи върху писането на книги. Отказал се, най-вероятно защото усетил, че историята няма да мине лесно през телевизионната цензура, или пък очаквал, че ще бъде разочарован от изрязването на сцени, което тя ще наложи. Продуцентът Ричард Кобриц разказва, че снимачният екип работел с трескава скорост, защото друг минисериал отпаднал от есенната програма малко след приключване на снимките и имали само два месеца, за да подготвят филма за ефир.

„Работехме седем дни седмично само за да монтираме лентата, да я озвучим и да добавим музикалния съпровод — казва Кобриц. — Стив не дойде нито веднъж на снимките, затова му изпратихме видеокасата с първоначалната версия на монтажа, за да получи все пак някаква представа какво сме направили. Мисля, че му хареса да не участва в процеса, а да го види като завършен продукт.“

Кобриц казва, че едно от най-големите предизвикателства пред него било кого да избере за ролята на главния вампир и за ролята на Ричард Стрейкър. По-рано същата година два филма за вампири станали касови хитове; и в двата звездите били красиви, сексапилни и надарени с красноречие мъже на средна възраст: Джордж Хамилтън изиграл главната роля в комедията „Любов от първо ухапване“ (*Love at First Bite*), излязъл на екран през април, а Франк Ланджела се превъплътил в едноименния персонаж в „Дракула“, адаптация, следваща почти неотлъчно романа на Брам Стоукър, чиято премиера била през юли.

За да се открие по-ярко образът на вампира Курт Барлоу в „Сейлъмс Лот“, Кобриц решил, че Барлоу няма да промълви и дума

през целия филм и че целият диалог ще бъде прехвърлен на Стрейкър, неговия човешки посредник, чиято роля изпълнявал Джеймс Мейсън. Опитал се и да забави възможно най-много първата поява на вампира, за да увлече публиката в сюжета; Кобриц казва, че вампирът се появил за първи път чак в средата на филма, точно на 90-та минута. Пълната нецензурирана версия е с времетраене 184 минути без рекламите.

Преди телевизионното излъчване минисериалът бил прожектиран в голям кинотеатър в Бевърли Хилс и предчувствието на Кобриц се оказало правилно. „При първата поява на вампира се разнесоха писъци от публиката, както и в сцената, в която мъртвото момченце е погребано, а после се измъква от ковчега“, казва той. Когато вампирът е прободен в сърцето с кол, телевизионната цензура се справила с насилието, като затъмнила образа на екрана. На следващата година минисериалът бил излъчен повторно по време на кметските избори в Лос Анджелис, така че от време на време бил прекъсван за кратки съобщения и последните новини относно изборите. „Телевизията получи рекорден брой обаждания, в които хората се оплакваша от прекъсванията“, казва Кобриц.

„Сейлъмс Лот“ бил номиниран за три награди „Еми“, както и за „Едгар“ за най-добър телевизионен филм или минисериал. Но най-хубавото било, че Стив бил доволен от заснетия продукт.

В резултат на все по-растящата му популярност започнал да се запознава отблизо с онази част от живота, която мнозина автори на бестселъри обичали, но някои (като него) не понасяли: интервюта в медиите, рекламиране и подмазване на репортерите — и всичко това с цел по-добра продажба на книгите.

„Като юноша не говорех много, повече пишех — казва той. — Трудно ми е цял ден да давам интервюта на журналисти, защото в общи линии не съм много добър оратор. Не съм свикнал да изразявам мислите си по друг начин, освен на хартия, което е типично за писателите. Достатъчно лошо е, когато някой се опитва да представи писателския занаят като голяма работа. Още по-лошо е, ако хората те наричат автор, а ти им позволяваш.“

Е, определено имало и хубава страна. Споделя, че се чувствал като в сън по време на срещата си в нюйоркския хотел „Уолдорф-Астория“ с продуцентите на „Сиянието“, на която обсъждали кой

актьор ще бъде по-подходящ за главната роля — Джак Никълсън или Робърт Де Ниро.

Връщането в Мейн го върнало към реалността. Изпитал истинско облекчение.

„Връщам се вкъщи, прибирам разпилените играчки, следя дали децата си мият хубаво зъбите, пуша прекалено много цигари и дъвча аспириин сам в кабинета си, където хората от шоубизнеса не са около мен — казва той. — В живота ми присъства една странна самота. Трябва да се трудя ден след ден и да се справям със съмненията си, че излязлото изпод перото ми е тривиално и може би недотам добро. Така че, в известен смисъл, когато отида в Ню Йорк, си мисля, че съм го заслужил.“

А и хубавото на Мейн било, че хората най-вече го оставяли на мира. В родния край не му тикали постоянно книги за автограф под носа, нито пък му се подмазвали. И макар че се опитвал да пише всеки ден по време на обиколките си, независимо колко е зает, идеите не му идвали с такава лекота, особено в селските райони на щата, с каквато го спохождали в Мейн. „В малките градчета и селца човек наистина има усещането, че реалността избледнява. Сякаш се приближаваш максимално до безкрайността. И аз се опитвам да предам до някаква степен това усещане в творбите си“, казва Кинг.

Освен това започвало да му омръзва постоянното местене; така не се чувствал спокоен, периодичната смяна на местожителството започвало да му напомня на нелекото детство, в което обикаляли от град на град. Искал да намери подходящото място, да се установи там и повече да не се мести, ако е възможно.

Щом Стив приключил с преподавателските си задължения в университета, семейство Кинг прекарало няколко месеца в къщата си край езерото в Сентър Лоувъл, преди да реши какво да предприеме от тук нататък.

С Таби били обсъждали идеята да живеят някъде другаде — може би на някое по-бляскаво място от Мейн, но открили, че Колорадо не става, нито пък Великобритания. И двамата били жители на Мейн, продължавали да живеят като такива и там се чувствали най-удобно. Затова решили да си купят друг дом, вместо да живеят целогодишно в лятната къща в Сентър Лоувъл, защото се намирала в район, населен най-вече от летовници. Следователно бил почти пуст в продължение

на цели девет месеца през годината. Таби искала Наоми, Оуен и Джо да живеят в близост до други деца, където да могат да изтичат през вратата и да играят на кикбол^[1] или на гоненица, само като прекосят ливадата пред къщи.

Накрая свели избора си до Бангор или Портланд.

„Таби искаше да се преместим в Портланд, а аз исках в Бангор, защото беше типичен бачкаторски град — на север от Фрийпорт няма толкова нещо като *nouvelle cuisine*^[2]“, казва Стив. Освен това смятал, че някъде в този град е спотаена важна идея за сюжет, която все още му убягвала. Имал намерение да събере в едно всичко, което е научил за чудовищата, и знаел, че няма да намери подобна идея в Портланд, защото бил същото място като Боулдър — населен предимно с хора, заемащи чиновнически длъжности.

След като се спрели на Бангор, започнали да търсят къща, в която да се чувстват като у дома. Не им трябвало много време да я открият.

Както са казвали мнозина стари янки с грубовати черти, помолени за упътвания от някой, който не е жител на Бангор, Мейн, „ни мойш стигна там от тука.“

Всъщност можете, но ще отнеме много по-дълго време, отколкото си мислите. Бангор, стар фабрикантски град в застои, се смята за оазис от местното население. Мнозина посетители са на мнение, че или жителите му се чувстват в капан, сякаш няма къде другаде да отидат, защото това „другаде“ е прекалено далече, или пък градът е идеално убежище за отшелници.

Стивън Кинг безспорно спада към втората категория. Щом навлезете в Мейн по магистрала I-95, имате около час път до Портланд — най-големия град в щата, а от там има още един час до столицата Огъста. Засега пътуването не е скучно, интересно е, от време на време ми се изпречва по някое малко градче или билборд, приканващ ме да посетя близките атракции по крайбрежието. Между Огъста и Бангор обаче историята става по-различна, и то с нарастваща бързина.

Гледката през последните 130 километра се изчерпва най-вече с дървета, един-двама колеги автомобилисти и предупредителни знаци за прекосяващи шосето лосове.

Както самият Стив се изразява, или толкова много ти се иска да стигнеш до Бангор, че си готов да издържиш пътуването до там, или

ще стоиш по-далечко от града. Ако ползвате самолет, има само два полета на ден — от Бостън. А ако искате да летите от Портланд до Бангор, наистина няма „да стигнете там от тук“, защото между двата града няма директни полети.

„Една от причините да живея в Бангор е, че, който иска да ме види, ще трябва да е готов на всичко — казва Стив. — Желанието му да дойде тук ще трябва да е доста силно. Не е като да живея в Ню Йорк или Лос Анджелис и някой да ми звъни на вратата, когато си поиска. Затова и си стоя тук, защото няма какво да ме отвлича от работата ми.“

Бангор, наричан дълго време „Градът на кралицата“, в миналото бил процъфтяващ дърводобивен град, като основната му стока за износ бил белият бор от горите, заобикалящи града във всички посоки в продължение на стотици километри. Той достигнал върха на индустриалния си разцвет през 1872 г., когато през пристанището преминали две хиляди и двеста кораба, отнасяйки 590 000 кубика дървесина за износ по целия свят. По това време наричали Бангор „Световна столица на дървесината“, но когато хората започнали да се преселват на запад и да добиват дървесина от богатите гористи масиви в Средния Запад и Скалистите планини, търсенето на якия бял бор от Нова Англия намаляло. През 1870 г. населението на Бангор наброявало 18 289 души, които само десетилетие по-късно спаднали на 16 857. От тогава до сега обаче прирастът се е удвоил. През 2000 г. населението е наброявало 31 473 души.

През 1980 г. семейство Кинг купува къщата на Уилям Арнолд на Уест Бродуей №47 — единствената вила в Бангор в стил италиански неоренесанс, построена между 1854 и 1856 г. Квадратната кула отдясно с лице към улицата е част от оригиналната постройка, а осмоъгълната кула отляво е добавена в края на 80-те години на XIX век. Имението има двадесет и четири стаи и е разположено на площ от седем акра.

В юношеските си години, докато се разхождала с приятелки, Таби заставала край къщата и си представяла, че е нейна. Но знаела, че това ще си остане само мечта за момиче от Олд Таун с още седем братя и сестри, чието семейство държало магазин. Когато обаче Стив и Таби започнали да търсят дом в Бангор и разбрали, че червената къща с

двете странно оформени кули се продава, те веднага решили да я вземат.

„Помислих си, че така е било писано“, казва Таби.

Щом къщата станала тяхна, семейство Кинг се заели да я превърнат в своя дом мечта. Три години били нужни на малкия екип дърводелци, водопроводчици, електротехници и майстори на ковано желязо, за да ремонтират къщата от горе до долу и от предната до задната линия на имота.

За кухнята били събрани шест по-малки стаи, от които направили огромно открито пространство с барплот по поръчка, малко по-висок от нормално, за да може Стив да реже зеленчуци и да меси тесто за хляб, без да се привежда. В кухнята има тухлена пещ, направена от тухли „Ройъл Ривър“, изпечени в тухларница край Даръм. Огромната мивка е с цвят на прясна кръв, има масивни плотове за рязане на всякакви хранителни продукти, а електрически кухненски асансьор изпраща мръсните кърпи и покривки в пералнята на втория етаж.

Стив, все така благодарен на Таби, че е останала с него през тежкия период на оскъдица и лишения в началото на 70-те, когато повечето съпруги на нейно място отдавна биха го напуснали, я попитал какво иска най-много от всичко на света.

Няколко години преди това тя се била научила да плува и казала, че най-много иска да имат басейн.

„Считай го за уредено“, отвърнал Стив и построил 15-метров басейн с дълбочина 3,5 метра в единия край в хамбара, долепен перпендикулярно до задната страна на къщата. По време на ремонта запазили малките квадратни прозорчета, осветявали някога вътрешността на отделенията за конете, и добавили нов, по-голям прозорец с витраж, изобразяващ летящ прилеп, на помещението над басейна. Стив го използвал за кабинет в хамбара, до който се стига по таен проход. От вътрешността на кабинета, изглежда, че няма изход; вратата всъщност е част от библиотеката, която се отваря навън. Момчето, израснало без вътрешен водопровод, сега притежавало 15-метров закрит плувен басейн.

Както подобава на Стивън Кинг, в къщата и извън нея има прилепи — както истински, така и изкуствени. Той оставя Таби да се грижи за истинските. „Имаме прилепи, защото къщата е стара — казва

тя. — Аз отговарям за контрола над бройката им. Улавям прилепа и го изхвърлям навън, а той може само да пици.“

Стигаме и до оградата. Да, *онази* ограда.

Майсторът на ковано желязо Тери Стийл проектирал и изработил изкусната ограда около къщата. „Беше важно оградата и портите да са в унисон с архитектурата на къщата, да бъдат грациозни и атрактивни, но и да отразяват характера на обитателите — пояснява Стийл. — Стив искаше по оградата да има прилепи, а Таби — паяци и паяжини.“ Семейство Кинг искало оградата да излъчва едно още по-важно послание: „Гледайте колкото си искате, но не си и помисляйте да влезете без разрешение.“

Когато Стийл отишъл в дома на семейство Кинг, за да обсъдят дизайна, видял купища броеве от комикси за Супермен и Батман, пръснати из цялата къща. Решил да използва символа на Батман за формата на своя прилеп. „Исках да създам форми, напомнящи за супергерои, а не за демони“, пояснява Стийл.

Изработването на оградата от началото до края отнело година и половина. Тя съдържа 82 линейни метра ръчно ковано желязо, тежащо около 5 тона. Освен прилепите, паяците и паяжините, поискани от обитателите на къщата, Стив добавил и две кози глави.

Щом семейството се пренесло в дома си, Стив и Таби забелязали още една неочаквана характеристика на къщата освен тайните проходи: тя си имала дух. Макар и Стив да твърди, че никога не е виждал привидението (което се предполага, че е генерал Уебър, умрял в къщата сто години преди семейство Кинг да се нанесат в нея), той признава, че когато понякога пише късно нощем, след като всички останали са си легнали, започва да изпитва страх и му се струва, че не е сам в стаята.

Таби обаче открива присъствието на духа във внезапни звуци, различни от шумовете на една стара къща, и в силната миризма на пура, която надушва понякога, докато върви из дома си.

Трябва да отбележим и още някои страховити подробности за къщата на Уест Бродуей. Това бил третият дом на семейство Кинг, където някой се е самоубил. Когато Таби избирала мебелировката, тя купила спалня от мебелен магазин втора употреба и докато собственикът на магазина пишел квитанцията, ѝ казал, че за трети път продава точно същия комплект мебели; предишните два пъти единият

от съпрузите бил починал в леглото и неговата половинка не искала повече да притежава тази спалня. Когато разказала историята на Стив, той не се обезпокои, защото решил, че третият път носи късмет. И наистина се оказва така... *засега*.

Макар че Стив никога не е виждал генерал Уебър, забелязал странно привидение в друга стара къща на Гроув Стрийт в Бангор, където се провел политически прием за набиране на средства за бившия американски сенатор Джордж Мичъл, малко след като семейство Кинг се нанесло в имението на Уест Бродуей.

Стив бил оставил палтото на Таби и своето в спалня на горния етаж върху легло, предназначено за тази цел. Останали около половин час, след което решили да отидат на вечеря в полинезийския ресторант „Синг“ — любимото им заведение за китайска храна. Върнал се горе да вземе палтата (купчината на леглото значително била нараснала по време на краткия им престой) и започнал да рови, за да ги открие. Точно тогава с периферното си зрение зърнал мъж, седнал на стол в другия край на стаята с кръстосани ръце.

„Носеше очила, син костюм на райета и беше плешив — разказва Стив, който веднага се притеснил, да не би мъжът да си помисли, че рови из палтата, за да открадне нещо. — Започнах да му обяснявам колко е трудно да си намериш палтото в тази купчина и внезапно се оказа, че там няма никого. Столът беше празен.“

Макар че Стив вярва в духове, вярата му си има граници: „При никакви обстоятелства не бих взел участие в спиритически сеанс, дори ако жена ми почине и някоя врачка ми каже, че е получила послание от нея.“ Той вярва и в медиумите, и в екстрасенсите: „Вече е събрана достатъчно документация, така че всеки, който се съмнява в свръхестествените способности, е като човек, който продължава да пуши по две-три кутии цигари на ден и отрича, че има връзка между пушенето и рака на белите дробове.“

Първия път, когато Стенли Кубрик проявил интерес към режисурата на „Сиянието“, Стив не могъл да повярва.

„Стоях в банята по бельо и се бръснях, когато жена ми влезе с ококорени очи. Помислих, че някое от децата се е задавило в кухнята,

но тя каза: «Стенли Кубрик те търси по телефона!» Дори не си избърсах лицето от крема.“

Стив вече бил чувал историята за легендарния режисьор, която се разказвала в Холивуд. По това време Кубрик активно търсел книга, която да екранизира, и секретарката му свикнала да чува силно тупване от кабинета му на всеки половин час. Кубрик вземал някоя книга и започвал да чете, но след 40–50 страници се отказвал и я запращал в стената, вземал следващата и след малко процедурата се повтаряла. Една сутрин тупванията престанали и секретарката го потърсила по интеркома. Когато не отговорил, тя се втурнала в кабинета, защото помислила, че е получил инфаркт. Заварила го да чете „Сиянието“. Показал ѝ я и възкликнал: „Това е книгата!“

Кубрик бил известен със своя перфекционизъм в предишната си професия на фотограф за списание „Лук“. Когато през 60-те години започнал да режисира филми, пренесъл своята маниакалност и на екрана с ленти като „Портокал с часовников механизъм“ (*A Clockwork Orange*), „2004: Космическа одисея“ (*2001: A Space Odyssey*), и „Д-р Стрейнджлав“ (*Dr. Strangelove*). Настоявал да контролира всички аспекти на по-късните си творби и често пъти снимал стотици дубли от една сцена, преди да премине към следващата.

С бюджет 22 милиона долара и автори на сценария Кубрик и писателката Даян Джонсън, Стив очаквал филмът да стане също толкова добър като „Кери“ и „Сейлъмс Лот“. Макар че „Сиянието“ в крайна сметка донесъл приходи от 64 милиона долара, Кинг бил силно разочарован от подхода на Кубрик към неговата история: „Филмът е «Кадилак» без двигател. Не можеш да правиш нищо с него, освен да му се възхищаваш като на скулптура.“

Основното му възражение било срещу избора на Джек Никълсън за ролята на Джек Торънс. Той предпочитал Майкъл Мориарти (най-известен в днешно време с ролята на помощник главен прокурор Бен Стоун в „Закон и ред“) (*Law & Order*) в началото на 90-те, който обаче изиграл и главна роля във филма от 1978 г. „Кой ще спре дъжда“ (*Who'll Stop the Rain*) или Джон Войт, участвал в основополагащи за 70-те години филми като „Завръщане у дома“ (*Coming Home*), „Избавление“ (*Deliverance*) и „Параграф-22“ (*Catch-22*). „Никълсън имаше прекалено зловещо излъчване още от самото начало на филма — казва Стив. — Ужасът в романа идва от факта, че Джек Торънс е мил човек, а не

някой току-що долетял от кукувичето гнездо. В неговия персонаж нямаше никаква морална борба.“

Части от филма били заснети в хотел „Тимбърлайн Лодж“ в Маунт Худ, Орегон. Кубрик променил изключително важния номер на стаята от 217 в книгата на 237 във филма. В „Тимбърлайн“ имали стая с номер 217 и собствениците се опасявали, че щом филмът излезе, гостите на хотела ще се въздържат да я наемат, но пък нямали стая 237, така че Кубрик променил номера.

След излизането на „Сиянието“ въпросите относно миналото на Стив значително нараснали. „Хората все се интересуват какво се е случило в детските ми години — оплаква се той. — Ще им се да открият защо съм различен от тях, мислят си, че има сериозна причина да описвам всички тези ужасии. Но аз се смятам за доста ведър човек. Спомените ми за детството са щастливи, въпреки че бях самотник.“

Опитал се да загърби разочарованието от „Сиянието“ с работа над нови романи, разкази и сценарии. През септември 1980 г. излязъл романът „Подпалвачката“ (*Firestarter*) — първата книга на Кинг, излязла в ограничено издание, за което по-късно съжалявал, тъй като тези екземпляри станали много ценни и трудно откриваеми. Книгите в ограничено издание обикновено се публикуват от малки издателства в тираж до стотина екземпляра, с красиво графично оформление. Те са по-скъпи от тиражите за масовия пазар, а в много случаи след издаването цените им се вдигат — понякога до няколко пъти над първоначалната, — защото се купуват и продават от запалени почитатели на автора. „Подпалвачката“ разказва за Чарли Макгий, момиче с пирокинетични способности — тоест, може да пали огньове само като го пожелае; романът с нищо не допринесъл за намаляването на въпросите от страна на читатели и журналисти, които искали да разберат какво се е случило на Стив като малък. Докато преди той учтиво обяснявал на любопитните, че е имал съвсем нормално детство и че майка му не го е била или заключвала в килера, сега вече започнал да отклонява въпросите, като говорел за собствените си деца и за това, какво е да си родител, с надеждата да го възприемат като обикновения човек, за каквото самият той се смятал.

„За мен истинският смисъл да имаш деца няма нищо общо с продължаването на рода или инстинкта за оцеляване, а по-скоро е начин да приключиш с детството — обяснява Кинг. — Когато имаш

деца, преживяваш отново всичко, което си изживял като малък, но вече от гледната точка на зрял човек.“ Според него едва тогава вече можел да се сбогува с детството.

„Съвсем съзнателно използвах дъщеря си като прототип на Чарли Макгий, защото зная как изглежда, как ходи, какво я ядосва. Успях да използвам тези неща, но само до известна степен. С изключение на това, ако се вържеш само за своите деца, ограничаваш размаха си. Затова взех Наоми, използвах я като основна рамка и след това доразвих образа на героинята, както аз исках.“

Критиците започвали да го подлагат на „обстрел“ и заради използването на известни марки в творбите му — например когато персонажът Роял Сноу пие „Пепси“ в „Сейлъмс Лот“, а мис Макафърти кара „Фолксваген“ в „Кери“. Той се защитил с думите: „Всеки път, когато го правя, усещам, че съм намерил точната съставка за дадена сцена. Понякога марковото име е идеалната дума и ми изяснява перфектно сцената.“

Журналистите бързо разбрали, че един от начините да „разчупят леда“ за интервю с Кинг, бил да насочат разговора към любимите му „Ред Сокс“ и неговата маниакална преданост към този отбор. Почитателите му с охота поглъщали подробности за тази преданост — например, че престава да се бръсне през есента след последния мач от Световния шампионат и не допира бръснач до лицето си, докато не започнат пролетните тренировки. „С края на Световния шампионат умира и част от мен“, твърди той.

Кинг обяснява неугасващата си преданост към „Ред Сокс“ със своята раса: „Аз съм бял човек. Не искам да прозвуча като расист, но Бостън винаги е имал бял отбор. «Ред Сокс» е нещо, което тромавите бели хора могат да подкрепят. Този отбор демонстрира, че може би белите могат да постигнат нещо в спорта.“ Въпреки някои очевидни расови промени в отбора през последните години, Стив си остава негов непоклатим фен.

Макар че повечето му почитатели се задоволявали да четат за подробностите от личния му живот и да се наслаждават на книгите му, Стив започвал да разбира, че както той е вманиачен по бейзбола, така и

феновете му могат да бъдат не по-малко вманиачени по него — в някои случаи дори много повече.

„Понякога ги поглеждам в очите и е все едно, че виждам празна къща — споделя той. — Не могат да си обяснят защо искат автографи, просто ги искат. Тогава осъзнавам, че тази къща не само е празна, но и обитавана от духове.“

Кинг описва един случай, когато закъснявал за среща и се натъкнал на свой почитател, молец го за автограф, крещейки, че е най-големият му фен и е чел всичките му книги. Стив се извинил и се качил в колата си; тогава фенът рязко сменил поведението и го нарекъл „тъп кучи син“. „Сумарното тегло на почитателите направо те смазва. Те искат какво ли не от теб, и го искат с купища — оплаква се писателят. — Линията между «обичам те» и «мразя те» е съвсем тънка. Обичат те, но нещо в тях би желало да види как пропадаш в най-дълбоката пропаст.“

Вероятно Кинг е осъзнал напълно докъде може да стигне един фен на 8 декември 1980 г., когато убили Джон Ленън. Чувайки новината, Стив си спомнил за месец май същата година, когато бил в Ню Йорк на промоционална обиколка за „Сиянието“. Докато излизал от Рокфелер Сентър след интервю за телевизията, почитател, който се представил за неговия най-голям фен, изтичал към него и поискал автограф. Кинг се разписал на лист хартия, а после фенът подал своя фотоапарат „Полароид“ на един минувач и го помолил да ги снима заедно. След това поискал автограф и върху снимката, давайки на Стив специален маркер, за да се разпише. „Явно го беше правил много пъти“, разказва Стив, спомняйки си бегло, че е надраскал върху снимката „С най-добри пожелания на Марк Чапман от Стивън Кинг.“ По-късно Стив осъзнал, че не може да е бил той.

„Не е възможно да съм срещнал Чапман, датите просто не съвпадат“, казва той, обяснявайки, след като е поровил тук и там, че Чапман е бил в Хавай в края на онзи май, когато Кинг е бил в Ню Йорк. Все пак по онова време си имал прекалено вманиачен почитател, който „непрекъснато ме караше да се разписвам върху разни неща — припомня си той. — И имаше кръгли очилца, точно като онези на Джон Ленън.“

От тази вихрушка на почитателски мании започнала да се заражда една идея. Фразата, произнесена от „човека, който можеше и

да е Чапман“, започнала да кръжи из съзнанието на Стив: „Аз съм твоят най-голям фен.“

Таби започвала да се тревожи: „Това ме притеснява, безпокоя се за сигурността му. Винаги съществува възможността някой да се опита да му стори същото, което направиха с Джон Ленън. Много е известен, а е пълно с превъртели хора.“

Понякога се чувствала като затворник на неговия успех.

Стив я успокоил, че няма за какво да се тревожи.

---

[1] *Kickball* — игра с надуваема гумена топка, подобна на бейзбола, измислена в САЩ около 1942 г. — Б.пр. ↑

[2] *Nouvelle cuisine* — в превод от френски „нова кухня“ — подход към приготвянето на ястия, характерен с по-леки и деликатни блюда от класическата френска кухня, в който се набляга най-вече на външния им вид. — Б.пр. ↑

7. ОСОБЕНИ СЕЗОНИ

Подтикван от успеха на съпруга ѝ, поривът на Таби да пише се възвърнал с нова сила. Но с три деца на възраст от 4 до 11 години, за които трябвало да се грижи, ѝ било трудно да открадне малко време за себе си. Започвала някой разказ и не го довършвала, а после се оплаквала на Стив от липсата на време. След като му дотегнало да слуша мрънкането, Стив ѝ подарил чисто нова пишеща машина и ѝ казал да си наеме офис извън къщи, където ще може да работи без някой да я прекъсва. След като се преместили в къщата на Уест Бродуей, тя започнала редовно да ходи в офиса и да работи върху сюжета, превърнал се в „Малък свят“ (*Small World*) — първия ѝ публикуван роман.

Таби никога не се е срамувала да признае, че се възползва от успеха на съпруга си — поне за да убеди някой редактор да прегледа книгата ѝ, докато ръкописите на други начинаещи писатели залежавали на купчина в издателствата и било цяло чудо, ако някой ги прочете. „Това, че съм съпруга на Стив, ми помагаше — или да си намеря свестен агент, или пък някой издател решаваше, че ще успее да продаде тази новост“, казва тя. Стив връчил „Малък свят“ на своя редактор Джордж Уолш от „Вайкинг“, който по-късно признал на Таби, че се съгласил неохотно да го прочете като услуга на съпруга ѝ и че не очаквал да се окаже нещо повече от добър първи опит, макар и неподходящ за публикуване. Но в крайна сметка харесал романа, приел го и го насрочил за издаване през 1981 г.

Макар че Стив истински се гордеел със съпругата си, той признава, че се почувствал и малко застрашен, когато Таби се върнала към писането, което била занемарила след колежа.

„Ужасно ѝ завиждах — казва той. — Реакцията ми беше чисто детска. Искаше ми се да възкликна: «Хей, това са си моите играчки, няма да си играеш с тях!» Но не след дълго това чувство се смени с гордост, когато прочетох окончателния вариант на ръкописа и открих, че е написала адски добро нещо.“

Както обикновено, Таби имала по-прозаичен възглед: „Мисля, и двамата можем да се съгласим, че аз вложих десет години да му помагам по всякакъв възможен начин да се развие — от общуване с хората в неговите среди до четене на ръкописите и правене на предложения, — а той правеше същото с моите. Никак не беше лесно да пиша, докато децата бяха малки. За щастие, те свикнаха да бъдат пренебрегвани. Децата имат нужда от пренебрегване в умерена степен, както и от мъничко скука. Като те пренебрегват, откриваш, че не си център на вселената, а скуката често довежда до истинско мислене, изследвания и открития.“

Сега бил неин ред да блесне и това се дължало на факта, че има еднакъв подход и към писането, и към отглеждането на децата. Докато Стив можел да пише наред бушуващо торнадо и се затварял в себе си, ако няма тази възможност, Таби не се вманиачавала до такава степен. „Моят проблем винаги е бил да започна — казва тя. — Аз съм от хората, които гледат да отложат началото по всякакви възможни начини. Но веднъж започна ли, не мога да се спра.“

Освен по мотивация, двамата се различавали и по стил на работа. Преди да напише и дума, Таби най-обичала да се зарови в проучвания по темата. „И аз си имам своите мании, но те не се изразяват в ежедневно писане — казва тя. — По-скоро са насочени към щателно проучване на всичко, което може да се намери по темата, и едва тогава навлизам в сюжета.“

Стив, от друга страна, мразел да прави проучвания. „Прочитам няколко истории по случая и напипвам основното — казва той. — Сядам, написвам книгата и чак след това правя проучвания, защото, когато пиша, отношението ми е: «Не ме обърквайте с факти. Просто ме оставете да си свърша работата.»“

Таби методично си водела бележки, но Стив рядко нахвърлял нещо предварително. „Започвам с дадена идея и знам как да я развия, но не си водя бележки — казва той. — Обикновено имам представа какво ще се случи за десет страници напред, но никога не го нахвърлям на хартия, защото това те лишава от някое интересно странично отклонение, което може да ти хрумне. Теодор Стърджън^[1] веднъж ми каза, че според него читателят не знае какво ще се случи по-нататък само ако и писателят не го знае. Именно в такава ситуация

пиша винаги. Никога не съм сигурен накъде ще поеме сюжетът и какво ще стане с него.“

В оригиналното издание с твърди корици на „Сблъсък“ от „Дабълдей“ Харолд Лодър оставя шоколадов отпечатък в един дневник, след като е ял блокче „Пейдей“. По това време обаче „Пейдей“ не съдържало шоколад и мнозина фенове изпратили гневни писма до Стив и блокчета „Пейдей“, за да го докажат. В следващите издания на книгата с меки корици той променил блокчето на „Милки Уей“, но по-късно блокчетата „Пейдей“ започнали да се произвеждат с шоколад. Купища почитатели му пишат след публикуването на всяка нова книга, за да му посочат допуснатите грешки, и той винаги ги поправя. Някои подозират, че умишлено вмъква по някоя грешка, за да е сигурен, че феновете внимават.

След като първият му редактор, Бил Томпсън, напуснал „Дабълдей“, започнал работа в малкото издателство „Еверест Хаус“. Помолил Стив да напише книга, която да бъде наполовина спомен за ранните влияния на Кинг в жанра на ужасите и наполовина хроника на интереса на американците към този жанр. Идеята допаднала на Стив и той започнал работа върху „Танц на смъртта“ (*Danse Macabre*) — първата му книга в жанра на документалната литература.

Щом започнал да я пише, на вратата му отново почукала една идея, която се въртяла в главата му (и която успешно пренебрегвал) от години. През лятото на 1981 г. Стив осъзнал, че най-сетне трябва да се изправи лице в лице с нея и да започне да пише.

„Трябваше да напиша за трола под моста («ТО») или да го забравя завинаги — казва той. — Спомням си как седях на верандата, пуших и се питах дали съм пораснал достатъчно, за да не ме е страх да опитам, за да скоча в колата и да се понеса шеметно напред. Слязох от верандата, отидох в кабинета си, надух си рокендрол на уредбата и започнах да пиша книгата. Знаех, че ще бъде дълга, но не и че ще се окаже чак толкова дълга.“

„Куджо“ (Сијо) била публикувана няколко месеца след като Стив започнал да пише „ТО“ (IT).

Идеята за „Куджо“ се родила чрез продължаване на навика му да прави връзка между две теми, които на пръв поглед нямат нищо общо.

При „Кери“ те били „жестокостта на подрастващите и телекинезата“.

При „Куджо“ това били два инцидента, случили се един след друг в рамките на две седмици. Закарал мотора си на ремонт при монтьор, който се намирал на един отдалечен, забутан черен път, но машината изгаснала наскоро сред двора. Извикал човека, но вместо него от гаража се спуснал огромен санбернар, който през цялото време ръмжал. Монтьорът се появил веднага след него, но кучето не спряло нападението. Когато се хвърлило към Кинг, монтьорът го ударил по задницата с масивен гаечен ключ.

„Явно не те харесва“, казал той, след което разпитал Стив за мотоциклета.

Въпреки че вече били богати, Стив и Таби продължавали да карат същия „Форд Пинто“, който купили с аванса от 2 500 долара за „Кери“, макар че от самото начало си имали неведнъж ядове с тази кола. Две седмици след сблъсъка на Стив със санбернара, колата пак се развалила и в развинтеното му въображение изплувал въпросът: „Ами ако Таби беше откарала колата на монтьора и кучето ѝ се беше нахвърлило? А ако наоколо нямаше хора? Още по-лошо — ами ако кучето беше бясно?“

Идеята да направи кучето главен герой на романа дошла на Стив по-късно. Отначало просто обмислял идеята за майка и син, затворени в тясно пространство. Едната сюжетна линия, която захванал, била, че майката е болна от бяс и напрежението в книгата щяло да се върти около борбата ѝ със себе си, за да не нарани сина си, докато бесът я поглъща.

На Стив обаче му се наложило да се върне малко назад, след като направил проучвания за беса и открил, че инкубационният период е малко по-дълъг. „Тогавата започнах да си играя с идеята да ги поставя на място, където никой няма да ги открие толкова дълго, че да им се наложи сами да се справят с проблема.“

Стив включил на пълна скорост и преди да се усети, вече бил нахвърлил към стотина страници от историята, водейки се от своето мото да не оставя фактите да му попречат да разкаже увлекателния сюжет. Ето как дадена история покълва като семенце в ума на Стивън Кинг: „Виждаш нещо, то се съчетава с друго нещо и така се ражда сюжетът — обяснява той. — Но никога не знаеш кога ще се случи.“

„Куджо“ бил експеримент за Кинг — първата му книга, в която сюжетът е разказан в рамките на една глава. Отначало не било така; първоначално си представял историята като традиционни глави. Но докато я развивал, заедно с чувството на ужас променил и подхода си: „Обичам «Куджо», защото постига онова, което искам от една книга. Тя е като тухла, хвърлена през нечий прозорец, като творба, която нахлува в съзнанието ви. Тя е анархична като пънк рок песен — къса и злобна.“

Читателите му проглушили ушите — получавал тонове писма, в които го критикували, задето позволил дете да умре в книга, макар и да било невинно и просто попаднало на неподходящо място в неподходящо време, за разлика от десетките тийнейджъри, избити в „Кери“, които явно си го заслужили с действията си.

Но персонажите в „Куджо“ се сторили на Стив отдалечени на светлинни години от собствения му живот поради друга причина: в под сюжетната линия се разказва за жена, която има любовна връзка, и за това какво се случва, когато мъжът ѝ научава. Точно както Стив отлагал написването на трудната сцена с разложената жена във ваната в „Сиянието“, така и сега отложил написването на тази сцена в „Куджо“.

„Най-трудната сцена, която ми се е налагало да напиша в живота си, е онази, в която съпругът се връща вкъщи и се кара с нея — казва той. — Никога не съм се сблъсквал с подобна ситуация, дори и с приятелка, но исках да я представя по начин, който да е справедлив и към двамата; не исках да описвам единия от тях като злодей.“ Стив водел трудна борба с героите, диалога, действието. „Беше лесно да опиша реакцията на мъжа, защото знам как бих се почувствал аз. Но беше по-трудно да реагирам със съчувствие към жената.“

Сцената му отнела цели два дни, при положение че обикновено нахвърлял сцена с подобна дължина за час и половина. „Доста време седях, загледан в пишещата машина или в страницата — спомня си той. — Но не толкова се опитвах да сглобя дадено изречение, колкото се питах: «Защо го е направила?» Отговорите в книгата не са съвсем убедителни, но написаното звучи достатъчно правдиво.“

Шестте години на злоупотреба с кокаин и алкохол си казвали думата. Вече бил толкова сериозно пристрастен, че за да продължава маратонското си писане до късните часове, цяла нощ смъркал кокаин и от време на време трябвало да сменя напоените с кръв памучета, които пъхал в носа си, за да не капе кръвта по ризата и пишещата машина.

По-късно признава, че докато преработвал „Куджо“ в началото на 1981 г., нямал спомен как го е правил.

Въпреки нарастващия си успех и международното признание, Стив продължавал да изпраща разказите си на списания, защото собствениците им знаели, че присъствието на името му на корицата ще увеличи продажбите им, от което повечето от тях отчаяно се нуждаели. Понякога само от неговото име зависело дали списанието ще продължи да излиза, или ще спусне кепенците. Когато насрочили „Куджо“ за публикуване, Стив се свързал с Ото Пензлър — редактор и издател на списание за криминални разкази, който ръководел малка издателска къща с името „Мистириъс Прес“, и му предложил да даде съгласието си за отпечатване на ограничено издание на „Куджо“. Пензлър приел щедрата оферта на Стив и през 1981 г. я отпечатал в тираж 750 екземпляра на цена 65 долара.

„Приходите от това издание покриха разходите за отпечатването на «Куджо», както и за предишната ни книга, а остана и сума, достатъчна за отпечатването на следващата ни книга — разказва Пензлър. — Ако не беше «Куджо», вероятно щях да фалирам тогава.“ Бил дочул за подобни случаи от няколко други малки издателства, които до едно нямали средства и непрекъснато се мъчели да изплуват. Когато Стив им предложил правата за ограничено издание на своя книга, те не само си стъпвали на краката, но и просперирали и се разраствали. Издателската къща на Пензлър станала съдружник на „Уорнър Букс“ през 1984 г., а пет години по-късно я откупили изцяло.

В негово лице Стив и Таби открили нов приятел и сродна душа. Пензлър ръководел и книжарницата „Мистириъс Букшоп“ в Манхатън и семейство Кинг често я посещавали заедно, за да си купят книги и да поискат съвет от Пензлър какво да прочетат. Издателят намирал вкусосовете на двамата за малко любопитни. „Винаги съм смятал за странно, че тя харесва много тежки романи за серийни убийци,

изпълнени с насилие, а той предпочита Ф. Д. Джеймс^[2]“, казва Пензлър.

Едно от неочакваните предимства на работата вкъщи било, че Стив можел да прекарва доста време с децата си — играел с тях и им четял.

Когато разбрал, че един баща прекарва средно по двадесет и две минути седмично с всяко от децата си, Стив решил, че това е просто нелепо. „Моите постоянно са ми в джобчето — казва той. — И това ми харесва.“

Изглеждало, сякаш преживява второ детство, или може би първото си истинско такова. Сега вече имал властта и контрола, а да не споменаваме и парите, които му липсвали като малък. „Все едно си в машина на времето. Ако нямаш деца, няма да получиш шанса да преживееш отново толкова много неща: да ги водиш на филми на «Дисни», да гледаш «Бамби» и да си казваш: «Ама че блудкава история.» Но накрая се разплакваш, защото докосва добре познатите струни в душата ти.“

Джо, който по това време бил 9-годишен, се превръщал в умалено копие на баща си. Обичали да ходят заедно на филми на ужасите и Джо казвал, че иска да стане писател като баща си, когато порасне. Таби твърди: „Момчето умее да пише, знае как да положи основите.“ 5 години по-малкият Оуен също не изоставал. Стените на стаята му били облепени с плакати на супергерои и космически приключения, на леглото му се мъдрела играчка на чудовището от Лох Нес. Дори на неговата крехка възраст, също като брат си, имал вроден афинитет към филмите на ужаса — колкото по-кървави, толкова по-добре. „Знаете ли кое ми харесва най-много във филмите? Къ-ъ-рвищата!“

Макар че родителите им естествено били облагодетелствани от многото време, което можели да прекарват заедно като семейство, нямало как да не мислят и за недостатъците от този факт — и по-специално известността и лошата слава на баща им.

„Някой ден ще осъзнаят, че ще има хора, които ще искат да се запознаят с тях само защото баща им е прочут — казва Таби през 1982 г. — Все още не са стигнали до най-трудния момент, в който ще трябва

да решат дали да се разбунтуват срещу нас, или да ни подражават. Всички се сблъскваме с него, но е малко по-трудно, когато родителите ти са прочути. Ще ми е интересно да видя какво ще стане.“

Нямало изгледи славата на Стив да помръкне в близко време. През август 1981 г. той влязъл в историята на издателския бизнес като първия писател с три заглавия, влезли едновременно в класацията на „Пъблишърс Уийкли“: изданието с твърди корици на „Подпалвачката“ и изданията с меки корици на „Мъртвата зона“ и „Подпалвачката“.

Натискът върху него продължавал да се усилва — не само от почитателите му, но и от издателя му. Днес Майкъл Пиеч е собственик на издателство „Литъл, Браун“ и редактор на книгите на Джеймс Патерсън^[3]. С думите си относно Патерсън Пиеч все едно говори за ранните години и успехи на Кинг.

Пиеч казва, че най-трудното в това да си редактор на автор звезда, е натискът, който упражняват върху теб издателските и бизнес средите: „Когато един автор достигне много високо ниво на успех, той в общи линии се превръща в част от финансовото планиране на компанията, от бюджета за ежемесечното планиране. Така че времевите ограничения може да станат много по-сурови, защото се разчита тези книги да се издадат в точно определен момент, като част от стратегията на компанията на най-високо равнище.“

Кинг знаел, че е имал страхотен късмет да изгради успешна кариера за толкова кратко време. През 1982 г. решил да подаде ръка за помощ на начинаещите кинотворци и писатели, като им позволи да използват влиянието на името му. Пишел рекламни изречения за кориците на романи от други писатели и предоставял правата за филмиране на някои свои разкази на режисьори любители само срещу долар, стига да не ги показват в кината с цел печалба и при условие че му пратят копие от завършения филм. Наричал тези ленти „Доларови дечица“; първият от тях, „Вампирът“ (*The Boogeyman*), бил режисиран от Джефри Шайро и пуснат на екран през 1982 г., като за негова основа послужил едноименният разказ от сборника „Нощна смяна“.

Освен на „Мистириъс Прес“ Стив помагал и на няколко други малки издателства да се задържат на повърхността. Доналд М. Грант ръководел малката издателска къща „Доналд М. Грант, Пъблишър“,

когато прочел разказа на Стив „Стрелецът“ в „Списание за фентъзи и научна фантастика“ от октомври 1978 г. Казал на Стив, че иска да превърне този разказ в книга с ограничено издание. Кинг се съгласил, но първо искал да доизпипа сюжета и да го трансформира в глави на роман, както възнамерявал от самото начало. Книгата се появила четири години по-късно в тираж от десет хиляди екземпляра и ограничено издание от хиляда екземпляра с автограф от автора, които се разпродали много бързо. Всички били доволни от окончателния продукт и никой не помислил за нещо повече. Макар и Стив да знаел, че иска „Стрелецът“ да стане първата от седемте книги в замислената от него поредица, вече имал достатъчно други ангажменти и знаел, че в скоро време няма да може да се върне към света на Роланд Дисчейн.

Пък и тази книга била много по-различна от бестселърите му. „Не мислех, че някой ще иска да я прочете — казва той. — Приличаше повече на фентъзи роман на Толкин, разказващ за друг свят. И не беше завършен. Оставаше да се разрешат много неща, включително и въпросът какво се крие в тази кула и защо главният герой иска да отиде в нея.“

През март 1982 г. „Бягащият човек“ — четвъртата книга, написана под псевдонима Ричард Бакман — била публикувана и я постигнала същата участ като предишните три: издадена почти без реклама, тя изчезнала от рафтовете на книжарниците след два месеца.

През тази есен по екраните се появил и филмът „Шоу на ужаса“ (*Creepshow*). Легендарният режисьор на ужасите Джордж Ромеро, един от идолите на Стив в детството му, режисирал „Нощта на живите мъртви“, направил тандем с писателя. Филмът съдържал пет негови разказа: „Сандъкът“ (*The Crate*), „Денят на бащата“ (*Father's Day*), „Нещо, с което да преживееш“ (*Something to Tide You Over*), „Те се промъкват към теб“ (*They're Creeping Up on You*) и „Самотната смърт на Джорди Верил“ (*The Lonesome Death of Jordy Verrill*), в който Кинг изпълнявал главната роля. Филмът отдавал почит към любимите в детството му „Р.К.“.

Двамата се срещнали за първи път през лятото на 1979 г., когато Ромеро се отправил към Мейн заедно с продуцента Ричард Рубинщайн, за да обсъдят със Стив филмирането на „Сблъсък“, за който държали правата. Стив нямал търпение да започнат да снимат киноверсията на „Сблъсък“, но и тримата се съгласили първо да се

докажат с по-малък нискобюджетен проект, който да представят на студиото като свой успех, за да оправдаят финансирането на високобюджетния „Сблъсък“. Но щом започнали да обменят идеи, решили, че трябва да включат известни актьори като Лесли Нилсен, Адриен Барбо и Тед Дансън, бюджетът от под два милиона долара нараснал главоломно на цели осем милиона.

Ромеро и Кинг открили, че са сродни души. „Мисля, че си допаднахме автоматично, защото и двамата живеем по средата на САЩ и избягваме Ню Йорк и Лос Анджелис — казва Ромеро, който влязъл в бизнеса с режисура на реклами, но през 1968 г. режисирал класическия култов филм на ужасите «Нощта на живите мъртви». — И двамата можем да седим и да се кикотим и на най-ужасяващите гледки, вероятно защото и двамата не можем да скрием радостта (и удивлението си) от факта, че ние не сме жертвите. Мисля, че и двамата изхвърляме кошмарите от съзнанието си и ги предоставяме за консумация на другите.“

А както писателят, така и режисьорът (по-възрастен със седем години от Стив) още от малки обичали филмите на ужасите. „Ако харесваш филмите на ужасите, значи обожаваш откровените боклуци — заявява Стив. — Превръщаш се в човек от онези, които гледат «Нападението на чудовищните раци» (*Attack of the Crab Monsters*) по четири пъти.“

Макар че Кинг винаги обичал да гледа как режисьорът и актьорите пресъздават сюжетите му, той нямал особено желание да участва в този процес с главната роля на Джорди Верил, а най-малко от всичко му се нравело времето, което трябва да прекара с грим и сценичен костюм. Към края на снимките на неговия сегмент му се налагало да отделя по шест часа на ден, за да мажат тялото му със зелено вещество, подобно на изкуствена тор.

В една от сцените Стив изплезва езика си, който е покрит с плесен, но първо художникът Том Савини трябвало да направи калъп. „Наплеска някакво вещество върху езика ми с клечка и трябваше да седя десет минути изплезен, а проклетото нещо сякаш тежеше пет кило“, разказва Стив. Савини направил перфектен калъп, от който изработил четири зелени латексови езика, тънки като хирургически ръкавици, които Кинг навличал върху езика си. Може би заради мъчителния процес Стив решил да си направи шега.

Един ден между два дубъла разглеждал близкия универсален магазин и взел един от езиците със себе си. Когато една от продавачките го попитала има ли нужда от помощ, той се изплезил. Тя изпищяла и повикала охраната. Стив се разсмял и обяснил, че това е само филмов реквизит. „Заслужаваше си, получи се адски смешно.“

Обичал да бъде на снимачната площадка, макар че понякога било скучно. Да работи в сътрудничество с други хора, било нещо съвсем различно от типичния за него работен процес — сам пред компютъра. „Не че не ми беше забавно да играя Джорди, но гледах на това като на работа — казва той. — Опитваш се да я свършиш и усещаш кога се получава добре и кога — зле.“

Не е чудно, че отначало се справял зле в сравнение с актьорската игра на другите изпълнители в историите от „Шоу на ужаса“, между които били Адриен Барбо, Тед Дансън и Лесли Нилсен. Ромеро помогнал на Стив да влезе в крачка. „Искаше да изградя карикатура на беден фермер, а не истински образ. Никак не ми беше трудно да го направя“, казва Стив. След един особено лошо изигран дубъл Ромеро го дръпнал настрана и му казал да си припомни анимационните филмчета с птицата бегач. „Нали се сещаш как изглежда койотът, като пада от скалата?“, попитал го Ромеро. „Разбира се“, отвърнал Стив и Джордж му казал, че иска да играе точно така. От този момент нататък Стив влязъл идеално в ролята.

Кинг не бил единственият член на семейството с главна роля във филма. Ромеро забелязал, че Джо напомня на момчето от рисунката за рекламния плакат на филма и попитал Стив може ли да го пробва за ролята на Били — момчето, чийто баща го бие и което се появява в пролога и епилога, четейки книжка с комикси. Стив дал съгласието си, Джо се явил на прослушване и Ромеро го взел за ролята; по това време момчето било на девет години.

Отначало доста се смущавал. „Наистина, известно време беше напласен — казва Стив. — Да си малко момче по пижама в леглото и да си заобиколен от цял куп хора на снимачна площадка, с прожектори и всичко останало, е доста стресиращо преживяване. Но в един момент му се наложи да избира — или да се плаши, или да си свърши работата. Той избра второто.“

За едно малко момче имало и някои примамливи предимства да бъде на снимачната площадка на филм на ужасите. Също като баща си,

Джо отдавна проявявал интерес към страховитите неща и хората от екипа го оставяли да си играе с каквото имали подръка.

Деветгодишното момче си прекарвало чудесно. „Наоколо се търкаляха какви ли не готини маски и крайници на чудовища — разказва Джо след години. — За едно малко дете си беше много яко.“

Един ден, малко след началото на снимките, Стив попитал сина си какво мисли за преживяното досега на снимачната площадка.

Джо жизнерадостно занареждал как в една сцена по него пълзели червеи, а в друга му забивали пирон в главата. Ако някой ги наблюдавал отстрани в този момент, щял да си помисли, че това е просто обикновен приятелски разговор между баща и син. Все едно обсъждали мач от детската лига по бейзбол.

Друг път, след снимките, Стив и Джо потеглили обратно към мотела, където били отседнали, и спрели по пътя да си вземат нещо за вечеря. Джо още бил със снимачния си грим (пълен комплект синини, порязвания и струпеи), когато спрели с колата пред прозорчето на Макдоналдс. По онова време Стив бил с гъста брада и признава, че изглеждал доста грубовато. Момичето на прозорчето ги погледнало само веднъж и се обадило в полицията, а после успяла да задържи Стив няколко минути. „Докато се усетим, полицаите ни вкараха в патрулната кола — разказва Кинг. — Джо си хапваше картопки и разправяше: «Това е просто филм», а аз му пригласях: «Точно така, господа полицаи, просто снимаме филм.»“

През август 1982 г. бил издаден „Особени сезони“ (*Different Seasons*) — първият сборник разкази на Кинг след излезлия преди четири години „Нощна смяна“. Един от разказите в него бил „Тялото“ (*The Body*). Старият му приятел от колежа и съквартирант Джордж Маклауд купил книгата и я прочел, както правел с всички книги на Стив дотогава. Когато стигнал до „Тялото“, той се усмихнал, виждайки, че Стив е посветил разказа на него. Но щом започнал да чете, се вцепенил.

Един ден, докато още учили в колежа и си били в апартамента на Норт Мейн Стрийт в Ороно, Стив запитал Маклауд над какво работи, а той му разказал сюжета и детайлите на разказ, за чиято основа послужил инцидент от собственото му детство. Той и неколцина

негови приятели дочули, че край железопътната линия лежи труп и тръгнали да го търсят. Макар че му описал разказа с големи подробности и знаел точно каква ще е развързката, така и не го завършил.

„Беше ми го откраднал — казва Маклауд. — Разпознах безпогрешно своя разказ; Стив също го знаеше, макар и подсъзнателно. По-късно ми каза, че заимствал от моя разказ, за да напише своя. Всички онези анекдоти бяха свити от моя, а разликата между двата беше, че в неговия имаше труп на човек, а в моя — труп на куче. С изключение на това бяха почти еднакви.“

В интервюта Кинг описва „Тялото“ като своя разказ на тема възмъжаване. „В «Тялото» има доста верни неща, но по-голямата част от разказа е лъжа — казва той. — Писателят описва нещата така, както е трябвало да се развият, а не както са станали в действителност.“

Маклауд признава, че Стив винаги се ослушвал за някой добър сюжет, независимо дали е почерпен от книга, филм или от разказ на приятел. „Ако е близо до нещо интересно, го попива като гъба — казва Маклауд. — Когато става дума за популярна литература, той е като магнит — всичко му се лепи. В това е силата му, но и слабостта му, разбира се.“

Санди Фипън, автор на редица романи и разкази и приятел и на двамата, бил свидетел на случая: „Стив публикува разказа като свой и, разбира се, какво можеш да кажеш за това? Но Шекспир е правел същото; искам да кажа, историята принадлежи на онзи, който я разкаже най-добре.“ Фипън добавя, че това не е единственият случай, в който Кинг е заимствал разказ от друг писател — независимо дали дочут от разговор, или вече публикуван.

„Не знам дали бих го нарекъл плагиатство“, казва Фипън, но твърди, че е чувал за авторка, чиито книги се продавали доста добре, и няколко нейни разказа влезли в една от антологията „Зоната на здрача“ (*Twilight Zone*) от Род Сърлинг. В един от тях се разказвало за кола, в която е стаено зло, и убива всеки, който ѝ се изпречи на пътя — абсолютно същия сюжет като в романа на Стив „Кристин“ (*Christine*), който излиза през 1983 г. Фипън по-късно споменал за разказа на свой приятел, който бил братовчед на Сърлинг, и го попитал дали знаят за това. Братовчедът отговорил, че знаели, но решили да не повдигат въпроса.

Все пак Маклауд се почувствал, сякаш са го ритнали в стомаха. Но си замълчал за случая, докато няколко години по-късно не видял телевизионна реклама за „Бъди до мен“ (*Stand by Me*) — филма, заснет по „Тялото“.

Според Фипън, Маклауд се свързал със Стив, който го попитал какво иска. Маклауд му казал, че желае името му да присъства в надписите на филма и да получи някаква сума. Стив не се съгласил — и това бил краят на приятелството им.

Не за първи път скъсвал отношенията си със стар приятел, защото той очаквал Стив да го изнесе на крилете на успеха си — или поне мъничко. Приятелят от детинство, Крис Чесли, също се смятал за добър писател и макар че Стив бил прочел някои от творбите, написани от Челси като възрастен, отказал да ги препоръча на редактор или агент, който би могъл да му помогне. Челси се разгневил и отказал да поддържа каквито и да било бъдещи отношения с него.

Кинг привличал не само редица вмениачени фенове, но и жени, които искали от него само едно.

„Много жени искат да изчукат някой мъж, който е прочут, влиятелен или нещо от сорта — казва той. — Понякога идеята да изчукам непозната е доста примамлива, когато разписвам книги и някоя мацка се приближи до мен и ме покани да отида у тях, а на следващата сутрин напускам града. Изкушавам се да ѝ отвърна: «Да, хайде да намажем телата си с олио и да се чукаме до припадък.»“

Но Стив заявява, че никога не би рискувал брака си с флирт за една нощ. „Пък и в сексуално отношение не си падам голям авантюрист, в живота ми няма оргии — признава той. — Бракът е твърде важен за мен, пък и толкова голяма част от енергията ми отива в писането, че не изпитвам желание да изневерявам на жена си.“

Стив добавя, че Таби не е жена, която би измамил. „Не бих казал, че вярвам непоклонимо в брака — казва загадъчно той, — но вярвам в моногамията. Тя е роза с бодли и в миналото твърде често съм се убождал на тях, така че не бих посмял да ѝ изневеря!“

„Заради изневяра бих го гръмнала“, съгласява се Таби.

Макар че вече е писал за някои от най-големите си страхове, Стив твърди, че още не се е занимал с един сексуален страх: „Иска ми

се да напиша разказ за *vagina dentata*, вагина със зъби, в който правиш секс с някоя жена, а вагината ѝ внезапно хлопва челюсти и ти откъсва пениса.“

Вместо да пише за това обаче, той поставил довършителните щрихи на друга книга — този път разказваща за циганско проклятие. Докато пишел „Проклятието“ (*Thinner*), не бил сигурен дали да я публикува като книга на Кинг, или на Бакман. Макар че предишните му книги с псевдонима Бакман били по-сурови и необработени, защото били писани преди публикуването на „Кери“, „Проклятието“ била по-различна.

Идеята за книгата се родила, докато бил в кабинета на личния си лекар за годишен профилактичен преглед. Новините не били особено добри. Знаел, че е качил килограми, и когато влязъл в кабинета, докторът веднага му казал да се качи на кантара. „Помня, че се ядосах, защото не ми позволи да си сваля дрехите и да отида по голяма нужда, преди да се кача на проклетия кантар.“ След прегледа лекарят му съобщил лошите новини: бил с наднормено тегло, а нивото на холестерина му било застрашително високо, поради което трябвало да отслабне и да спре да пуши.

Реакцията на Кинг (вероятно защото вече бил любимец на всички, можел да напише списък с дрехи за пране и той щял да се озове в класацията за бестселъри на „Ню Йорк Таймс“ и никой не смеел да му каже и „копче“, с изключение на Таби) била невъобразимо гневна. Напуснал лекарския кабинет и няколко дни изпуснал пара и размишлявал ядосано над посещението си при лекаря. „Мислех си, че докторът е пълен кретен, щом ме кара да правя такива ужасни неща, за да си спася живота.“

След като му минало, решил все пак да послуша съвета му, да отслабне и да спре да пуши — или поне да намали цигарите. Свалил няколко килограма и макар че част от него се радвала, с учудване открил, че друга част била обезпокоена: „След като започнах да отслабвам по-осезаемо, осъзнах, че, неизвестно защо, съм привързан към теглото си, че не искам да го губя. След това започнах да си мисля какво би станало, ако някой започне да отслабва, но не може да спре.“

Поредната произволна случка или забележка, поредната книга. Пореден ден от живота на Стивън Кинг.

„Наистина не се подготвям съзнателно за написването на романите си — твърди той. — Инкубационният период на някои от книгите ми е по-дълъг, идеите не ми идват толкова лесно. Умът ми е като някакъв много дълбок басейн: някои неща потъват, а други подскочат на повърхността като плувка. След време започвам да гледам на тях по друг начин. Рано или късно всичко изплува на повърхността и аз го използвам до последната трошица.“

В първия му договор с „Дабълдей“ през 1974 г. се съдържала клауза за Авторския инвестиционен план на компанията, която позволявала на издателската къща да задържа всички дължими на писателя суми над 50 000 долара годишно и да ги инвестира. Разбира се, повечето писатели по онова време (а дори и сега) не изкарвали такива големи суми на година, но книгите на Кинг се продавали толкова добре, че той и счетоводителят му знаели, че издателската къща печели солидно от него.

Това все още било така, въпреки смяната на издателя, която Стив, осъществил през 1977 г. Към края на 1982 г. във фонда АИП се натрупали милиони долари, но Стив продължавал да получава жалките 50 000 долара годишно. Кинг поискал от „Дабълдей“ да анулират споразумението и да му изплатят всички пари, които му дължат. Но според договора, който бил подписал преди близо десет години, издателството не било юридически обвързано с подобно задължение.

Когато ги заплашил със съд, на Маколи му хрумнала друга идея. Той предложил Кинг да даде на „Дабълдей“ роман за публикуване, а в замяна те да му изплатят дължимите суми. Тъй като правата върху книгите на Бакман вече били отстъпени на „НАЛ“, оставала само една: „Гробище за домашни любимци“. Макар че Стив бил ядосан на бившите си издатели, се съгласил да им отстъпи единствения роман, написан от него, който изобщо не искал да види отпечатан.

„Въобщо не си представях, че ще публикувам «Гробище за домашни любимци», той беше ужасен — споделя Кинг. Но почитателите ми много го харесаха. Не можеш да отвориш американската аудитория, нито пък английската — романът се хареса много и в Англия.“

Още от първия му бестселър през 1977 г., „Сиянието“, едно гласче постоянно нашепвало в съзнанието на Стив, че може би Доналд Кинг — бащата, за когото нямал спомени — ще се появи, ще си признае грешките и ще поиска да присъства в живота на сина си.

Стив продължавал да пише своите истории, без да забравя, че баща му може и да се появи някой ден, също както майка му таяла тази надежда, макар че към края на живота ѝ била почти угаснала.

Какво щял да направи Стив, ако Доналд Кинг се появил? Имал един куп идеи как да реагира. И всяка от тях била семенце, от което покълвал нов роман или разказ.

1. Видя ли какво успех да постигна със собствени сили, дори и след като ни изостави?

2. Може би творбите на Стив ще накарат баща му да се върне и да го помоли за прошка и Стив ще го приеме отново в живота си.

3. Или може би Доналд ще се върне, след като името на сина му е станало известно във всеки дом, ще помоли да го приеме в живота си, а синът му ще откаже.

Въпросите започнали да го връхлитат мълниеносно и яростно, след като хората открили общото между много от сюжетите на Стив и факта, че баща му е изоставил семейството, докато той е бил още малък. В крайна сметка Стив така и не разбрал дали баща му си е дал сметка, че Стивън Кинг е неговият син.

„В моите творби има много бащи — някои от тях малтретират децата си, а други се опитват да ги обичат и подкрепят, какъвто съм се надявал да бъда и аз като баща — казва Стив. — Но баща ми е празен лист. Няма как да ти липсва нещо, което отсъства. Може би го търся по някакъв начин чрез въображението си, а може и това да са пълни глупости, не знам. Но, изглежда, сюжетите ми имат някаква цел, към която се стремят. Винаги ме е занимавала идеята, че мнозина писатели пишат за бащите си, защото тях вече ги няма.“

И наистина, след като прочетем само една-две от ранните му книги — от „Сейлъмс Лот“ до „Сиянието“ — лесно можем да разберем защо читателят би си помислил, че според Стив дълбоко в душата на всеки човек, който външно изглежда нормален, се крие ужасяващо чудовище и убиец, трескаво драскащ с нокти в опит да излезе навън.

Стив се съгласява, но само донякъде: „Не мисля, че се крие у всеки човек, но у повечето хора го има. Човекът просто е устроен да извършва насилствени актове и смятам, че все още сме доста примитивни създания с голяма склонност към насилие.“

Майкъл Колингс, познат на семейство Кинг и учен, написал няколко книги, в които анализира произведенията на Кинг, смята, че проблемът с изоставеното дете е пропит във всяка написана от него дума: „Въпросът за изоставянето му от бащата присъства навсякъде, но не се концентрира само в едно произведение — твърди той. — В сюжетите му много рядко се среща баща, който постъпва, както е редно. В повечето случаи той е като Джак Торънс, който иска да убие детето си. Във всяка от историите му витае усещането, че по някакъв начин бащата, а понякога дори и майката, са се отрекли от своята жизненоважна роля. Тази тема има трайно присъствие в цялото му творчество.“

Стив признава, че се е опитвал да разбере какво е станало с Доналд, но винаги се е разколебавал: „Нещо винаги ме спираше, като старата поговорка «Да спи зло под камък». Да си кажа право, не знам как бих реагирал, ако го намеря и се изправим лице в лице. Но дори някога да реша да проведа разследване, едва ли от него ще излезе нещо, защото съм почти сигурен, че баща ми е мъртъв.“

Може и Стив вече да го е знаел от малкото си останали връзки с рода на баща си и да не е искал да привлича вниманието на медиите към този въпрос. В крайна сметка това би изместило светлината на прожекторите върху самия него, а не върху книгите му, където предпочитал аудиторията да се съсредоточи.

Макар че никога не забравял миналото си, той бил далновиден и относно наследството, което ще остави. Още в началото на 80-те Стив усещал как ще се възприемат творбите му от бъдещите поколения и не се притеснявал особено от критичните и отрицателни отзиви, появили се през първото му десетилетие като публикуван автор:

„След време, ако си още жив и остарееш толкова, че започнеш да пародираш самия себе си, след като ти и твоите съвременници сте преживели своите инсулти и инфаркти, хората започват да гледат благосклонно на теб, най-вече защото си оцелял в разрушителното надбягване. Ето кога започват да пишат положителни отзиви за теб — след като си написал най-важните си творби.“

Отчасти проблемът се криел във факта, че изпод перото му излизали малко повече книги, отколкото хората знаели — под псевдонима Бакман, редом с писането на статии и разкази и обиколките му с цел реклама на всяка новоиздадена книга. Човек трябва да внимава какво си пожелава, защото колкото повече пишел, толкова повече искали неговите издатели — а това означавало, че качеството все някъде ще пострада. В неговия случай причина за това били ускорените срокове за издаване на книгите му.

Обикновено Кинг пишел по три чернови на всеки роман. В първите две той неизменно следвал съвета, даден му от неговия редактор Джон Гулд в „Лисбън Уийкли Ентърпрай“ още в гимназията: „Когато пишеш разказ, го разказваш на самия себе си, а когато го преработваш, основната ти задача е да премахнеш всичко, което е маловажно за историята.“ Третият вариант идвал, след като получи коментари от редактора си. Включвал онези от тях, които искал да задържи заедно с окончателно доизпипване на другите промени, направени до момента. „С разрастването на успеха ми става все по-трудно да изкопча от редакторите си време за трета чернова — казва той. — Много ме е страх, че някой от тях ще ми каже, че ръкописът ми е страхотен само защото се вмести в крайния срок за публикуване. С всяка следваща година ми се налага да работя все по-бързо и по-бързо. Трябва да правя корекциите си за пет дни — ами ако изпусна някоя глупава грешка? Един ден ще оплескаме здравата нещата и тогава хората ще кажат: «Стивън Кинг пише за пари» — и ще бъдат напълно прави.“

„Кристин“ излязъл през април 1983 г. и още през първата седмица от публикуването си оглавил класациите за бестселъри. Стив избрал „Плимут Фюри“ 1958 г. за колата, в която се вселява злото още докато е на конвейера, защото от много време този модел се възприемал като американски автомобил, който няма с какво да запомниш. „Беше най-скупната кола от 50-те, която познавах — казва той. — Не исках да използвам кола, която вече се е превърнала в легенда, като «Тъндърбърд» или «Форд Галакси». За автомобилите «Плимут» вече никой не говореше.“

Ричард Кобриц, който продуцирал минисериала „Сейлъмс Лот“ през 1979 г., откупил и правата за филмирането на „Кристин“. Филмът трябвало да излезе по екраните през декември 1983 г.

Също както със „Сейлъмс Лот“, Кинг нямал право на глас в тази продукция, нито пък бил написал сценария. През декември 1982 г. Кобриц получил сценарий от сценариста Бил Филипс (който дотогава се изявил само с „Лятно слънцестоене“ (*Summer Solstice*) — телевизионен филм, в който звездата на нямото кино Мирна Лой изиграла последната си главна роля), а кинокомпанията дала зелена улица на проекта през април следващата година. Джон Карпентър, режисирал някои от любимите на Кинг филми, между които „Хелюийн“ и „Мъглата“, приключил снимките два месеца по-късно.

Предизвикателствата, пред които Кобриц се изправил като продуцент на „Кристин“, били различни от тези в „Сейлъмс Лот“, макар че имало и прилики. „Трудното при снимането на филм на ужасите е фактът, че голяма част от напрежението се крие във въображението на читателя и в описанието на автора — пояснява Кобриц. — Винаги е било проблем да пресъздадеш визуално светлината, която прозира под вратата, вибрациите, които героят усеща зад нея, и онова, което ще се разкрие пред погледа му, без да изглежда глупаво или клиширано. Във филма това не се изразява чрез диалога, а чрез атмосферата, осветлението и понякога — чрез специалните ефекти. Един път се получава, а друг път — не.“

С „Кристин“ Кобриц, Карпентър и Филипс били изправени пред специфичен проблем. „Работехме върху сценария, когато зададох въпроса — дали колата се е родила зла, или е станала такава по-късно, но никой от нас не знаеше — казва Кобриц. — Обадох се на Стив и го попитах. Отговори ми, че не знае и че можем да подходим към въпроса както желаем. Решихме колата да си бъде зла по рождение. Затова тя убива човек още на конвейера, което го няма в книгата. Но така зрителят разбира, че колата е зла по рождение.“

Кобриц купил 24 автомобила с две врати от 1958 г. — „Плимут Фюри“, „Белведер“ и „Савой“ (други модели на „Плимут“ с подобно купе) и ги изпратил в Санта Кларита, Калифорния, където била заснета по-голямата част от филма. През 1958 г. от конвейера били излезли само 5 303 бройки от модела „Фюри“. Техническият екип на филма ги разпарчетосал, за да използва различни части, и в крайна сметка направили 17 функциониращи автомобила, като всеки от тях бил предназначен за определена сцена: един бил горящата кола, друг бил снабден с гумиран преден капак и тъй нататък. След приключването на

снимките останали само две здрави коли: едната била дарена на държавна радиостанция в Санта Круз, Калифорния, за техния годишен търг, а другата била връчена на победителя от конкурс в новия кабелен телевизионен канал MTV.

Когато Стив изгледал първоначалния монтаж на „Кристин“, той казал на Кобриц, че е доволен от начина, по който са разказали историята. Няколко месеца по-рано на екран излязъл филмът „Мъртвата зона“, от който Стив също останал доволен.

„Според мен Кристофър Уокън бе не по-малко подходящ за ролята на Джони от който и да е друг известен холивудски актьор, за който можех да се сетя“, казва Стив.

Въпреки че не се намесил в работата по филма, той си запазил правото да одобрява избора на актьорите и първо се спрял на Бил Мъри. Дино Де Лаурентис, италиански продуцент, направил такива хитове на 70-те като „Серпико“ (*Serpico*), „Червило“ (*Lipstick*) и „Кинг Конг“ (*King Kong*), продуцирал филма и също смятал, че Мъри е подходящ за главната роля, но актьорът имал предишен ангажимент. Тогавя Де Лаурентис предложил Кристофър Уокън и Стив решил, че това е отличен избор за ролята.

С двата филма по негови произведения, излезли през 1983 г., Кинг улучил десетката, но продължавал да се държи предпазливо. Все още бил с неприятни спомени от отношенията си с „Холивуд“ след „Сиянието“. По-голямата част от кинокритиците се отнесли благосклонно към „Мъртвата зона“. Критикът Роджър Ебърт писал, че филмът „постига онова, което може да направи само един добър свръхестествен трилър: кара ни да забравим, че е свръхестествен.“

Макар че си говорел с влиятелни холивудски персони по телефона и сключвал сделки с някои от най-големите имена в развлекателната индустрия, Стив все така предпочитал да излиза със старите си приятели. Бил благодарен за своя успех и къде на шега, къде сериозно заявявал как се радва, че е успял да избегне пътя, който се боял, че ще трябва да следва до края на живота си.

Шегувал се с приятеля си Санди Фипън, който бил гимназиален учител по английски език и литература, че животът на Фипън е най-ужасният му кошмар. Освен работата си като учител Фипън бил и

литературен редактор на списание „Мейн Лайф“. И той като Стив завършил Мейнския университет, но бил четири курса преди него, така че пътищата им се пресекли доста след дипломирането им.

В началото на 80-те Стив започнал да печели все по-големи суми от права за филмиране, сделки за издания с меки корици, сделки с чуждестранни издателства, договори за аудиокниги, авторски права и аванси за предстоящи романи. Вече се бил отпуснал да харчи пари, но първото му по-сериозно изръсване след купуването на къщата в Бангор и две коли било да даде двеста долара за качествена китара, за която винаги си мечтал, но дотогава не можел да си позволи. След като я купил, оставил етикета с цената върху нея, за да му напомня колко е струвала.

Когато обаче се налагало да харчи пари за други хора, за да им помогне, той не се колебаел. „Двамата с Таби бяха винаги много щедри с всички — разказва Фипън. — На някой свой приятел купувах новите гуми за колата му, на друг плащаха наема — човек можеше да ги помоли за всичко. Веднъж ми трябваша сто-двеста долара назаем и разбрах, че Таби дава автографи върху своя книга в Бангор. Отидох с колата до книжарницата и се наредих на опашката, а когато ми разписа книгата, ѝ казах, че ми трябват малко пари. Тя отвори чантичката си и ми написа чек — просто ей така.“

Стив не променил начина си на живот и на йота, поне не и в Бангор. Всъщност той излизал толкова често, че някои хора започнали да играят на следната игра: колко пъти си виждал Стивън Кинг тази седмица? „Отивам на пазар — и ето го насреща ми — разказва Фипън. — Или пък отивам на кино и той е там. Често се возеше из Бангор с градския автобус и си четеше книга на задните седалки. Някой от моите ученици ми казваше: «Тази сутрин видях Стивън Кинг в автобуса.» Той беше най-известната местна личност.“

Междувременно славата на Таби също пораснала с излизането на втория ѝ роман „Пазачите“ (*Caretakers*), публикуван през есента на 1983 г. Сюжетът се развивал в Мейн и разказвал за тайна любовна връзка между мъж и жена от различни социални класи. Разбира се, един от първите въпроси на интервюиращите я журналисти бил неизменно за прочутия ѝ съпруг, а понякога им се удавало да си откраднат интервю и с него, ако влезел в стаята. Естествено най-често го питали дали ѝ завижда.

„Работим по съвсем различни теми, така че за мен не представлява проблем — отвръщам той. — Само от време на време ме обвинява, че съм ѝ откраднал някоя идея.“

Макар и романите ѝ да разказват лични истории, в които липсват ужаси, Таби признава, че черпи идеи от първоизвора в душата си, по същия начин като съпруга ѝ: „Всеки измислен от мен персонаж има своите корени в някой аспект на личността ми, включително и лошите. Не казвам, че съм изнасилвач или алкохолик, но работата ми изисква да си представям какво е да си такъв човек.“

Друг често задаван въпрос бил дали мечтае да е известна колкото съпруга си. Отговорът ѝ винаги бил недвусмислено „не“.

„Стив успя да стане публикуван автор преди мен, защото е по-добър и по-мотивиран, а и по това време аз отглеждах децата ни — пояснява тя. — Той е силно амбициозен и винаги е умеел да открие ясно приоритетите си. Аз съм раздвоена относно амбициите си, лесно се разсейвам и не пиша за всичко като него.“

Освен това Таби не искала да гради по-упорито писателска кариера, защото се бояла как насоченото към нея публично внимание ще се отрази на личния ѝ живот: „Не съм изкушена от машината за създаване на звезди, защото съм свидетел на почти тоталната липса на уединение, от която страда съпругът ми. Давам интервюта, но винаги с опасения, които се задълбочават с годините. Хората неизбежно се разочароват, щом разберат, че някой, когото са мислели, че познават и обичат, е просто поредното човешко същество с недостатъци.“

Феминистките ѝ възгледи още са все така непоклатими, както някога в колежа: „Съпругата на преуспелия мъж все още се възприема като придатък — отбелязва тя. — Една от причините да не давам често интервюта е свързана именно с предположението на журналистите, че съм се хванала с проклетото му хоби. Да искам позволение от него да пиша книги, е все едно да го питам дали може да закуся.“

Когато Стив пътувал за срещи с редакторите си или заминавал на промоционални обиколки, той обичал да хваща самолет от летище „Лоугън“ в Бостън, отчасти защото, когато се прибирал вкъщи, четиричасовият път с кола му помагал да се пренастрои достатъчно, за да прекоси постепенно границата от трескавия обществен живот на

знаменитостта Стивън Кинг до много по-спокойния и радикално различен личен живот на човека Стивън Кинг.

На Хелоуийн през 1983 г. той слязъл от самолета и се качил в кола под наем, оборудвана само с радио на средни вълни. Стив много харесвал рокендрол и хардрок — колкото по-мощен и злобен, толкова по-добре. Пътуването до вкъщи в онзи ден му се видяло ужасно дълго, защото (както тогава, така и сега) радиото на средни вълни било истинска пустош от дискусии, спортни, религиозни и новинарски програми, тук-там някоя станция със стари хитове, но никакъв рок. Бангор имал една-единствена рок станция — WACZ, която се намирала в обхвата на средните вълни. Стив се сприятелил с Джим Фойри, известен под псевдонима „Могъщия Джон Маршъл“ — един от водещите на станцията, — и след като се прибрал у дома, му се оплакал с горчивина за пътуването си от Бостън до дома. Маршъл запомнил оплакването му.

Един ден Маршъл запитал Стив дали би проявил интерес към закупуването на радиостанцията, която току-що била обявена за продажба. Ако я купел някой друг, единственият начин WACZ да е на печалба щял да бъде дистанционно управление с машини, които автоматично да превключват ролките, заредени с музика от класацията „Топ 40“.

Стив не се поколебал. Купил я, защото не искал Бангор да остане без рок станция. Жестът бил продиктуван от егоистични подбуди, но в известен смисъл го направил по същата причина, поради която пишел рекламни изречения за кориците на неизвестни автори, чиито творби харесвал: „Ако никой не пуска групи като «Бодийнс» и «Рейнмейкърс», те няма да могат да сключват договори за албуми. Ако това се случи, част от радостта в живота ми ще угасне — онова чувство на свобода, което може да ти даде само свежата, неподправена, мощна рок музика.“

В известен смисъл гледал на станцията (която се сдобила с новите позивни WZON) като на още един начин да изрази себе си освен с писането. „Ще предприемем стъпки станцията да стане интересна, за което ще трябва да впрегна и част от моя талант — казва той през 1983 г., малко след покупката, признавайки, че ръководенето на радиостанцията за него е нещо ново. — Сега се уча как работи всичко, все едно съм на шофьорски курс.“ Ако му потръгнало с

радиото, възнамерявал по-нататък да закупи и телевизионен канал, който да пуска филми на ужасите 24 часа в денонощието.

През същия месец, в който купил радиостанцията, била публикувана и книгата, която изобщо не искал да види отпечатана — „Гробище за домашни любимци“ (*Pet Sematciry*). Сделката му с дявола („Дабълдей“) се осъществила.

„Тази книга се появи от една голяма пробойна в психиката ми — казва Кинг. — Ако зависеше от мен, никога нямаше да публикувам «Гробище за домашни любимци». Не я харесвам. Това е ужасна книга, но не в смисъл на лошо написана; тя просто се спуска като водовъртеж в бездната на мрака. Сякаш казва, че нищо в този свят не е както трябва, нищо няма смисъл — а аз не го вярвам.“

На първата страница в „Гробище за домашни любимци“, където се изброяват другите произведения на автора, бдителните фенове забелязали книга, за която никога не били чували: „Стрелецът“. Когато „Гробище за домашни любимци“ излязла, офисът на Кинг бил задръстен от обаждания и писма от читатели, които искали неизвестната книга и здравата се ядосали, когато им се отговаряло, че не могат да я получат, защото издателят Доналд Грант продал всички екземпляри от ограниченото издание с пратки по пощата. Офисът на Грант, заедно с този на „Дабълдей“ също бил зает с писма и обаждания на разгневени читатели. Грант поискал позволение да отпечата още десет хиляди екземпляра и Стив се съгласил.

Кинг си взел важна поука — феновете му били толкова настоятелни в стремежа си да прочетат всяка дума, написана от него, че наистина би могъл да публикува списъка си с покупки и да спечели милиони от него.

---

[1] *Theodore Sturgeon* (26.02.1918–08.05.1985) — американски писател фантаст. — Б.пр. ↑

[2] Фелис Дороти Джеймс (родена на 03.08.1920) — английска авторка на криминални романи. — Б.пр. ↑

[3] Джеймс Патерсън (роден на 22.03.1947) — автор на трилъри в САЩ. — Б.пр. ↑

8. МАШИНИ УБИЙЦИ

Дори и Стив да възнамерявал да намали все по-нарастващата консумация на кокаин и алкохол, публикуването на „Гробище за домашни любимци“ пресякло добрите му намерения. Толкова бил разстроен от излизането на книгата (и все още бил ядосан на „Дабълдей“, които на практика го изнудили да им я даде), че дори увеличил и без това значителните количества бира и кокаин, които поглъщал. Макар че Таби и децата му от време на време се опитвали да се намесят, Стив продължавал да отрича, че има сериозен проблем.

„Цикълът на върколака“ (*Cycle of the Werewolf*) излязла за първи път през 1983 г. като ограничено издание на малката издателска къща „Land of Enchantment“. История на малко градче в Мейн, което се сблъсква с внезапната поява на върколак, тероризиращ жителите му, „Цикълът на върколака“ била смешно къса за стандартите на Кинг — само 128 страници — и била публикувана с меки корици две години по-късно с ново заглавие — „Сребърният куршум“ (*Silver Bullet*), като притурка към филма, заснет по нея. Кинг написал сценария за лентата, която била режисьорски дебют на Даниъл Атиас; две десетилетия по-късно той щял да стане режисьор на един от любимите сериали на Стив — „Изгубени“ (*Lost*).

Кинг прекарал първите шест месеца от 1984 г. като участник в кампанията на кандидата за президент Гари Харт и същата зима организирал вечеря в дома си за набиране на средства в негова полза. Харт присъствал на вечерята и Стив играел ролята на горд домакин, канейки всичките си приятели да се запознаят с кандидата и да дарят пари за кампанията му.

Санди Фипън забелязал, че Стив се държал по-различно от обикновено по време на тази официална вечеря. „Къщата беше претъпкана, навалищата беше голяма и той се превъплъти в образа на общественика Стивън Кинг“ — разказва Фипън, описвайки този персонаж като пълна противоположност на образа в личния му живот.

„Просто играеше роля. След известно време се научаваш да го правиш и именно това искат да виждат хората.“

Дори Оуен знаел, че има двама души с името Стивън Кинг. Когато Стив напуснал Бангор за промоционална обиколка или за среща с кинопродуценти, или собственици на книжарници, седемгодишният му син казал: „Татко пак отива да се прави на Стивън Кинг.“

През тази есен на екран излезли няколко филма по негови книги, между които „Нощна смяна“ и „ТО“, заснет като телевизионен минисериал.

През май 1984 г. излязъл филмът „Подпалвачката“. 25-годишният египетски продуцент Доди Файед откупил правата за киноверсията срещу 1 милион долара. По-късно той щял да стане известен като мъжа, загинал с принцеса Даяна във фаталната катастрофа в Париж на 31 август 1997 г.

Дино Де Лаурентис гледал на осемгодишната Дрю Баримор като на новата Шърли Темпъл^[1] и решил да ѝ възложи главната роля на Чарли Макгий. Баримор вече била чела книгата; при излизането ѝ по книжарниците майка ѝ я видяла и помислила, че момичето, нарисувано на корицата, много прилича на дъщеря ѝ. Купили я и Дрю започнала да чете. След като прочело няколко глави от книгата, момиченцето заявило на майка си: „Аз съм Подпалвачката, аз съм Чарли Макгий.“

Де Лаурентис продуцирал „Подпалвачката“, а режисьор бил Марк Лестър, заснел преди това „Ролер Буги“ (*Roller Boogie*) и „Жени от паркинга за тирове“ (*Truck Stop Women*). Когато гледал филма за първи път, Стив, който не бил написал сценария, решил, че филмът е на едно ниво със „Сиянието“. „„Подпалвачката“ бе един от романите ми с най-голям потенциал за пренасяне на екрана, но се оказа пълен провал като филм“, заявява той. Недоволството му от филма прераснало в публични нападки между писателя и режисьора.

„Бях потресен от някои негови изявления — казва Лестър, който твърди, че в началото Кинг бил доволен как се е получил филмът. — Потресен съм, че богат и влиятелен човек като него може да падне толкова ниско и да отправя такива хули и нападки срещу филма.“

„Твърдението на Марк, че съм изгледал филма и съм го харесал, е погрешно — връща му топката Стив. — Видях част от първоначалния монтаж. Когато няколко месеца по-късно изгледах окончателната

версия, бях ужасно потиснат. Всички съставки присъстваха във филма, но крайният резултат беше много по-слаб от сбора на тези съставки.“

Макар че „Подпалвачката“ бил провал както за Стив, така и за критиката (Роджър Ебърт писал, че въпреки сбора от интересни персонажи „най-удивителното нещо във филма е колко е отегчителен“), името на Кинг продължавало да бъде високо ценено и завалели предложения за най-различни (понякога изненадващи) участия.

Едно от малкото, за които се съгласил, била телевизионна реклама на „Америкън Експрес“. В началото на 80-те компанията за кредитни карти организира кампания с участието на известни личности, като не било задължително лицата им да са познати на публиката. Сред някои от другите знаменитости от 80-те, които задавали на зрителите въпроса: „Познавате ли ме?“ в рекламата били Джон Клийз, Тим О’Нийл и Том Ландри. Облечен в смокинг, Стив минавал през декора на обитавана от духове къща, в съпровод на призрачна музика от орган, стелеща се мъгла и гръмотевици.

По-късно признал, че това участие е било грешка. „Чувстваше се сякаш е създал ново чудовище на Франкенщайн с тези реклами — казва Стенли Уайатър, автор на няколко книги за Кинг, — защото образът му в рекламите използваше стереотипа на поведение, който очакваха от него хората.“

И все пак Стив имал доста опит, макар и на много по-малка сцена. „Той е нереализиран актьор — казва Таби. — Само надникнете и чуйте как чете на децата си. Може да е от комиксите на «Марвъл» или от «Властелинът на пръстените», или нещо, което е написал специално за тях. А понякога прави импровизирано куклено представление с набързо струпана сцена и актьорски състав, състоящ се от кукли от «Улица Сезам» и нашата собствена репертоарна трупа от дракони, вампири и подбрани твари.“

След рекламата на „Америкън Експрес“ предложенията продължили да ваят. Ако Стив искал, можел да запише гост участие в „Лодка на любовта“ (*The Love Boat*) или да наследи Род Сърлинг като водещ на обновената седмична версия на „Зоната на здрача“. Но не искал да го прави по няколко причини: въпреки все по-честите му публични изяви, той все така предпочитал хората и медиите да обръщат повече внимание на творбите му, а не на него. Освен това

знаел, дори само от присъствието си на снимачната площадка на „Сейлъмс Лот“, че цензорите на телевизионните мрежи ще му поставят неразумни изисквания за смекчаване на писанията му.

„Забранено е да покажеш как удрят някого в носа повече от веднъж в продължение на час от най-гледаното телевизионно време, а искате жанра на ужасите да присъства на телевизионния екран? — пита той реторично. — Не исках да го правя, защото не ми се щеше да ме дават два месеца по телевизията и накрая да ме свалят от екран, защото хората са превключили на друг канал, след като са разбрали, че тук няма нищо интересно за гледане.“

Бил все така малко смаян от начина, по който хората му се лепели просто защото е известен: „Малко съм изумен от всичко това и не мога да го проумея. Писателите не са звезди, не се предполага да са такива. С течение на времето това ще отшуми. Ще премине.“

Прочути последни думи на мнозина. Във всеки случай, Стив разбрал, че е достигнал точка на насищане, когато получил обаждане от продуцент, който го попитал дали иска да участва в телевизионната игра „Холивудски сухари“ (*Hollywood Squares*). Отхвърлил предложението, но скоро след това прочел статия в „Бостън Глоуб“ за отбора „Ред Сокс“, в която репортерът сравнявал мача им с негов роман.

„Бях се превърнал в онова, за което пишех — казва Стив. — В известен смисъл, това е едновременно върховният ужас и върховната комедия.“ Но го приел спокойно. „Мисля, че Америка има нужда от Дядо Коледа, донякъде и от Великденския заек, изпитва и огромна нужда от Роналд Макдоналд^[2] — в днешно време дори повече от Дядо Коледа. Но Америка има нужда и от някой, който да я плаши. Алфред Хичкок вече го няма, така че аз поех тази длъжност за известно време.“

Макар че продължавал да води нормален живот, доколкото било възможно, прерастването на славата му в международна означавало, че нещата вече са съвсем различни, когато се появи на обществено място. Особено не му се ходело в някой търговски център. Ако му предстояло разписване на книги и пристигнал по-рано, често обикалял магазинчетата и зяпал по витрините. Тогава обаче започвал шепотът зад гърба му: „Това е Стивън Кинг!“ Опитвал се да не му обръща внимание, но често пъти хората тръгвали след него.

Издателите и редакторите, които публикували писанията му в началото (и на които Стив продължавал да помага с по някой разказ или въведение) също понякога се изкушавали да се възползват от звездната му притегателност. Списанията не само отпечатвали името му с едър шрифт на корицата, но и антологии като „Да дебнеш кошмара“ (*Stalking the Nightmare*), „Разкази на лунна светлина“ (*Tales by Moonlight*) и някои от ежегодните сборници с фентъзи разкази бързо се превръщали в най-безскрупулните нарушители на спокойствието му. Но не му давало сърце да ги обвинява, защото тези сборници от най-различни писатели се нуждаели от няколко маркови имена, за да накарат читателите изобщо да вземат книгата в ръце.

Все пак смятал, че малко прекаляват. „Името ми крещеше натрапчиво от толкова много корици в Щатите, че започвах да се чувствам като голо момиче на витрината на секшоу на живо на 42-ра улица“, казва Кинг.

Накрая обявил, че от тук нататък отказва да се прави „на курва заради някой от маркетинг отдела“, и поставил клауза във всички договори за участие в антологии, според която името му трябвало да бъде помествано по азбучен ред в списъка с авторите, а на корицата да се отпечатва със същия шрифт като техните имена.

След като толкова хора се опитвали да го докопат, надявайки се да се възползват от успеха му, той се затворил още по-плътно в живота си у дома. Бангор бил едно от малкото места, където смятал, че може да се отпусне напълно и да се държи естествено. Но все пак имал противоречиво отношение за щата, в който израснал и който го оформил като писател.

„Обичам Мейн, но същевременно го и мразя — казва той. — В затъntenите му райони те обземат мрачни мисли. Преобладават беззъби бедняци, изгнили коли в предния двор и хора, които живеят в порутени колиби в гората, а вътре има големи цветни телевизори. А у повечето хора името Мейн извиква представата за омари и Бар Харбър.“

Не виждал причина да търси сюжети много надалеч, когато точно под носа му в Бангор имало предостатъчно: „Малкият град е чудесно място за някоя напрегната история, защото разбираме, че това е един микрокосмос. В Ню Йорк може да има сто хиляди градски

пияници. Тук ни стига и един. И в малките градчета наистина има само един.“

Докато Стив си стоял в Бангор, прекарвал повече време с Таби и децата. Една от любимите занимавки на семейството била да седят около масата и да си предават някоя книга, като всеки прочитал пасаж от нея и я връчвал на следващия.

Израели и на игра, в която Стив измислял мястото на действието и първите няколко реда от разказа, а после децата трябвало да го продължат. По-късно Оуен и Джо започнали да играят свой вариант на тази игра, наречен „Писателска игра“ — единият написвал страница от разказ, а другият го продължавал.

Джо най-ясно показвал признаци, че се е метнал на баща си. На 12-годишна възраст написал есе и го изпратил във вестник „Бангор Дейли Нюз“, който го отпечатал няколко дни по-късно. „Реших, че малко ми остава да се прочуя“, казва той. Но си променил мнението, щом видял отпечатаното есе. „Когато го прочетох във вестника, осъзнах, че гъмжи от банални идеи и въздухарски стил. Отдолу бяха добавили бележка, която гласеше: «Джоузеф Кинг е син на автора на бестселъри Стивън Кинг» и разбрах, че това е единствената причина да го отпечатат. На тази възраст страхът от унижение е по-ужасен дори от страха от смъртта и не след дълго започнах да си мисля, че трябва да пиша под друго име.“

Стив и Таби никога не налагали цензура върху книгите и филмите, харесвани от децата им. В случая с Джо това довело до повисока от нормалната търпимост към филмите, които харесвал баща му. За дванадесетия си рожден ден той казал на родителите си, че иска да покани приятелите си да гледат „Зората на мъртвите“ (*Dawn of the Dead*). Джо щял да гледа филма за десети път, но за повечето от гостите му това било първо гледане. Един по един приятелите му напуснали стаята, но един-двама останали, безмълвни и пребледнели като призраци.

След олелията, която се вдигнала с включването на „Стрелецът“ в списъка с публикуваните му книги, поместен в „Гробище за домашни любимци“, Стив открил, че все повече хора искат да притежават всичко, написано от него, независимо дали е ограниченото издание на

„Куджо“ или екземпляр на някое от мъжките списания, в който бил публикуван негов разказ. Те станали известни под името „целостници“: колекционери, които искали да притежават всичко, което е публикувал някога, че и отгоре.

Дори и през 1984 г. неофициалният списък с „Всичко на Кинг“ бил доста дълъг. Освен първите издания на книгите с твърди корици имало първи издания с меки корици за масовия пазар и за книгоиздателския бранш, както и всички чуждестранни преводи в какви ли не формати. В категорията „Ограничено издание“ имало „подписани и отбелязани с номер“ и „подписани и отбелязани с буква“ книги. Следвали аудиокасети, видеоигри, сценарии, плакати и други рекламни материали от филми по Стивън Кинг, като не забравяме и изданията на книжните клубове (американски и чуждестранни), и накрая — романите на Таби.

През следващите години предизвикателствата пред „целостниците“ щели само да нарастват и да включват дори китара, произведена в ограничен брой, с автограф на Стивън Кинг. През 1997 г. една компания, произвеждаща китари, купила черното орехово дърво, показано във филмовата версия на „Куджо“ и направила 250 китари от него. Всяка имала отвътре стикер с автографа на Стивън Кинг.

Макар че давал разрешение за публикуване на ограничени издания за колекционери на своите творби, най-вече за да подпомогне малки издателства в затруднено положение, той започнал да изпитва смесени чувства относно тази тенденция: „Хората ми носят книги, опаковани в целофан и ми казват: «Моля ви, много внимавайте, когато отваряте корицата, досега никога не съм я разопаковал!» А аз отвърщам: «Какви ги говорите, това е само книга! Не е „Мона Лиза“, по дяволите.»“

Кинг продължавал с публичните си появявания пред сбирки на почитателите на ужасите и фентъзи жанра, които започнал да посещава в края на 70-те, макар че в началото на 80-те започнал да ограничава гостуванията си. По думите му феновете ставали все поплашещи: „Бил съм на няколко сбирки на почитателите на научната фантастика и тези хора сякаш живееха във вакуум. Имаше такива, които буквално нямаха връзка с реалността. Поначало ми се стори, че всички те се чувстват като извънземни и може би затова харесват научната фантастика.“

Все пак взел участие в Петата международна конференция по фантастика и изкуства, състояла се през март 1984 г., на която няколко изследователи и професори, изучаващи творбите на Кинг, щели да представят свои доклади и сказки. Тони Маджистрейл, по онова време доцент по английска литература във Върмонтския университет, написал есе, озаглавено „Виетнамската алегория на Стивън Кинг: Тълкувание на «Децата на царевицата», в която засягал елементите от Виетнамската война, присъстващи в едноименния разказ на Кинг.“

След конференцията Стив излязъл с неколцина от ораторите и взел на прицел есето на Маджистрейл. „Каза ми, че изобщо не е замислял разказа като алегория на Виетнамската война — споделя Маджистрейл, който смята, че това е без значение, добавяйки главния критерий на всички учители и професори по английска литература. — В литературната критика не е важно какво е имал предвид авторът, а какво мога да докажа.“

Маджистрейл отбелязва: „За мен в разказа имаше толкова много показателни неща: героят е бил санитар във Виетнам, децата биват убити, щом навършат 18 години, земята е опетнена и замърсена, а гимназията е кръстена на Джон Кенеди. Стив не се съгласи с гледната ми точка, но накрая просто оставихме темата и се засмяхме.“

Маджистрейл включил есето в първата си книга за Кинг „Пейзаж на страха: Американската готика на Стивън Кинг“.

През ноември 1984 г. била издадена „Проклятието“ — петата му книга под псевдонима Ричард Бакман.

Тя била първата книга на Бакман, издадена с твърди корици, подкрепена от солидна реклама и предложена като едно от основните заглавия на панаира на книгата, организиран от Американската асоциация на книжарите през май 1984 г. Освен това била активно рекламирана пред собствениците на книжарници в цялата страна.

„Като издател на някои от най-добрите романи на ужасите, писани някога, не е лесно да се възхитя от някой нов писател в този жанр. Но ето че такъв се появи“ — обявила възторжено Илейн Костър в промоционално писмо, изпратено до собствениците на книжарници заедно с предварителните екземпляри за прочит.

„Исках да подскачам и да викам: «Това е книга на Стивън Кинг!» Но не можех — казва Костър. — Отправяха ни много въпроси, но не сме подсказали на никого, че авторът е Стив. Мълчахме си, въпреки че беше в наш интерес да издадем тайната. За мен запазването на анонимността се превърна в мисия от първостепенно значение.“

Снимката на задната корица на книгата била на Ричард Мануел, приятел на Кърби Маколи, който живеел близо до Сейнт Пол, Минесота, и си изкарвал прехраната със строежи на къщи. „Трябваше да намерим човек, който живее далече от Ню Йорк — казва Маколи. — Иначе имаше опасност някой в Ню Йорк да разпознае Мануел, ако го види на улицата.“

На Мануел пък това му било много забавно. След излизането на книгата неколцина негови приятели и близки му се обадили, за да му съобщят за поразителната му прилика с автора на новия търсен трилър.

Скоро след излизането на книгата читателите започнали да изпращат гневни писма до Бакман, обвинявайки го, че умишлено копира стила на Стивън Кинг. „Мнозина от тях ми се сърдеха за това — казва Стив, който четял писмата, адресирани до Бакман. «*Нямате право да го копирате*», заявяваха читателите.“

„Проклятието“ възобновила интереса към предишните книги на Бакман. Всички, освен една — „Дългата разходка“, все още се отпечатвали след шест години, твърде необичайно за книга с меки корици за масовия пазар от уж неизвестен автор на трилъри, като се има предвид краткия пазарен живот на повечето подобни заглавия.

След излизането на „Проклятието“ обаче въпросът дали всъщност Кинг не е Бакман, започнал да се задава все по-често и настървено. Всеки път Кинг отричал, макар да признавал, че Бакман е негов познат, че отглежда пилета, срамежлив е и не обича публичността. „Много грозно копеле е, горкият“, заявявал той пред репортерите.

Кинг и неговият издател продължили да отричат още няколко месеца, изправени пред порой от обаждания от всички по-големи предавания на телевизионните мрежи — от „Добро утро, Америка“ до „Шоубизнесът тази вечер“. Дори един от отговорниците за закупуване на заглавия в „Би Долтънс“, тогава една от големите вериги от книжарници, се обадил в „НАЛ“, изразявайки своите подозрения, и се

ангажирал да закупи тридесет хиляди екземпляра, ако си признаят. Един от най-големите литературни клубове — „Литературна гилдия“ — приел „Проклятието“ и на Кинг му станало много смешно, когато един от първите членове на клуба, прочел книгата, отбелязал: „Ето какво би написал Стивън Кинг, ако наистина можеше да пише.“

Тайната била разкрита от Стивън П. Браун, който работел в книжарница във Вашингтон. Браун бил запален почитател на Кинг, прочел и всички книги на Ричард Бакман. След като прочел един от екземплярите на „Проклятието“ за предварителен прочит, изпратени в книжарницата няколко месеца преди излизането на книгата, той заподозрял, че Бакман и Кинг са едно и също лице. „Бях убеден на 80 процента, че Бакман е Стивън Кинг“, казва Браун.

Той прегледал страницата с абзаца за авторските права на всеки от първите четири романа и забелязал, че носителят на правата за „Гняв“ е Кърби Маколи. Тогава изпратил на Кинг писмо, с което му съобщавал за своето разкритие, очаквайки да получи разгневен отговор, отричащ всичко. Вместо това един ден вдигнал телефонната слушалка в книжарницата и чул отсреща:

„Стив Браун? Обажда се Стив Кинг. Добре, вие знаете, че съм Бакман и аз знам, че съм Бакман. Какво ще правим сега? Хайде да поговорим.“

„Всички книги на Бакман са тъжни, всички завършват потискащо“, казал Браун, което било противоположно на основната философия на Кинг в книгите му — че те трябва да завършват оптимистично. Изключения били само „Гробище за домашни любимци“ и „Куджо“, а „Проклятието“ повече напомняло книга на Кинг със своя оптимистичен край и може би точно затова толкова много хора заподозрели, че Бакман е Кинг.

„Книгите на Бакман не се вписваха много добре в кариерата му — казва Маколи. — Беше известен със своите романи за ужасите и свръхестественото и се боеше да не обърка читателите си с тях.“

Кинг официално се признал за Бакман в статия, поместена във вестник „Бангор Дейли Нюз“ на 9 февруари 1985 г. под заглавието „Псевдоним запази в тайна пет романа на Кинг“.

След като тайната била разкрита, тиражът на „Проклятието“ скочил десетократно — от 28 000 на 280 000 екземпляра. Коментиращ появата си като Ричард Бакман, Кинг заявява: „Нямах намерение да се

разкривам. Мислех, че ще ми се размине.“ Бакман починал „от рак на псевдонима“.

Стив казва: „Когато пиша като Ричард Бакман, се разтваря друга част на ума ми. Като хипноза, която ми позволява да бъда малко по-различен човек. Мисля, че всички писатели обичат да играят роли, и за мен беше забавно за известно време да бъда друг човек, в този случай — Ричард Бакман.“

Макар че написал книгата под този псевдоним, някои от навиците на Кинг си личат и тук. На няколко места в сюжета персонажите си говорят на ромски — езикът на циганите. „Измъкнах няколко чехословашки издания на моите книги от полицата и просто взех няколко изречения напосоки, но ме хванаха — признава той. — Читателите ме разкритикуваха и си го заслужих, защото беше проява на мързел.“

„Талисманът“ (*The Talisman*), първото му съвместно начинание с Питър Строб, бил публикуван в един и същи месец с „Проклятието“, а първият тираж наброявал 600 000 екземпляра. Романът разказва историята на 12-годишно момче на име Джек Сойър, което предприема пътешествие пешком от едното до другото крайбрежие на САЩ — от Ню Хампшир до Калифорния — в търсене на талисман, който ще спаси живота на умиращата му майка. По пътя той се озовава в Териториите — паралелна вселена, чиито жители се намират все още в Средновековието. Както и преди, присъствието на името Кинг предизвикало истинска треска за злато.

„Книгата е пълна с малки трикове на единия и на другия автор, с които се опитваме да заблудим читателя, че го е написал другият — споделя Питър Строб. — Ако попаднете на нещо, което смятате, че издава автора му — това всъщност е трик.“

„Една от най-големите шеги, които изиграха на читателя, беше да имитират стила на другия — казва Бев Винсънт, приятел на семейство Кинг и автор на «Пътят към Черната кула». — Ако прочетете откъс от «Талисманът», в който се говори за джаза, естествено ще предположите, че го е писал Питър, а в действителност авторът е Стив. А ако има откъс за рокендрола, най-вероятно Питър се преструва на Стив.“

„И двамата се съгласихме, че ще е хубаво книгата да няма видими шевове — казва Кинг. — Не би трябвало читателят да се мъчи

да отгатне кой какво е написал. Когато вършех моята част от редакторската работа, прехвърлих доста големи пасажии от ръкописа, за които и аз не бях сигурен кой точно ги е написал.“

Щом „Галисманът“ излязъл, Строб се стреснал, че все по-често го разпознават на улицата, особено фенове. „Получи представа за живота на Стив, когато най-запалените му почитатели започнаха да го следят, опитвайки се да разберат какъв е той в действителност — казва Стенли Уайатър. — За известно време положението стана доста налудничаво с всички хора, които тропаха на входната му врата и му звънях по телефона, за да му човъркат из мозъка. Не беше сигурен, че ще се справи.“

1985 г. била още една шеметна година на постижения и награди. „Маймуната“ (*Skeleton Crew*) — още един сборник разкази — бил публикуван през юни. След разкриването му като Ричард Бакман в началото на годината, през октомври бил издаден сборник с първите му четири творби под този псевдоним, със заглавие „Книгите на Бакман“ (*The Bachman Books*), в който влезли „Гняв“ (*Rage*), „Пътна мрежа“ (*Roadwork*), „Дългата разходка“ (*The Long Walk*) и „Бягащият човек“ (*The Running Man*).

Единственият недостатък на всичко това бил все по-нарастващият брой фенове, които всяка година идвали в Бангор, за да видят прочутото имение и евентуално да зърнат своя идол — както и съответното увеличаване на пощата. Наложило се Стив да наеме няколко секретарки, които да му помагат не само с потопа (в средата на 80-те в офиса му всяка седмица пристигали над петстотин писма от почитатели), но и с договорите, споразуменията и бизнес кореспонденцията, на която Стив трябвало да отговаря. В един момент Шърли Зондърегър, една от секретарките му, предложила Кинг да издава месечен бюлетин под заглавие „Касъл Рок“ с надеждата, че това ще задоволи най-бесните му фенове и ще намали количеството писма, на които той и секретарките му трябвало да отговарят. Кинг се съгласил, макар че не желал да има нищо общо с тази публикация, освен от време на време да пише по някоя статия за нея.

Никога не забравял, че успехът му се дължи не само на таланта му, но и на това, че се е озовал на подходящото място в подходящото

време. „Мисля, че ако бях започнал да публикувам в средата на 60-те, щях да стана сравнително популярен писател — казва той. — Ако бях започнал в средата на 50-те, щях да бъда Джон Д. Макдоналд — писател, когото познават двадесет милиона работници, носещи книгите му в задния си джоб, когато отиват на работа.“ Само че нямало да бъде Стивън Кинг — името, известно на всяко домакинство в Америка.

Години наред Холивуд (и по-специално Дино Де Лаурентис) досаждал на Стив с предложения да режисира филм по свой разказ, но той все отхвърлял идеята. Нещата намерили, когато връчил сценарий за филм по разказа му „Камиони“, в който камиони, трактори и всякакви други машинарии се обръщат срещу хората, убивайки всеки, който им се изпречи.

В сценария, който написал без намерение да го режисира, Стив включил стотици уточнения за ракурса на камерата, които накарали Де Лаурентис да заключи, че от него ще излезе компетентен режисьор. Стив му отказал, но Дино не приемал „не“ за отговор. Накрая писателят неохотно се съгласил, но при едно условие: ако в който и да е момент от реализирането на проекта Де Лаурентис усети, че Стив изпуска нещата от контрол, да го смени, без да се колебае. Постигнали споразумение и снимките започнали през юли в студията „Де Лаурентис“ в Уилмингтън, Северна Каролина.

След като Стив свикнал с идеята, се зарадвал, че първият му режисьорски опит ще бъде „Машини убийци“ (*Maximum Overdrive*) — името, което избрали за филма. „Заснех «Машини убийци», защото реших, че актьорите няма да ми вдигат скандали и да напускат снимачната площадка, ако са тирове — казва той. — Или защото електрическият нож нямаше да ми каже, че е в менструация и не може да снима голи сцени. Мислех си, че работата с машини ще бъде много по-лесна от работата с актьори.“

Оказало се обаче точно обратното. „Тировете и машинариите се оказаха истинските примадони! — оплаква се той. — Проваляха сцените почти всеки път, докато актьорите ми даваха повече, отколкото очаквах от тях.“

Всичко, което можело да се обърка, се объркало, и то не само заради неопитността на Кинг. Камионите не палели, един електрически нож се развалил, а операторът Армандо Нануци загубил окото си, когато сенокосачка, обладана сякаш от зъл дух, минала върху купчина дървени парчетии, от които отхвъркнала треска. Но имало и забавни моменти. Декорът на паркинга за тирове, построен специално за филма, изглеждал толкова автентичен, че поне веднъж дневно някой истински камион спирал на снимачната площадка и тираджията изскачал с намерението да хапне в закувалнята.

В една сцена трябвало да взривят камион, превозващ бира, и във въздуха да се разхвърчат стотици кашончета. Само че бирените кутийки (дарени от компания „Милър“ срещу реклама) летят много по-добре във въздуха, ако са празни. На актьорския състав и снимачния екип едва ли не им било заповядано да отнесат вкъщи огромни количества бира и да върнат празните кутийки на следващия ден. Но дори и те не могли да излочат достатъчно бира. Стив отложил сцената възможно най-дълго, но когато дошъл съдбовният ден, снимачният екип просто излял останалата бира в канала.

Въпреки настояването пред Де Лаурентис и снимачния екип да се държат с него като с всеки друг начинаещ режисьор, в повечето случаи те го оставяли на мира. „Щом станеш достатъчно известен, хората те възприемат и като влиятелен човек, така че дори да знаят, че ще оплескаш нещата, просто се отдръпват и ти позволяват да ги оплескаш“, казва той, описвайки ситуацията като синдрома „новите дрехи на царя“.

„Ще ми се някой да ми беше казал колко малко знам и колко изтощително ще бъде всичко. Не съзнавах колко малко разбирам от механиката и политиката на кинопроизводството. Хората заобикалят режисьора на пръсти, един вид: «Тихо, да не събудим бебето.» Никой не иска да ти каже това или онова, ако новините са лоши.“

Ситуацията се влошила още повече поради факта, че снимачният екип, състоящ се предимно от италианци, разбирал много слабо английски (Де Лаурентис докарал екипа от Италия), а Стив пък не говорел италиански. Така коментари и напътствия, които биха отнели минута-две при нормални обстоятелства, с лекота достигали десет-двадесет минути.

По-късно Кинг признава, че никак не му харесало да режисира: „Прекалено много приличаше на истинска работа. Отнемаше ужасно много време и отсъствах от къщи прекалено дълго. Това усложни живота на Таби и децата. Просто не бих могъл отново да се подложа на такова преживяване.“

Когато филмът излязъл по екраните след една година, Стив бил поканен да гостува като водещ в MTV в продължение на седмица, което съвпаднало с премиерата на филма. Сред любимите си видеоклипове, които представил през тази седмица, били „Кой кого създаде“ (*Who Made Who*) на Ей Си/Ди Си, „Усети шума“ (*Come On Feel the Noise*) на Куайът Райът и „Пристрастен към любовта“ (*Addicted to Love*) на Робърт Палмър.

Докато снимал филма, в щат Северна Каролина бил приет закон срещу порнографията. Дългогодишен защитник на свободното слово (в края на краищата, цензурата е пряка заплаха за поминъка му), той лично се сблъскал с последиците от закона против непристойното: „Когато указът срещу порнографията се превърна в закон, между вторник вечерта и сряда сутринта всички броеве на «Плейбой» и «Пентхаус» изчезнаха от магазина, в който се отбивах за сутрешния си вестник и за вечерното кашонче бира. Скриха ги толкова бързо, сякаш Феята на порнографията ги бе навестила посред нощ.“

Разбира се, друг малък проблем на снимачната площадка била нарастващата злоупотреба на Стив с наркотиците. „Проблемът на филма беше, че през цялото време, докато снимахме, бях надрусан до козирката с кокаин и не съзнавах какво правя“, признава той. По време на постпродукционния период на „Машини убийци“ монтажистът му Чък Верил го посетил и бил ужасен от промяната, която видял у режисьора. „Плаknеше си устата с вода за орална хигиена и гълташе хапчета — разказва Верил. — Беше си все така любезен и говореше смислено, но изглеждаше много напрегнат.“

Санди Фипън станал свидетел на назряващите проблеми, описвайки как една нощ Стив се озовал в изтрезвителя на бангорския полицейски участък. Освен това Стив живял известно време в апартамент в Брюър, след като Таби достигнала предела на търпението си и го изхвърлила от къщи.

Също както обичал да пие бира, докато разписвал книги, Стив си носел по две кашончета, докато четял свои произведения на местни

кампании за набиране на средства. Фипън работел като библиотекар в Ханкок Пойнт — летовище на около 65 километра от Бангор. През 1982 г. той поканил Стив да произнесе реч на събитие, организирано в местния параклис, чиято цел била събирането на пари за нов покрив на библиотеката. Санди налял бира в стара бяла гарафа, за да си мислят хората в публиката, че пие вода. Но все пак било очевидно каква е течността и някои от дамите така се възмутили, че пие бира в църквата, че направо си излезли.

Същото се случило и по време на сказка, която изнесъл в Библиотечния павилион на Вирджиния Бийч през 1986 г. От сказката били изминали 15 минути, когато той извадил кутийка бира от вътрешния си джоб и извикал на тълпата: „Кой ще ходи довечера в «Сребърния куршум»?“ Когато пресушил първата кутийка, отворил си втора и запалил цигара. На следващия ден няколко души се обадили в библиотеката с оплаквания.

Дванадесет години след началото на кариерата си Кинг изглеждал неунищожим — никой и нищо не можело да го спре. Пиенето и кокаинът определено не пречели на плодовитостта му като писател.

Стив продължавал да настоява, че няма проблем с наркотиците и алкохола, че може да спре във всеки момент. Но част от него все още имала нужда от стимуланти. Не виждал причина да спира. И освен ако някой не го принудел, нямал намерение да го прави.

През октомври 1985 г. Кинг счупил предишния си рекорд — четири негови книги влезли в класацията с бестселъри на Ню Йорк Таймс едновременно: изданието с твърди корици на „Маймуната“ и изданията с меки корици на „Проклятието“, „Талисманът“ и „Книгите на Бакман“.

Литературният му агент Кърби Маколи също влязъл в заглавията, когато сключил договор за две книги с „Ню Америкън Лайбръри“ на стойност 10 милиона долара — но с една малка подробност. Вместо стандартния договор, отстъпващ доживотно правата за книгите на издателството, Кинг решил да определи срок от 15 години. Ако в края на този период останел доволен от начина, по който издателството разпространява и рекламира книгите, щял да

поднови договора за още 15 години. Ако не, щял да си потърси друг издател.

„Вече няма да продаваме книгите, а ще ги даваме под наем“, заявил Стив.

Това били нови правила дори за авторите на бестселъри, от които доста издателства не останали доволни, защото очаквали и други писатели с международна слава за в бъдеще да започнат да настояват за същите условия.

Въпреки огромните суми обаче, богатството на Стив все още му се струвало нереално. „В общи линии ми се ще да съм като Скрудж Макдък — да натъпча всичките си пари в чувалчета и да ги държа в трезор, където да си играя с тях — казва той. — Тогава може и да приема, че са реални.“

Започнал и да загатва, че иска да се оттегли от активната писателска кариера: „Искам да разчистя всичко, да си махна ангажиментите от главата и да не поемам нови. После просто ще си седя и ще мързелувам.“ Описва мечтата си за идеалното ежедневие: „Когато стана сутрин, ще вземам някоя книга, ще се усамотя в някой ъгъл и цял ден ще чета — само че сутрин ще си правя разходка, ще прекъсвам четенето на обяд, за да хапна някой хамбургер в Макдоналдс, а следобед ще си правя още една разходка.“

Но знаел, че това са само мечти. „Така бих пукнал от скука. Щях да съм ужасно нещастен, ако ежедневието ми бе такова. Но винаги съм се стремял именно към това.“

Всъщност през 1986 г. той изнесъл офиса си извън къщи и го преместил в бивша казарма на Националната гвардия на Флорида Авеню в Бангор, близо до летището, зад един завод на „Дженеръл Илектрик“ и в близост до фабрика за обработка на риба тон. За приятеля му Тони Маджистрейл изборът на място бил напълно уместен: „Това е сърцето на Бангор, което е идеално за Стив — той е от бедно семейство и има здрави работнически корени.“ Когато Маджистрейл посещавал Кинг в Бангор, той искал да се срещат в офиса, а не в дома му, защото смятал, че там може да си състави поясна картина за истинския Стивън Кинг.

„Стивън Кинг е две личности — пояснява Маджистрейл. — Единият има съдбата на Хорейшио Алджър^[3], а другият е герой на

работническата класа, който създава земни и правдиви образи като Стю Редман и Долорес Клейборн.“

Стив многократно заявявал в интервюта и пред всеки, готов да го слуша, че използва писането като отдушник за своите страхове с надеждата, че ако не изчезнат напълно, то поне донякъде ще се разсеят. По ирония на съдбата обаче, с всяка следваща книга и сценарий, които излизали изпод перото му, страховете му не само не изчезвали, а в някои случаи се и разгаряли с още по-голяма сила. Дори развил някои съвсем нови.

„Все още откривам страха. Откривам дори повече страх от едно време — казва той. — Не мога да заспя в хотелска стая, без да се замисля кой ли е в стаята под мен, мъртвопиян, пушещ цигара и на път да заспи, така че стаята да се подпали, а и кога ли за последно са сменяли батериите на детектора за дим?“

Най-големите му страхове били свързани с децата му. „Тъй като имам пари, се безпокоя да не би някакви бандити да отвлекат децата ми и да поискат откуп за тях. Боя се от белезите, които такова преживяване би оставило върху техния и върху моя живот.“

Разбира се, децата смятали, че страховете на родителите им са преувеличени. Докато била тийнейджърка, Наоми най-много се дразнела, когато учителите проявявали към нея специално отношение, а непознатите я обсипвали с любезности, защото баща ѝ бил известен. „Все едно някой да хвали Робин, че е партньор на Батман — казва тя. — Някои хора ужасно се впечатляват, но това те издига на пиедестал.“

Изглежда желанието на семейство Кинг да отгледа децата си в колкото е възможно по-нормална обстановка, далеч от лъчите на прожекторите и решението им да заживеят в Бангор се оказал правилният избор — както за децата, така и за възрастните. „Много хора не знаят коя съм — именно това ми харесва в Западен Мейн — казва Таби. — А и да ме разпознаят, им е все едно. За тях съм най-обикновена жена, която шофира с куче в колата.“

Стив полагал особено старание да закриля Оуен, но и се държал най-спокойно с него. Все пак вече приближавал четиридесетте, успехът му бил осигурен, а с трите му деца засега всичко било наред. След вазектомията нямало да има повече отрочета, затова го обземала

някаква особена нежност, когато ставало въпрос за най-малкото му дете.

„Напоследък най-малкият ми син изпитва ужас да ходи на училище в дъждовно време — казва той. — Не знам на какво се дължи, може би не го пускат в сградата. Още е само на шест и нещо се е загнездило в съзнанието му, но страхът е прекалено голям, за да го обясни. Затова в дъждовни дни го оставям в колата, докато не чуя училищния звънец и дойде време да влиза. Някой психиатър би казал, че лекувам симптомите вместо причината, но въобще не ми пука за причината. Щом се чувства по-добре, ако стои в колата, докато бие звънецът — така да бъде.“

Един ден Оуен се оплакал, че трябвало да вдига ръка, когато му се ходело до тоалетна. „Така всички разбират, че ми се пишка“, казал той на баща си. Стив започнал да му обяснява, че не бива да го е срам от това, но внезапно се спрял, защото си спомнил, че и той се чувствал по същия начин преди няколко десетилетия, когато бил в началното училище. Утешил сина си, както може, и веднага започнал да мисли как да пресъздаде този случай в свой сюжет, използвайки идеята за „стари зловни учители, които те карат да вдигаш ръка пред всички деца, а те ти се смеят, когато излизаш от стаята, защото знаят какво отиваш да правиш“.

Така се родил разказът „Тук има тигри“ (*Here There Be Tygers*), публикуван в сборника „Маймуната“ през юни 1985 г. Стив посветил книгата на Оуен.

Когато започнал да се отнася с повече разбиране към най-малкия си син, в съзнанието на Стив изплували повече спомени от детството му. „Никой от нас, възрастните, не си спомня детството — твърди той. — Само си мислим, че го помним, което е още по-опасно. Струва ни се, че цветовете са били по-ярки, небето е било по-необятно. Децата живеят в постоянен шок. Попиващите в съзнанието им данни са толкова свежи и силни, че няма начин да не ги плашат. Поглеждат ескалатора и ги обзема страх, че той ще ги засмуче, ако не направят голяма крачка.“

1986-а била първата година след 1980-а, в която Кинг публикувал само един роман. Но като се има предвид обема и мащаба на „ГО“,

публикуван през септември, това е разбираемо. Книгата била истински мамут — 1138 страници с над половин милион думи, най-дългото произведение на Кинг досега, въпреки че „Сблъсък“ трябвало да бъде със същия обем, и дори по-дълга.

„Що се отнася до мен, това е държавният ми изпит — казва той. — Нямам какво повече да кажа за чудовищата. Наблъсках всички чудовища в тази книга.“

Идеята за „ТО“ дошла от няколко различни източника. Най-напред, един от любимите му анимационни откъси като малък бил, когато всички персонажи от „Шоуто на Бъгс Бъни“ се появявали на екрана по време на началните надписи. Искал да напише книга, в която всички чудовища, запленили въображението му в детството (Дракула, чудовището на Франкенщайн, върколакът и други), също да бъдат събрани на едно място.

После обаче се сетил за една приказка със заглавие „Грите козлета се карат“ и за моста, който героите прекосявали. „Какво бих направил, ако изпод мен някой трол извика: «Кой тропа по моя мост?!» — казва Кинг. — Внезапно ми се прииска да напиша нещо за истински трол под истински мост.“

След като започнал да пише „ТО“, започнали да се случват изненадващи неща. Първо, когато започнал да развива историите на децата в книгата, го връхлетели спомените от собственото му детство, така че включил и тях в книгата. Но за негово безпокойство, макар че обикновено знаел как ще се развие историята за няколко страници напред, в „ТО“ ударил на камък и изобщо не знаел какво следва по-нататък.

Бил отхвърлил около осемстотин страници от ръкописа и трябвало да напише сцена, в която откриват трупа на младо момиче. Докато пишел предходните сцени, отново не можел да предвиди каква ще бъде съдбата ѝ и започнал все повече да се изнервя. Вечерта, преди да стигне до тази сцена, все още нямал никаква представа и когато си легнал, си заповядал да измисли идеята, докато се събуди на следващата сутрин.

Заспал и започнал да сънува, че той е момичето, за което ще пише, и че стои сред сметище, пълно с изхвърлени хладилници. Отворил вратата на един от тях и видял нещо като макарони да виси от рафтчетата. На един макарон изведнъж му поникнали крила и той

кацнал на ръката му. „Внезапно от бяло това нещо стана червено, а после и останалите макарони полетяха към мен и покриха цялото ми тяло. Бяха пиявици. Когато се събудих, бях много изплашен, но и много доволен, защото вече знаех какво ще се случи. Взех съня и го плеснах в книгата, без да променям нищо.“

Знаел, че му трябва и чуждо мнение, затова се обърна към Майкъл Колингс — автор на няколко книги за него, който бил пенсиониран професор по английски език и литература и директор на курса по творческо писане към университета „Пепърдайн“. От известно време водели кореспонденция и на Стив му харесвал начинът, по който Колингс разглеждал творбите му от академична гледна точка, затова му изпратил ръкописа на „ГО“ през пролетта на 1986 г. с предупреждението: „Не пишете книга, чийто ръкопис е по-голям от главата ви.“

„Каза ми, че «ГО» е неговият *magnum opus*^[4] и че ще бъде не само кулминация по темата му за детето в опасност, но и последният му роман за чудовища“, разказва Колингс, който прочел ръкописа, предложил някои промени и му го върнал. Когато книгата излязла шест месеца по-късно, със задоволство констатирал, че Кинг е взел под внимание съветите му.

„В мен трайно се е загнездило чувство за несправедливост, наследено от майка ми — казва Стив. — Ние бяхме малките хорица, с които непрекъснато се отнасяха зле. Бяхме деца без родителски надзор още преди този термин да бъде измислен, а майка ми работеше във време, когато жените най-вече чистеха мръсотията, оставена след другите. Тя никога не се оплакваше, но аз не бях глупав, нито сляп и придобих усещане за това, кой с кого злоупотребява и кой се разпорежда като господар с хората. Голяма част от тази несправедливост остана в душата ми и все още присъства в книгите ми.“

„Корените на всичките му творби се крият в травмата, нанесена му като малък, или в донякъде ограбеното му детство“, казва Колингс. Може би Стив продължавал да се връща към тази тема в книгите си, за да я изличи от ума си (та нали докато пишел, забравял за лошите моменти в живота си), но и за да може по някакъв начин да влезе в кожата на друг човек, да изживее нещо по-различно чрез живота на други деца, които в крайна сметка откриват начин да станат силни, за

разлика от истинското битие на Стив, в което винаги му напомняли за безсилието, с което бил орисан той и бедното му семейство в сравнение с останалия свят.

Когато започнал да пише „ТО“, се заставил умишлено да изпадне в такова състояние на духа, в което ще може да се върне в детството си. Отначало се мъчел да си спомни каквото и да е. „Но, малко по малко, започнах да се връщам назад и колкото повече пишех, толкова по-ярки ставаха образите — разказва той. — Започнах да си спомням отдавна забравени неща. Бях изпаднал в нещо като полусън и много от детските ми спомени започнаха да изплуват на повърхността.“

След като написал над десетина романа, едно нещо си останало същото: Стив рядко давал подробно физическо описание на образите, които сътворявал. „За мен физическото съществуване на героите ми просто отсъства. Ако съм в ума на някой персонаж, не го виждам, защото съм вътре в него — пояснява той. — Ако героят мине покрай огледало или ако възникне ситуация, в която неговият външен вид е от значение, едва тогава правя описание.“

След като завършил „ТО“, обявил, че повече няма да пише истории за травмирани деца. „В годините, когато пишех книгите, запомнени ясно и отчетливо от хората, като «Сиянието», «Сейлъмс Лот» и «Подпалвачката», децата ми още бяха в пелени и с памперси — казва той. — Сега най-малкият ми син е на девет и ми се струва, че вече изчерпах темата за децата.“

Ако изглеждало, че Кинг иска да почива върху лаврите на своя *magnum opus*, следващите четиринайсет месеца променили това, защото на бял свят в бърза последователност се появили цели четири книги: „Очите на дракона“ (*The Eyes of the Dragon*) (февруари, 1987 г.), „Тъмната кула II — Трите карти“ (*The Dark Tower: The Drawing of the Three*) (май, 1987 г.), „Мизъри“ (*Misery*) (юни, 1987 г.) — с първи тираж от деветстотин хиляди екземпляра тя станала четвърта в класацията на бестселърите на „Ню Йорк Таймс“ за годината — и „Томичукалата“ (*The Tommyknockers*) (ноември, 1987 г.), чийто първи тираж наброявал 1,2 милиона екземпляра. Продължил трескавия си ритъм на публични изяви, кампании за набиране на средства и писане на разкази за малки списания. Списание „Тайм“ го сложило на корицата си през октомври 1986 г., наричайки го „Майсторът на популярния страх“.

Но колкото повече светът се опитвал да навлезе в личния му живот, толкова повече той се отдръпвал. От време на време стресът от това, че всеки иска късче от него, ставал непоносим и Стив просто изчезвал за известен период. Стенли Уайатър си спомня няколко такива случаи, когато се опитвал да се свърже с него за някои допълнителни въпроси към интервю, и се обаждал на Питър Строб, когото повечето от помощниците на Стив смятали за най-добрия му приятел.

„Къде е Стив?“, питал го Уайатър.

Строб не знаел, добавяйки, че Стив не отговаря дори на неговите обаждания. „Явно е в някой от отшелническите си периоди“, казал му той.

Уайатър споделя как веднъж Кинг му казал, че от време на време славата му идва прекалено много и трябвало да изчезне. „Той е устремен човек, вманиачен, тласкан от могъщи пориви. Ако не пише всеки ден, става раздразнителен — казва Уайатър. — Познавам и други такива писатели, но не мога да се поставя на тяхно място. Стив живее с дадена книга месеци, понякога и години наред. В общи линии, понякога му се налага да се отдръпне от самия себе си и да се изключи.“

Кинг продължавал да използва името си в полза на другите, особено когато ставало дума за образованието.

Двамата с Таби раздали стотици хиляди долари на приятели, непознати и благотворителни организации след публикуването на „Кери“, а през 1987 г. решили да създадат своя фондация (фондация „Стивън и Табита Кинг“), за да започнат официално да се занимават с благотворителност, а и за да опростят счетоводството си заради данъците. По този начин сдруженията с идеална цел можели да кандидатстват директно за дарения, вместо някой приятел на техен приятел да моли семейство Кинг да помогнат с набирането на средства за определена благотворителна кауза.

Стив отделил средства за четири годишни стипендии за колеж, всяка в размер на 2000 долара, които се връчвали на възпитаници на Хампдън Академи. Когато една гимназистка от Калифорния му писала, че не може да учи в колеж заради неотдашните съкращения в

държавния бюджет за образованието, Кинг прегледал дипломата ѝ от гимназията и решил да спонсорира четиригодишното ѝ образование в университета на Южна Калифорния.

Повлиян от последиците от закона срещу порнографията, на които станал свидетел предходната година в Северна Каролина, Кинг започнал да използва славата си, за да си осигури политическо влияние в родния си щат. През пролетта на 1986 г. Християнската гражданска лига на Мейн организира референдум, за да забрани продажбата на порнографски материали в щата. Стив се обявил против законопроекта, както и срещу други форми на цензурата, и на гласуването, осъществено на 10-и юни, гласоподавателите го отхвърлили.

Може би след завършването на „ГО“ и след като Стив си дал дума, че няма да пише повече книги за живота на обезправени и малтретирани деца, решил да подпомогне писателските стремежи на собствените си отрочета. Ясно личало, че и трите са наследили писателския ген от него.

На 16 години Наоми вече пишела статии за „Касъл Рок“ — вестникът за фенове на Кинг. Децата били редовно засипвани с доста глупави въпроси, също като баща им. Стив ги учел да имат към тях същото отношение като неговото: да им отговарят с възможно най-голям сарказъм и пренебрежителна ирония.

В отговор на най-често задавания въпрос — „Какво е да си дъщеря на Стивън Кинг?“ — Наоми казвала: „Той е грижовен, внимателен и мил. Не ни бие и тормози, нито пък ни заключава в тъмния килер.“

Вместо похлупака на сигурността, под който прекарвали целия си живот, не толкова тайното желание на Наоми било баща ѝ да прилича повече на писателите от типа на Джером Д. Селинджър. „Някои хора си мислят, че баща ми ходи по водата — казва тя. — Съжалявам, че ще ви разочаровам, но не може — и това е чистата истина.“

Джо също градял писателска кариера. Когато бил на 12 години, изпратил историята на „Марвъл Комикс“ за „Пробната книжка“ на компанията, в която на начинаещите автори на комикси се давало началото на някоя история, а те трябвало да я довършат; подобно на разказа на Стив от 1977 г. „Котката от Ада“. Джо дописал историята и я изпратил, но не след дълго получил стандартното писмо с отказ. Но

също като баща си, който се радвал, ако някой редактор си е направил труда да надраска кратка бележка върху бланката, Джо бил на седмото небе, че главният редактор Джим Шутър написал върху неговата писмо с отказ. „Обзе ме голяма еуфория при мисълта, че е прочел поне част от историята ми, и почувствах, че съм положил началото — казва Джо. — Това определено ме мотивира да продължа да пиша.“

Дори Оуен влязъл в тази роля. Запален колекционер на всичко, свързано с „Редник Джо“^[5], той писал на „Хасбро“, предлагайки да пуснат на пазара нова кукла, която може да предсказва бъдещето, и да я кръстят „Редник Джо с кристалното кълбо“. Компанията за играчки приела предложението му и на следващата година пуснала фигурката „Редник Джо — гадател“. Като заплащане за предложението си Оуен получил няколко кутии с фигурки „Редник Джо“ и подбрани аксесоари за тях.

Децата се изявявали като крушата, която не пада по-далеч от дървото и в друга мания на техния баща: бейзболът, и по-специално любовта към отбора „Ред Сокс“.

Един от най-самотните детски спомени на Кинг е за времето, когато бил деветгодишен и семейството му живеело в Стратфорд, Кънектикът. Стив си седял самичък пред телевизора на 8 октомври 1956 г. и гледал как Дон Ларсън от отбора на „Ню Йорк Янкис“ води отлична игра като питчър срещу „Бруклин Доджърс“ в петия мач от Световния шампионат за 1956 г. Бил във възторг от края на мача, но съжалявал, че няма с кого да отпразнува паметното събитие. Почувствал осезаемо не само отсъствието на брат си, но и още по-болезнено — острата липса на баща си (в края на краищата Стив знаел, че бащите на приятелите му ликуват заедно с тях) и всичко това дошло прекалено много на малкото момче, за да може да го понесе. Изключил телевизора и зачакал в пустия апартамент майка му и брат му да се приберат.

Точно три десетилетия по-късно, Кинг завел Оуен, който също бил деветгодишен, на стадиона „Фенуей Парк“ в Бостън, за да гледат мач от Световния шампионат по бейзбол, в който „Ред Сокс“ играели срещу „Ню Йорк Метс“. Стив внимателно изучавал лицето на сина си. „Очите му непрекъснато шареха, опитваше се да попие всичко едновременно“, казва Кинг. И тогава болезнено усетил почти церемониалния начин, по който радостта от играта се предава от

поколение на поколение. „Освен това — добавя той, без да се опитва да скрие трепета в гласа си — този път в картината имаше баща.“

За съжаление, „Ред Сокс“ загубили от „Метс“ със 7:1.

Разочарованието от загубата сварило Оуен неподготвен и докато баща и син напускали „Фенуей Парк“, и двамата били изненадани от сълзите на Оуен. Кинг му разказал за онзи самотен ден преди тридесет години, когато наблюдавал перфектната игра на Дон Ларсън. Двадесет минути по-късно загубата на „Ред Сокс“ вече не им се виждала толкова съкрушаваща. И най-вероятно болката от онзи тъжен спомен поутихнала.

---

[1] Шърли Джейн Темпъл (родена на 23.04.1928 г.) — американска актриса и степ танцьорка, носителка на „Оскар“, най-известна с детските си роли през 30-те години на ХХ век. — Б.пр. ↑

[2] Роналд Макдоналд — клоунът талисман на веригата за бързо хранене „Макдоналдс“. — Б.пр. ↑

[3] Хорейшио Алджър (1832–1899) — американски писател, автор на 135 популярни романа. Повечето му книги описват бедни момчета, които чрез труд, упоритост и късмет се издигат до нивото на средната класа. — Б.пр. ↑

[4] *Magnit opus* (на латински „велико дело“) — израз, отнасящ се до най-добрата или най-известната творба на даден писател, композитор или художник. — Б.пр. ↑

[5] *G. I. Joe* — популярна в САЩ серия фигурки на войничета, произвеждана от компанията за играчки „Хасбро“. — Б.пр. ↑

9. ДЪЛГАТА РАЗХОДКА

Макар и Стив да си дал дума, че повече няма да пише на тема деца, все пак решил отново да пише за тях, и по-специално — за дъщеря си.

Макар че Джо прочел с интерес „Сблъсък“ и „Сейлъмс Лот“, когато бил на 11 години, Наоми нямала желание да четете произведенията на баща си. „Дъщеря ми е с по-деликатна душа — казва той. — Не я интересуват особено моите вампири, таласъми и лигави пълзящи твари.“ Вместо това Наоми предпочитала да четете фентъзи романите на Пиърс Антъни и творбите на Джон Стайнбек, Кърт Вонегът и Шекспир.

„Така и не прочете нищо, написано от мен, което донякъде ме засегна. Затова си помислих, добре, щом тя не иска да дойде при мен, аз ще отида при нея.“ И седнал да пише история за съперничество между двама братя, развиваща се в далечно митично кралство; първоначално през 1983 г. я кръстил „Салфетките“ (*The Napkins*) и я дал на Наоми да я прочете. Книгата ѝ харесала и той бил толкова доволен, че решил да я разпрати заедно с годишните си коледни поздравления през 1984 г. Преименувал я на „Очите на дракона“ (*The Eyes of the Dragon*) и я публикувал чрез собственото си малко издателство „Филтрум“, което основал през 1982 г., за да издаде първата част на „Растението“ (*The Plant*). Първото издание от 1 000 екземпляра с автограф, номерирани с черна писалка, било продадено на феновете чрез лотария, а второто от 250 екземпляра с автограф било номерирано с червена писалка и изпратено до хората от списъка му с коледни картички. По-късно „Филтрум“ разширило дейността си до публикуване на ограничени издания на разкази и новели, за които Стив преценявал, че са или прекалено къси, или прекалено различни от типичния стил, в който пишел за нюйоркските си издатели.

Макар че не възнамерявал да публикува „Очите на дракона“ за широката аудитория, през 1987 г. Стив решил, че историята заслужава да бъде прочетена от повече хора, затова дал позволение на „Вайкинг“

да публикува издание на книгата, което да се разпространява в книжарниците. Дебора Броуди — редактор на свободна практика, която работила с известните детски автори Джейн Йолън и Патриша Райли Гиф, била поканена да редактира книгата и била впечатлена с каква охота Кинг приел редакторските ѝ напътствия.

Тя му предложила да представи най-добрия приятел на Питър, Бен, на по-ранен етап в сюжета; в оригинала Бен се появявал по средата на книгата. „Стив вплете няколко отпратки в различни сцени в началото на книгата, а после създаде изцяло нова сцена с надбягване с чували на три крака, за да обясни как се е зародило тяхното приятелство — казва тя. — Това е много вълнуващ момент за един редактор — да зададе правилните въпроси и да подтикне автора не само да отговори, но и да направи нещо повече.“

В началото се притеснявала, че ще изпитва страхопочитание при работата си с Кинг, но страховете ѝ се разсеяли, когато ѝ казал: „Книгата е шефът.“

През март 1987 г. Стефани Ленърд — сестра на Таби и редактор на „Касъл Рок“ — пуснала бомба сред феновете на Стивън Кинг. Макар че и преди загатвал, че мисли да се оттегли от активна писателска дейност, сега изглеждало, че най-сетне ще го направи.

В своята редакторска рубрика Ленърд обявила, че Стив смята да си почине за известно време от писането. „Чували сме го да казва, че ще си вземе петгодишен отпуск“, написала тя.

Реакцията била мълниеносна и ожесточена. Феновете залели офиса с телефонни обаждания и писма, с които протестирали и го молели да размисли; новината обиколила световните новинарски агенции. За да усмири почитателите си, Стив отстъпил малко.

„Мисля, че би било добра идея да си взема отпуск — казал той, смеейки се, — но не знам дали ще мога. Таби казва, че няма да мога. Тя твърди, че за мен да спра да пиша, е все едно да спра да дишам.“

Възмущението и негодуванието на феновете принудило Стефани Ленърд няколко броя по-късно да коригира редакторското си писмо: „Стивън всъщност не се оттегля, а просто се надява да намали работата си, за да прекарва повече време със семейството си. Не

очаквайте в скоро време по пет книги на година. Той възнамерява да продължи да пише, но да публикува по-рядко.“

Феновете се поуспокоили няколко месеца по-късно, когато на пазара излязла „Мизъри“... или поне онези от тях, които не приемали като лична обида романа му за кошмарната почитателка на един писател.

Както обикновено, Кинг използвал вестникарските заглавия от собствения си живот, за да сътвори роман. Вече мислел да се поотклони малко от обичайния си жанр на ужасите („Очите на дракона“ била първата му осезателна стъпка в тази посока), но осъзнал, че някои от почитателите му са готови да се бият с него до последна капка кръв, което било особено очевидно от неотдашното му изявление, че смята да се оттегли. „Мизъри“ е история за писател на любовни романи, който иска да работи в жанр, напълно различен от онзи, в който дълго време са го категоризирали, и за една вманиачена почитателка, която го отвлича и настоява той да напише още един роман от стария си жанр.

Някои фенове реагирали гневно, защото разтълкували посланието на романа (първоначално написан под псевдонима Бакман) като подигравка на Кинг с тях. Тъй като образът на Ани Уилкс бил описан като хиперболизирана карикатура, някои от почитателите на Стив решили, че той не изпитва към тях нищо друго, освен презрение.

Давайки интервюта за книгата пред медиите, той деликатно заявявал, че все така обича феновете си и че не би постигнал такъв успех, ако не са били те. Само че лично бил изпитал на гърба си тъмната страна на някои от тях, за която заговорил публично за първи път:

„Почитателите ми все още купуват храната, която слагам на масата си. От една страна, все още съм трогнат, че хората харесват онова, което правя, и просто няма как да не ги обичам. Но ако си купиш книгата, отделиш два-три дни да я прочетеш и много я харесаш — това е всичко, което заслужаваш. Това е всичко, което можеш да си купиш за тези 17,95 долара. Те не ти дават право на билет, с който да влезеш в моя дом, в живота ми, в спалнята ми или където и да е другаде.

Превърнах се в гръмоотвод за редица ненормални хора. Имаме досиета за тях. Някои от най-ревностните фенове изпитват изгаряща

нужда да се отъждествяват емоционално с обекта, който боготворят.“ Но най-страшно ставало, според него, когато обожанието се превръщало в омраза. „Те смятат, че постигнатото от мен всъщност е било предназначено за тях.“

Както обикновено, Таби била пределно откровена, помествайки нарочно предупреждение към феновете му на страниците на „Касъл Рок“ два месеца след издаването на „Мизъри“: „Вие, читателите, познавате този човек по един доста осезаем начин. Но бих искала да ви кажа, че всъщност *изобщо* не го познавате. За 17 години брак все още откривам неща, които не съм знаела за Стив и се надявам, че и той все още открива неизвестното у мен.“

Стив казва същото за Таби: „Жена ми все едно държи колода с 52 карти. Ако ме питате колко от тях ми показва, ще ви отговоря, че не знам. Ние сме си толкова близки, колкото биха могли да бъдат двама души, но никога не можеш да си сигурен какво точно знаеш или не знаеш за другия.“

Първоначалната му идея за „Мизъри“ била много по-стряскаща: Ани Уилкс планирала да убие Пол Шелдън, да нахрани с него свинята си (кръстена Мизъри, на героинята от романите на Пол) и да подвърже с кожата му книгата, която щял да напише за нея. А оригиналното заглавие? „Първото издание на Ани Уилкс“.

Макар че Ани била събирателен образ от най-плашещите фенове на Кинг, той си я заобичал, докато пишел книгата. „От персонажите ми, които читателят познава, Ани Уилкс ми е любимият. Винаги ме изненадваше, никога не правеше точно онова, което смятах, че ще направи, и именно затова я харесвах — обяснява той. — Тя е доста многопластова, отколкото изглежда, и всъщност пробуди в душата ми много по-голяма симпатия към себе си, отколкото очаквах.“

В действителност обаче Ани Уилкс олицетворявала пороците на Стив. „Пишех за своя алкохолизъм, без изобщо да го съзнавам.“

Следващата книга на Кинг била „Томичукалата“ (*The Tommyknockers*), публикувана през ноември 1987 г.; в нея се разказвало за писателка, която открива извънземен кораб, заровен в двора ѝ, и как стаеното в кораба зло започва да променя хората в нейното градче. Дори най-верните му фенове били на мнение, че тя не е от най-добрите му произведения — а критиците направо я сравнили със земята.

Реакцията на „Томичукалата“ подчертала критиките срещу писането му, които започнал да получава от известно време. Книгите на Кинг станали прекалено раздути заради типичното му разпростирание и работата му сериозно се нуждаела от редактор. Стив веднъж се пошегувал, че страда от неизлечим случай на *литературен елефантизъм*. „Имам сериозен проблем с раздуването. Пиша както дебелите дами спазват диета.“

„Този човек е истинска машина — отбелязва Стивън Спинеzi, автор на редица книги за Кинг, между които «Най-важното от Стивън Кинг». — Той е много плодовит автор и понякога има склонност прекалено да се разпростира в писането. Не се вглежда в творбата си, за да прецени, че ще постигне по-добър ефект, ако я посъкрати. Например може да запълни цели две страници с описание на стая или нещо друго в момент, когато читателят иска малко действие.“ Но Спинеzi признава, че и в раздутите страници се крият някои заровени съкровища: „Много често подробните описания демонстрират класата на Кинг в литературната образност.“

„Никой не може да ме принуди да променя каквото и да било — казва веднъж Стив, коментирайки стила си на писане. — Къде сяда една петтонна горила? Отговорът е — където си поиска. Много лесно мога да се самообеся. Имам неограничена свобода, която може да доведе до самоугаждане.“ Той много добре знаел, че го критикуват. „Изглежда съм станал по-немарлив в писането си. На 44 години съм, а редакторът ми е на 35 и си мисля: «Този пък какво разбира? Не ми казвай как се прави шапка, момче, когато съм правел тези шапки, още си бил в корема на майка си!» Но се оказва, че проклетата шапка няма периферия, или е обърната навън с хастара и че редакторът всъщност знае много неща. Затова гледам да го слушам и си казвам, щом си най-голямата горила в джунглата, по-добре внимавай как стъпваш.“

Дори Стив не бил доволен от „Томичукалата“. „Действието просто продължава до безкрай. Беше ми трудно да я пиша, да следя за всички персонажи в сюжета. Когато завърших първата чернова, книгата приличаше на Батанския поход на смъртта^[1] — с много зачерквания и какво ли още не. Заключих се в банята и започна да се смее истерично, после плаках, после пак се смях. Никога не съм правил така за някоя книга.“

Разбира се, проблемите може би се дължали на дъното, което достигнал Стив в злоупотребата с наркотици и алкохол. След като години наред търпяла пиенето и припадъците му, Таби започвала да му загатва за ултиматум. Стив усетил, че върви по тънък лед, и признал, че не може да разчита на себе си и затова продължава да се насилва да бълва книги и да тласка читателите отвъд границата на отвращението, с която били привикнали от предишните му романи.

Писателската му кариера започнала да изглежда особено мрачна, след като предал ръкописа на „Томичукалата“ през 1987 г. и го връхлетял тежък случай на писателски блокаж. „Беше ужасно — споделя той. — Всичко, което написах през следващата година, се разпадаше като тоалетна хартия.“

През есента на 1987 г. Стивън Кинг би трябвало да се чувства като краля на света. Въпреки отрицателната реакция на „Томичукалата“, „Мизъри“ бил посрещнат с по-възторжени от обичайните за негов роман отзиви. „Ню Йорк Таймс“ — вестник, който в миналото публикувал недотам ласкави рецензии за книгите на Стив, го нарекъл „заинтригуваща творба“, а „Ю Ес Ей Тудей“ го коронясал за „най-добрия роман на Кинг“. Филмът „Бягащият човек“ с Арнолд Шварценегер в главната роля донесъл приходи от над 8 милиона долара през първия уикенд от прожекцията си в средата на ноември. Но може би най-вълнуващите за Стив мигове от цялата година дошли през октомври на концерт на Джони Кеш в „Бангор Аудиториум“, където „Човекът в черно“ го поканил на сцената да изсвирят заедно „Джони Би Гуд“.

Бил поласкан от шанса да свири с Кеш, но човекът Стивън Кинг бил изпаднал в беда. Докато мислел какви нови ужасии да внесе в живота на героите от новата си творба, той се опитвал да забрави ужасите на собствения си живот, и по-специално — пороците си, които вече вземали връх над него. Когато излязъл на сцената с Кеш, никой от публиката или от групата дори не подозирал, че международно известният автор на ужаси, който ревял на микрофона, е трезвен не повече от три часа дневно и че през по-голямата част от тези три часа мисли как да си пръсне черепа.

„Обичам живота си, съпругата си и децата си, но през повечето време съм бил донякъде склонен към самоубийство, непрекъснато съм искал да се метна в пропастта“, признава той.

Припадъците му, причинени от кокаина и алкохола, започнали да стават все по-чести в последните няколко години, защото пиел и се друсал все повече — не само за да ускори ритъма на работа, но и за да държи демоните на разстояние: „Мислиш си, че светът те обича? Но ние знаем какво става в действителност и няма да ти позволим да забравиш, че сме тук.“

Кинг споделя: „Успех като моя не те оставя да промълвиш смирено: «Да, май сте прави — наистина съм кретен.» По-скоро те тласка да се озъбиш: «Кои сте вие, че да ми казвате да се кротна? Не знаете ли, че аз съм господарят на вселената?»“

Той разказва история, която е чул като малък от майка си. Когато Рут била бременна с него, откъсвала парченце асфалт от пътя пред къщата и го дъвчела. Не знаела какво я кара да го прави, но изпитвала непреодолим копнеж по нещо в този асфалт и ако не можела да си го набави, по цял ден мислела само за това, докато накрая се предавала и изтичвала наред пътя, където се свличала на лакти и колене и изравяла парче асфалт с ноктите си. Изчаквала да тръгне обратно към къщи, преди да го сложи в уста и започвала да го дъвче с празно изражение на лицето, сякаш е карамелен бонбон. Веднага ѝ ставало по-добре. Съпругът ѝ Доналд, бащата на Стив, бил крайно отвратен и ѝ заповядал да престане, но тя просто не можела. „Имало някаква съставка в асфалта, от която тя, или по-скоро аз, съм се нуждаел“, споделя години по-късно Стив.

След време синът ѝ щял да се шегува, че или нещо в този асфалт е породило копнежа му към наркотиците и алкохола, или е наследил гена на пристрастяването от Рут и в един момент го видоизменил. Или пък може би тази страст стимулирала гена, който го тласкал да пише — което бил дълбоко убеден, че също е пристрастяване.

През всички тези години Таби се държала невероятно толерантно към Стив. Виждала как успява да продължи да пише през мъглата на алкохола и кокаина, но виждала и в какво състояние изпада, когато не пише: а то не било красива гледка. И тя като него се тревожела, че ако спре да пие и да се друсва, няма да може да напише и дума и че ще стане много по-трудно да се живее с него.

Като мнозина други писатели със склонност към пиенето и наркотиците, Стив смятал, че ако спре да смърка кокаин и да пие, работата му ще пострада и ще започне да се влачи като охлюв. Имал

същото отношение и към психотерапията: боял се, че ако сподели за дълбоко стаените в душата му демони, това автоматично ще пресуши идеите и ужасите, подхранващи неговите разкази и романи.

Но дори той осъзнал, че нещата излизат извън контрол. Припадъците ставали все по-чести. Таби вече отдавна била привикнала да спи сама нощ подир нощ, слизайки всяка сутрин по великолепното махагоново стълбище в реставрираното им имение с 24 стаи във викториански стил, само за да открие, че съпругът ѝ е припаднал насред локва повръщано в офиса си. Същестото, лежащо на пода, нейният съпруг, започнал да прилича на Джорди Верил от филма „Шоу на ужаса“ (героят, в чиято роля се снимал Стив) — малко по малко гадната зелена плесен обвивала цялото му тяло и накрая го задушавала.

Сега същото се случвало и с алкохолизма на Стив (да, Таби най-сетне се престрашила да използва тази дума, за да охарактеризира едно от пристрастяванията на съпруга си) — той го задушавал.

Като оставим настрана махмурлука, който влачел до следобеда, когато си слагал маската на майстор на ужаса пред своята публика и маската на безгрижието за пред семейството си, той наистина започвал да се безпокои, че пиенето и кокаина вече се отразяват зле на работата му. Унищожителните критики по адрес на „Томичукалата“ били сигнал, че трябва да се опомни.

Освен че пороците влошавали качеството на работата му, те започвали и да замъгляват разсъдъка му: Стив започнал да мисли, че е безсмъртен. Обемът на творчеството му на практика се бил увеличил през годините, заедно с консумацията на дрога и алкохол, въпреки припадъците.

На Таби най-накрая ѝ писнало. Един ден преровила офиса на Стив, прибирайки всичко, което не използвал умерено или по основното му предназначение. Част от нещата се виждали веднага: празни кутийки от бира и празни шишенца от „НайКуил“^[2] и „Листерин“^[3]. Други обаче ѝ се наложило да търси по-упорито, защото Стив все още отричал, че взима кокаин.

„Аз не просто имах проблем с бирата и кокаина, а се пристрастявах към всичко, и точка по въпроса — признава по-късно той. — Пуших по две кутии цигари на ден, обичах «Листерин», обичах

«НайКуил» — каквото се сетите. Бях с две ръце «за», ако можеше да промени съзнанието ми.“

Таби преровила полиците с книги и открила пъхнати в папки с документи и под неотворени пакети с офис консумативи, предметите, необходими за употребата на наркотици: найлонови пликчета с остатъци от белия пращец, лъжици за кокаин и всичко останало. Натъпкала ги в контейнер за боклук и, изпълнявайки упражнение по конфронтация, взето сякаш от наръчника на „Анонимни алкохолици“, събрала децата и неколцина приятели и изтърсила пълния контейнер на пода пред погледа на съпруга си.

Вече отказвала да си затваря очите. Таби му дала ултиматум: да продължи както досега или да се лекува. Ако ще се самоубива бавно, семейството му със сигурност нямало да бъде свидетел на това.

„Най-лошият страничен ефект на пристрастяването е неспособността да проумееш какво причиняваш на себе си и на другите — казва тя. — Аз накарах Стивън да осъзнае това. И тогава реши да се спаси.“

Стив останал като гръмнат, вперил поглед в издайническите улики. Пръснати и скрити из къщата, не му се виждали чак толкова много. Но сега, когато пред очите му били останките от двадесетгодишната злоупотреба, се оказало, че заемат повече място, отколкото си мислел. Много повече. Било време да признае истината. Осъзнавал, че ако не се пребори с пристрастяването си, ще бъде мъртъв след пет, най-много след десет години.

Когато Таби му казала, че на практика години наред ежедневно е бил махмурлия чак до следобеда и че е започвал да пие веднага, щом часовникът ударел пет, и обикновено спирал едва седем часа по-късно, той не й повярвал. Към края вече пиел и вземал наркотици денонощно. През зимата и пролетта на 1986 г. преработвал и редактирал „ТО“ в постоянно безпаметно състояние.

И тъй, Стив започнал да мисли за намаляване на дозите. Но не правел нищо друго — само мислел. Наистина, опитал се да го дава по-умерено: да кажем, само едно или две кашончета бира на вечер, вместо три; и намалил кокаина наполовина — смъркал само пет редички, вместо десет.

„Гърсех някакво разведряване, начин да живея с пиенето и наркотиците, без да ги отказвам тотално — казва той. — Естествено

опитите ми бяха безуспешни.“

Няколко дни карал на умерени дози, но после пак се връщал на изходна позиция. Алтернативата — никакви наркотици, никаква пиячка, трезвен като пън по 24 часа в денонощието — го плашела повече. Пиел почти откакто започнал да пише. Невинаги пишел, когато бил пиян или надрусан, но неизменно вярвал, че именно алкохолът му дава вдъхновение да пише и че без него ще се мъчи с часове над всяка дума. Ако трябвало да застави мозъка си да се справя сам, без патерици, ужасно се боял, че писателската му дарба ще повехне и ще изчезне съвсем.

Отнело му цели две години на проби и грешки, на фалшиви стартове и на нарушени обещания, преди най-сетне да осъзнае примирено, че просто не може да се справи сам, ако не е сто процента трезвен — и ако не остане такъв. Разбрал окончателно, че трябва да загърби всички пороци през 1989 г.

Били нужни две седмици на кански мъки. След като зачеркнал всяка точка в списъка по пътя си към отказването — стомашните спазми, гаденето, постоянното треперене и безсъние — Стив разбрал, че е успял. Повече нямало да надигне бира или да изсмърка редичка кокаин, ако това означавало, че ще трябва да повтори тези две гадни, ужасни седмици. Чувствал се странно и несигурно, докато тялото и мозъкът му се приспособявали към новата реалност.

„Пристрастяването ми към кокаина се оказа неочаквана благословия — твърди той. — Без кокаина щях да продължа да пия до 55-годишна възраст и да умра от инфаркт. Щом добавиш кокаин, обръщаш тенденцията — тази гадост те разяжда отвътре навън.“

Тялото и умът му не били свикнали с трезвеността.

Тишината била толкова оглушителна, че направо жужала. За човек, който не бил свикнал с това усещане (в края на краищата, Стив едва бил навлязъл в тийнейджърските си години, когато започнал да пие), то било доста изнервящо. Стив обърнал взор към единственото нещо, което го било спасявало отново и отново през годините, отвличало вниманието му от болестите и беднотията и в крайна сметка го направило по-богат и прочут, отколкото можел да си представи: той седнал да пише.

И тук сюжетът взел неочакван обрат — едновременно толкова ужасяващ и ироничен, че сякаш бил взет от негова книга: най-големият

му страх се сбъднал.

Не можел да пише. Думите не идвали, изреченията му били пълни брътвежи, а всяка буква му се струвала като йероглиф. Години наред си представял, че писателската му дарба просто ще повехне и ще изчезне, ако спре да пие и да се друса. Най-накрая това се случило. Ами сега?

Стив сериозно обмислил всички „за“ и „против“ на връщането към старите си навици. Знаел, че може да живее без пиене и кокаин, но не можел да живее без да пише. Бил готов да сключи сделка с дявола и да я скрепи с кръвта си, но знаел, че ще си струва всяка капка. Какво от това, че можел да умре преждевременно? Вече имал обемисто творчество, което да остави след себе си.

Обмислил положението *много* сериозно.

През тези ранни, уязвими дни, Таби сякаш четяла мислите на съпруга си, но не искала да се примири с тях. Седяла до него, плачела с него и го държала изкъсо, докато не почувствала, че опасността е отминала. Знаела колко лесно може да се върне отново към старите привички.

И двамата знаели, че това случи ли се, тя щяла да го напусне. Тази мисъл му помогнала да преодолее най-трудните мигове. Таби му помагала да пише дума по дума. Написал много боклуци, опитвайки се да си върне ритъма на писане без помощта на стимуланти, които да го възбуждат или успокояват. Малко по малко, способността му да разказва истории се възвърнала.

През 1988 г. започнал да посещава сбирки на „Анонимни алкохолици“ и „Анонимни наркомани“ и открил велика ирония (и истина) в лозунга на организацията. „Никой наркоман не може да живее умерено, малко по малко — казва той. — Не мислиш за вчера или за утре, мислиш само за *днес*.“

Около година след ултиматума на Таби Стив шофирал по магистрала I-95 извън Бангор. По това време все още премислял идеята да го дава по-умерено, като ту се заклевал, че повече няма да пипне алкохол и кокаин, ту тайно си щипвал от скритите запаси, като постоянно хвърлял по едно око към затворената врата, за да не би Таби внезапно да нахлуе през нея.

Магистралната отсечка между Огъста и Бангор е доста скучен път — нищо друго освен асфалт и борове, докдето ти стигат очите.

Вероятно това било идеалното място Кинг да бъде осенен от просветлението, за което по-късно щял да каже, че му е спасило живота.

Бил сам. Денят бил облачен. Както през повечето следобеди, мислел по-късно да се надрусва, щом се прибере вкъщи. Изневиделица един глас го посъветвал да размисли.

Не е нужно да го правиш повече, ако не искаш — била точната фраза, която чул. „Сякаш не беше моят глас“, разказва по-късно той.

И това, както пише в книгите си, бил краят.

Когато решил да откаже алкохола и наркотиците, си помислил, че би било добре да посещава психотерапевт, най-вече защото чувствал, че трябва да се научи да се справя с огромната празнота, която трезвеността щяла да остави в живота му. Макар че това му помогнало, той решил да действа внимателно, защото се боял, че ще се отрази на писането му. „Боях се, че сеансите ще пробият дупка на дъното на кофата ми и че всичко ще излезе оттам, откъдето не трябва — казва той. — Не знам дали щеше да ме унищожи като писател, но мисля, че щеше да ми отнеме голяма част от добрите идеи.“

След като станал трезвеник, се вгледал и в други части от живота си, които трябвало да разчисти. Една от жертвите се оказал Кърби Маколи, дългогодишният литературен агент на Кинг. Стив прекратил дълготрайната си връзка с Маколи и наел Артър Б. Грийн — личен мениджър, който щял да съвместява отговорностите на агент и финансовите му въпроси. Първата задача на Грийн била да сключи нов договор с „НАЛ“, който да даде възможност на Стив да пише само по една книга годишно в следващите четири години. Макар че отново прописал, Кинг все пак бил трезвеник отскоро и не знаел какво го чака от ден на ден, щом отворел очи сутрин.

Що се отнася до публикуваните книги, 1988-а била спокойна година. Първото издание с меки корици на „Стрелецът“ било публикувано през септември. През ноември пък излязла „Кошмари в небето“ (*Nightmares in the Sky*) — книга със снимки на водоливници от Ф-стоп Фицджералд — независим фотожурналист, — към която Стив написал коментарите.

Намаленият обем на работата му се оказал мъдър ход, защото жестоката истина за пристрастяванията му започнала да изплува на малки дози. Най-сетне осъзнал в какво се е превърнал, както и на какъв стрес е подложил приятелите и семейството си.

Бил пристрастен към кокаина в продължение на осем години. „През по-голямата част на 80-те бях здраво надрусан. Не беше прекалено дълго време за един наркоман, но все пак трая по-дълго от Втората световна война — казва той. — И през повечето време се чувствах точно като на война. Не криех, че пия, но криех наркотиците, защото от самото начало съзнавах, че това е сериозен проблем.

Децата приемаха пиенето ми като част от живота. Не съм ги бил или нещо такова. В общи линии, не мисля, че съм се различавал кой знае колко от мнозина бащи, които гаврътват три-четири мартинита, щом се приберат от работа.“

„Прикриваше се умело“, казва по-късно Джо за проблемите на баща си с алкохола и наркотиците.

Като още един начин да разчисти останките от стария си живот, Кинг решил да направи промяна в WZON, радиостанцията, която притежавал вече пет години. През октомври WZON преминала към формат без реклами — подобно на програмата на държавните радиостанции. Вместо да получава приходи от реклами и предавания на живо, станцията щяла да се издържа с дарения на слушатели и корпоративни субсидии, а ако се наложела, Стив щял да допълва остатъка.

На следващата година Стефани Ленърд решила да закрие вестник „Касъл Рок“. Качеството на изданието сериозно се понижило през изтеклата година — най-вече защото Стив престанал да пише за него — и останали само разказите, писани от неговите фенове и раболепните рецензии за новите му книги. Отскоро трезвеник и все още доста уязвим, трябвало да изразходва енергията и времето си по-внимателно. Нещо повече — той решил да не се захваща с нищо, което не му е по вкуса. Семейството му било на първо място, а работата — на второ.

През 1989 г. на бял свят се появили няколко ограничени издания, които се подготвяли от известно време — между тях „Моето хубаво пони“ (*My Pretty Pony*) и „Кадилакът на Долан“ (*Dolan's Cadillac*).

Единственият роман на Кинг, публикуван през тази година, бил „Тъмната половина“ (*The Dark Half*), който излязъл през ноември.

„Моето хубаво пони“ била издадена в ограничено издание с метални корици, в тираж 250 екземпляра от музея „Уитни“, който публикувал по една книга в ограничено издание всяка година, за да набира средства. Когато от музея се свързали с него, Кинг им изпратил „Моето хубаво пони“ — непубликувана новела в сто страници, разказваща за старец, който учи внука си как бързо минава времето. Корицата на книгата била изработена от неръждаема стомана и отпред бил вграден цифров часовник. Макар че цената ѝ била 2 200 долара, книгата се разпродавала светкавично. След това Кинг отстъпил правата на изданието за масовия пазар на издателя Алфред А. Нопф, който отпечатал 15 000 екземпляра с цена 50 долара.

„Тъмната половина“ била последният роман, който Кинг написал преди да откаже напълно алкохола и наркотиците, и вероятно не е съвпадение, че сюжетът се въртял около двете самоличност на един и същи човек. „Започнах да обмислям идеята за раздвоената самоличност и тогава прочетох, че понякога, при зачеване на близнаци единият бива абсорбиран в утробата — разказва той. — Помислих си: «Я чакай. Ами ако този тип е призракът на близнак, който не се е родил?» Изградих цялото повествование около тази основа.“

С всеки изминал ден, който Стив прекарвал без алкохол или кокаин, проглеждал все повече. Въпреки че се съгласил да лицензира правата за „Моето хубаво пони“, започвал да недолюбва идеята за ограничените издания. „Просто имате книга, която съм държал в ръцете си и върху която съм написал името си. И какво от това? — казва той. — Само защото съм я докоснал с писалката си? Не мога да разбера тази мания, просто не е нормално.“

Макар че Стив винаги вземал участие в бенефиси и в набиране на средства за най-различни каузи, решил да разшири усилията и ангажиментите си към другите хора — не само чрез фондацията си, но и като обвързвал творчеството си с проекти за местната общност и икономическото развитие на региона. Съгласил се да продаде правата за филмиране на „Гробище за домашни любимци“ само на кинокомпания, която ще заснеме филма в Мейн. Продукцията, пусната

на екран през април 1989 г., постигнала касов успех и довела и други снимачни екипи в щата през следващите години.

Междувременно относителното спокойствие и трезвеност на Кинг продължавали. Той поел функциите на помощник-треньор в отбора на сина си Оуен от Младшата лига и му помогнал да спечели щатския шампионат през лятото на 1989 г. Семейството било по-сплотено, откакто Стив отказал наркотиците и алкохола и никой не бил по-щастлив от Таби и децата.

През 1990 г. Стив отново сключил договор с първия си издател, „Дабълдей“ за публикуването на „Сблъсък: Пълно и нецензурирано издание“ (*The Stand: The Complete and Uncut Edition*). Най-сетне щял да издаде една от любимите си творби в оригиналния ѝ вариант. Най-напред възстановил стоте хиляди думи, съкратени от първото издание. След това обновил романа, добавяйки ново начало и край, заедно с десетина илюстрации на Бърни Райтсън — известен художник във фентъзи жанра. Стив се възхищавал на творчеството му от години и решил, че рисунките на Райтсън ще направят разширеното издание още по-добро.

Естествено „Дабълдей“ били издателството, на което Стив би се спрял последно, но тъй като публикували първото издание на романа, те все още притежавали правата. В изминалите оттогава години обаче „Дабълдей“ били купени от „Бертелсман“ и се слели заедно с „Бантъм“ и „Дел“ в „БДД“, така че Стив си имал работа със съвсем нови лица. Мнозина в компанията се съмнявали, че биха имали успех с вече публикувана книга, към която просто е добавен допълнителен материал. Но не взели под внимание митологията и очакването, които се натрупали през годините за това пълно издание. През първата седмица от пускането ѝ в продажба през май 1990 г., на тогава солидната цена от 24,95 долара и с обем 1153 страници, „Сблъсък: Пълно и нецензурирано издание“ се изстреляла на челно място в класацията за бестселъри на „Ню Йорк Таймс“, където останала още много седмици.

Когато романът бил публикуван, Стив вече бил отпразнувал цяла година без наркотици и алкохол. Започвал да вижда някои неща по-

ясно. Например вече смятал, че на трезва глава писането му е много по-ефективно:

„Действително се чувствам в творчески възход. Преминах през период, в който бях загубил вдъхновение, бях като чаша с разтворим аспирин, от която мехурчетата са излетели. Но сега вече отново съм същия, само че с малко повече бръчки.“

Филмът „ТО“ бил излъчен за първи път като четиричасов минисериал по телевизионната мрежа Ей Би Си на 18 ноември 1990 г. и Кинг бил възхитен, че книгата, която считал за своя *magnum opus*, е екранизирана в същата година, в която е издадена пълната версия на „Сблъсък“. Но колкото и да полагал усилия да намали обема на книгите си, често пъти се чувствал ограничен — не само от телевизионната цензура, но и от допустимото времетраене на излъчването. Може би поради тази причина в последните години той отказва да пише сценарии за минисериали по негови книги. „Ако бях написал сценария за «ТО», филмът щеше да се превърне в 32-часов минисериал“, шегува се Кинг.

„Четири след полунощ“ (*Four Past Midnight*), публикувана през септември 1990 г., била сборник, съставен от четири новели: „Ланголиерите“ (*The Langoliers*), „Таен прозорец, тайна градина“ (*Secret Window, Secret Garden*), „Библиотечна полиция“ (*The Library Policeman*) и „Слънчевото куче“ (*The Sun Dog*).

Както обикновено, идеята за една от тях му дошла изневиделица, докато Стив вършел обичайните си скучни домашни задължения. Една сутрин закусвал заедно с Оуен, когато 12-годишното момче помолило баща си да използва неговата карта, за да вземе няколко книги от библиотеката за училищен проект. Когато Кинг се поинтересувал защо не използва собствената си карта, Оуен казал, че се бои.

Естествено това привлякло вниманието на Стив. „От какво се боиш?“, попитал го той. Когато бил шестгодишен, една от лелите на Оуен му казала, че винаги трябва да връща навреме взетите от библиотеката книги, иначе библиотечната полиция щяла да дойде у тях

и да го накаже. Когато Стив чул историята на сина си, тя го върнала към собственото му детство.

„Когато бях малък, винаги проверявах датата за връщане на книгите от библиотеката, защото се притеснявах какво ще стане, ако върна книгите с цяла година закъснение“, казва той, добавяйки, че на няколко пъти загубвал някоя книга и изпадал в тотална паника.

Мнозина изследователи и фенове, запознати отблизо с всяка дума, написана от Стивън Кинг, сочат 16 април 1990 г. като повратна точка в метаморфозата му от писател на ужаси към такъв, който може да разкаже много увлекателна история, без нито веднъж да използва ужаси, кръв, черва или свръхестественото.

Това била датата, на която „С главата надолу“ (*Head Down*) — история за отбора на сина му от Младшата лига и преживяванията на Стив като помощник-треньор — се появила, подписана от него, в елитното седмично литературно списание „Ню Йоркър“. Можем само да си представим какъв скандал се е разразил, когато се е появило името му.

„Мисля, че за мнозина в литературната общност жанрът на ужасите е третокласен — казва Чък Верил, дългогодишният редактор на Кинг. — Хората обикновено не поставят Филип Рот и Стивън Кинг на едно и също ниво, но мисля, че най-сетне вратите се отвориха пред него.“

Кинг дарил хонорара си от „Ню Йоркър“ на бангорската Младша лига. „Това бе най-трудното ми съчинение от десет години насам — казва той. — Методът ми на работа, когато не съм в свои води, е брутално прост: привеждам глава, хуквам с все сили и тичам толкова дълго, колкото мога. Именно това направих тук — събирах документация като побеснял плъх от глутница и просто се опитвах да не изоставам от отбора. Труден или не, «С главата надолу» бе за мен единствена по рода си възможност и Чип Макграт от «Ню Йоркър» бе успял да извлече от мен най-доброто документално съчинение в живота ми, преди да го завърша.“

Джонатан Дженкинс отраснал в Бангор и завършил градската гимназия през 1990 г. Първите две лета след завършването си той работил за „Нарастваща загриженост“ — озеленителна компания със

седалище в Ороно, сключила договор да коси моравата и да поддържа градините около къщата на Стивън Кинг в Бангор. Дженкинс сравнявал работата с боядисване на моста „Голдън Гейт“ в Сан Франциско. Въпреки че карал самоходна косачка, оставяща след себе си пътека с ширина метър и половина, моравата на семейство Кинг била „толкова голяма, че едва-що свършили, трябваше да започваме отново“, казва Дженкинс.

Макар че отраснал в Бангор и знаел как изглежда къщата на семейство Кинг, отначало не бил запознат със сложните градини, които Таби проектирала и засадила, защото се намирили най-вече зад къщата. Когато Дженкинс чул, че ще работи в този дом, отначало очаквал да поддържа тревни площи, които сякаш са излезли направо от „Сиянието“. „Все си представях детето, бягащо през лабиринта в края на филма“, казва той.

Но тревните площи били по-скромни, а не подрязани във формата на животни храсти и без жив плет, висок два метра. Вместо това доста голяма част от площта зад къщата била заета от изкусно засадени цветни лехи. Таби започнала да губи обонянието си и вероятно за да го компенсира, добавяла нови и нови едногодишни и многогодишни растения.

Най-яркият спомен на Дженкинс от косенето на моравата на Стивън Кинг били туристите — несекващ човешки поток. Някои се разполагали пред къщата, стискайки здраво пръчките на оградата от ковано желязо, проточили шии да зърнат Стив на някой от прозорците на имението. Други минавали бавно с коли покрай къщата, наведени през прозореца с видеокамера, насочена към кулите. „Отминаваха по улицата, а после се обръщаха и отново минаваха покрай къщата — разказва Дженкинс. — По цял ден се точеше несекваща процесия. От време на време някой подаваше глава през прозореца на колата и извикваше: «Ей, човекът с косачката.» Друг път пък хората се приближавали до портата със снимки на къщата, заснети с «Полароид», и молели Дженкинс да ги даде на Стив да ги разпише.“

Докато озеленителите работели на двора, понякога Стив се появявал с кучетата и разменял по няколко думи с Дженкинс и другите работници, но очевидно Таби отговаряла за градинарството. Тя насадила повечето цветни лехи зад къщата, за да не бъде постоянно пред очите на зяпачите. „Въобще не си спомням да е излизала отпред

— казва Дженкинс. — Обикновено, ако имаше някакъв проблем или искаше да поговори с нас, това ставаше отзад или отстрани до къщата.“

Един ден Дженкинс косял отпред, а на улицата била паркирана кола с тийнейджъри. Те все го питали дали господин Кинг си е вкъщи, но внезапно Стив спрял пред автоматичния портал със своя „Събърбан“. Джонатан му хвърлил поглед, за да го предупреди, но те го проследили и видели Стив точно докато минавал през портала. „Затичаха се към колата и почти я бяха достигнали, когато той даде газ и затвори портала след себе си колкото се може по-бързо“, разказва Дженкинс.

Освен че запомнил настоящите туристи, киснещи пред къщата, Дженкинс бил впечатлен от щедростта на Стив и Таби. Един от приятелите му от гимназията в Бангор мечтаел да стане актьор, силно копнеел да учи в колеж и да завърши театрална специалност, но родителите му искали да учи медицина. „Беше се скарал с тях много сериозно и когато се разчу, Таби каза на техните, че тя и Стив ще платят образованието му в колежа“, казва Дженкинс.

Още не било дошло време Дженкинс да коси моравата, когато един човек на име Ерик Кийни проникнал незаконно в дома на семейство Кинг на 20 април 1991 г. в шест часа сутринта. По това време вкъщи била само Таби и щом чула шума от разбито стъкло, слязла в кухнята и заварила Кийни. Той размахал към нея кутия, увита в кафява хартия, казал й, че носи бомба и ще взриви къщата, защото според него Кинг откраднал сюжета на „Мизъри“ от леля му. Таби избягала от къщата по нощница и хукнала към съседите да повика полиция.

Полицаяте пристигнали с куче, обучено да надушва експлозиви, претърсили къщата и открили Кийни, сврян на тавана. Когато отворили кутията, с която заплашил Таби, открили двайсетина молива с увити около тях кламери. Кийни бил арестуван и осъден — излежал малко над година и половина в затвора, след което го екстрадирани в Тексас за нарушаване на гаранцията.

След взлома семейство Кинг повишили мерките за сигурност в къщата, като продължили оградата от ковано желязо така, че да ограда целия двор, добавили порти с код за достъп и монтирали видеокамери

за наблюдение. Уплашено от инцидента, до края на годината семейството гледало да не излиза много.

През август 1991 г. била публикувана „Пустош“ (*The Wastelands*) — третата книга от поредицата „Тъмната кула“. Нетърпеливите фенове се надявали, че Стив отново ще ускори ритъма си на работа и ще извади на бял свят замислените следващи четири книги в бърза последователност. За съжаление, след появата на „Пустош“, на читателите, които искали да узнаят за новите приключения на Роланд Дисчейн, им се наложило да чакат шест дълги години, докато се появи поредната част.

Следващият роман на Стив, „Неизживени спомени“ (*Needful Things*) — първата книга, която написал напълно изчистен от наркотици и алкохол, — бил публикуван през октомври 1991 г. „Намирах се в много уязвим момент, защото това бе първото нещо, което бях написал, след като навърших 16 години, без да пия или да се дрогирам“, казва той.

Възнамерявал книгата да е комедия за годините на Рейгъновото управление, но нито читателите, нито критиката схванала шегата. „Мислех, че съм написал сатира на Рейгъномиката в Америка през 80-те — казва той. — Идеята беше, че един човек пристига в малко градче, отваря антикварно магазинче и можеш да си купиш каквото пожелаеш, но в крайна сметка плащаш с душата си.“

С огромния си брой персонажи „Неизживени спомени“ била за Кинг от ранга на „Сейлъмс Лот“ и „Сблъсък“, но, обръщайки поглед назад, мнението му за книгата е променено: „С течение на годините стигнах до извода, че може би просто не беше чак толкова добра книга.“

Било обявено, че „Неизживени спомени“ е последният роман на Кинг, чието действие се развива в Касъл Рок. Знаел, че пак ще пише истории за Мейн, но след като привлякъл вниманието към „Щата на боровете“, една нова група писатели неотдавна също били написали романи за Мейн. С изключение на един-два (например „Бобът на Египет, Мейн“ (*The Beans of Egypt, Maine*), написан от Каролин Шут, също отраснала в Мейн), Стив не се поколебал да разкритикува авторите, пишещи неверни неща за любимия му щат. Като истински

провинциалист, той ревностно защитавал родния си щат и смятал, че закъснелите подражатели изобщо не бива да пишат за Мейн.

„Ако не си жител на Мейн, можеш да пишеш за него, стига историята ти да разказва за пришълец, който идва в Мейн — заявява Стив. — Но ако искаш да опишеш Мейн и жителите му, мисля, че трябва да си израсъл тук.“

В края на 1991 г. Таби най-сетне решила, че може да си откъдне. Стив неотлъчно присъствал на сбирките на „Анонимни алкохолици“ и „Анонимни наркомани“, къщата била възможно най-обезопасена, макар че Кинг дал ясно да се разбере, че не иска да живее „като Майкъл Джексън или Елвис в Грейсленд“ и че ще продължи да ходи на мачовете на любимите си „Ред Сокс“ и да разписва книгите си на обществени места.

---

[1] Батанският поход на смъртта — принудителното прехвърляне на 75 000 американски и филипински войници, пленени в битката за полуостров Батан от японските войски през 1942 г. По време на 97-километровия поход до лагерите пленниците са жестоко малтретирани от японците; загиват между 6 и 11 000 души. — Б.пр. ↑

[2] *NiQuil* — лекарство, облекчаващо простудата, което съдържа упойващи съставки. — Б.пр. ↑

[3] *Listerine* — марка вода за орална хигиена — Б.пр. ↑

10. ПОСТЕПЕННО ТИ ВЛИЗА ПОД КОЖАТА

„Играта на Джералд“ излязъл през май 1992 г.; за Стив този роман бил, меко казано, изява на ново поприще. Верните му читатели, които без колебание поглъщали жадно обичайните му истории за убийства, хаос, свръхестествени същества и от време на време за кървища и черволяци, захвърлили книгата ужасени, щом разбрали, че се разказва за мъж и жена, които играят сексуални игри със завързване в леглото.

Идеята за „Играта на Джералд“ се родила, когато Стив решил да се върне към основната тема на „Куджо“, в която един или двама герои са хванати в капан в тясно пространство. Какво би станало, ако една жена е завързана сама в стая и не може да се измъкне? И защо е там?

„Заклучена е за леглото с белезници след сексуална игра на завързване“, била първата мисъл, която му хрумнала. „Започнах да разсъждавам какво кара хората да вършат подобни неща, затова попрочетох някои материали за това увлечение и си казах, че е донякъде викторианско. Много ми напомня за Снайдли Уиплаш.^[1]“ Да чете за сексигри не било единственото проучване, което Кинг трябвало да направи — само по себе си нещо необичайно за човек, който открито заявявал, че мрази проучванията. „Помня как разсъждавах, че Джеси е била гимнастичка в гимназията и може просто да направи кълбо назад над рамката на леглото и да се изправи.“ Но го обзели съмнения и след като написал четирийсет страници от книгата, решил да изпробва теорията и помолил сина си Джо да му бъде опитно зайче.

„Заведох го в нашата спалня и го завързах с шалове за пръчките на леглото. По едно време Таби влезе и попита какво правя, а аз отвърнах, че провеждам експеримент“, разказва Стив. Макар и да опитали няколко различни положения, Джо не успял да се преметне назад. Кинг помислил дали да не направи Джеси гъвкава като каучук, но решил, че това е измъкване, така че отново се върнал на чертожната дъска.

Всички верни фенове, които отказали да си купят книгата заради темата ѝ, биха били изненадани да чуят версията на Кинг за нея: „Играта на Джералд“ е роман за тормоза над децата. Това е обикновена, мрачна история за едно момиченце, което е било малтретирано от баща си и израства като определен тип жена. Оставя се да я завържат за леглото, защото е била връзвана като малка.“ Отзивите били противоречиви: „Ентъртейнмънт Уийкли“ нарекло борбата на главната героиня Джеси Бърлингем 150 от най-мъчителните и вълнуващи страници в историята на съвременните трилъри, но няколко изречения по-надолу критикували остро Кинг за „отявления му феминизъм“. Както и се очаквало, мнозина читатели се възмутили от сексуалния оттенък на книгата, който присъствал за първи път в творчеството на Кинг.

Също като публикуването на „Надолу с главата“ две години по-рано в „Ню Йоркър“, „Играта на Джералд“ била изследвана на нови територии за Стив. Но историята за него била метафора на собствените му мъчителни борби през последните няколко години. Действието се развивало не само в една стая, но и в ума на една жена. Въпреки че не минавал и ден, без да му се иска да изпие кашонче бира или да изсмърка безчет редички кокаин, Джеси го накарала да види положителните страни на мотото „стъпка по стъпка“ на „Анонимни алкохолици“. Използвал опита от собствените си, понякога твърде протяжни, дни, за да удължи минутите на Джеси, прекарани в стаята, и да направи историята ѝ колкото се може по-ужасяваща за читателя.

Освен че разширил кръгозора на писателската си кариера, се случило и още нещо изненадващо: след като стегнал изкушенията си в безжалостна хватка, бракът му се променил в положителна посока. Стив и Таби едва ли не изживявали втори меден месец.

„Хората си мислят, че детинските неща в любовта — срещате се, романтиката, стиховете, луната и тем подобни — свършват със сключването на брака или малко след това — казва той. — Когато романтиката се завърне, изненадата е пълна. И те вдъхновява много повече, защото се чувстваш благодарен, че се е завърнала.“

Таби е съгласна: „Понякога творците подхождат творчески към брака си и успяват да му вдъхнат нов живот. Промяната настъпва и трябва да ѝ позволиш да го направи. В крайна сметка най-важните неща са доволството, партньорството и приятелството. И друго за

брака — ако се откажеш преждевременно, ще изпуснеш изненадите, а някои от тях са прекрасни.“

Те продължили и с благотворителните си дарения, най-вече за организации от Мейн. През 1992 г. дарили 750 000 долара за ново педиатрично отделение в Медицинския център на Източен Мейн.

Стив проявявал все същия неугасващ интерес към бейзбола, ходел на мачовете на „Ред Сокс“ и се изявявал като помощник-треньор на отбора от Младшата лига, в който играел и Оуен. Когато синът му навършил 13 години и се прехвърлил в Старшата лига, разликата в качеството на игрищата била от земята до небето: игрището било на дупки и неравно, а екипировката приличала на купена от дворна разпродажба.

„Реших, че ще е жалко децата да трябва да свикват с по-лошо игрище и калпава екипировка — казва Кинг. — Това не беше възвишена кауза, като да постигнем световен мир или да сложим край на глада в Бангор, но са ме учили, че благотворителността започва вкъщи.“

И тъй, с дарение на стойност 1,5 милиона долара от фондация „Стивън и Табита Кинг“ той решил да изгради първокласно бейзболно игрище за тийнейджърите от Бангор и околностите. Стадионът „Шон Т. Мансфийлд“ е кръстен в памет на сина на колегата му треньор Дейв Мансфийлд, който починал от церебрална парализа.

Стадионът, който Мансфийлд нарича шеговито „Полето на ужасите на Стивън Кинг“, побира 1 500 души, има пълно осветление за вечерни мачове и свръхмодерна високоговорителна система. Игралното поле е направено от червена глина, а на площта извън него и около мястото на питчъра старателно са наредени на ръка чимове трева. Зад оградата, отдясно на игрището, е поставено електронно табло със стандартни размери, в което е вграден двуметров светец аналогов часовник с тегло 270 килограма.

В добавка към филантропската си дейност, Стив продължил щедро да подпомага малките печатници и издателства. От време на време изпращал разказ на някой редактор, който изобщо не подозирал, че ще го получи. През пролетта на 1992 г. Кинг изпратил разказа „Тракащата челюст“ (*Chatterly Teeth*) на Ричард Кизмар, основател на списанието „Гробищен танц“. Създадено през 1988 г., „Гробищен танц“ е списание за ужаси, което отдава почит към стария

телевизионен сериал „Зоната на здрача“ и публикува разкази, рецензии за книги и интервюта с автори. Кинг бил негов редовен читател и когато публикували разказа в есенния брой, името му допринесло за издигане реномето на списанието.

Не изминали и две години от неприятната среща на Таби с Ерик Кийни, когато друг фен започнал да тормози Кинг. През лятото на 1992 г. Стивън Лайтфут пристигнал в Бангор и заживял в каравана, покрита с надписи, обвиняващи Кинг за убийството на Джон Ленън.

По принцип полицията не го закачала, но получил предупреждение, че ще бъде арестуван, ако доближи Стив или семейството му. Скоро след предупреждението Лайтфут се появил на политически митинг в Портланд в подкрепа на депутата Том Андрюс, а Стив и Таби били сред публиката.

Неколцина доброволци от кампанията на Андрюс видели караваната на Лайтфут и наблюдавали как разговаря с хора от публиката. Доброволците повикали полиция, но полицаите казали, че ръцете им са вързани, защото Лайтфут не е нарушил закона. Стив обаче не бил първата известна личност, взета на мушка от него; по-рано, същото лято, той получил предупреждение да не доближава и имението на рода Буш в Кенибънкпорт, Мейн.

Санди Фипън има опит от първа ръка с маниакалната упоритост на почитателите на Кинг. Докато Фипън живеел в Ороно, една неделна сутрин отишъл да си купи вестник от близкия магазин и се натъкнал на двойка, дошла с кола чак от Оклахома, за да снима къщата на Стив. „Това се случва непрекъснато с всеки, който живее близо до Бангор“, казва Фипън. Обикновено само упътвал хората, но този път ги закарал до къщата на Стив.

Въз основа на опита си като рецензент на книжни заглавия за списание „Даун Ийст“, Фипън започнал да организира литературни обиколки на Бангор за туристи. „Естествено всички искаха само да видят къщата на Стивън Кинг“, въздъхва той. Един път дошли цял автобус туристи от Янгстаун, Охайо, които били библиотекари. „През годините от Бангор са излезли много други писатели, също толкова бедни — казва той. — Но всички искаха само да отидат до къщата на Стивън Кинг и да видят статуята на Пол Бъниън. Най-накрая, понеже

вече се стъмваше и нямаше да могат да направят снимки пред къщата на Стив, аз се предадох.“

Скоро след излизането на „Играта на Джералд“ Стив се появил на годишния панаир на книгата, организиран от Американската асоциация на книжарите (ААК) в Анахайм, Калифорния — най-голямото изложение на издателската индустрия в САЩ. Тази година обаче, освен разговори със собствениците на книжарници и интервюта за журналисти, той щял да прави и нещо по-различно: да свири на старата си електрическа китара в група, съставена изцяло от автори на бестселъри — за благотворителни цели.

Излязъл на сцената като китарист в групата „Рок Ботъм Римейндърс“, която включвала Ейми Тан, Дейв Бари и Барбара Кингсолвър, както и някои други автори. Планирали две изпълнения по време на панаира — едно в основната зала и едно в местен клуб. Мотото им било недвусмислено: „Те свирят толкова добре, колкото «Металика» пишат романи.“

Идеята за групата била на Кати Кеймън Голдмарк — медиен придружител от Сан Франциско, която превозвала авторите от едно интервю до друго, когато идвали в града да представят книгите си. През дългите дни си говорели за какво ли не и Голдмарк веднъж споменала, че пее в няколко малки кънтри групи.

Тя разказва, че всички автори реагирали по един и същи начин: и те искали да свирят в група; навремето свирали като гимназисти, но с течение на годините музикалните им аспирации останали на заден план.

„Чувах неизменно една и съща история, а и всички бяхме около 40-годишни и размишлявахме за нещата, които не сме успели да направим“, казва тя. Накрая я осенило хрумване: а защо не? Успяла някак да придума десетина автори да сформират група. Сред другите членове, освен Тан, Бари и Кингсолвър, били Ридли Пиърсън и Робърт Фулъм. Един приятел на Голдмарк, който знаел, че Кинг свири на китара, ѝ казал за това и предложил да го покани в групата. Стив моментално приел.

Помолила членовете на групата да ѝ пратят по факса списъци с песни, които биха желали да свирят, като не забравят, че никой от

авторите не познавал останалите и единственото общо между тях било, че са любители. „Лесният рокендрол с три акорда бе единствената музика, която имах предвид“, казва тя.

След като се разнесла вестта, че Стив свири в групата, всичко се променило. Билетите за двата насрочени концерта започнали бързо да се разпродават, а собствениците на книжарници започнали да ѝ звънят с най-различни молби, една от които била Голдмарк да им уреди вечеря насаме с Кинг.

Първо трябвало да разберат точно колко зле свирят. Голдмарк и музикалният директор Ал Купър — композитор и продуцент, допринесъл за сформирването на групата „Блъд, Сует енд Тиърс“, който свири на орган в класическото парче на Боб Дилън „Като търкалящ се камък“ (*Like a Rolling Stone*), наели студио за репетиции близо до залата, в която се провеждал панаирът на книгата.

„През 1992 г. влязох в зала за репетиции на оркестри в Анахайм, Калифорния, и видях група хора, които свиреха на инструменти шумно и доста зле — разказва Дейв Бари, удостоен с награди «Хуморист», който има своя рубрика в «Маями Хералд». В средата беше Стивън Кинг, който бичеше жици на китарата си. Аз взех моята и също започнах да бича, увеличавайки какофонията.“

По време на фазата, в която Голдмарк карала музикантите да си изпращат едни на други списъци с любими песни, Бари взел да си мисли, че се забърква в нещо, което не му е по силите: „Някои от тези хора звучаха така, сякаш наистина знаеха какво правят, а във въздуха покрай тях хвърчаха нотни листа с акорди и какво ли още не.“ Макар че в колежа свирил в група, знаел, че не е особено добър. След като репетицията започнала обаче, Бари се отпуснал: „Почувствах облекчение, когато влязох там и видях колко зле сме всички.“

Ридли Пиърсън, чиито романи включват „Кръвта на албатроса“ (*Blood of the Albatross*) и „Подводни течения“ (*Undercurrents*), също се появил през онзи първи ден с чувство на страхопочитание, не защото не струвал като музикант, а защото Стив бил в групата. „Бях негов голям почитател — казва той. — Отрано започнах да чета книгите му.“

Когато най-сетне се запознали, Пиърсън бил обезоръжен от поведението на Кинг. „Оказа се дългуч с хлапашки, леко глупав вид, който бе недотам уверен в себе си, но пък беше невероятно умен и забавен — разказва Пиърсън. — Не знам защо, но очаквах да го видя

облечен целия в черно. А той се оказа момък със сини дънки и тениска, който си е останал 15-годишен; това важи и за останалите членове на «Римейндърс», именно затова се разбираме толкова добре.“

След като минали първите няколко неловки репетиции и членовете на групата се поопознали, Голдмарк забелязала каква богата обща култура притежава Стив. „Той просто знае всичко — отбелязва тя. — Няма песен, изпълнител или книга, за която да споменеш, и той да не ги е чувал. Кажете му някоя песен и ще ви цитира текста. Няма значение дали е нов хит, или е отпреди тридесет години — той ще я знае.“

Таби също присъствала на репетициите и концертите. За голямо облекчение на Голдмарк, съпругата на Кинг се вписала чудесно в групата. „Тя е съвсем непретенциозна, непринудена и много забавна — казва Голдмарк, която ангажирала специален автобус, който да превозва групата на десетте пресечки от хотела до концерта и обратно. — Беше накупила няколко чифта боксерки с гигантски размер и накара неколцина души да ги хвърлят на сцената по време на изпълнението. Колкото и да беше забавен концертът, в автобуса беше още по-забавно.“

Голдмарк смята, че по време на изпълненията Стив приличал на малко дете на Коледа — и се държал точно така. Макар че предимно свирел на ритъм китара, той изпял и няколко песни, между които „Последна целувка“ (*Last Kiss*) и „Тийн Ангел“ (*Teen Angel*).

„Стив започваше и в един момент спонтанно променяше текста — разказва Дейв Бари. — Една вечер, докато свирехме «Последна целувка», той изпя: «Събудих се — пред мен лежеше тя и аз отметнах черния ѝ дроб от своята коса.»“ Останалите членове на групата прихнали да се смеят и се наложило да прекъснат изпълнението за няколко минути.

Нито Кати Голдмарк, нито авторите в групата очаквали „Римейндърс“ да си спечелят толкова почитатели или да продължат изявите си и след двата запланувани концерта. Но нещата били раздухани не само по националните медии (сутрешните телевизионни блокове трескаво се надпреварвали да научат първи подробности за историята), а и в средите на издателската индустрия. След последния бис на втория концерт, групата се оттеглила зад кулисите, а сърцата им

все още туптели развълнувано от изживяването да свирят пред стотици пищящи фенове.

Ридли тъкмо минавал зад Стив, когато той внезапно се извърнал през рамо към него и му казал: „Ридли, не сме свършили.“

В рамките на няколко дни те утвърдили плановете за бъдещи изпълнения и за турне през 1993 г., което трябвало да бъде финансирано, затова Стив предложил идеята за книга на издателство „Вайкинг“, с която те моментално се съгласили. Работното заглавие било: „Поверителни истории за средната възраст: «Рок Ботъм Римейндърс» на турне из Америка с три акорда и голям хъс.“ (*Mid-Life Confidential: The Rock Bottom Remainers Tour America with Three Chords and an Attitude*). Всички членове на групата щели да дадат своя принос към книгата, Таби щяла да заснеме фотографиите, а Дейв Марш (музикален критик, написал биографии за Брус Спрингстийн, Елвис Пресли и „Дъ Ху“) щял да им бъде редактор.

„Рок Ботъм Римейндърс“ щели да свирят отново.

След като „Играта на Джералд“ сварила неподготвени мнозина от феновете на Кинг, той продължил да ги изненадва с излизането на „Долорес“ (*Dolores Claiborne*) — историята на жена, водила дълъг и тежък живот. В началото на книгата тя е обвинена в убийство, и то не за първи път. Стив казва, че е описал живота на Долорес, взимайки за основа този на майка си, и че много от историите в книгата е чувал от Рут като малък.

Кинг уверил дългогодишните си почитатели, питащи какво става с ужасите, че те ще се завърнат много скоро. „Не казвайте, че прекалено се отдалечавам от темите, за които пиша, и че съм загърбил жанра на ужасите — възразява той. — Просто се опитвам да открия неща, които не съм изследвал досега, за да не повехна в творчески план.“

За известно време той дори мислел да съчетае „Долорес“ и „Играта на Джералд“ в един роман, защото и двата разказвали за тормоз над жена. Но след като порботил над няколко различни версии, решил да си останат отделни истории. Тъй като вече работел по „Играта на Джералд“, когато му хрумнала идеята за „Долорес“, решил първо да довърши „Играта на Джералд“.

Освен че се впуснал да изследва нови хоризонти в темите си, писането му се променяло и в още едно отношение.

„Най-лошият съвет, който съм получавал, е «Не слушай критиците». Мисля, че трябва да ги слушаме, защото понякога те ти посочват, че нещо се е повредило и можеш да го поправиш — отбелязва той. — Ако си завреш главата в пясъка, няма да се налага да чуваш лоши новини и да променяш онова, което правиш. Но ако се вслушаш, понякога можеш да се отървеш от лош навик. Хей, никой не харесва критиците, но ако те са единодушни, че нещо е пълен боклук, значи са прави.“

При повечето от романите и доста от разказите му филмовите студия и продуцентските компании прилапвали правата за филмиране още преди книгите да излязат от печат. „Долорес“ също не била изключение, но на Кинг вече започвало да му писва от кинопроекти, които не се придържали към оригиналната история.

Простичката причина изобщо да се правят филми като „Децата на царицата II“ била заради вратичка в договора, с която, освен откупуването на правата върху историята, продуцентите придобивали права и върху заглавието. Така че, макар и първият филм да бил обикновено верен на разказите и романите на Кинг, следващите не били такива. Но Стив немало как да ги спре.

„Ужасни са! — гневи се той. — «Кери 2»? Какъв смисъл има? Съществуват хиляди добри сценарии и сценаристи, но работата им е да обикалят на просия, защото шефовете на студията са толкова интелектуално банкрутирали, че трябва да снимат «Кери 2» или «Децата на царицата VI».“

След „Понякога те се завръщат“ (*Sometimes They Come Back*) се пръкнал „Понякога те се завръщат... отново“ (*Sometimes They Come Back... Again*), последван от „Понякога те се завръщат... за още“ (*Sometimes They Come Back... for More*). Стив предсказва, че четвъртият и петият филм от поредицата ще се казват „Понякога те се завръщат... за вечеря“ (*Sometimes They Come Back... for Dinner*) и „Понякога те се завръщат... за много ниски цени“ (*Sometimes They Come Back... for Low, Low Prices*).

„За мен тези филми са като да се разхождам с тоалетна хартия, залепена на подметката — обяснява той. — Хората ми казват, че според тях са пълен боклук, а аз дори не знам, че са ги заснели!“

В повечето случаи не можел да направи нищо по въпроса. Все пак успял да надделее в един случай, когато „Ню Лайн Синема“ пуснали на екран „Човекът с косачката“ по Стивън Кинг (*Stephen King's Lawnmower Man*), където главната роля изпълнявал Пиърс Броснан. Продуцентите имали и сценарий, озаглавен „Кибернетичен бог“ (*Cyber God*), и ударили с един куршум два заека, като включили няколко елемента от разказа на Кинг в „Кибернетичен бог“, но пуснали филма под заглавие „Човекът с косачката“ по Стивън Кинг.

Стив бил толкова ядосан как са злоупотребили с името и разказа му, че завел дело срещу „Ню Лайн“, за да премахнат името му и заглавието на разказа от филма и рекламните материали. Два отделни съдебни състава решили делото в негова полза, но „Ню Лайн“ отказали да променят заглавието на филма и първото издание на видеокасетата си останало с името на Стивън Кинг. Едва след като компанията била осъдена да му плаща по 10 000 долара на ден, плюс печалбата от приходите, името му било свалено.

Макар че „Човекът с косачката“ е краен пример, Кинг има шеговито обяснение защо толкова много от филмите по негови романи или разкази са се оказали провали: той го нарича „Проблемът с хотелските кърпи“. „Крадеш всички кърпи от стаята в хотела и се опитваш да ги натъпчеш в един куфар — обяснява Кинг. — Сядаш отгоре му, размястваш кърпите, но все не можеш да го затвориш, защото просто има прекалено много материал.“ Подобен е и проблемът с филмовите продуценти. „Те са като акулите от филмите на ужасите — нищо повече от машини за поглъщане, които откупват правата върху книгите, а после проектите залежават на бюрото им, докато се чудят какво, по дяволите, да правят с тях.“

Макар че някой би предложил Кинг да намали броя на лошите филми, като не продава повече правата за филмиране на книгите си, той отказва: „Не мога да замразя всичко и да кажа, че не мога да поема поредния проект, а и какво ще стане, ако заявя, че даден екип не може да се справи, а се окаже, че всъщност биха заснели разкошен филм?“ Например неколцина души му казали, че прави голяма грешка, отстъпвайки на Франк Дарабонт правото да заснеме филм по новелата

му „Рита Хейуърт и изкуплението Шоушанк“ (*Rita Hayworth and Shawshank Redemption*), камо ли пък да му го продаде само срещу хиляда долара. Дарабонт написал сценария за няколко епизода на телевизионния сериал „Разкази от криптата“ (*Tales from the Crypt*) и „Хрониките на младия Индиана Джоунс“ (*The Young Indiana Jones Chronicles*), а режисьорският му дебют бил „Жената в стаята“ (*The Woman in the Room*) — късометражен филм на компания „Долар Бейби“, който заснел по един от разказите на Кинг. „Мисля, че трябва да поемаш известни рискове, пък и не можеш да направиш сам всичко, защото няма да ти стигне нито животът, нито времето.“

Една от причините за решението на Стив да хвърли заровете била изгодната сделка, която сключил с продуцентската компания „Касъл Рок Ентъртейнмънт“, основана от актьора Роб Райнър и няколко холивудски шефове през 1987 г. Първото им сътрудничество било върху филма „Бъди до мен“. „Отстъпвам им правата много евтино, а в замяна искам правото да одобрявам сценария, режисьора и актьорите, както и властта да прекратя проекта във всеки момент, независимо от сумата, инвестирана в него — обяснява Стив. — В крайна сметка получава пет процента от приходите — още от първия долар. От всеки долар, получен от продажбата на билети, аз получавам пет цента. «Неизживени спомени» донесе дващест милиона само в САЩ, а моят дял беше половин милион долара. От «Зеленият път» изкарах дващест и пет милиона.“

Стив се научил да удря с юмрук по масата и по отношение на друг визуален носител: неговите снимки. „Ако забележа, че някой използва червен филтър и осветление изотдолу, докато ме снима, просто си излизам — казва той. — Какви ли не глупости измислят, за да ме направят страшен. Питам ги дали когато снимат някой чернокож писател, му носят диня и варел, на който да седне.“

Той не бил сърдит на всички кинотворци; все още имало един режисьор, с когото искал да работи, макар че изглежда трябвало първо звездите да се наредят в подходяща конфигурация.

„Стивън Спилбърг и аз се опитвахме да работим заедно три пъти — първо върху «Талисманът», след това върху «Полтъргайт» и накрая върху един оригинален сюжет — казва Кинг, но нещата така и не се получили. — Тук става дума за две силни творчески личности, а Спилбърг е адски креативен и ако не си бърз като мълния, той винаги е

на две крачки пред теб.“ Стив признава, че по отношение на собствената си креативност е свикнал да става каквото каже. Цитира един надпис на плакет, окачен в гаража му, който гласи: „Ако не си куче водач, гледката никога не се променя“. „При нас двамата това бе основният проблем — кой да бъде кучето водач.“

За Стив и Таби, точно двадесет години след като получили новината, че животът им се е променил драстично с продажбата на „Кери“, всичко вървяло гладко и в семейството царяло спокойствие.

Петият роман на Таби — „Един срещу друг“ (*One on One*) бил публикуван през пролетта на 1993 г. Книгата била четвърта от поредицата ѝ за Нодс Ридж и била наречена „съвременната «Спасителят в ръжта»“. Щом видяла, че съпругът ѝ превключил на друга скорост и започнал да експериментира с различни жанрове, Таби получила вдъхновение и за собственото си творчество.

„Най-голямото влияние, което е оказал върху писането ми, е че ме научи да не си поставям граници, че аз единствена решавам какви са те — казва тя. — Научи ме също, че и обикновените неща имат място в литературата.“

Таби отново започнала да пише редовно, макар че изобщо не можела да се мери с плодовитостта на съпруга си: „Живея с човек, който пише много по-бързо от мен, затова си мисля, че съм много бавен писател.“ Стив продължавал както обикновено: „Кошмари и съновидения“ (*Nightmares and Dreamscapes*) — сборник от предимно публикувани вече разкази, включващ „С главата надолу“ (*Head Down*) и „Кадилакът на Долън“ (*Dolan s Cadillac*) бил публикуван през октомври 1993 г. Разказът „Петата четвъртина“ (*The Fifth Quarter*) също присъства в книгата и това е единственият публикуван разказ, написан от Кинг под псевдонима Джон Суидън, който се появил за първи път през 1972 г. в априлския брой на списание „Кавалер“.

През пролетта на 1993 г. Стив и останалите членове на „Рок Ботъм Римейндърс“ потеглили на десетдневно турне, включващо осем града по източното крайбрежие — от Провидънс до Маями. Таби също ги придружавала като фотограф на книгата, която щели да напишат

съвместно за това преживяване: „Поверителни истории на средната възраст“. След неколкодневни репетиции в Бостън групата поела на път със стария автобус на Арета Франклин, а програмата им включвала „Глория“ (*Gloria*), изпята от Дейв Бари, Ейми Тан била вокалистка на „Водачът на глутницата“ (*Leader of the Pack*) и „Тези ботуши са направени за ходене“ (*These Boots Are Made for Walkin*), а Стив изпълнявал „Тийн ангел“ (*Teen Angel*) и „Бъди до мен“ (*Stand by Me*).

Макар че получили някаква представа още предишната година по време на двата концерта на „Римейндърс“ в Анахайм, едно от първите неща, които забелязали останалите автори музиканти, било колко различен е животът на Стив от техния.

„Независимо къде се намирахме и кое време беше, непрекъснато ни спираха, тормозеха ни и ни досаждаха, защото по една случайност с нас пътуваше Стивън Кинг — разказва Пиърсън. — Той няма и миг спокойствие в живота си, но пък умее чудесно да се справя със ситуацията.“

Бари се съгласява: „Той е изумително учтив, като се има предвид, че понякога хората стават много нахални. Чувал съм да обяснява на фенове, че не може да им даде автограф, защото в този ден не работи, а ако даде един автограф, ще трябва да разпише още четиристотин. Някои му влизат в положението, други — не. Понякога виждаш как му се сърдят, сякаш им е длъжник.“

Друг път феновете използвали останалите членове на „Римейндърс“, за да получат заветния автограф на Кинг. След изпълнението им в един филаделфийски клуб, наречен „Катманду“, всички се качили на автобуса за дългото пътуване до Атланта, където бил насрочен следващият концерт. Бари се качил последен и се появил тъкмо навреме, за да види огромната тълпа, обкръжила автобуса: всички стискали книги на Стивън Кинг. Стив вече бил в автобуса. Хората наобиколили Бари и го замолили да изкара Стив навън, за да разпише книгите им.

„Дръпнах им една реч, че току-що са го гледали как свири два часа, изтощен е, всички сме изтощени и ни чака дълго пътуване, така че, благодаря ви, че дойдохте, но сега го оставете на мира — разказва Бари. — Те ме гледаха и кимаха на всичко, което казвах, но щом млъкнах, отново ме замолиха да го измъкна от автобуса. Не бяха чули и една дума от казаното. Нито пък някой поиска моя автограф. Ал

Купър каза, че ако автобусът катастрофира, заглавията ще гласят: «Загина Стивън Кинг и още 23-ма души».

По-късно същата нощ, няколко часа след като оставили Филадельфия зад гърба си, автобусът спрял на място за почивка. „Всички се изсипахме да идем до тоалетна на някакъв паркинг за тирове в четири часа през нощта и когато излязохме след петнайсетина минути, пред автобуса ни бяха застанали четирима души, държащи по един екземпляр от «Сблъсък» — разказва Пиърсън. — Което означаваше, че служителите на бензиностанцията са се обадили на приятелите си, събудили са ги, те са се облекли, грабнали са своя екземпляр на книгата, дошли са с колите си до паркинга за десет минути и сега стоят и чакат автограф от Стивън в четири през нощта.“

Поведението на някои фенове в клубовете и концертните зали било не по-малко шантаво. На едно от изпълненията някакъв човек, който си мислел, че ще слуша истинска група, запалил цигара, но след малко си излязъл вбесен. „Някой до него беше достатъчно пьян да си помисли: «О, да!» и запали и своята запалка. Не след дълго се получи типичната за концерт на Боб Дилън атмосфера — казва Пиърсън. — Хиляда души люлееха запалките си насам-натам в чест на абсурдната ни група.“

Пет минути по-късно Пиърсън хвърлил поглед към публиката. „Пред Стив бе застанала една доста привлекателна 45-годишна жена, загубила ума и дума от обожание, вдигнала двете си ръце, сякаш го подканва да я прегърне — разказва Пиърсън. — И десетте ѝ нокътя, които очевидно бяха пластмасови, горяха.“

Тогава подвикнах към Дейв: «Не искам да ставам толкова известен.»

Голдмарк първа си признава, че групата нямало да е същата без Кинг — и не само заради побърканите пиромани. „Той придаде по-голям мащаб на изявите — казва тя. — Направи ги по-различни и благодарение на него групата си спечели много слава и интереса на много хора.“

Но въпреки явната му видимост на сцената, за Стив групата била нещо като убежище. „Животът му е коренно различен от този на останалите, но полага големи усилия да бъде обикновен човек, да се вписва сред другите, да пътува в туристическа класа в самолета, вместо да си взема билет за първа — казва Голдмарк. — Почувствах,

че това е много важно за него. Той не се делеше от групата и аз бях много впечатлена от това.“

В няколкото случая, когато на Стив и Таби им се наложило да напуснат турнето заради неотложни дела, макар и само за няколко часа, после съжалявали. Щом стигнали в Маями за Панаира на книгата, организиран от Американската асоциация на книжарите, тя и Стив отседнали в различен хотел от онзи, в който се настанила групата. „Връщайки се назад, смятам, че беше грешка — казва Таби. — Щом пристигнахме на панаира, Стив вече не беше член на групата, а «Обществената фигура Стивън Кинг», златистожълтият бръмбар. От глупавата кучка, която се хвърли в лимузината и заяви, че е влюбена в ума му до вечерята в ресторант, дотолкова претъпкан от издатели, че все едно бяхме в Ню Йорк, ми се струваше, че турнето никога не се е случвало.“

Като фотограф на групата Таби също смятала, че турнето е добре дошъл отдих от живота им на обществени фигури. „След първия ден всички забравихме, че тя ни снима — казва Голдмарк. — Вече я познавахме от първата година и беше много по-разумно тя да ни е фотограф, отколкото да вземем с нас някакъв непознат с фотоапарат. Цялото преживяване бе толкова забавно, сякаш бяхме на някакъв странен и прекрасен летен лагер.“

След приключването на турнето в Маями, всички се споразумели, че ще се събират поне веднъж годишно за изпълнение на Панаира на книгата.

„Безсъние“ (*Insomnia*) била публикувана през април 1994 г. Книгата разказва за вдовец, страдащ от тежка форма на безсъние. Не след дълго лишаването му от сън става толкова сериозно, че започва да му се струва, че халюцинира — поне отначало. Главният герой Ралф Робъртс обаче бавно осъзнава истината и повежда битка с шайка свръхестествени демони, поставили си за цел да превземат със сила градчето Дери и жителите му. Ако съдим по обема на книгата (832 страници), съпоставена със сравнително анемичната дължина на „Играта на Джералд“ (331 страници) и „Долорес“ (305 страници), изглежда Кинг отново плувал в свои води.

Макар че „Безсъние“ спадала към категорията на обичайните за Стив книги на ужасите, той продължавал да завоюва нови територии. С излизането на „Безсъние“ някои критици автоматично категоризирали „Играта на Джералд“ и „Долорес“ като експериментални произведения в дългогодишното творчество на Кинг, а най-новият му роман само доказвал, че все още е окопан в нишата на ужасите и ще си остане там до публикуването на последната си книга. Кинг отхвърлил тази теория като безпочвена: „Убеден съм, че бих могъл да си живея охолно цял живот, като просто си остана Стивън Кинг. Но ако трябва да правя само това, по-добре изобщо да не пиша.“

През годините Кинг периодично страдал от пристъпи на безсъние. Моментът „Какво би станало, ако...“, в който му хрумнала идеята за тази книга, дошъл по време на един особено тежък период от безсънни нощи, а писането ѝ само влошило състоянието му: „Докато я пишех, почти не съм спал.“

Но романът за малко да не види бял свят. След като прекарал четири месеца в писане и нахвърлил около 550 страници от ръкописа, той внезапно решил, че книгата не става за публикуване.

Стив от дълго време изповядва теорията, че в своите произведения просто открива истории, които си съществуват, като ги откопава от земята възможно по-непокътнати. „Всъщност смятам, че историите са намерени вещи и че сюжетът в общи линии се разказва от само себе си — заявява той. — Когато работя върху идея, виждам в съзнанието си готовата книга. По някакъв начин тя вече съществува. Аз не толкова я създавам, колкото я изкопавам, както бихте изкопали артефакт от пясъка. Номерът е да го извадите в такова състояние, че да става за употреба, без да го счупите. Е, винаги отчупвате по нещо (имам предвид, че артефактът никога не е цял), но ако много внимавате и имате късмет, ще извадите по-голямата част от него.“

Той толкова дълбоко вярва в тази теория, че се ядосва, ако някой заяви, че сътворява своите сюжети и персонажи от нищото. „Всъщност, когато усещам, че творя, ми се струва, че се справям ужасно — казва Стив. — Не се чувствам като писател или творец, а по-скоро като археолог, който изравя находки с голяма предпазливост, почиства ги и се вглежда в резбите по тях.“

В този смисъл „Безсъние“ му приличала на нещо, което е създал собственоръчно. И никак не бил доволен. „Ако се вземе парче по парче

и глава по глава, книгата е добра — казва той. — Но просто не успях да я изроя непокътната. Счупи се. Понякога се връщам към нея и си мисля, че мога да я поправа, но после си спомням, че не мога заради нещо в историята.“

Оставил ръкописа настрана за известно време и един ден, година по-късно, се захванал отново с него и го завършил на един дъх. Когато книгата излязла, той предприел рекламна обиколка из страната на своя „Харли Дейвидсън Херитидж Софтейл“, като по пътя спирал само в независими книжарници, за да дава автографи. „Безсъние“ останала 14 седмици в списъка с бестселърите на „Пъблишърс Уийкли“, а в „Буклист“ я определили като „разкошна“.

Въпреки близо двацетгодишния си успех и публикуваните десетки книги, Стив все още се изправя пред прегради, които си издига сам: „Много пъти за мен истинската бариера, която ми пречи да се заема с работата си (да седна пред пишещата машина или компютъра), се появява още преди да стигна дотам.“ Често му се случват дни, в които не е сигурен дали може да пише — и това твърди човек, който е вманиачен по писането и който вече много пъти е повдигал темата за оттеглянето си от писателското поприще. „Имам много такива дни. Всъщност е много смешно — хората си мислят, че като съм Стивън Кинг, не ми се случват подобни работи.“ Обикновено колебанията го спохождат, когато знае, че му предстои да напише трудна сцена, но както мнозина други писатели, веднъж, щом седне пред бюрото и постави пръсти върху клавиатурата, веднага отново се потапя в историята.

На 8 май 1994 г. „Сблъсък“ дебютирал като минисериал в четири части по Ей Би Си.

„Сблъсък“ е най-важният ми филмов проект, с който съм се захващал — казва Кинг. — Беше мащабно начинание и вложих в него повече труд от написването на които и да са две-три книги от творчеството ми.“

Когато Стив се заел да напише сценарий по книгата си, първоначално възнамерявал филмът да бъде за киноразпространение. Но колкото и да се опитвал, не можел да съкрати достатъчно сюжета, затова заедно с режисьора Джордж Ромеро решили да го превърнат в

два отделни филма, преди да предадат щафетата на друг сценарист, но тогава Ей Би Си предложили на Стив да превърнат проекта в минисериал.

Щом сценарият бил финализиран (определили времетраенето на минисериала на шест часа), Стив нарушил традицията си да не участва в проекта, когато продавал филмовите права върху книгите си, и през повечето от 125-те снимачни дни на „Сблъсък“ бил неизменно на снимачната площадка в качеството си на един от изпълнителните продуценти. Нямамо начин да пропусне такова начинание — все пак това била неговата рожба.

„Най-вече се грижех да правят онова, което трябваше да правят“, казва той, но от време на време улавял по някоя грешка, която малцина други биха усетили. По време на сцена, в която Рей Уолстън, Гари Синийз и Корин Немец разговарят на верандата на Уолстън, Немец, който изпълнява ролята на Харолд, иска да отидат в Стовингтън, но Синийз, в ролята на Стю Редман, казва, че няма нужда, защото всичките му жители са мъртви.

Репликата на Немец в сценария била „Да кажем, че съм Мисури“. След три дубъла Кинг прекъснал актьорите и помолил Немец да повтори репликата. Немец посочил сценария, в който пишело „Аз съм Мисури“, но се оказало, че това е печатна грешка.

„В случая репликата е «Да кажем, че съм от Мисури», в смисъл, «Покажи ми» — обяснил Кинг. — В този случай не ставаше въпрос за глупав актьор, а за актьор, който толкова благоговее пред сценария, че не иска да промени нито дума.“ Почти незабелязан на снимачната площадка останал синът на Стив, Джо, който се присъединил към екипа като асистент на продукцията, след като прекъснал за един семестър обучението си в колежа. Стив пък решил да се появи в минисериала в епизодичната роля на Теди Вейзък, който докарва Надин и служи като граничен патрул.

„Най-сетне се снимама в роля, която не е на пълен кретен и селяндур — казва той. — Още от «Шоу на ужаса» започнаха да ми дават все едни и същи роли. Изиграл съм цял куп тъпи селяндури в актьорската си кариера.“

Същата есен в кинозалоните се появил и „Изкуплението Шоушанк“, получил възторжени отзиви от критиците — дори и от онези, които дотогава автоматично оплювали филм или книга само защото името на Кинг присъствало в проекта.

Всъщност „Шоушанк“ се открил просто защото повечето кинозрителители нямали представа, че Стив е написал разказа, по който е заснет филмът. Не било тайна, че повечето от предишните филми по негови произведения се оказали провали. Но дори хора, които и с подкуп не можеш да вкараш в някое кино, за да гледат филм по Стивън Кинг (или да прочетат някоя негова книга), страшно харесали филма и влачели и приятелите си да го гледат.

Пример: Един ден Стив пазарувал в бакалия в Сарасота, когато към него се приближила жена и му казала, че се радва да се запознае с него, макар и да не е чела книгите му, нито е гледала филми по тях, защото не харесва ужасите. Той я запитал какво харесва в такъв случай, а тя му изброила няколко филма, между които бил и „Изкуплението Шоушанк“.

„Той е по мой разказ“, казал й Стив.

„Невъзможно“, отвърнала тя.

„Да, така е.“

„Невъзможно!“

Стив се извинил, защото вече били на касата и трябвало да плати покупките си.

Не толкова разгласена из медиите, но много по-обсъждана в литературните нюйоркски кръгове била появата на разказ, подписан от Стивън Кинг в „Ню Йоркър“. „Човекът с черния костюм“ (*The Man in the Black Suit*), публикуван в броя от 31 октомври 1994 г., бил втората поява на Кинг в списанието. Дали той се е отдал на нова, политературна игра? Или границите между елитарна и масова литература са започнали да се размиват?

Стив от време на време показвал разказите си на Чък Верил, дългогодишния си редактор, за да ги има предвид за бъдещи сборници с разкази. Верил решил, че един-два от тях, които не били свързани със свръхестественото, може би ще паснат идеално на списание като „Ню Йоркър“. Изпратил ги на Чип Макграт, тогавашния редактор на художествената литература за списанието, който му казал, че предпочита някой от типичните за Кинг разкази. Верил му изпратил

„Човекът с черния костюм“ и списанието го публикувало в броя си за Хелюин. Реакцията на Стив била противоречива: „Не искам да хапя ръката, която ме храни, и съм ти благодарен за рекламата, но все още се чувствам малко като проститутка, поставена начело на парада в Националния ден на курвата.“

И все пак много по-трудно му било да пише разказите, които се отклонявали от утъпкания му път в жанра на ужасите. „Все едно отново се уча да мисля — споделя той. — На този етап писането за неща, които нямат нищо общо със свръхестественото, е все едно да се уча да говоря след прекаран инфаркт.“

---

[1] *Snidely Whiplash* — злодей от анимационния сериал „Доблестният Дъдли“ с черен плащ, цилиндър и тънки завити мустачки, който в началните кадри завързва любимата на главния герой на железопътните релси. — Б.пр. ↑

11. ЗЛАТНИ ГОДИНИ

1995 г. се характеризирала с бързата и яростна поява на екран на филми, заснети по романи и разкази на Кинг. През март едновременно излезли „Пресата“ и „Долорес“, а „Ланголиерите“ била екранизирана като телевизионен филм два месеца по-късно. „Роуз Мадър“ (*Rose Madder*) — единственият роман на Стив, публикуван през тази година, ги последвал през юли. В него се разказва за малтретирана жена, която избягва от съпруга си насилник в търсене на нов живот; чрез една загадъчна картина, с която се сдобива, залагайки годежния си пръстен, тя открива своите сили. Един критик от „Ентъртейнмънт Уийкли“ очевидно не бил съгласен с новата посока, поета от Кинг, и охулил книгата, давайки ѝ оценка четири минус и задавайки въпроса: „Кога Стивън Кинг престана да бъде страшен?“

Годината продължила с нови тиражи на вече публикувани романи, аудиокниги, разкази и документалистика, публикувани в различни списания. Може би най-голямата изненада била, когато разказът на Стив „Човекът с черния костюм“, публикуван в „Ню Йоркър“, спечелил първа награда „О’Хенри“. Той бил публикуван в придружаващата събитието антология „Наградени разкази 1996: Наградите «О’Хенри»“ (*Prize Stories 1996: The O. Henry Awards*). Да, същият този Стивън Кинг. Той изказал хипотезата, че единствената причина да спечели, била, че разказите се предавали за участие без имената на авторите им. «Ако някой автор се опитва да достигне до широката, масова публика, творбите му моментално биват окачествявани като боклук — казва Кинг. — Има две места: елитарната литература и популярната литература. Между тях тече огромна река от недоразумения. Има редица хора, които са решени да не допуснат цветнокожи в клуба на белите.» Макар че бил приятно изненадан и благодарен за наградата, дори и той се съмнявал в нея. «Накара ме да се чувствам като самозванец, все едно някой от оценяващите е допуснал грешка.»

Междувременно децата на Стив и Таби започвали да утъпкват свои собствени писателски пътеки. През учебната 1994–1995 година Джо бил студент последен курс в колежа „Васар“, когато Оуен бил приет за първа година. Джо прекарвал голяма част от свободното си време в писането на разкази и романи и вече започнал да изпраща свои творби на литературни списания и сдружения. Първият му публикуван разказ, „Дамата си почива“ (*The Lady Rests*), се появил в малко известно издание на име „Палас Корби 7“, две години след завършването на колежа, под псевдонима Джо Хил. Предстояло му да печели награди и овации, включително стипендия „Бредбъри“ и Световната награда за фентъзи за най-добра новела.

Израстването на Джо в дома на международно известен автор му оказало голямо влияние. „Като малки, по време на вечеря, си говорехме все за книги и писатели — разказва той. — Виждаше ми се съвършено естествено да прекарвам дните си в кабинет и да измислям сюжети. За мен това бе също толкова нормално, колкото би било за семейство, притежаващо пицария, майката и бащата всеки ден да месят тесто за пици.“

Брат му Оуен също развивал писателските си „мускули“. Макар че мечтаел за кариера в професионалния бейзбол, истинският му талант се криел другаде и той за първи път се замислил за писателска кариера, докато учел в гимназията. „Нямах кой знае какви способности освен ръчния труд и писането, така че реших първо да дам възможност на писането — казва той. — Това е семейният бизнес, с който бях израснал, затова не мисля, че родителите ми бяха изненадани.“

Макар Оуен да признава охотно, че идва от привилегировано семейство, той твърди, че именно израстването му в тази среда му е помогнало да не хвърчи в облаците: „Много обичам Бангор, той винаги ще бъде мой дом. Детството ми там и ученето в държавно училище са спомени, които много ценя. Не съм бил изолиран от обикновените хора. Израснах с родители, които са знаменитости и много богати, и въпреки това бяха считани за членове на общността.“

Колкото до Наоми, след като учила в няколко колежа — от университета на Южен Мейн в Портланд, Мейн, до колежа Рийд в Портланд, Орегон, през юли 1994 г. тя отворила ресторант на Фрий Стрийт номер 94 в Портланд, Мейн. Съдружничка в бистрото с

двадесет и две маси ѝ била Пати Уд. И двете кръстили ресторанта „Табита Джийн“ — комбинация от малките имена на майките си. Уд, опитен главен готвач, отговаряла за кухнята, а Наоми ръководела салона на заведението. Описват менюто като разнородна американска кухня, специализирана в предястия на грил, морски дарове и вегетариански блюда, с голяма колекция вина, наброяваща 150 различни марки. Основните им посетители са от гей и лесбийската общност, макар че Наоми бърза да добави, че ресторантът привлича и значителен брой хетеросексуални.

Тук си проличало от какво семейство е Наоми — тя гарантирала, че знаменитостите ще се хранят в пълна анонимност в нейното заведение. В това отношение споделяла презрението на майка си към нежеланото внимание, което привличал баща ѝ навсякъде, където се появявал. Официалната политика на заведението била персоналът да се прави, че не знае нищо, ако хора от медиите ги разпитват за прочутите личности, които посещавали ресторанта.

„Знаменитостите, които познавам, искат да отидат някъде, където могат да запазят анонимността си и където персоналът ще ги предпази от търсачите на автографи“, заявява тя, цитирайки собствения си опит в налагането на тези правила, макар че Портланд никога не е бил известен като любимо място на прочутите личности. „Не ми се дава възможност да бъда обикновен човек като всички останали“, казва Наоми, добавяйки, че ако е можела да избира, щяла да предпочете баща ѝ да не е известен. „Мисля, че ако някой преживее онова, което съм преживяла аз, ще предпочете да има личен живот пред славата.“

Също като дъщеря си, Таби чувствала необходимост да разшири кръгозора си извън Бангор. Тя работела над „Оцелялата“ (*Survivor*) — нейния седми роман — и за първи път от шестнадесет години насам пишела за място, различно от Нодс Ридж — университетско градче в Мейн, наречено Пелтри. „От доста време мислех, че трябва да си почина от Нодс Ридж — казва тя. — Там все още има нерешени въпроси, но засега имам неотложна работа в Пелтри.“

Идеята за романа ѝ хрумнала, докато била на гости на Оуен и Джо в колежа „Васар“. Шофирала из университетското градче и един

студент изневиделица изскочил пред колата ѝ. Тя успяла да спре навреме, но след като се съвзела от шока, този образ останал в съзнанието ѝ и преди да се усети, вече работела усърдно над новата книга. В сюжета много ясно проличават възгледите ѝ за брака — той разказва за жена на име Киси Мелърс, която за малко не блъсва две колежанки с колата си, но веднага след това пиян шофьор зад нея ги прегазва и убива едната. Романът изследва последиците в живота на Киси и в живота на онези, които са познавали момичетата.

Също като съпруга си, и тя има склонност да се увлича с дължината на черновите си. „Рядко пиша ръкопис под хиляда страници, а после само режем и режем. Обичам дебелите романи. Мисля, че и читателите ги обичат. Единствено издателите започват да пъшкат и да се тревожат за разходите по отпечатването. Според мен е жалко, че има стремеж историите да се орязват максимално, защото човешкият живот е много по-подробен.“

Още една обща черта със Стив — и тя пише по три-четири часа дневно, макар стилът ѝ на работа да е различен. „Стив преработва цялата книга, а аз го правя страница по страница в процеса на работа; впоследствие редакциите ми след завършването на първия вариант обикновено са съвсем незначителни поправки.“

Когато редакторът ѝ поискал да промени края на „Оцелялата“, тя не се съгласила, казвайки, че краят ѝ е много по-близък до онова, което би се случило в реалния живот. Стивън се намесил и взел страната на редактора (естествено, защото предпочитал щастливия край) и Таби все пак го променила.

„Оцелялата“ бил публикуван през март 1997 г.

През 1996 г. Стив започнал работа по първото си документално произведение от осемнайсет години насам, след излизането на „Танц на смъртта“. Решил, че предложената му книга „За писането“ (*On Writing*) означава, че повече няма да му се налага да отговаря на един и същ изтъркан въпрос, все още задаван от почитателите му, двайсет години след публикуването на „Кери“. Враг номер едно — „Откъде черпите идеите си?“ — все още изтръгва от него отчаян стон. Тъкмо бил преполовил проекта обаче, когато вниманието му отвлякла идея за нов роман и той оставил „За писането“ настрана. Когато се върнал към

нея няколко години по-късно, се получила съвсем различна книга от онази, която първоначално бил замислил.

Средата на 90-те години било златно време за Кинг и семейството му. Децата му вече градели свой собствен живот, Стив стоял настрана от наркотиците и алкохола вече почти десетилетие, а творбите му попадали право в целта, носели удоволствие на почитателите му и, за негова изненада, печелели критиците, които дотогава гледали на произведенията му с нескривано презрение. Сега решил да експериментира с литературното влияние от младостта си: серийната литература. Между март и август 1996 г. романът му в шест части „Зеленият път“ (*The Green Mile*) бил публикуван (по една част всеки месец) с меки корици от издателство „Сигнет“. Както можело да се очаква, всяка една от книгите се озовала в класациите за бестселъри.

В известен смисъл този роман бил умишлен отговор към феновете, които нетърпеливо прелиствали страниците до края на романите му, за да разберат как свършват, а с него отдавал почит и на майка си. Като малък Стив виждал от време на време как майка му обръща на последната страница от някоя книга, за да разбере как свършва историята. Със серийния роман краят щял да бъде публикуван едва след шест месеца. В същото време проектът бил и пряко предизвикателство към самия него.

„Пишех като луд, опитвайки се да спазя умопомрачителния срок за издаване, и в същото време се стараех да изпирам книгата, така че всяка част да има своята миникулминация, надявайки се, че всичко ще си пасне накрая, и знаейки, че ще ме обесят, ако това не стане — разказва той. — Тук имаше по-малко място за грешки, трябваше да се получи от първия път. Искам да си остана опасен, а това означава да поемам рискове.“

Ситуацията била още по-мъчителна за него, защото нямал никаква представа как ще свърши историята — още пишел последната част, когато първите две книги от поредицата се появили по книжарниците. Добавил и още един аспект към опасния си въжеиграчески номер, когато след публикуването на третата книга от „Зеления път“ било обявено, че през 1997 г. ще излезе четвъртата част на „Тъмната кула“. Феновете му наострили уши.

Когато последната книга от „Зеленият път“ била публикувана през август 1996 г. и шестте части на поредицата се появили в класацията с бестселъри на „Ню Йорк Таймс“ едновременно, породили брожение във вестника. Оттогава започнали да отделят за дадена книга само по едно място в класацията, независимо колко томчета има в поредицата.

Кинг продължил да се интересува от серийната литература, месец след като излязла последната книга от „Зеленият път“, макар и с по-различен резултат. През есента се появили още два романа: „Отмъстителите“ (*The Regulators*) — книга на Ричард Бакман, която излязла малко под 500 страници, а „Град Отчаяние“ (*Desperation*), наброяваща 704 страници, била публикувана с неговото име. Той ги представил като комплект и настоял и двете да излязат в един и същи ден: 1 октомври 1996 г. Ако смятаме и книгите от „Зеленият път“, които продължавали да се продават добре, Кинг имал изумителните осем книги, едновременно присъстващи в класациите с бестселъри. Трудно щяло да бъде той или който и да е друг писател да счупи подобен рекорд. В някои от класациите, в които изданието за масовия пазар на „Роуз Мадър“ присъствало в списъка на книгите с меки корици, Стив дори държал девет места.

Кинг описал всеки от двата си нови романа като забавно отражение на другия: „И в двете книги присъстват едни и същи персонажи, но са раздрусани, обърнати от вътре на вън и са надолу с главата. Все едно актьорска група да играе «Крал Лир» едната вечер, а на втората — «Автобусна спирка».“

Идеята за „Град Отчаяние“ се родила по време на едно пътуване, докато Стив прекарвал колата на Наоми от Орегон до Мейн. В Рут, Невада — малко градче, което изглеждало напълно необитаемо — единственият признак на живот бил широкоплещест полицай, който се приближил до колата му, паркирана на улицата. Внезапно в главата на Кинг изникнала мисълта: „О, знам къде са жителите на градчето — този полицай ги е избил.“ След това написал разказ, чието действие се развивало в град на име Пустош в пустинята Невада, с население от един човек: шериф Коли Ентрейджиън, поставил си за цел да арестува шофьорите, които имали лошия късмет да минат през града.

„Отмъстителите“ имал по-дълъг период на „мътене“. В началото на 80-те Стив работел върху сценарий, наречен „Стрелците“ (*The*

Shotgunners). През 1984 г. Кърби Маколи уредил среща между Стив и Сам Пекинпа — кинорежисьор, заснел филми като „Дивата шайка“ (*The Wild Bunch*), „Бягството“ (*The Getaway*) и „Конвой“ (*Convoy*). Пекинпа търсел идея за нов филм, който да режисира, а Стив имал „Стрелците“.

Пекинпа харесал сценария и дал на Стив някои идеи за преработка, защото в общи линии това бил първоначален вариант, но починал от инфаркт през декември 1984 г., преди изобщо да е започнал работа по проекта. Стив оставил сценария настрана, докато не започнал работа върху „Град Отчаяние“. Хрумнало му, че някои идеи от двата сюжета могат да си паснат отлично в книга, която да върви в комплект с първата.

Някои читатели се почувствали засегнати от директното споменаване на Божието име в „Град Отчаяние“, по-специално чрез образа на Дейвид Карвър — малко момче, чиято пламенна вяра му помага да поведе другите.

„Идеята да използвам Бог като герой в «Град Отчаяние» бе двигателят, който тласна книгата напред — пояснява Стив. — Макар и да не смятам, че съм стенограф на Господ, Той винаги присъства в книгите ми. Зависи от това за какви хора пиша.“ В известен смисъл Стив решил да си почине от злото, залегнало в повечето от книгите му. „Затова си помислих: Какво ще стане, ако опиша Бог и неговите доспехи със същата вяра, страхопочитание и детайли, с които описвам злото? Някои хора твърдят, че писанията за Бог направо ги отблъскват, но в миналото нямаха никакъв проблем с моите вампири, демони и върколаци.“

Все още бил запазил основните си религиозни вярвания от детството: „Винаги съм вярвал в Бога. Смятам също така, че способността да вярваш е нещо, което или е част от характера ти, или в някакъв момент в живота, когато сериозно се нуждаеш от помощ свише, просто се съгласяваш да повярваш в Бог, защото това ще улесни живота ти и ще го направи по-пълноценен, отколкото ако не си вярващ. Затова избрах да бъда вярващ.“

Заради изискванията и предизвикателствата от публикуването на две книги в един и същи ден, с общ тираж над 3 милиона копия, „Вайкинг“ помолили Кинг да издадат двете книги поотделно, но Стив настоял те да се появят едновременно. В крайна сметка „Вайкинг“

публикували „Град Отчаяние“, а „Датън“ — едно от малките издателства под шапката на „Пенгуин“ — „Отмъстителите“. Ситуацията се усложнила още повече, защото „Датън“ били натоварени с публикуването на ограниченото издание на „Отмъстителите“, а издателят Доналд М. Грант щял да пусне ограниченото издание на „Град Отчаяние“. Никой от издателите не смятал, че ще се справи с пускането на две ограничени издания едновременно.

Докато се отпечатвало ограниченото издание на „Отмъстителите“, възникнал проблем. Когато дошло време Стив да разпише книгите, той отказал, както си спомня отговорникът по печата Питър Шнайдър. „Как мога да разпиша тези книги? — запитал Стив. — «Отмъстителите» е написана от Ричард Бакман, а както знаете, той е мъртъв. Казах, че можете да отпечатате ограничено издание, но изобщо не е ставало дума да го разписвам.“

Шнайдър се свързал с Джо Стефко, дизайнерът на свободна практика, който направил оформлението на ограниченото издание. Той си припомнил, че друго малко издателство се сблъскало със същия проблем с ограничено издание на Филип К. Дик, който починал преди няколко години. „Закупили анулирани чекове от вдовицата на Дик, изрязали подписа му и го използвали за автограф в книгата“, обяснил Шнайдър. В продължаващата история за измисления Ричард Бакман съпругата му открила няколко непубликувани ръкописа след смъртта на съпруга си. „Може пък да е открила и известен брой анулирани чекове“, хрумвало му на Шнайдър.

В крайна сметка всеки един от обозначените с номер и буква екземпляр от ограниченото издание на „Отмъстителите“ се сдобил с анулиран чек, подписан от Ричард Бакман (с почерка на Стивън Кинг), приложен към първата страница. Най-забавното било, че всеки чек не само имал различен номер, от 1 до 1000, но и всеки от тях бил издаден на персонаж или компания, споменати в предишни романи на Кинг, или на важно учреждение от миналото на Кинг, с подходяща бележка в съответното поле. Например чек номер 306 бил издаден на Ани Уилкс за 12 долара; бележката гласяла „за брадва и горелка“. Номер 377 бил издаден на „Кавалер“ на стойност 8 долара за стар брой на списанието, съдържащ разказа „Котката от Ада“.

След като само за година Стив издал осем нови книги, естествено се нуждаел от малко почивка. И наистина — 1997 и 1998 г. били сравнително спокойни, като и през двете се появил само по един роман: четвъртата част от поредицата „Тъмната кула“ — „Магьосникът“ (*Wizard and Glass*) излязла през ноември 1997 г., а „Торба с кости“ (*Bag of Bones*) — през септември 1998 г. Също през ноември 1997 г. той спечелил наградата „Брам Стоукър“ на Асоциацията на писателите на ужаси за най-добър роман за поредицата „Зеленият път“. Може би най-голямото сътресение през този период било, че след като изпълнил и последното си задължение по договора с „Вайкинг“, Кинг решил да си потърси нов издател. Преди известно време „Вайкинг“ станали част от издателската група „Пенгуин“ и закупили издателство „НАЛ“, което означавало, че сега Кинг и Том Кланси имат един и същ издател. От 1986 г. Кланси имал договор с „Пътнам“, които публикували втория му роман „Ловът на Червения октомври“ (*The Hunt for Red October*). Стив смятал, че маркетингът, осъществен от компанията за предишните му заглавия, е бил по-малко агресивен от кампанията на „Пътнам“ за романа на Кланси. Освен това Кланси бил поставен в категорията „за масова аудитория“, докато Кинг все още бил класифициран само в жанра на ужасите, въпреки неотдавнашните му усилия да разчупи този калъп. Но може би най-сериозната причина Стив да отиде другаде била, че след взаимоотношения, продължили близо две десетилетия, той и издателят му вече били някак безучастни един към друг. Чувствал се като застояла вода. Дори не дал на „Вайкинг“ шанс да му предложат нова стратегия; просто искал да се раздели с тях.

Но допуснал сериозен гаф в търсенето си на нов издател, най-вече защото драмата се разигравала в публичното пространство. От години Стив твърдял, че за него парите са без значение, че иска само да пише книгите си, но в светлината на това изявление следващият му ход не изглеждал много добър. Може и да блъфирал или може би просто толкова отчаяно се стремял да напусне „Вайкинг“, че поискал огромна сума като аванс за следващата си книга, знаейки, че „Вайкинг“ никога няма да се съгласят да му я отпуснат. Поискал умопомрачителните 18 милиона долара за „Торба с кости“, което всъщност не било чак толкова скандално, след като предишната му цена за роман била 15 милиона. Често обсъждана цифра в издателската

индустрия било, че 90 процента от книгите с традиционното споразумение за аванс и процент от печалбата така и не донесят достатъчно приходи от продажби или странични права, за да възстановят отпуснатия аванс — и Кинг не бил изключение. Когато обаче „Вайкинг“ му отказали, той възприел точно обратния подход в търсенето на нов издател.

След близо двадесет и пет невероятно успешни години в царството на бестселърите, вече не му трябвали пари. Така че той подхвърлил още една безумна идея на следващия кръг от издателства и предложил да му платят аванс само по 2 милиона долара за всяка една от трите книги. Кинг щял да поеме половината от разходите по отпечатването, а печалбите щели да бъдат разделени по равно между него и издателството. Издателката Сюзън Молдоу от „Скрибнър“ (част от групата „Саймън и Шустър“) се съгласила с нетрадиционното му предложение и се хванали на работа. Дългогодишният издател на Стив, Чък Верил, го последвал и в новото му издателство.

Финансовото споразумение не било единственото необичайно нещо в новия му договор. Първата книга, „Торба с кости“, също отбелязала голяма промяна — разказвала историята на овдовял автор на бестселъри, чиято жена е починала преди три години, и оттогава страда от писателски блокаж. Новият издател на Кинг я рекламирал като любовна история и литературно четиво — голяма промяна за него, макар и да изглеждал в обичайната си форма, когато радостно възкликнал: „Обожавам да убивам ключов персонаж още в началото!“

Когато започнал да пише книгата, той я замислил като готически роман по отношение на повествованието и на неговото традиционно определение на термина: „Това е роман за тайни, за неща, които са били заровени и забравени за известно време, но изведнъж, също като заровен труп, започват да вонят.“

Като вдъхновение за книгата посочил традиционна готическа класика: „Ребека“ (*Rebecca*) на Дафни Дьо Морие — историята на жена, взела за съпруг мъж, който е измъчван от спомените за предишната си съпруга — вече покойница. Един от аспектите на романа представлявал сериозна промяна в стила му, но открил, че само така сюжетът ще бъде убедителен: „В книгата има разказвач от първо лице, а аз не съм използвал много този похват в романите си.“

Както обикновено, когато главният му герой бил писател, Стив поместил предупреждение, за да не си помисли някой читател, че пише за себе си: „Майк е вероятно най-сходния с мен персонаж досега, макар че внимавах да се разграничавам от него. Той не е постигнал успех като моя, няма деца, съпругата му е починала и страда от писателски блокаж. Но схващанията ни за това, какво представлява писането и как точно действат механизмите му, са много сходни.“

Обложката на книгата го рекламираше агресивно, изтъквайки спечелената неотдавна награда „О’Хенри“ По Си Ен Ен нарекли книгата „класическа история за призраци“ и като по часовник тя се озовала в класацията с бестселъри на „Ню Йорк Таймс“ още през първата седмица на издаването ѝ и останала там цял месец.

Докато правел рекламната обиколка за „Торба с кости“, Стив продължавал, да говори, че мисли да се оттегли или поне да си даде малко почивка. Но още докато изговарял думите, осъзнавал, че шансовете за това са незначителни: „Нали знаете как карате по магистралата в някой горещ ден и на хоризонта постоянно ви се мержелее вода? Ето това е годината, която смятам да се оттегля за почивка! Щом стигна до нея, винаги се оказва още малко по-нататък във времето.“

Децата на Стив и Таби вече пораснали, напуснали домашното огнище и утъпквали свои собствени пътеки. Макар че Джо и Оуен се били впуснали стремглаво в писателската кариера, на Наоми ѝ се наложила сериозна операция през 1997 г. Все още ръководела ресторанта, но бизнесът не вървял толкова добре, колкото се надявали тя и съдружничката ѝ; тъкмо преосмисляла житейския си път, когато била ударена от пиян шофьор и изтласкана от пътя.

Така и не открили нарушителя. Според свидетели колата нямала опознавателни знаци или регистрационен номер. Наоми пострадала тежко — гръбнакът ѝ бил счупен на мястото на старо гръбначно нараняване. Злополуката обърнала света ѝ с главата надолу.

„Първата ми реакция бе да се моля горещо да оцелея — разказва тя. — Впоследствие бях обзета от гняв, страх и мъка, защото бях сполетяна от значителна загуба и нямаше как да я възстановя.“ Наоми споделя, че години след това се е чувствала безкрайно притеснена,

когато колата ѝ се озовавала в натоварено движение, сливащо се от дясната ѝ страна. „Трябваше да направя избор: да разтворя отново сърцето си, белязано от гняв, страх и мъка, или да живея затворена в емоционална духовна клетка.“

Тя била активен член на Първа универсалистка църква в Ярмут, близо до Портланд, и преди да влезе в болница, над стотина енориаши се събрали да се молят за нея. По-късно споделя, че най-паметното за нея духовно изживяване било тази служба за изцеление. „Не мога да го опиша с думи — казва Наоми. — Пулсът ти се слива с усещането за единение. Сякаш усещаш как тупти сърцето на света.“

Няколко дни след операцията ѝ същите тези членове на църквата ѝ разказали, че са имали видения как тя постъпва в духовна семинария, за да стане проповедник. Наоми също имала подобен сън.

„Непрекъснато сънувах дрешник, пълен с най-различни духовнически одежди — разказва тя, — но всички знаеха, че някакво си младо момиче, което е лесбийка, не може да стане проповедник.“

След продължителното си възстановяване Наоми решила да затвори „Табита Джийн“ — своя ресторант в Портланд. Приоритетите ѝ се променяли. Решила да последва дочутия от нея зов да постъпи в духовна семинария и да стане проповедник в църквата на унитаристите/универсалистите. Фактът, че бизнесът не вървял много добре, само затвърдил решението ѝ. Макар и ресторантът да бил пълен по обед, вечерните посетители изобщо не покривали очакванията ѝ.

Следвайки филантропските стъпки на баща си, Наоми дарила цялото оборудване на ресторанта на няколко местни благотворителни организации, между които мисията на Пребъл Стрийт, предлагаща подслон и топла супа за бездомните в Портланд; Ийстендския семеен клуб — местен център за гледане на деца и извършване на проучвания; и Първа универсалистка църква в Ярмут, която тя посещавала.

Стив също започнал да има здравословни проблеми. Въпреки че цял живот носил очила с голям диоптър заради сериозното си късогледство, зрението му се влошавало. През 1997 г. му поставили диагноза макуларна дегенерация^[1], която след време водела до пълно ослепяване. На следващата година ретината му се отлепила. Влошило се предимно централното му зрение, но не и периферното. Той не изглеждал особено притеснен от това.

„Именно периферното си зрение искам да запазя — като мъж и като писател е важно какво долавям с тъгълчето на окото си“, казва той.

Таби също понесла своя дял от здравословни проблеми. Не само че почти загубила обонянието си, но била и диабетичка. А няколко години по-рано претърпяла операция, при която, по думите на Рик Хотала „лекарите отстраниха по-голямата част или целия ѝ бъбрек.“

Зле прикривана тайна било, че Стив така и не харесал версията на „Сиянието“, екранизирана от Стенли Кубрик, и постоянно го глождела идеята за нов вариант. Най-накрая получил своята възможност през 1997 г., когато Майк Гарис режисирал минисериал в три части, излъчен по Ей Би Си — Ти Ви.

През годините Кубрик никак не бил доволен от продължаващите критики на Стив срещу филма му от 1980 г. Ей Би Си обаче останали доволни, така че поканили Стив да работи над още един минисериал за телевизионната мрежа. Отвърнал им, че би желал да преработи „Сиянието“ в минисериал, но този път иска лично да напише сценария. За новата версия на филма била сключена необичайна за Холивуд сделка между три страни — Стив, Кубрик и „Уорнър Бродуей“, продуцирали първия филм: минисериалът щял да бъде заснет само ако Стив престане да критикува версията на Кубрик. Той се съгласил, отделът по стандарти и практики дал зелена улица на сценария му и подготовката започнала.

Този път решил да провери каква свобода на действие ще му дадат, тъй като телевизионната мрежа очевидно била доволна от сценария му за „Сблъсък“, въпреки няколко оспорвани сцени. „Исках да премина някои граници и бях работил с тях достатъчно, за да се чувствам уверен, че ще ми позволят да го направя“, казва той. Усещал как сензорите съзнават, че ще работят в доста широка и мъглява област, затова Стив се опитал да не включва сцени, които знаел, че ще се опитат да махнат.

„Имахме редица проблеми с шефовете на телевизията по отношение на насилието между мъжа и съпругата му — разказва Кинг. — Последният един час от сериала е доста мъчителен. Той я преследва, тя се опитва да предпази детето, а той е сграбчил дървен

чук и я удря ли, удря с него. В игралния филм той бе ударен веднъж, а тя — нито един път.“

По ирония на съдбата филмът на ужасите минал безпроблемно през цензурата, но спънката била сцената, в която Уенди Торънс казва на съпруга си да си завре длъжността на пазач в задника. Цензорите отказали да направят компромис, затова Стив променил репликата на „Вземи си работата и си я заври!“ Но въпросът за това, че животът на Дани е в опасност, бил пощаден от червения молив на цензорите. След излъчването на минисериала в Ей Би Си се получили редица оплаквания за мъчителните сцени, в които Джак преследва сина си — почти без прекъсване. Тогава цензорите и в трите главни телевизионни мрежи стигнали до споразумение, че от сега нататък в програми, излъчвани преди 21 часа, ще режат всички сцени или ситуации, в които деца са изложени на физическа или емоционална заплаха.

На 1 декември 1997 г. Майкъл Карнийл — 14-годишен ученик в гимназия „Хийт“ в Западна Падука, щат Кентъки, застрелял трима ученици по време на молитва в училище и ранил петима други. В училищното му шкафче открили екземпляр на „Гняв“ — първия роман на Ричард Бакман.

Бари Лукейтис, малко преди да навърши 15, убил двама съученици и учителката си по алгебра на 2 февруари 1996 г. в прогимназия „Франтиър“ в Моузес Лейк, щат Вашингтон. След като застрелял 51-годишната си учителка Лиона Кеърс, дочули Лукейтис да цитира реплика от „Гняв“: „Много по-интересно е от алгебрата, нали?“

Непосредствено след тези стрелби и след клането в гимназия „Колъмбайн“ през април 1999 г., в което загинаха тринадесет и бяха ранени двадесет и трима души, Кинг взел важно решение. „Съчувствам на неудачниците по света и до известна степен разбирам слепия хормонален гняв и безумната паника, която се загнездва в теб, докато усещаш как коридорите на избора ти се стесняват все повече и накрая насилието ти изглежда единствената възможна реакция на болката — казва той. — И макар че ми е жал за стрелците от Колъмбайн, ако имах възможност да го направя, мисля, че бих ги убил собственоръчно, както човек убива диво животно, което не спира да хапе.“

От ФБР помолили Кинг да им помогне при създаването на компютърен профил, с който да откриват тийнейджъри с подобни наклонности. Той отказал, но осъзнал, че му е дошло до гуша.

„Написал съм много книги за тийнейджъри, тласнати към насилствени действия — казва той. — Но «Гняв» е почти като чертеж, който показва как това може да бъде сторено. И когато започнаха да се случват тези събития, си казах: Край, ще изтегля тази книга от пазара.“

И Кинг поискал от „Ню Америкън Лайбръри“, издали ранните романи на Бакман, да обявят, че тиражът на книгата е изчерпан.

По време на ледената буря в Ню Ингленд през 1998 г., която поваляла дървета и прекъсвала електрозахранването из региона в течение на цели две седмици или повече, мнението на Стив и Таби за зимите в Мейн започнало да се променя. Той разхождал едно от кучетата по алеята, стъпвайки предпазливо по заледената повърхност, за да прибера пощата, когато една ледена висулка се отчупила и паднала от пощенската кутия, като за малко не улучила кучето. „Тогавата се запитахме: «Защо живеем тук през зимата?»“ Единственият отговор, за който се сетили бил: „Защото винаги сме го правили.“ Затова решили да започнат да прекарват зимните месеци край Сарасота, Флорида. „Първото, което правя всяка сутрин, е да пусна телевизора и да видя какво е връхлетяло северните щати“, казва Кинг.

Двамата с Таби обикновено извършвали годишното си преселение до там и обратно с кола. Страхът на Стив от летене със самолет бил все така силен, макар и да се шегувал с него. „Във въздуха няма аварийно платно, в което да отбиеш. Ако нещо се повреди — край, спукана ти е работата“ — казва той, добавяйки, че предпочита да лети в първа класа не само заради предимствата и обслужването, но и защото, „ако възникне злополука, искам да бъда от първите, стигнали до мястото на катастрофата. От друга страна, ако си най-отзад, поне няма да ти се наложи да лежиш в болницата с изгаряния.“

При един полет с частен самолет, отбелязал, че не би имал нищо против летенето, ако може да е упоен през целия полет, но без да прибъгва до наркотиците и пиенето, от които се бил отървал след трудно спечелена битка преди десетилетие. Един от пилотите отвърнал, че могат да го упоят, като намалят подаването на кислород в

салона за пътници. Стив се зарадвал и на драго сърце се съгласил да го направят, но те отказали.

Веднъж преживял голям страх, докато летял с Лиърджет и самолетът навлязъл в турбуленция сред ясно небе. „Все едно се бяхме блъснали в каменна стена в небето — разказва той. — Кислородната маска падна пред мен и помислих, че сме загинали. Човек никога не иска да вижда кислородната маска, освен в демонстрационното филмче в началото на полета.“ Турбуленцията била толкова силна, че седалката му се откъснала от пода и той се намерил на земята, легнал настрани, защото още бил закопчан за нея.

След този случай минало доста време, преди отново да се качи на самолет.

Остарял и помъдрял, Стив започвал да гледа с все по-голям оптимизъм не само на мястото си в канона на популярната литература, но и на реалността в издателския бизнес. Съзнавал, че решението му да не пише само романи на ужасите му донесло отлив на читатели. „През годините изгубих някои от своите читатели — признава той. — В крайна сметка, напоследък не предлагам бягството от действителността, което предлагаха «Сейлъмс Лот» или «Сиянието». Някои хора ми казват, че не съм писал по-добра книга от «Сблъсък», а аз им отвъръщам, че е ужасно потискащо да чуеш, че нещо, което си написал преди двадесет и осем години, е било най-добрият ти роман.“

Независимо от темата или подхода, който възприемал за всеки нов роман, процесът винаги бил един и същ. „Веднъж, щом започне истинският акт на сътворяване, за мен писането се превръща във високоскоростна версия на книжките от поредицата «Можеш да направиш хиляди лица!», които имах като малък. В тях можеш да смесваш и наслагваш най-различни лица — обяснява той. — Можеш да сложиш шест-седем чифта очи към различни носове, само че при писането на роман няма само хиляда лица, а има буквално милиарди различни събития, персонажи и неща, които можеш да събереш и да насложиш.“

Макар че някои от читателите, следвали го вярно от самото начало, се отдръпвали от новите му книги, предстояло му да се заеме с проект, който щял да му спечели милиони нови фенове, възкликващи

(точно както се случило след излизането на „Бъди до мен“ и „Изкуплението Шоушанк“): „Не знаех, че Стивън Кинг го е писал!“

Започнала подготовката за екранизацията на „Зеленият път“, режисиран от Франк Дарабонт, който пишел и сценария. Стив няколко пъти посетил снимачната площадка и разказва, че Том Ханкс не излизал от ролята на героя си през цялото време, докато той бил там. „Завърза ме на електрическия стол, затегна ремъците, сложи металната шапчица на главата ми и пристегна и нея. Казах му: «Добре, схванах идеята, а сега ме пусни»“, споделя Стив. След това поискал от Ханкс да си сменят местата. Ханкс отказал с мотива, че той е главен надзирател на крилото, което значи, че никога не би се озовал на електрическия стол.

Стив продължавал да се стреми към нови хоризонти дори в телевизията. Вместо да адаптира романите и разказите си за минисериали, бил поканен да напише сценарий за епизод от петия сезон на „Досиетата Х“, излъчен на 8 февруари 1998 г. Стив участвал в „Стани богат“ за знаменитости заедно с Дейвид Духовни и Лин Редгрейв през ноември 1995 г. и спечелил, дарявайки спечелените 11 400 долара на обществената библиотека в Бангор. След шоуто Духовни, който изпълнява ролята на Фокс Мълдър в „Досиетата Х“, предложил на Стив да напише сценарий за някой от епизодите на сериала. Кинг се върнал в Бангор, изгледал няколко серии и започнал разговори с Крис Картър — създателя на сериала.

Епизодът, наречен „Бънгхъни“ (*Bunghoney*), имал класически за Стивън Кинг сюжет. Джилиън Андерсън, в ролята на Дейна Скъли, като никой път си взема почивка за уикенда и отива в едно градче в Мейн. Там се среща с неколцина местни жители, които са си издрали очите. Тя предлага услугите си на полицията в града и открива, че причината за тези случаи е самотна майка с дъщеря, считана за аутистка, чиято любима кукла на име Чинга се оказва обладана от зъл дух, и довежда до броженията в града. По думите на Кинг, Картър коренно променил първоначалния му сценарий, въртящ се около темата: „Как правителството преследва малкото момиче.“

Но Картър искал Кинг да се съсредоточи върху куклата Чинга, така че Стив преработил сценария. Картър пак не останал доволен от поправките, затова, вместо да върне сценария на Стив за нов опит, го

преработил собственоръчно. Епизодът, който в крайна сметка бил излъчен, нямал почти нищо общо с първоначалната идея на Стив.

Макар че Кинг от години мечтаел да открие баща си (или поне какво се е случило с него), не предприемал нищо съществено по въпроса, може би от страх какво ще разбере.

Но един ден, в края на 90-те, друг осъществил търсенето вместо него.

Снимачен екип на телевизионната мрежа Си Би Ес работел над документален филм за Стив и интервюирал брат му Дейвид Кинг. Станало дума и за баща им, но макар че и двамата братя обикновено не отговаряли на този въпрос, този път Дейвид дал на продуцентите номера на социалната осигуровка на Доналд Кинг. След известно проучване екипът попаднал на следа, която отдавна била изстинала. Предчувствията на Стив от 80-те се оказали съвсем верни. През ноември 1980 г. Доналд Кинг починал в градчето Уинд Гап, Пенсилвания, известно като „Портала към Поконос“, което по една ирония на съдбата се намирало само на 8 километра западно от Бангор, Пенсилвания.

Макар че Стив и Дейвид посрещнали новината с противоречиви чувства, продуцентите им показали снимки на новото семейство на баща им, включващо три момчета и момиче — техни заварени братя и сестра.

Кинг смята, че вдовицата на баща му, бразилка по рождение, изобщо не е подозирала за миналото на покойния си съпруг „Двуженството е тежко престъпление, което би имало сериозни последици за тези деца — казва Стив. — Не можех да им причиня това, да им го съобщя. Да спи зло под камък, казвам аз.“

---

[1] Макуларна дегенерация — хронично очно заболяване, свързано с прогресивно влошаване на централното зрение. — Б.пр. ↑

12. МИЗЪРИ

Последната година от старото хилядолетие започнала прекрасно за Стив. В графика му влизали четири солидни проекта: „Бурята на века“ (*The Storm of the Century*) — историята на странник, който се появява в малко градче в Мейн, точно преди да връхлети свирепа снежна буря, и знае и най-съкровени тайни на жителите му, щяла да дебютира като минисериал през февруари. Романът „Момичето, което обичаше Том Гордън“ (*The Girl Who Loved Tom Gordon*) бил насрочен за публикуване през април, а „Сърца в Атлантида“ (*Hearts in Atlantis*) — сборник с истории, свързващи група приятели от детството до зрялата им възраст, чийто живот е повлиян от Виетнамската война, трябвало да излезе през септември. Нетърпеливо очакваният филм по романа „Зеленият път“ щял да се появи по екраните през декември — тъкмо навреме, за да привлече коледните тълпи.

Стивън Кинг плашел до смърт читателите и кинозрителите по цял свят вече четвърт век. Решил да организира прием по случай годишнината от първото издание на „Кери“. След изтънчена вечеря, полята с много шампанско (с изключение на домакина, разбира се), дошъл и кулминационният момент на вечерта: изгасили осветлението, от тавана се спуснал прожекционен екран и на поканените видни личности била показана подборка с „най-големите хитове“ — най-кървавите и страшни откъси от филми, заснети по романи на Кинг.

Можел да избере която и да е зала в цял свят, да закара дотам двеста от най-близките си приятели със самолет, и то в първа класа, и дори нямало да усети разликата в банковата си сметка. Но оставайки верен на себе си, той поискал честването му да се състои не къде да е, а в „Таверна на тревата“ в Манхатън, която идеално пасвала на образа на селяндурата от Бангор — повечето жители на Ню Йорк биха презрели ресторанта като подходящ само за туристи, които не знаят къде са най-хубавите заведения в града.

Макар че продължавал да продава правата за филмиране на книгите си и обикновено отказвал да има нещо общо със сценария или

продукцията, от време на време той изпадал в другата крайност и пишел сценария, бил изпълнителен продуцент и прекарвал колкото се може повече време на снимачната площадка. „Бурята на века“ бил един от тези проекти.

„Мисля, че най-доброто правило е или да участваш с всички сили, или изобщо да не участваш — казва Кинг. — Участвах с всички сили в «Бурята на века» и процесът ми достави голямо удоволствие.“ При разработването на сюжета за минисериала в четири части Кинг се върнал към тема, която експлоатирал безброй пъти дотогава: тайните, които жителите на малкото градче знаят един за друг, но рядко ги вадят на бял свят. Едва когато в общността пристига непознат, те най-сетне дават воля на тайните и дълго потисканите си вражди, което довежда до пълното унищожение на града и хората.

Както направил и преди със „Сблъсък“ и „ТО“, Кинг трябвало да оформи сценария така, че да бъде одобрен от цензорите на Ей Би Си. На този етап той вече бил доста наясно какво биха приели и какво отхвърлили. Изработил си един хитър трик: „Създавам три-четири хартиени тигъра, които мога да жертвам в замяна на нещата, които смятам за истински важни, и обикновено това дава добри резултати.“ Единственият спорен момент в „Бурята на века“ била репликата на един заместник-шериф: „Мамицата ще ни разгони тази буря.“ Цензорите поискали от Стив да я махне. Отговорът му бил: „Всички сериали по американските телевизии имат пиперлив език. Доста време си прехвърляхме топката, но в крайна сметка стана, както исках аз. В телевизията обикновено го постигаш, ако помрънкаш достатъчно.“

По традиция най-досадната за Кинг част от нова книга или филмов проект бил рекламният цирк, в който всеки издател, списание, кинорежисьор или телевизионна мрежа искали той да участва. За „Бурята на века“ обаче голямата изненада била, че не се дърпал да гостува в шоупрограми и да се среща с журналисти. Дори толкова му харесало да го прави, че поискал да осъществи още един проект за Ей Би Си и се замислил за възможността да адаптира „Торба с кости“ за телевизионен минисериал. „Иска ми се отново да изживея приятните моменти, които имах при работата върху «Бурята на века». Това е една от причините за участието ми в рекламната кампания, което изискваха от мен“, казва писателят.

Критикът Том Гудман отбелязва, че минисериалът страда от същия недостатък като книгите на Кинг: „На моменти е много добър — кара те да изтръпнеш от напрежение. Проблемът е, че моментите са твърде много. Толкова много, че трябваше да променят заглавието на «Историята, траяла цял век».“

Стив продължавал да намеква за оттегляне, но вече гледал по-трезво на нещата и знаел, че шансът му е нищожен: „Не мога да се оттегля, докато не завърша поредицата «Тъмната кула», защото някои хора ще ме заколят, ако не го направя. Чувствам се като Конан Дойл, когато се опитал да убие Шерлок Холмс, хвърляйки го от водопада Райхенбах. Много хора няма да ме оставят на мира, докато не приключа с Роланд.“

През март един от приятелите преподаватели на Стив, Антъни Маджистрейл, заместник-декан на факултета по английска литература във Върмонтския университет, поканил писателя да прекара три дни в Бърлингтън, през които да изнесе лекция, да чете откъси от свои творби и да се срещне със студенти, изучаващи творчеството му. За голяма радост на Маджистрейл, Стив приел.

Вървели към параклиса преди лекцията му, когато Кинг задал любопитен въпрос на Маджистрейл.

„Защо на тази лекция ще дойдат 3 500 души?“

„Отвърнах: «О, я стига, нужно ли е да ти отговарям?» Но Стив само поклати глава и каза: «Така и няма да разбера.» И знаете ли, не говореше с престорено смирение — разказва Маджистрейл. — Той наистина не разбира защо хората така му се лепят или как се е издигнал от младежа, записал се в Мейнския университет в Ороно с академична стипендия и само с един чифт дънки, до писател от ранга на Хорейшио Алджър.“

Нещо подобно се случило и когато им останали няколко свободни часа и отишли да поиграят малко тенис. Тони запитал Стив дали иска да отидат в сауната. „Погледна ме и каза: «Сауна?», сякаш го карах да се съвкупява с животно. Това е наследството от работническия му произход — никой от познатите му не би отишъл на сауна, тя е за хората с пари“, обяснява Маджистрейл.

В края на трите дни Тони връчил на Стив чек за 15 000 долара за тридневната му работа. „Извиних се, че са толкова малко, но той обърна чека и ми го върна с думите: «Използвай парите за нещо друго».“

„Момичето, което обичаше Том Гордън“ била публикувана на 6 април, за да съвпадне с началото на сезона за „Ред Сокс“, тъй като Том Гордън от заглавието е питчър на бостънския отбор. Кинг описва книгата от 224 страници по следния начин: „Ако съществуваше роман на Стивън Кинг за 20-годишните, той щеше да бъде «Момичето, което обичаше Том Гордън».“ Тя била втората от сделката му за три книги със „Скрибнър“ и моментално се изкачила начело в класациите за бестселъри.

Също през пролетта на 1999 г. Стив и Таби станали дядо и баба за първи път. На Джо и съпругата му Лианора им се родил син, когото кръстили Итън. Дядото отрано започнал да изгражда вкусовете на внучето си, завеждайки бебето на първия му мач на „Ред Сокс“ във Фенуей Парк, когато навършило „зрялата възраст“ 10 дни.

Стив почувствал нов прилив на енергия и започнал разговори с Питър Строб за сътрудничество над нов роман — „Черният дом“ (*Black House*), а пускането на „Сърца в Атлантида“ на пазара било насрочено за септември.

Постигал всичко, което искал. Животът бил хубав.

През юни 1999 г. Кинг преполовил новия си роман „Буик 8“ (*From a Buick 8*), а освен това решил, че е готов да се върне към недовършената си документална творба „За писането“, когато съдбата се намесила по ужасен начин.

В 16:30 часа в събота, 19 юни 1999 г., Стив вършел онова, което мнозина съседни считали за негов ежедневен ритуал: вървял срещу движението по банката на шосе 5 в Северен Лоувъл. Както обикновено, четял книга по време на разходката си. Този ден четял „Къщата“ (*The House*) от Бентли Литъл — историята на петима непознати, които започват да страдат от халюцинации и кошмари, а

единственото общо между тях е, че всички като малки са живели в еднакви къщи.

Когато Стив стигнал до участък от пътя без видимост на върха на един хълм, той спрял да чете, но продължил да върви. В това време светлосин микробус „Додж“ се насочил към него и Кинг си помислил, че шофьорът ще осъзнае грешката си и ще свърне. Части от секундата по-късно Стив осъзнал, че това няма да стане и затова се отместил от пътя на превозното средство, което не само че не намалило, а напротив, увеличило скоростта.

„Стив е успял да се отмести малко — казва Мат Бейкър, заместник-шериф от шерифската служба в област Оксфорд, който пръв се озовал на мястото на инцидента. — Ако не се беше отместил, микробусът щеше директно да го прегази и сигурно нямаше да оцелее.“ Паднал върху затревена площ, вместо върху оголените камънаци. „Ако беше паднал върху камъните, щеше да умре.“

Заместник-шерифът преценил, че микробусът се е движил с 65 км/ч, когато е ударил Кинг. „Моментално загубих съзнание — разказва Стив, — а когато се опомних, скутът ми бе някак изкривен настрани и си помислих: «Олеле, яко съм загазил».“

Брайън Смит, 42-годишният водач на микробуса, напуснал мястото на инцидента, за да повика полиция, а после се върнал. Седнал на един камък и наблюдавал Стив, докато лежал в безсъзнание, така че бил първият човек, когото Кинг видял, след като се свестил. Смит му казал, че линейката скоро ще дойде.

Доколкото Стив си спомня, Смит му казал, че през живота си не е получавал дори глоба за неправилно паркиране. „Какъв лош късмет, да блъсна най-продавания автор в цял свят — затюхкал се той и добавил: — Много харесвам филмите по ваши книги.“

Таби била повикана заедно с линейката. Тя още нямала представа колко тежки са нараняванията на Стив или какъв болезнен път ги чака от тук нататък.

„Обадиха ми се да се срещна с полица — казва тя. — За известно време не разбрах колко тежко е ранен. Беше в съзнание, главата му бе окървавена, но все още говореше свързано.“

„Сякаш времето спря — разказва Таби по-късно. — А после тръгна отново — но вече всичко бе много по-различно.“

След инцидента подробностите бавно се изяснили.

Смит близо километър се люшкал от едната страна на пътя до другата, преди да блъсне Кинг, защото един от ротвайлерите му, Булит (куршум) — имал и още един вкъщи, наречен Пистъл (пистолет), — бил в задната част на микробуса и се опитвал да отвори хладилна чанта, пълна с месо. От мястото на шофьора Смит се опитвал да отпъди кучето от чантата.

Когато усетил удара, Смит си помислил, че е блъснал еленче. Отбил край пътя и разбрал, че е блъснал човек, когато видял чифт окървавени очила, паднали върху седалката до шофьора, а след това съзрял и окървавеното, изкривено тяло, лежащо на тревата край пътя. Хукнал пеш да намери уличен телефон, за да повика помощ.

Кинг бил транспортиран до болница „Нордърн Къмбърленд Мемориал“ в близкото градче Бриджтън, където го стабилизирали. Тамошните лекари бързо уредили да го закарат с хеликоптер в Медицинския център на Централен Мейн (МЦЦМ) в Люистън, след като осъзнали сериозността на травмите.

На път за Люистън единият от белите дробове на Кинг отказал да функционира. Той разказва: „Спомням си как един от санитарите каза «Мамка му!», а после чух шумолене, сякаш разопаковаха нещо. Някой обясни, че ще ми бие инжекция и отново ще мога да дишам, след като ме интубират и изпомпат течността от дроба ми.“

После ръцете му започнали да се подуват. Санитарите разрязали дрехите му, свалили му обувките и му казали, че ще трябва да махнат венчалните му пръстени. Носел по един на всяка ръка: оригиналният бил купен от него в комплект с пръстена на Таби за 15,95 долара, а другия му подарила тя години по-късно. Успели да свалят пръстена на лявата му ръка, но се наложило да срежат този на дясната.

В един момент санитарят го накарал да размърда пръстите на краката си и Стив го направил, но после попитал: „Мърдат ли?“ Санитарят потвърдил: „Мърдат много добре.“

Дори с помътнено от болката и шока съзнание Стив не му повярвал: „Кълнеш ли се в Бога, че пръстите ми наистина мърдат?“

„Да, мърдат.“

„Ще умра ли?“

„Не и днес.“

Щом хеликоптерът пристигнал в МЦЦМ, бързо го вкарали в операционната и започнали да го оперират към 20:30 ч. — четири часа

след като бил блъснат от микробуса на Смит.

Кинг бил в операционната няколко часа, а след това бил преместен в интензивното към 3:30 ч. сутринта, където останал до неделя следобед.

„Всяка кост в дясната половина на тялото ми бе потрошена, с изключение на главата ми — там имах само сътресение“, разказва той.

Предварителният списък с нараняванията включвал дясното му коляно, разцепено по средата; фрактура на дясната му бедрена кост, четири счупени ребра; дълбока рана на челото, за която били необходими двадесет шева, и гръбнакът му, който бил натрошен на осем места. Лекарите трябвало да решат дали да ампутират десния му крак под коляното, защото бил натрошен поне на девет места. По-късно Стив се шегувал, че костите му били като стъклени топчета в чорап.

Лекарите решили първо да се опитат да стабилизират крака, като му прикрепили външен фиксатор — устройство, наподобяващо телена клетка, което се слага върху крака, за да обездвижи костите и ставите.

В понеделник Стив отново влязъл в операционната за нова серия операции, продължили близо десет часа.

Когато се събудил в болничното легло след първите няколко операции, имал фенилтолна лепенка на ръката и бил включен на система с морфин и коктейл от различни обезболяващи лекарства. Погледнал я и си помислил: „Боже мой, пак станах наркоман. Това ме ядоса не по-малко от нараняванията. Ако смятах, че в сполетялото ме нещастие има нещо несправедливо, то бе, че след като се бях борил толкова време и бях спечелил битката с какви ли не наркотици и алкохол, сега отново трябваше да ги вземам.“

Решил, че единственият начин да се справи с редицата силно пристрастяващи болкоуспокоителни, които вливали в тялото му (като „Перкосет“ и „Викодин“, които на драго сърце би изгълтал преди малко повече от десетилетие), бил да следи колко болкоуспокоителни взема и да се погрижи те да бъдат под препоръчителната доза. „От друга страна, не съм отказал наркотиците и алкохола, за да страдам, така че ако съм в ситуация, в която нещо ме боли и лекарствата ще успокоят страданията ми, съм склонен да ги вземам“, казва Кинг.

Във вторник, 22 юни — денят след втората серия операции, — лекарите му казали, че биха искали да започне да ходи до края на

седмицата, и го попитали дали има някакви краткосрочни цели, които иска да осъществи.

Стив отвърнал, че на 13 юли във Фенуей Парк ще се състои мачът на звездите на бейзбола. „Дали ще мога да го гледам в инвалидна количка? — запитал ги той. — Две сестри в стаята се спогледаха съчувствено и сърцето ми изтръпна.“

Влязъл отново в операционната в сряда, 23 юни — третата серия лечебни процедури за пет дни. Същата вечер, когато Източен Мейн бил връхлетян от свирепа гръмотевична буря, предизвикала прекъсвания на тока из целия щат, бил на операционната маса. През тази нощ електричеството в болницата непрекъснато примигвало и лампите угасвали няколко пъти, но със захранването нямало проблем, благодарение на аварийните акумулатори и двата генератора на болницата.

Насрочили му нов маратон в операционната за петък, но лекарският екип го отменил, загрижен за количеството упойка, прието от Кинг в трите дълги серии от операции само за пет дни. В края на първата седмица Стив вече можел да направи няколко крачки с помощта на кинезитерапевтите и помощно приспособление за ходене.

Щял да прекара следващите три седмици в болницата и да се подложи на още две дълги операции.

По-късно разследването показало, че когато Брайън Смит блъснал Стив, идвал от къмпинга, в който отседнал, и отивал до местния магазин, за да си купи шоколадчета „Марс“. Един от хората на шерифа се срещнал с Кинг в болницата и отбелязал, че кутията „Пепси“, която Стив пиел, е с по-висок коефициент на интелигентност от Смит. По-късно Кинг казал: „Струва ми се, че за малко не бях убит от персонаж, излязъл сякаш от някой мой роман. Направо е смешно.“

Макар и Смит да заявил пред Кинг на мястото на инцидента, че дори не са го глобявали за неправилно паркиране, истината била съвсем различна. В действителност списъкът с пътните нарушения на Смит бил доста дълъг, като някои от провиненията извършил още като малолетен, когато имал само шофьорска книжка. Някои от по-скорошните му присъди включвали няколко случая на шофиране в

нетрезво състояние, а веднъж не спрял на вдигната полицейска палка. Само през 1998 г. три пъти му отнемали книжката.

Удивително е, че на 19 юни Смит не бил изследван за наркотици или алкохол на мястото на инцидента.

Когато Стив се върнал у дома си в Уест Бродуей, животът му коренно се променил. Отслабнал с 18 килограма, за него се грижели медицински сестри по 24 часа в денонощието, гълтал по стотина хапчета на ден и ежедневно започнал да се подлага на болезнено мъчителни физиотерапевтични сеанси.

Първата цел, която му поставила неговата физиотерапевтка, била да успее да сгъне коляното си на 90 градуса. „Болката беше непоносима и къщата се изпълваше с писъците ми — разказва Кинг. — Не мога да си представя как горката ми жена издържа, но физиотерапевтката само се смееше и ме караше да продължа още малко. Казвах ѝ, че не мога и искам да престанем, но тя не ме оставяше на мира.“

След няколко седмици къщи една от сестрите му доверила, че преди да ги зачислят към него, техният шеф ги предупредил при никакви обстоятелства да не подхвърлят шеги, свързани с „Мизъри“. Стив ѝ благодарил за откровеността и казал, че никоя от останалите не е засягала темата, макар че, като се има предвид любовта му към черния хумор, това поне за малко щяло да отвлече вниманието му от болката.

Освен че трябвало да преодолява физическата агония, Стив бил измъчван от слабост и не бил сигурен дали някога ще може отново да пише, като се имат предвид безбройните странични ефекти на толкова много лекарства. Но точно пет седмици след инцидента прописал. Макар и да не била най-дългата му пауза като писател, този път тя му била наложена против волята му и най-мъчително понасял именно нея.

Но писането се оказало много по-трудно, отколкото очаквал: „Отначало ми се струваше, че никога през живота си не съм писал. Все едно започвах отново от нулата. Имаше един ужасен момент, в който не знаех дали не съм забравил как се прави.“ Не бил сигурен дали за това е виновна липсата на увереност, дали е страничен ефект от многото лекарства, или е празнота в паметта, породена от това, че не е

писал дълго време. Писал десетина-петнайсет минути и спрял. Минали няколко дни, преди да събере кураж и да прочете какво е написал. Изреченията били малко насечени, но най-много се притеснявал дали в тях има смисъл — оказало се, че има.

Постепенно се въоръжил с търпение и започнал всеки ден да пише малко повече от предишния, докато накрая стигнал до час и половина на ден. Заради фрактурата на бедрената му кост го боляло да седи пред бюрото. Можел да пише на кухненската маса, стига да е седнал върху куп възглавници. Върнал се към „За писането“ — документалната книга, върху която работел, когато го сполетяла злополуката.

Понякога пишел на лаптоп, друг път пишел на ръка с писалка „Уотърман“, защото така му било по-удобно и можел да пише по-дълго време. Вместо пръстите му да летят по компютърната клавиатура, бил принуден да забави темпото, което променило и стила му на писане. Ако пишел вечер, вместо да работи на светлината от лампата, той палел свещ и работел на трептящата светлина от пламъчето ѝ.

Писането му помогнало да се върне към нормалния си живот, доколкото било възможно при тези обстоятелства, а и отвличало вниманието му от постоянната болка. Започнал да пише „Капан за сънища“ (*Dreamcatcher*) в средата на ноември.

Макар че отдавна свикнал сам да управлява живота си, осъзнал, че в сегашното си физическо състояние това е почти невъзможно. Наложило се тотално да сдаде контрола на други хора. „Превърнал съм се в напълно пасивна личност — казва той. — Човек веднага осъзнава, че е пострадал сериозно, че не може сам да се справя с живота и че ще трябва да разчита на помощ от други хора, за да се оправи — затова просто се предава.“

Въпреки своята бдителност обаче, скоро Стив започнал да взема повече от необходимите дози лекарства, и по-специално „ОксиКонтин“, предписано от един от лекарите му, който дошъл да го прегледа след първата операция, и забелязал, че Кинг натиска помпичката за морфин по-често, отколкото трябва. Писателят осъзнал, че отново е пропаднал в бездната на пристрастяването, тъй като болката от фрактурите, счупванията и последвалите операции била твърде непоносима, за да се справи без помощта на солидни дози болкоуспокоителни. Разликата между сегашното му пристрастяване и

онова, от което се отгървал преди десетина години било, че този път съзнавал съвсем ясно какво става и си дал дума веднага, щом болката отслабне, да откаже опиатите за втори път в живота си.

Но все още не бил напълно готов това да стане: „Вземах хапчетата, докато най-накрая вече няхах нужда от тях, но пак продължих да ги вземам, защото болката е субективно усещане. Пристрастената част от ума ми започна да си измисля болка, само и само да получава болкоуспокоителните.“

Скоро след злополуката, в резултат на солидните дози морфин и един куп други болкоуспокояващи, които вземал, за да се справи с болката от трите хирургически maratona през първата седмица в болницата, започнал да страда от халюцинации. В една от тях му се привидяло, че Том Гордън от последната му книга е избил семейството му и че писателят е в болницата само защото знае за престъплението, и смята, че играчът на „Ред Сокс“ го търси, за да убие и него.

Сторило му се също, че един от посетителите му в болницата прилича на учител по физкултура, облечен целия в бяло, и че е герой от негов роман. Всъщност човекът бил главният ортопедичен хирург на Стив. Той добавя, че няколко пъти по време на болничния си престой „ми се струваше, че и аз съм герой от мой роман, което беше много ужасяващо“.

На 30 септември 1999 г. съдебният състав на област Оксфорд осъдил Брайън Смит по две обвинения: тежка телесна повреда и опасно шофиране. Смит протестираше срещу присъдата, заявявайки, че не е извършил престъпление и наричайки трагедията от 19 юни „неволна злополука“.

Стив и Таби били доволни от присъдата. „Смятам, че с осъждането на Брайън Смит съдебният състав постъпи правилно, за което съм му много благодарен — не само в качеството си на пострадад, но и като гражданин на щат Мейн — гласяло изявлението им. — Подобни присъди изпращат внушително послание: когато сядаме зад волана на нашия автомобил, ние сме отговорни за живота на хората и трябва да понесем последиците, ако не оправдаем тази отговорност.“

За да не реши Смит или някой негов роднина да спечели малко пари от ужасяващата история на микробуса, приятелят на Кинг и негов адвокат Уорън Силвър предложил на Смит 1 500 долара за возилото, които той приел. Известно време Стив премислял идеята да използва микробуса за набиране на средства на някой благотворителен бал в Бангор (срещу пет долара можеш да го праснеш три пъти с чука), но Таби го разубедила. В крайна сметка микробусът бил пресован на кубче в автоморгата.

Очилата на Стив, намерени от Брайън Смит на предната седалка на микробуса, имали по-голям късмет от тялото на писателя. Телените рамки се разкривили, но дори след удара на микробуса, носещ се с 65 км/ч, лещите не се счутили. Кинг решил да си ги ползва и ги сложил в нови рамки.

Същата есен, докато постепенно се възстановявал и започнал да дава интервюта, типичният му хумор се възвърнал. Кинг дал дума, че ако в края на октомври външният фиксатор е все още на крака му, ще окачи връвчица с лампички за Хелюин на скобата на устройството.

Писателят осъзнал и че е време да приключи с обезболяващите лекарства. Макар и да усещал болките да отшумяват, заради няколкото предходни десетилетия на тежко пристрастяване към алкохола и наркотиците тялото му започвало да си измисля нови болки, за да оправдае опиатите. „Въобразявах си, че ме боли, за да вземам лекарствата. Дойде момент, в който или трябваше да престана, или щеше да се наложи да пълня предписания ми Викодин в ръчна количка“, шегува се той. Единственото решение било да спре лекарствата отведнъж. „Трябва просто да прочистиш тялото си от натрупаните опиати. Отне ми около две седмици. Гърчиш се, потиш се, лежиш буден нощем, въртиш се — но най-накрая всичко изчезва.“

Филмът „Зеленият път“ се появил по екраните на 10 декември; Стив вече бил достатъчно добре, за да присъства на премиерата. Роджър Ебърт от „Чикаго Сън-Таймс“ писал: „Отделяйки по-дълго време, за да позволи на филма да трае три часа, Дарабонт е превърнал «Зеленият път» в история, която се развива пълнокръвно пред нас и е богата на детайли и обем. Постиженията на филма щяха да са много по-слаби при двучасово времетраене.“ Джанет Маслин от „Ню Йорк Таймс“ отбелязва, че „заради непретенциозните, но силни и

затрогващи изпълнения и дълготрайното повествование на г-н Дарабонт си струва въпреки всичко да поемете на това пътешествие“.

Несъмнено жената от бакалията отново би отрекла, че това е филм по произведение на Стивън Кинг.

13. ПОНЯКОГА ТЕ СЕ ЗАВРЪЩАТ

Новият век донесъл на Кинг много нови предизвикателства и събития — някои от тях странни, други очаквани. Възстановяването му продължавало бавно, но той упорствал. Макар че можел да пише само по час и половина, без да почива, продуктивността му очевидно не била пострадала. Завършил първия вариант на „За писането“, нахвърлил интернет новелата „Въртележка на смъртта“ (*Riding the Bullet*), написал сценария за „Болница «Кралството»“ (*Kingdom Hospital*), шестчасов минисериал, и натракал „Капан за сънища“ — роман, състоящ се само от 624 страници. Освен това възобновил сътрудничеството си с Питър Строб върху „Черният дом“ (*Black House*).

Два месеца преди злополуката Кинг завършил романа „Буик 8“, който бил насрочен за публикуване през 2000 г., но издателката му Сюзън Молдоу решила, че ще бъде проява на лош вкус да публикуват книгата толкова скоро след злочастното събитие, защото в нея важно място заемала ужасяваща автомобилна катастрофа.

След инцидента Стив и Таби решили да се придържат към рутината, на която сложили начало две години по-рано и прекарали зимата във Флорида. Щели да бъдат далеч от докторите, които го лекували и следели неотлъчно състоянието му, но се бояли от онова, което може да стори суровата мейнска зима с краката и бедрата на Стив, все още скрепени със сложна мрежа от телчета и пирони. Студът не само можел да засили болката и да вдърви ставите му, но ако Стив неволно се подхлъзнал на леда, щял да се върне в положението отпреди лечението.

От потрошаването на тялото му си имало и някои ползи. Когато през пролетта на 2000 г. посетил лагера на „Ред Сокс“ в пролетния тренировъчен сезон във Форт Майърс, играчите го наобиколили в мига, в който се появил. „Дойде да ме види Номар (Гарсияпара), след него Брет Саберхаген, после Тим Уейкфилд, който ме заподканя:

«Хайде, вдигни го, вдигни го!» Всички искаха да видят крака ми“, разказва Стив.

През февруари Питър Строб дошъл на гости на Стив и Таби за една седмица, за да подновят работата си върху „Черният дом“ — продължението на „Талисманът“. Заедно написали библия от 40 страници, в която била изложена основната структура на сюжета, обрисовка на героите и други детайли. Този път работният им метод бил по-различен: докато работели над „Талисманът“, прекарвали доста време заедно в дома на Стив в Мейн и този на Питър в Кънектикът, като предприемали дълги безцелни пътешествия с кола, по време на които обсъждали подробностите. За „Черният дом“ си кореспондирали с имейли и разговаряли по телефона, след което започнали да пишат. Стив нахвърлял петдесетина страници от романа и ги изпращал на Питър, който ги прочитал, пишел своите петдесет страници и ги изпращал пак на Стив.

Строб твърди, че се забавлявали повече при писането на „Черният дом“, отколкото на „Талисманът“, а освен това и работата вървяла по-бързо, макар че стилът им на писане и работните им методи са доста различни. „Стив е по-пряк от мен, сюжетите и обрисовката на героите му не са толкова сложни като моите — казва Строб. — И двамата обичаме увлекателното повествование и ни привлича грандиозният изказ, и двамата имаме траен интерес към различните прояви на злото. А чувството ни за хумор в много отношения съвпада, защото можем да се докараме взаимно дотам, че да се превиваме от смях.“

Стив гледал на Питър като на свой по-голям брат. Докато работели върху втория роман, те пишели с мисъл и за трети. „Никога не сме се съмнявали, че ще има още една книга — казва Кинг. — Въпросът е само да намерим време за това.“

Стенли Уайатър характеризира взаимоотношенията им като ин и ян: „Питър е човек, който става сутринта, облича костюм и се разхожда с вид на милионер. Стивън Кинг става, навлича сините дънки и грубите работни ботуши и заприличва на човек, който след малко ще подкара боклукчийски камион. Питър Строб е много изтънчен. Може да прегледа списъка с вина в менюто и веднага да познае кое е най-доброто. А по времето, когато пиеше, Стив винаги би избрал бира «Милър» или «Будвайзер».“

През първите няколко месеца на 2000 г. книгите в електронен вид започнали да набират известна популярност в издателските среди, макар че все още нямало твърди цифри, а и мнозина в тази индустрия и извън нея гледали на четенето на книга на компютърния екран като на нещо ново. Ралф Винчинанца, агентът на Стив, занимаващ се с откупуването на чуждестранните права върху книгите му, предложил на автора да изпробва този нов носител. „Би било хубаво да добиеш представа как се развива този пазар в момента“, казал му Винчинанца.

Стив обмислил предложението и съобщил на агента си, че има новела, която би могла да бъде пусната като електронна книга. Когато Винчинанца прочел „Въртележка на смъртта“, решил, че ще се представи добре в новия формат. „Историята бе много добра не само като сюжет, но и като дължина“, казва той. „По този начин давах на издателите да разберат, че не ми е необходимо да минавам през тях — обяснява Кинг. — Исках да проправя пътека и за други автори, а и така щях да предложа нещо ново на читателите.“ Бил любопитен да види тяхната реакция.

Само за 24 часа след появяването си като PDF файл за сваляне в e-book и Windows формати на няколко уебсайта (първоначално „Амазон“ и „Барнс и Ноубъл“ предлагали книгата безплатно, а „Нет-лайбръри“ и няколко други сайта определили такса за сваляне 2,50 долара) „Въртележка на смъртта“ била свалена четиристотин хиляди пъти.

Успехът подтикнал Стив да помисли и за други сюжети, с които да експериментира в електронен формат. Двамата с Таби често се шегували, че след срещата му със смъртта живеят в „Бонус рунда“, затова се чувствал по-свободен да експериментира сам. Интернет все още бил еквивалент на Дивия запад, а той обожавал истории за стрелци.

През 1982 г. Стив и Таби се били уморили да изпращат едни и същи коледни картички всяка година, затова той решил да започне роман на части, който да подвърже и изпрати на приятелите си. „Растението“ разказвал историята на домашно растение на име Зенит Обикновения Бръшлян, което е всичко друго, но не и обикновено. Всъщност сюжетът бил загадъчно подобен на „Магазинчето на

ужасите“ (*Little Shop of Horrors*) — независим бродуейски мюзикъл от 1982 г. за огромно човекоядно растение и класически филм на ужасите със същото име от 1960 г. на Роджър Корман, с участието на Джек Никълсън. „Растението“ бил първият опит на Кинг сам да издаде своя творба чрез издателството си „Филтрум Прес“. Той отпечатал 226 екземпляра от красивата зелена книжка за приятели.

През 1983 г. Кинг разпратил и втората част на книгата. 1984 г. била почивна за романа на части, като вместо него авторът публикувал ограниченото издание на „Очите на дракона“ — книгата, която написал за Наоми. През 1985 г. публикувал и разпратил третата част на „Растението“.

„Магазинчето на ужасите“ бил екранизиран за втори път през 1986 г. и станал главната причина да не се появи четвърта част на романа. Кинг решил, че сюжетите са прекалено подобни и не искал да го обвинят, че е заимствал нечия идея.

След успеха на „Въртележка на смъртта“ авторът продължил експериментите си с електронното книгоиздателство, като пунал „Растението“ за сваляне в Интернет. Но първо искал да получи малко информация от читателите. Поместил анкета на сайта си със следните въпроси: (а) дали да публикува „Растението“ в сериен формат и (б) дали хората смятат, че читателите биха плащали за него на доброволни начала, като на крайпътен щанд със селскостопанска продукция, където хората си взимат каквото искат и оставят парите в кутия от кафе.

Както и очаквал, феновете реагирали възторжено и го насърчили да осъществи експеримента си.

Първата част се появила на уебсайта му през юли, като следващата излизала всеки месец, до декември. След появата на шестата част обаче Стив обявил, че прекратява експеримента си, поне временно. Платили около 75 процента от хората, макар и авторът да признавал, че някои са сваляли романа безплатно, но други не са могли да платят за всяка част просто защото не са били наясно с технологичния процес.

Освен това Стив загубил интерес към сюжета. Решил да публикува романа за обществена консумация, защото искал да се мотивира отново да се захване с него, но не се получило. В общи линии, шестте части от електронната версия на „Растението“ били

трите части, публикувани през 80-те години, към които прибавил и малко нов материал за интернет изданието.

Не можем обаче да го виним изцяло; разбираемо е, че все още не бил набрал пълна скорост след злополуката. А и други три проекта поглъщали цялото му внимание: „Черният дом“, „Капан за сънища“ и петата книга от поредицата „Тъмната кула“. В „Капан за сънища“ се отклонил от обичайната си стратегия (първо да пише, а после да прави проучвания по темата). Това е историята на четирима приятели от детинство, които се срещат отново като възрастни и с общи усилия се противопоставят както на психологически, така и на свръхестествени демони. Кинг сравнил новата си книга с роман на Том Кланси, в който сюжетът изисква повече подробности за военните (по-специално за хеликоптерите и джиповете „Хъмви“), отколкото му били известни, затова се обърнал към базата на Националната гвардия в Бангор за помощ.

Помолил да го повозят в „Хъмви“ и неколцина войници го откарали (все още с шина на крака) до една мочурлива местност в близост до казармите, където изпробвали возилото. Стив бил възхитен. В резултат от проучванията си той предложил да участва в 30-секундно обществено изявление, за да рекламира програмата на Националната гвардия в Мейн за подпомагане на обучението в колеж.

В сцена, напояща за старите му реклами на „Американ Експрес“ от началото на 80-те („Познавате ли ме?“), Кинг започва изявлението си в телевизионната реклама с думите: „Знаете ли, едно от малкото неща, по-страшни от моите книги и филми, е да плащаш образованието си в колеж.“

Рекламите се оказали толкова успешни, че ги свалили от ефир два месеца по-рано от уговореното, защото в Армейската гвардия се записали 55 нови доброволци, а още 20 постъпили във Въздушната гвардия. Първоначалните 300 000 долара в програмата, предназначени за войници с амбицията да получат колежански сертификати, били увеличени на 500 000 с помощта на допълнително федерално финансиране.

През юни 2000 г. Стив и Таби отлетели до Нашвил, за да присъстват на „церемония за единение“ между Наоми, навършила 30 години и 54-годишната ѝ преподавателка от богословската школа

„Медвил“, представяща се под името Тандека. Наоми се записала на семинара ѝ през 2000 г.

Тандека е ръкоположена за унитаристко-универсалистки проповедник и има докторска степен по философия на религията и теологията от института за специализация „Клермонт“. С Наоми се запознали в „Медвил“; също като нея коренно променила възгледите си на средна възраст и решила да запише духовна семинария, след като 16 години била телевизионна продуцентка.

През 1984 г. епископ Дезмънд Туту я благословил с името Ксосо, което означава „любимка на Бога“.

Стив все още бил с патерици, когато двамата с Таби отлетели за Нашвил, но малко преди рождения си ден през септември вече ходел без чужда помощ. Все още го наболявало бедрото и трябвало да прави упражнения за обхвата на движенията си, но кракът му бил във възможно най-добрата за обстоятелствата форма и вече не го болял. „Тялото ми е 52-годишно, с изключение на бедрото ми, което е на около 85 — шегува се той. — Вече не мисля: «Отивам в Ню Йорк.» По-скоро си казвам: «Ще вода крака си в Ню Йорк.»“

На 21 септември Стив и Таби празнували рождения му ден, когато пристигнала вест, че Брайън Смит — човекът, причинил му толкова много болка, агония и изгубено работно време през последните петнадесет месеца, е починал от свръхдоза наркотици. Кинг направил кратко изявление:

„С голямо прискърбие научих за кончината на Брайън Смит. Смъртта на 43-годишен човек може да се окачества само като преждевременна.“

„За писането“ — първата документална книга на Кинг от две десетилетия насам — била публикувана през октомври с първи тираж от петстотин хиляди екземпляра. Макар че винаги отбягвал идеята да напише автобиографията си, тази творба била най-близкото до нея нещо (макар и избирателна), съсредоточавайки се върху няколко подбрани събития от детството си в глава, която озаглавил „Автобиография“ (С. V). В друга глава описал и подробностите за сполетялата го злополука и последващото възстановяване, сглобявайки

историята, доколкото могъл от откъслечните фрагменти, които си спомнял, и от онова, което му разказали хората около него.

Стив, който навремето казал: „За един писател фактите не са от значение“, споделя, че писането на тази книга, особено на втората половина, докато още се възстановявал от инцидента, се оказало по-трудно, отколкото очаквал. „Донякъде е като със секса — казва той. — Предпочиташ да го правиш, отколкото да пишеш за него.“

Наброяваща 288 страници, книгата била с дължина една четвърт от тази на „Сблъсък“. Кинг се тревожел, че след като двадесет и пет години публикувал романи, тази книга била съвсем незначителна и се питал: „Наистина ли само толкова можеш да кажеш за писателското изкуство, за своя занаят?“ Бил доволен, че е само толкова, и все пак съзнавал, че някои хора ще бъдат отвратени от идеята Стивън Кинг да пише книга за писането: „Все едно градската проститутка да учи жените на добро поведение.“

Точно както ставало, когато предавал сценарий за минисериал на някоя телевизионна мрежа, редакторът му се обадил с някои възражения по ръкописа на „За писането“ — по-специално защото една от групите читатели, които се очаквало да купуват книгата, била тази на гимназистите. Когато му казал да посмекчи малко езика, Стив разбрал, че е постигнал онова, което си поставил за цел, защото гледал на книгата като на апокрифен учебник, като на „забранен текст“. Той казва: „Ако дадеш книга на някой хлапак и му кажеш да я занесе вкъщи, да ѝ сложи подвързия и да я върне в края на годината, той ще си помисли, че книгата е тъпа. Но ако е нещо, което трябва да си купи сам, ще го възприеме по-сериозно.“

Кинг подновил и работата по петата част от поредицата „Тъмната кула“, макар че по времето, когато я започнал, възнамерявал да публикува последните три книги като една. Въпреки че феновете му си поели дълбоко дъх на облекчение, причините му да се върне към образа на Роланд Дисчейн били себични: „Реших, че искам да остана верен на двадесет и две годишния писател, който искаше да напише най-дългия популярен роман на всички времена. Знаех, че ще е като да прекосиш Атлантическия океан с вана и си помислих: «Ще продължа да работя, защото, ако спра, никога няма да започна отново».“

2 януари 2001 г. бил крайъгълен камък в живота на Стив и Таби: тяхната 30-та годишнина от сватбата. Приятелите и колегите им не били изненадани, че връзката им е траяла толкова дълго.

„Те имат един от най-добрите и здравословни бракове, който можете да си представите — казва Ото Пензлър. — Тя го познава отлично, а той е зависим от нея. Тя е неговата патерица. Таби му помогна да преодолее много неща.“

Джордж Маклауд, колега и приятел на Стив, се съгласява, добавяйки, че Стив не би си и помислил да кръшне: „Стив е много консервативен в това отношение. Той е мъж за една жена, такъв си е по природа.“ Поне в едно отношение, според Маклауд, Таби и Стив са пълна противоположност. „У него все още се крие едно притеснено хлапе, а никога не съм забелязал подобно нещо у Таби. Тя се чувства много, много удобно в кожата си и е доста пряма, когато се налага. Мисля, че той все още разчита на тази ѝ черта, за да се отърве от нечие нежелано внимание.“

„Таби ме пази от чудовищата“, казва Стив.

„С Таби никога не знаеш какво те чака, характерът ѝ е много променлив — казва Рик Хотала. — Понякога, когато се виждаме, тя ме прегръща и целува и ми казва, че се радва да ме види, а друг път е доста сдържана и само ми казва «здрости».“

Докато Стив често изброява цял куп от обичайните си страхове, прибавяйки нови и нови с течение на годините, на мнозина от приятелите им Таби прави впечатление на напълно безстрашна. „Таби не се бои от него или от каквото и да било“, казва Дейв Бари.

„Мисля, че хората се боят от неща, от които не трябва да се страхуват и обратното — казва тя. — Като всички хора, и аз бих запищяла, ако самолетът започне да пада. Но страхът ни пречи да продължим напред и да научаваме нови неща.“

Стив признава, че без Таби не би успял да избълва толкова много страници в книгите си. „Когато хората ме питат как съм успял да запазя своята плодовитост като автор, им казвам, че причините са две — не съм умрял и не съм се развел. Водя доста уреден живот и това ми е дало възможност да измислям ужасяващите неща в творчеството ми.“

Въпреки продуктивността си обаче Кинг не смята, че пише много. „Просто пиша всеки ден и гледам работата да не секва. Мисля,

че мнозина писатели имат склонност да се отдръпват за известно време и да оглеждат проекта си, ако не върви добре. За мен този метод не е особено удачен; веднъж, щом сляза от колата, не искам пак да се качвам. Сюжетът много бързо ми омръзва и започвам да губя чувствата, които изпитвам към героите. Затова, ако се натъкна на труден участък, първият ми подтик е да продължа право напред — и материалът се трупа. Ако се окаже лош, винаги мога впоследствие да го махна от книгата.“

Не е ли привличала погледа му някоя известна актриса? „Винаги има изкушения, когато правиш рекламни обиколки и посещаваш конференции — има много почитателки от женски пол — признава той. — Но никоя съпруга не желае да бъде разменена срещу съпруга трофей. Помогна ми фактът, че баща ми напусна майка ми и видях как протече нейният живот след това — какви са последствията, когато мъжът си тръгне.“

И двамата твърдят, че са си останали верни през десетилетията на брака им. За възможността Стив да кръшне Таби коментира: „Първо ще му отрежа нещо, а после ще го застрелям.“

„Първо на първо, и двамата много се обичат — казва Санди Фипън. — Прекрасна двойка са и много ми харесва как тя поема водещата роля. А и непрекъснато си помагат. Шегуват се един с друг и мисля, че той я оставя да ръководи нещата вкъщи.“

Но цялата тази задружност си има граници. Нито Стив, нито Таби смятат, че биха могли да напишат книга заедно. „Звучи ми като бърз начин да се разведем — шегува се той. — Не мисля, че можем да го направим, макар и да ми е хрумвало вече.“

„Никога не съм търсила сътрудничество с него — казва Таби. — Виждала съм други хора да го правят, но за това се изисква голяма щедрост и готовност да пуснеш кормилото. Виждала съм съпругът ми да го прави в определена степен, но едва ли ще иска да пусне кормилото. По-скоро мисля, че постига целите си безцеремонно, газейки като товарен влак.“

Съществува и друг проблем. „Веднъж обсъждахме съвместен проект, но в мига, в който се намесиха хората от бизнеса, се превърна в проект на Стив — разказва тя. — Все едно че изобщо не бях в стаята. Затова незабавно прекратих участието си.“

Тя изключва и писането на съвместен роман с някой от двамата ѝ синове. „Четем си нещата и правим предложения, които другият или приема, или не, но само толкова“, отбелязва Таби.

През февруари 2001 г. Кинг завел дело срещу застрахователната си компания „Къмършъл Юниън Йорк Иншурънс“ заради злополуката си отпреди две години. Компанията му изплатила 450 000 долара (от „Къмършъл Юниън“ заявили, че това е горната граница на полицата му), а Стив настоявал да получи пълната сума по полицата си тип „чадър“ на стойност 10 милиона долара, които да покрият медицинските разходи и пропуснатите ползи за периода, в който бил нетрудоспособен. Искът оценявал щетите на обща сума 75 милиона долара.

Медиите раздухали случая, а верните му фенове се питали защо, след като Стив е по-богат и от Господ и винаги е твърдял, че парите са без значение за него, внезапно е станал алчен.

За онези, които го познавали обаче, това не било изненада. „Парите нямат нищо общо тук, важен е принципът — казва Стивън Спинеци. — Ако не бе получил онова, на което смята, че му дава право полицата, щеше да мисли, че си е дал парите на вятъра, а за човек, израснал в затънтен край на Мейн в пълна беднотия, е грях да прахосваш пари. И щом е сключил договор със застрахователна компания, а тя се опитва да го прецака, така че парите да излязат от неговия джоб, това си е чисто прахосване. *Ето защо* заведе делото.“

В крайна сметка се стигнало до извънсъдебно споразумение: Стив предложил застрахователната компания да дари 750 000 долара на Медицинския център на Централен Мейн в Люистън, където прекарал три седмици, възстановявайки се от инцидента, и компанията се съгласила.

„Капан за сънища“ — романът, който започнал да пише няколко месеца след инцидента — бил публикуван през март 2001 г.

„Това е книга за мъже — казва той. — Исках една по-правдива версия на «Железния Джон» (*Iron John*). Исках да напиша роман за мъжките взаимоотношения и за това какво означава да си мъж сред други мъже.“

Книгата, изглежда, е начин да компенсира изобилието от романи, написани от него през годините, в които са обрисувани силни женски персонажи, макар че в сюжета очевидно се промъкват и други послания. „В книгата осезаемо присъства ужасяващият страх от властите — че те по-скоро биха избили всички ни, отколкото да ни кажат истината“, отбелязва Кинг.

Нямало как да не използва преживените неотдавна болки и възстановяването си в романа. „Персонажът, който дебне дивеч от къщичката на дървото, е бил блъснат от кола и се възстановява — аз естествено познавах това усещане. Когато пишех за него, не се сещах толкова за болката. Все едно бях хипнотизиран. Но в книгата има и някои изключително ужасяващи неща и открих, че се опитвам да ги посмекча.“

Първоначално заглавието на романа било „Рак“ (*Cancer*), но Таби го разубедила, защото смятала, че то предвещава лоша карма.

В месеца след публикуването на „Капан за сънища“ един от разказите на Стив се появил в сборника „Най-добрите американски мистерии на века“ (*The Best American Mystery Stories of the Century*). Редакторът Ото Пензлър избрал за тази антология „Дружество «Отказване с гаранция»“ (*Quitters, Inc.*) — историята на човек, който иска да откаже пушенето и наема агенция, обещаваща да му помогне на всяка цена; разказът поставил Стив в бележитата компания на някои от идолите му от детинство — между тях Джон Д. Макдоналд и Шърли Джаксън.

Кинг написал „Дружество «Отказване с гаранция»“ през 70-те, когато редовно надувал рокендрол, докато пишел. Започнал да гравитира към поджанр на кънтри музиката, наречен крос кънтри — кръстоска между рок и кънтри. Макар че все още слушал рокендрол, вече не го издувал до дупка през високоговорителите на уредбата, докато работел по първия вариант на разказ или роман. Сега, докато пишел черновата, работел при пълна тишина — нещо съвсем ново за него.

Едно обаче не се променило: по-вманиачените му фенове все още клечали с часове пред украсената с прилепи ограда от ковано желязо с надеждата да зърнат Стив. От време на време хвърляли през оградата пакет с книги и подаръци, друг път досаждали на хората, минаващи с кола през портала. След 11 септември 2001 г. обаче цялата

страна била на нокти, включително Стив и Таби, които от години си имали работа с пощурели фенове. Един ден, малко след терористичните атаки, един почитател оставил пакет на алеята, водеща към къщата, и те извикали полиция. Но пакетът не се оказал взривно устройство: вместо това дошлите сапъори взривили екземпляр от „ГО“ и из целия квартал се посипали късчета хартия.

Атентатите от 11 септември оказали неблагоприятен ефект и върху „Черният дом“, защото книгата била насрочена за публикуване на 13 септември. Стив и Питър ги чакала мащабна рекламна обиколка, която включвала гостуване в шоупрограми по националните телевизии, интервюта и разписване на книги, но в крайна сметка цялата кампания била отменена. „Все едно, че книгата изобщо не беше се появявала — казва Кинг. — Обадих се на Питър по телефона и му казах, че едва ли някой ще иска да чете за свръхестествен канибал след тези злощастни събития. След време романът все пак постигна значителен успех, но не и тогава. Всъщност така стана и с всичко останало по това време.“

„Стивън Кинг: Червена като роза“ (*Stephen King's Rose Red*) — минисериал в три части по оригинален сценарий на Кинг — дебютирал по Ей Би Си на 27 януари 2002 г. „Скрибнър“ искали да публикуват книга, която да върви към филма, но предпочели да е история, предхождаща събитията в него, а не просто новелизация на минисериала и измислили заглавието: „Дневникът на Елън Римбауер: Животът ми в Червената къща“ (*The Diary of Ellen Rimbauer: My Life at Rose Red*). Стивън бил зает с писането на сценария за минисериала, затова го помолили да предложи автори, които могат да се справят със задачата. Изникнало името на Ридли Пиърсън, който свирил заедно със Стив в „Римейндърс“. След присъединяването му към групата той написал няколко добре приети романа, между които „Верига от доказателства“ (*Chain of Evidence*) и „Неразпознаваем“ (*Beyond Recognition*).

Стив веднага се съгласил, макар че за първи път позволявал да напишат книга, предхождаща негово произведение, и то без той да е авторът. Ридли долетял в Сиатъл, където заедно със Стив прекарвали няколко дни на снимачната площадка, оформяйки сюжетната линия и

разпитвайки актьорите. „Той е изумително щедър човек — казва Пиърсън. — Поделихме си поравно процентите от печалбата за книгата и ми оказваше огромна помощ, когато имах въпрос относно сюжета.“

Макар че прекарвали известно време заедно, докато свирели в групата, това бил първият път, в който имали възможност да седнат и да си поговорят насаме — не само за книгата и сериала, но и най-общо за живота.

„Той е шейсетгодишен мъж, който се държи като глуповат тийнейджър, но по една случайност е и най-умният човек в стаята — казва Ридли, добавяйки, че така и не видял Стив да се чувства удобно в кожата си. — Той е едър мъж, а нали знаете как вървят такива хора — сякаш ако му се изпречи врата, ще я разбие. Стивън обаче не е такъв. По-скоро е непохватен и плах. Походката му е такава, като че не иска да е чак толкова висок.“

Веднъж Ридли отишъл на гости у Стив и съпругата му в Бангор и Таби го завела на обиколка из подземната част на къщата. Отишли в библиотеката, където Стив поставил старомодна лавица за книги от дрогерия, на която стояли „множество книги от 50-те, защото ми харесват кориците им, както и малко порнографска литература от 60-те — порнографски книжлета с меки корици, писани от автори като Доналд Уестлейк и Лорънс Блок, просто защото са ми забавни — казва Кинг. — В тях проблясват малки искрици от стила им.“

Таби небрежно споменала на Ридли, че библиотеката им съдържа около седемнадесет хиляди книги. „Стигнахме до края, а там видях едно шкафче с етикет, на който бе написано «ДСП». В него имаше тридесетина книги“, разказва той. „ДСП“ означавало „Да се прочетат“. Пиърсън посочил към етикета и Таби кимнала утвърдително, което означавало, че Стив е прочел всички книги в библиотеката, с изключение на тези в това шкафче. „Казах й: «Това е невъзможно», а тя отвърна: «Уверявам те, че е прочел всичките».“

„Червена като роза“ влязла в челните места на класациите с бестселъри още в първата седмица от появата си и останала там почти три месеца. Това бил първият бестселър на Пиърсън, който стигал до първо място в класациите. Макар и Стив да бил доволен, че Пиърсън е написал историята, предхождаща минисериала „Червена като роза“,

той предупредил приятеля си за нападките, които го чакали след публикуването на книгата.

„Обади ми се и каза: «Ридли, пази се, защото от тук нататък, помни ми думата, критиците ще те разкъсат.» И се оказа абсолютно прав — казва Пиърсън. — Това бе началото на края. Преди тази книга всички ме обичаха, а след нея всички ме намразиха.“ Стив знаел от личен опит, че щом даден автор добие популярност и оглави класациите на бестселърите, мнозина от критиците вече не смятат, че творбите му струват нещо, и презрението им ще си проличи в техните статии.

Стив и Таби влезли в удобния ритъм да прекарват половин година в Мейн, а другата половина — във Флорида.

След като прекарвали няколко зими във Флорида, семейство Кинг решили да си купят къща в Оспри, на 16 километра южно от Сарасота. Платили 8 900 милиона долара за модерен дом край брега с площ 700 кв. м. на остров Кейси, което поставило рекорд за най-висока цена на къща в област Сарасота; имот с по-висока цена се продал едва след пет години.

Стив прекарвал всеки ден, който можел да отдели в пролетния тренировъчен лагер на „Ред Сокс“, намиращ се съвсем наблизо, във Форт Майърс, и си признал, че местоположението на къщата им е избрано с оглед и на тази близост до любимия му отбор. „Не казвам, че сме се преместили тук подобно на алкохолиците, които направо заживяват в някой бар, но мисля, че и този елемент изигра роля“, признава той.

Таби обикновено си стояла вкъщи. „От много отдавна не се интересувам от професионалния спорт — казва тя. — Понякога гледам хоккей или бейзбол, но това си е момчешки клуб, в който не се допускат момичета. Така че да върви по дяволите.“

Но майка ѝ, Сара Спрус, която по това време била 82-годишна, много обичала да обсъжда бейзболни теми със зет си, като често пъти заемала телефонната линия по време на целия мач, за да коментира, изказва мнения и, когато се налагало, да му съчувства.

„Тя е бейзболното приятелче на Стив — казва Таби. — Тя е от онези мейнски жени, които следят изявите на «Ред Сокс», откакто се

помнят.“

Стив станал така известен като дългогодишен верен запалялко на отбора, че бейзболните фенове отивали на стадиона колкото заради мачовете, толкова и за да го зърнат. „Станах нещо като талисман на «Ред Сокс»“, казва той. Хората идват при него да си поговорят, но също и за да му подарят по нещо — компактдискове, бейзболни шапки, и дори фалшиви окървавени чорапи, след като шевовете на глезена на питчъра Кърт Шилингс се скъсали по време на шестия мач от плейофите на Американската лига срещу „Янкс“ през 2004 г. и още веднъж — във втория мач от Световния шампионат срещу „Сейнт Луис Кардинале“; колекцията на Стив от окървавени чорапи наброявала седем парчета.

Феновете обаче най-вече искали да си поговорят с него за бейзбол. Искали мнението му относно шансовете на отбора през идната година и относно качествата и недостатъците на играчите в списъка. Прекарвали следобеда с него, като наблюдавали радостно мача и коментирали играта.

Когато през март 2002 г. бил публикуван сборникът разкази „Всичко е съдбовно“ (*Everything's Eventual*), Стив се трудел упорито над последните три книги от поредицата „Гъмната кула“. Макар че винаги пишел доста бързо, над тези книги работел още по-трескаво, отколкото над всички останали, написани след като отказал кокаина, който, по собственото му признание, бил основна причина за маратонските му писателски сеанси в началото на 80-те.

И защо бързал толкова? „Защото ми се струваше, че веднъж, след като бях започнал да пиша, този път нещата приличат на мач от Световната федерация по кеч, в който се целиш в шампионската купа — казва Кинг. — Струваше ми се, че ако този път не завърша поредицата, никога няма да го направя, затова траках неуморно, докато не сложих край. А след като приключих, нямаше причина да не ги публикувам колкото се може по-скоро.“ Макар че искал и трите книги да излязат едновременно, издателят му не се съгласил.

Поради дългите интервали между първите четири книги, Стив разбирал, че мнозина читатели не искат да започнат първата книга, след като знаят, че последната още не е написана. За да угодят и на своя автор звезда, и на почитателите му, „Скрибнър“ решили да преиздадат предишните романи от поредицата през юни 2003 г., а след

това насрочили публикуването на „Вълците от Кала“ (*Wolves of the Calla*) — първата от новите книги от „Тъмната кула“ — за пет месеца по-късно, през ноември. Номер шест, „Песента на Сузана“ (*Song of Susannah*), се появила през юни 2004 г., а последната — „Тъмната кула“ (*The Dark Tower*) — била публикувана на 57-ия рожден ден на Стив — 21 септември 2004 г. „Мисля, че възможността да кажа на феновете, че последните три книги ще излязат доста бързо една след друга, оправда цялото им дълго чакане“, отбелязва Кинг.

Като по часовник и въпреки трескавия си работен график, Стив обявил (може би за четвърти или пети път в кариерата си), че ще спре да пише книги след още няколкото, за които подписал договор. Направил изявлението, докато почитателите очаквали следващия му роман, „Буик 8“, който щял да бъде публикуван през септември 2002 г. Тревожел се, че започва да се повтаря и че хората ще възприемат новата му книга като преработка на материал, използван в „Кристин“, тъй като и двата сюжета разказвали за свръхестествена кола от 50-те.

Редакторите, почитателите и семейството му вече чували тази песен, затова първата им реакция била да кажат: „Да бе, сигурно!“ и да кимат, за да угодят на лъжливото овчарче. „Разбира се, за Стив това означаваше, че вместо три книги годишно, ще пише само по една“, коментира Стенли Уайатър.

Според някои публичните му изявления, че никога повече няма да публикува нова книга, са се увеличили в годините след отказването му от алкохола и наркотиците, като начин да замени безчетните случаи през 70-те и 80-те, когато обещавал на Таби, че ще остави пиенето и кокаина, или поне ще ги намали. Да казва, че ще се оттегли, и да не изпълнява заканата си просто заменило обещанията му от по-ранните години.

„Сега работата е единственият му наркотик“, казва Уайатър.

„Когато не работя, сънувам кошмари — признава Стив. — Явно ако не извадя нещо на бялата страница, то просто намира друг отдушник, през който да излезе.“

„Навремето Стив твърдеше, че ще се самоубие, ако не може да пише, което винаги ме е вбесявало — казва Таби. — Казвах му, че ако ми скрои номера на Ърнест Хемингуей, ще изритам тялото му на улицата и ще танцувам отгоре му!“

Но хората били доста загрижени, че може би този път писателят говори сериозно. Все пак инцидентът внесъл доста промени в живота му и в поведението му. Изглеждал по-спокоен, по-примирен спрямо отлитащото време и известното намаляване на почитателите му поради раздуханите в пресата обвинения, че е поел нова литературна насока. Книгите му вече се задържали на челните места в класациите само по няколко седмици, докато преди оставали под номер едно цели месеци.

„Достатъчно дървета унищожих вече — казва той, добавяйки бързо, че това не значи задължително, че ще спре да пише. — Винаги съм отхвърлял идеята, че всяка книга трябва да бъде достъпна за всеки потребител, но няма да спра да пиша, защото не знам какво друго да правя между девет и един часа всеки ден; все пак ще спра да публикувам, защото нямам нужда от пари.“

Кинг просто обяснил, че след публикуването на последната книга от поредицата „Тъмната кула“ през 2004 г. смята, че е казал всичко, каквото е искал да каже през живота си, че и отгоре.

Макар и да настоявал, че този път наистина ще се оттегли, никой от обкръжението му не го вярвал — най-малко хората от издателския бизнес, които били чували тези изявления и преди. Сюзън Молдоу, издателката на „Скрибнър“, не повярвала нито дума от казаното. За петте години, откакто Кинг подписал договор със „Скрибнър“, тя преброила, че е заплашил да се оттегли поне шест пъти.

Дори Питър Строб бил съгласен с останалите. Шегувайки се, той казал: „Много ми е трудно да повярвам, че «Буик 8» може да е последният му роман за годината.“

Два месеца по-късно Стив повторил желанието си, макар и да смекчил малко изявлението: „Не мога да си представя да се пенсионирам като писател. Но мога да си представя да се оттегля от издаването на книги. Ако напиша нещо, което считам, че е достойно за публикуване, ще го публикувам.“

Но това се оказал поредният път, в който си играел с почитателите си, а постоянните му заплахи да се оттегли всъщност били отдавнашна игрива шега, с която повечето фенове били наясно. „След една година ще кажат, че идеята този човек да се оттегли е била пълен майтап“, казва Кинг.

Дори и той си знаел, че е безнадежден случай: „Като наркоман съм — непрекъснато повтарям, че ще спра, но не го правя. Когато не

работя, умът ми не се радва особено, че съм му спрял наркотика. Започват да ме мъчат главоболия и доста ярки кошмари. Същото е като делириум тременс — сякаш тялото и умът ми се опитват да ме стреснат, за да се върна към писането.“

В началото на 2003 г. изглеждало, че Кинг прави и невъзможното, за да удържи на своето, да свие знамената и да се оттегли. Написал редица статии за списания и вестници, както и нови уводи към преработени издания на предишни негови творби. Единствената му книга, публикувана през тази година, била „Тъмната кула V: Вълците от Кала“. Според неговото предсказание, с публикуването и на последните две части от поредицата светът щял да види последната нова книга на Стивън Кинг.

През юни били преиздадени първите четири романа от „Тъмната кула“, но в новите издания имало значителни промени спрямо оригиналните версии. „Преработих всичко наново — казва той. — В края на краищата съм ги писал в младостта си. Все ми се струваше, че прекалено упорито съм се опитвал да направя от тази поредица нещо много, много значимо, затова се опитах малко да я опростя.“

През август започнал да списва редовна рубрика в списание „Ентъртейнмънт Уйкли“, в която помещавал рецензии за нови книги, филми и музика. Тя била кулминация на всичко, което харесвал през годините в попкултурата и имала големи прилики с рубриката „Боклукчийският камион“, която списвал в колежа.

„Абсолютно същата е — казва Таби. — Той е ангажиран с попкултурата по начин, по който аз не съм. Повечето от предложенията да чуем нова музика идват от децата ни. Той ходи на кино, а аз — не. Вече съм достатъчно възрастна, за да съм изгледала всички проклети филми, а на този етап студията само вадят нови версии на стари заглавия.“

Музикалният му вкус би изненадал онези, които го познават като върл фен на шумния рок — колкото по-твърд, толкова по-добре. Поспециално той признава възхищението си от рапъра Еминем.

„Разбирам Еминем — казва Стив. — Той е забавен, умен и много гневен. С него сме сродни души.“

Започвал и да осъзнава, че вече е прехвърлил билото на живота и сега слиза към подножието му, затова започнал да си сътрудничи със стари приятели и колеги, които били в състояние да оформят и разтълкуват наследството му. Дал на Тони Маджистрейл — стария му приятел от Върмонтския университет — интервю за новата му книга, „Холивудският Стивън Кинг“ (*Hollywood's Stephen King*).

Макар и Стив да твърдял, че се е възстановил напълно от инцидента, Тони се стреснал, когато видял приятеля си за първи път; все пак се срещали за последно два месеца преди злополуката.

„Беше променен физически, изглеждаше много крехък и все още ходеше с бастун — разказва Тони. — Показа ми крака си — изглеждаше ужасно. Все още работеше с лекарите, за да измислят коктейл от лекарства, които да са ефективни, да му позволят да спи спокойно и да живее живота си без твърде много болка. Така че още се бореше с последиците.“

Маджистрейл добавя, че доловил и емоционална промяна у приятеля си. "Имаше един период от шест-седем години, когато се беше вманиачил по инцидента, в резултат на което се появи "Болница „Кралството“,“ — телевизионен сериал, на който Кинг бил сценарист и продуцент, излъчен за първи път през март 2004 г. и траял един сезон по Ей Би Си.

Но, за щастие, Тони забелязал, че някои неща у Стив са си останали същите. Маджистрейл го помолил да му препоръча заведения за хранене в Бангор, а той му казал имена само на закусвални.

Един ден Тони го запитал направо: „Стив, миналата година си спечелил 55 милиона долара. Какво правиш в Бангор, Мейн? — А той ме погледна, сякаш съм някое досадно насекомо.“

След това отговорил: „А ти къде искаш да живея, Тони? В Монако ли?“

„И двамата се посмяхме добре над тези думи“, казва Маджистрейл.

Литературните среди отново се вдигнали на оръжие, когато било обявено, че Стивън Кинг ще бъде награден с Медала за забележителен принос на Националната книжарска фондация на годишната

церемония през ноември. Тази идея гъделичкала самолюбието му; след като в продължение на десетилетия продавал милиони и милиони книги по цял свят, а литературните среди бръчкали нос с презрение срещу него, най-сетне щял да получи признанието, за което винаги копнял и смятал, че заслужава.

Критиките завалели почти незабавно. Самообявилият се за пазител на литературните ключове критик и професор в Йейл Харолд Блум избоботил: „Още едно падение в шокиращия процес на принижаване на културния ни живот.“ Само че същата тази награда преди четири години била присъдена на Опра Уинфри, и то без подобни противоречия. Сред предишните носители на медала били Рей Бредбъри, Стъдс Теркъл и Тони Морисън.

„Реших, че е абсурдно да казват: «Не давайте тази награда на Стивън Кинг.» Не беше същото, като да ми връчат наградата на книгоиздателската индустрия за роман, който съм написал — шегува се той. — Награждаваха ме по начина, по който присъждат награда за привлекателност на момиче, което няма да стане Мис Америка.“

Стив признава, че наградата все пак е по-значима, но бил изключително ядосан от продължаващите предразсъдъци на хора, смятащи, че е под достойнството им да харесват който и да е роман, ако не е обявен за литературно събитие, и че той не струва дори колкото хартията, на която е напечатан. „Съществува един негласен предразсъдък, че ако дадена книга е популярна, не може да е добра, защото читателският вкус на американската аудитория е идиотски — казва той. — Подобна елитарност ме вбесяваше до полуда на младини. Сега го приемам по-спокойно, но все още изпитвам солидна доза презрение към това.“

Стив започнал да обикаля радио и телевизионните програми и да дава интервюта пред журналисти от пресата. Не се чувствал много добре, а и лекарите му поставили диагноза пневмония и го предупредили да не пътува и да не говори много. Но признанието било твърде сериозно, за да го подмине, затова продължил сгъстения си промоционален график в дните, предхождащи вечерта на наградите на 19 ноември, което несъмнено отслабило още повече организма му.

„Тази награда за малко не ме погуби — признава той по-късно. — Бях твърдо решен да я приема лично и да произнеса своята реч“. След церемонията се върнал у дома и четири дни по-късно бил приет в

болница с двустранна бронхопневмония — резултат от дълго назриващия проблем, възникнал още когато единият му бял дроб отказал след злополуката. „Белият ми дроб се беше свил и долната му част не се беше издула отново, но тогава никой не го разбра — разказва той. — Останала си сплескана, започнала да гноясва и заразила целия бял дроб.“ Кинг останал в болницата почти цял месец; хирурзите извършили торакотомия — сложна операционна процедура, която позволила на лекарите да премахнат течностите и инфектираната тъкан от дроба.

Докато бил в болницата, прихванал бактериална инфекция, която продължила три месеца. Докато се избави от нея, вече тежал само 72 килограма — бил „ходещ скелет“, по собствените му думи. Всъщност по време на този болничен престой Кинг бил много по-близо до смъртта, отколкото след блъсването му от микробуса.

Въпреки че повръщал на всеки няколко часа, той продължавал да пише. „Дори когато се чувствах замаян и отслабнал, думите не ме изоставиха — казва той. — Писането бе най-хубавото нещо от ежедневието ми.“

Когато лекарите казали на Таби, че вече със сигурност е прескочил трапа, тя го попитала: „Може ли да ремонтирам кабинета ти?“

„Казах «да», защото с тръбичка в гръдния кош и още една в гърлото не можех да промълвя нищо друго — шегува се той. — Знаеше, че не мога да ѝ възразя.“

Когато се върнал у дома седмица преди Коледа, я попитал какво става с ремонта на кабинета, но Таби му казала да не влиза там, защото мисли, че ще се разстрои. И тъй, точно както съветвал поколения ученици да изтичат и да си купят книгите му в момента, в който някой възрастен им каже, че не трябва, една нощ, докато го мъчело безсъние, той се насочил право към кабинета си. Стаята била без мебели, килимите били навити, а книгите — прибрани в кашони. „Беше като призрака на предстоящата Коледа — видение за бъдещето — разказва той. — Така ще изглежда кабинетът ми след 20–25 години, когато ще съм в ковчега, а Табита ще навие килимите и ще започне да подрежда вещите, документите и незавършените ми творби. Почистването, което

се извършва след секването на нечий живот. Аз и брат ми го направихме, след като майка ни почина от рак.“

Върнал се към разказа, който написал две години по-рано — „Лизи и лудия“ (*Lisey and the Madman*), който щял да бъде публикуван през 2004 г. в новата антология „Омагьосаната зала с удивителни истории на Максуийни“ (*McSweeney's Enchanted Chamber of Astonishing Stories*), с редактор Майкъл Кабън. Както правил безброй пъти досега, той взел две на пръв поглед коренно различни истории и също като дете, което си играе с комплект по химия, ги съчетал, за да види какво ще се получи.

„Идеите ми хрумват и трябва да ги последвам“, казвал Кинг в случаите, когато заявявал, че ще се оттегли, а после не спазвал обещанието си. Така започнал работа над произведението, което щяло да се превърне в „Романът на Лизи“ (*Lisey's Story*).

Веднъж започнал, отново набрал скорост, пишейки за съпругата на прочут автор, която все още влачи монотонното си ежедневие две години след внезапната му и неочаквана смърт. По-късно обяснил, че „Романът на Лизи“ магически се преобразил от книга за скърбяща жена в разказ за потиснатите желания и за това, как хората имат склонност да крият не само предмети, но и чувства. Стив твърдял, че пише любовна история.

В романа се усещали слаби отзвуци от книгата му от 1998 г. „Торба с кости“, която също била представена като любовна история. Темата на този роман също била починала съпружеска половинка и плодотворен писател, само че с разменени роли — там ставало дума за вдовец, пишец бестселъри, който продължава да страда от писателски блокаж три години след смъртта на съпругата му.

14. КРАЯТ НА ЦЯЛАТА БЪРКОТИЯ

С идването на 2005 г. Стив и Таби навлезли в спокойния ритъм да прекарват половин година в Мейн, а другата половина — във Флорида. Докато неговият график ставал все по-разреден (може би този път все пак имало нещо вярно в заявленията му за „оттегляне“), децата му започнали да градят собствени кариери.

Първият сборник разкази на Джо — „Призраци от XX век“ (*20th Century Ghosts*) — бил публикуван през 2005 г. в ограничен тираж от 2000 екземпляра от „Пи Ес Пъблишинг“ — малко издателство за специализирана литература, след като всички американски издатели, прегледали книгата, я отхвърлили. Тя обаче спечелила две награди „Брам Стоукър“ и Световната награда за фентъзи (сред останалите наградени същата година били Харуки Мураками и Джордж Сондърс), както и Британската награда за фентъзи за най-добър сборник художествена литература.

Джо искал колкото може повече да се дистанцира от баща си, избирайки да пробие изцяло със свои усилия. Когато започнал да пише сериозно и да изпраща творбите си малко след като завършил колеж, избрал за свой писателски псевдоним името Джо Хил. „Реших, че ако започна да пиша художествена литература в същия жанр под името Джоузеф Кинг, ще изглежда все едно съм се хванал за пешовете на баща си — обяснява той. — А като Джо Хил можех да пиша каквото си искам. Имах десет години, в които да пиша, без да ми тежи бремето, че съм син на прочут писател.“

Стилът му на работа се различава значително от този на баща му. „Не съм от хората, които могат или искат да напишат по тридесет разказа на година — казва той. — Отнема ми месец или повече, за да напиша хубава история, а не една седмица. Ужасно се старая да не съм отегчителен и внимавам да избягвам наречията; именно така бих описал своите творби: разкази на ужасите с много малко наречия.“

Джо срещнал жената, която щяла да стане негова съпруга, Лианора Ла Гранде, в курса по изящни изкуства на университета

„Колумбия“. „Много мъже се женят за жени, които приличат на майките им — казва Джо. — Аз обаче се ожених за жена, която прилича на баща ми. Давам някой нов ръкопис на нея и на него, после сравнявам двата и виждам едни и същи забележки.“ Джо добавя, че Лианора чете и ръкописите на Стив.

Също като баща си, и Джо започнал да се изявява и в други области. Свързал се с редактора на „Марвъл Комикс“ и написал сценария за „Фенове“ (*Fanboyz*) — история в 11 страници за „Спайдърмен до краен предел“ (*Spider-Man Unlimited*). „С работата над този сюжет осъществих една от най-големите си детски мечти“, казва той.

Също като по-големия си брат, Оуен, след като завършил колежа „Васар“, получил магистърска степен по изящни изкуства от университета „Колумбия“, макар че имал известни опасения за включването си в тази програма. „Писателските курсове не са за всеки и ако искате да пишете чисто жанрови истории, ще се сблъскате с големи трудности“, казва той. Но впоследствие имал голяма полза от времето, прекарано в „Колумбия“. „Имах прекрасни преподаватели, които наблягаха сериозно на детайлите, на прецизността, на доброто писане и ми помогнаха да извлека от себе си творби, с които много се гордея.“

За разлика от брат си обаче, той решил да не сменя името си. „Естествено имам предимство като писател заради известността на името ми, но това е и недостатък, защото хората очакват писанията ти да са просто семейни упражнения, които не струват нищо — отбелязва Оуен, и това е основната причина разказите му да са различни от тези на баща му. — Пиша по-съвременна белетристика без свръхестествени елементи. Искан да намеря собственото си място в света, а не да си изкарвам прехраната с неговото име.“

Първата книга на Оуен — „Всички сме замесени“ (*We're All in This Together*) — сборник от една новела и четири разказа, била публикувана от издателство „Блумсбъри“ през юни 2005 г. Както и при баща му, вдъхновението за едноименната новела се родило от две коренно различни места: „Бях ужасно потиснат, след като Буш спечели изборите през 2000 г. Хранех безумната надежда, че той ще се откаже от властта, защото не е спечелил с убедително мнозинство. Замислих се що за човек действително би направил нещо по въпроса и как би

обяснил постъпката си.“ След това се сетил за едно семейство от Бангор, което пишело лозунги и рисувало картинки на табло, изкарано пред дома им, в зависимост от сезона. Накрая съчетал двете идеи в новелата.

Също като брат си, Оуен се запознал с бъдещата си съпруга, Кели Брафет, докато учел в „Колумбия“. Когато журналистите го интервюирали за книгата му, не пропуснали да отбележат, че двойката живее в постройката на бивша католическа църква в Бруклин. Брафет, авторка на романите „Джоузи и Джак“ (*Josie and Jack*) (историята на брат и сестра, психологически зависими един от друг) и „За последно видян да си тръгва“ (*Last Seen Leaving*) (разказващ за майка и дъщеря, отчуждени една от друга), казва, че Оуен прилича на баща си по своите работни навици. „Оуен работи много повече от мен, което ме кара да се чувствам виновна и да работя повече“, отбелязва тя.

Мисловните траектории на Оуен също следват тези на баща му. Брафет разказва как той се прибира у дома, след като е ходил до магазинчето на ъгъла за сандвич, и вече му е хрумнала идеята за следващия му роман. „Имам страхотна идея за сюжет — казал той. — Виж сега, има един клоун, страдащ от синдрома на Турет, който ходи по рождени дни; брат му е финансов съветник, двамата отиват на подводен риболов в Средиземно море и се оказват заобиколени от купища амфори с дъвен зехтин.“

От своя страна, Стив харесва творбите и на двамата си сина, макар че вижда ясни различия между тях: Джо очевидно гравитира към писането на жанрова литература, а Оуен прилежно я отбягва. „Чета нещата на Джо и те ме увличат, защото изгражда интересен сюжет и напрегнати конфликти — казва Стив. — А Оуен пише повече като Брет Ийстън Елис — за модерните в момента нюйоркски взаимоотношения. В това има две много хубави неща. Първото е, че писанията на Оуен нямат никаква прилика с моите творби. А второто — слава богу, че е добър.“

Наоми също намирала стабилна опора в избраното от нея призвание на проповедник. Завършила с магистърска степен по богословие богословската школа „Медвил Ломбард“ през юни 2005 г., където спечелила наградата „Робърт Чарлз Билингс“ за отлично учение, присъждана на студентите с най-високи академични постижения. След завършването била ръкоположена от своята църква

(Първа универсалистка църква в Ярмут) и по-късно същото лято ѝ поверили първата енория: Унитаристко-универсалистката църква в Ютика, щат Ню Йорк.

Както и в периода, когато ръководела ресторанта, тя настръхвала, ако някой отворел дума за родителите ѝ. Запитана какво я е привлякло към унитаристката вяра, тя отвръща: „Всички идваме и си отиваме от този свят с първични усещания: страхопочитание, почуда, страх, трепет, удивление. Всичко останало са просто обяснения.“

След като се установила в северната част на щат Ню Йорк, на Стив му се наложило да промени автоматичния отговор, който давал през годините на въпроса откъде черпи идеите си. „Казвах, че ги намирам в едно магазинче за идеи втора употреба в Ютика. Нося си ги вкъщи, отупвам ги от праха — и ми вършат идеална работа. Но когато Наоми стана пастор в Ютика, трябваше да престана да се шегувам с това.“

Но това не означавало, че ще спре да се шегува с нея. „Подкачам я, че унитаризмът е Бог за хора, които не вярват в Бог, а тя само се засмива.“

През лятото на 2007 г. Наоми напуснала длъжността пастор в Първа унитаристка църква в Ютика, Ню Йорк, за да стане проповедник в унитаристко-универсалисткото паство „Река от трева“ в Плантейшън, Флорида.

Унитаристко-универсалисткото вероизповедание е известно с това, че приема в редиците си гейове и лесбийки, и макар че е топло приета в собствената си църква, Наоми лесно се ядосва на онези, които съдят за нея по сексуалната ѝ ориентация. Иска ѝ се да се закани гневно на света с юмрук, въпреки че е ръкоположена за проповедник.

„Мъча се да съм толерантна към богословието, което не ми дава право да съществувам — пояснява тя. — Което обрича на пламъците на Ада и вечно проклетие гейовете и лесбийките, жените свещеници, унитаристите универсалисти. Парадоксът е, че се уча да обичам попълноценно хора, отвръщащи поглед от нас, макар че и ние сме хор — създадени и обичани от Бог.“

Наоми твърди, че не е изоставила безвъзвратно семейния бизнес: „Всички в моето семейство разказват истории. Другите използват писменото слово, а аз разказвам истории чрез моите проповеди.“

Тя говори за проповедите по начин, който много напомня описанието на баща ѝ за писането. „За мен изнасянето на проповед е вълнуващо преживяване. Също като да танцуваш дълго време. Усещането ти за начало и край се стопява и никога не знаеш какво ще се случи.“

Тя е възприела и навика на баща си да включва икони от попкултурата в проповедите си. През есента на 2007 г. споменала в проповедите си „Островът на непригодните играчки“, „Мечо Пух“ и „Харолд и лилавият пастел“, както и много други.

Естествено Стив и Таби се гордеят с порасналите си наследници. „Голяма изненада е, когато децата ти внезапно се окажат силни и зрели хора — казва Табита. — Дълго време най-важното за мен като родител бе това, че никой от тях не е влязъл в затвора.“

През юни Кинг получил и награда за цялостно творчество от Канадската асоциация на книжарите. Той бил първият ѝ чуждестранен носител от учредяването ѝ през 2000 г.

Писателят често се появявал и на церемонии по награждаване в чест на други знаменитости. Стив и Таби планирали да присъстват на вечеря в Лос Анджелис, организирана от еврейска филантропска организация в чест на актьора Били Кристъл, но Таби не отишла, защото не ѝ било добре. Стив се обадил на Кати Кеймън Голдмарк, която свирила с него в „Римейндърс“, и я поканил да го придружи вместо Таби. Тя приела с удоволствие. Тъй като имала непринуден севернокалифорнийски стил на обличане, „от офиса му ми се обадиха три пъти, за да се уверят, че зная, че трябва да се появя с официална рокля — смее се тя. — Когато влязохме през вратите на хотела, за да отидем на банкетa, експлозията от светкавиците на фотоапаратите и хората, които подскочиха към Стив, беше ужасяваща. През живота си не бях виждала папараци и съм сигурна, че никога повече няма да видя, но тогава осъзнах, че подобни неща му се случват непрекъснато.“

Голдмарк била впечатлена от спокойното му държание. „Не можехме да водим разговор или дори да си довършим изречението, защото непрекъснато се приближаваха хора, които искаха да говорят с него. Тогава видях живота му в този свят в по-различна светлина и

разбрах защо групата е толкова приятно и спокойно място за него — защото хората в нея не гледат на него като на шантава знаменитост.“ След многогодишно прекъсване Стив отново свирил с „Римейндърс“ в Уебстър Хол в Ню Йорк на 1 юни във връзка с изложението „БукЕкспо Америка“ (ВЕА).

„Това е като летен лагер за възрастни — казва Ейми Тан. — Готова съм да избивам китове, за да участвам.“

Кинг твърди, че никога не е приемал групата на сериозно и че свири в нея за забавление. „Някой беше казал, че «Римейндърс» без Стивън Кинг е като «Грейтфул Дед» без Джери Гарсия, което много ме ласкае — казва той. — Много е забавно да правиш нещо, което е по-скоро хоби, отколкото работа.“

Естествено съзнавал, че колегите му в групата са на друго мнение. „Дейв, Ридли и Грег [Айлс] гледат много сериозно на групата — казва Кинг. — Все едно гледаш трима отличници, които се подготвят за теста GRE. Аз съм само украсата.“

Макар че членовете на групата обичали да свирят, Ридли Пиърсън казва, че основната причина да насрочат турне в три града била възможността да прекарат известно време заедно. „Ако свирим само една вечер, няма да имаме достатъчно време да си поговорим на воля с всеки от групата — обяснява той. — Когато сме на турне, сме затворени в самолети или автобуси, а точно това ни харесва, защото ни се удава възможност да се видим, да си говорим и да се забавляваме заедно. Разбира се, групата би трябвало е станала доста добра, след като свирим заедно вече 15 години, но всъщност не е така. Но пък приятелството ни укрепна.“

Макар че Стив много обичал да ходят на турнета, Таби станала по-предпазлива. „Тя е доста по-трезвомислещ човек от Стив и много се стареа да го предпази — казва Пиърсън. — Помня как веднъж ми каза, че не иска заради тази група Стив да бъде сполетян от съдбата на Джон Ленън.“

Пиърсън си спомня един концерт в Роуд Айлънд, където се наложило двадесетина щатски полицаи да образуват човешка барикада, за да премине Стив през тълпата: „Беше истинско безумие, също като с Бийтълс. Хората ни хвърляха разни неща и се опитваха да го докоснат.“

През юни 2007 г. бил публикуван романът „Блейз“ (*Blaze*). Това била книга на Бакман, която Стив написал преди „Кери“ и която нарекъл един от неговите „куфарни романи“ — писан за упражнение и отдавна забравен.

Франк Мюлер, професионален четец на аудиокниги, който прочел няколко от книгите на Кинг за издание на компактдиск, бил трайно инвалидизиран след катастрофа с мотор през есента на 2001 г. и повече нямало да може да работи. Останал без пари, не си направил здравна застраховка и имал стари задължения към данъчните власти. Бил с едно дете, а само дни преди злополуката разбрал, че жена му чака и второ.

Стив редовно слушал аудиокниги и дори участвал като четец в някои звукозаписни сеанси, затова много уважавал работата на Мюлер. „Това е изтощителен труд, защото се правят множество дубли. Работата не е никак лесна — казва Стив. — Мисля, че една книга не съществува истински, докато не бъде пренесена в аудиоформат. Хубавата творба става още по-добра, когато я четат на глас, а лошата бива безмилостно изобличена. Все едно да вземеш мощен фенер и да осветиш структурата на нечие лице. Когато го направиш, дори умело поставеният грим не може да прикрие лошия стил на писане.“

Стив се измъчвал заради приятеля си и много добре знаел колко трудно се възстановява човек от злополука, в която животът му е висял на косъм. Затова през 2002 г. учредил фондацията „Уейвденсър“, за да помогне на Франк. Но това накарало Стив да се замисли и за други изпълнители на свободна практика, които са пострадали при злополука или след заболяване, затова създал още една организация с идеална цел, наречена Фондация „Хейвън“, която отпускала средства на писатели, художници и изпълнители на свободна практика, неспособни да се издържат заради внезапно сполетяло ги инвалидизиране или болест.

Стив поканил авторите Джон Ървинг и Дж. К. Роулинг да участват в бенефис в две вечери, организиран в Рейдио Сити Мюзик Хол, наречен „Хари, Кари и Гарп“, за да може фондация „Хейвън“ да набере достатъчно средства и да започне да отпуска сумите.

Стив отдавна мислел да отстъпи авторските права върху някоя своя книга на фондацията, която щяла да получи 100 процента от

приходите, идващи от аванси, проценти и продажби на чуждестранните права — и сега се сетил за „Блейз“.

Изровил ръкописа, препрочел го и решил, че не е чак толкова лош, а само се нуждае от малко преработка и доизпипване. „Скрибнър“ публикували романа през юни. „Буклист“ поместили възторжена рецензия, наричайки романа отдаване на почит към „За мишките и хората“ на Джон Стайнбек и той се изкачил на второ място в класацията с бестселъри на „Ню Йорк Таймс“ още през първата седмица след излизането си.

През 2007 г. Стив и Таби отново разширили недвижимата си собственост. През май купили още една къща на остров Кейси в Оспри — на 3 километра от онази, която купили преди пет години. С цена 2 200 милиона долара, новата къща им излязла доста изгодно в сравнение с основната, която сега се оценявала на повече от 12 милиона долара.

През октомври пък купили съседното на дома им в Бангор имение. Бялата викторианска къща с мансарден покрив, известна като „Дом Чарлз П. Браун“, била построена през 1872 г. и тогава цената ѝ била 10 000 долара. Според градските регистри, сега семейство Кинг платило 750 000 долара за нея. Стив споменал, че иска да превърне къщата в библиотека или може би в музей; че планира да построи подземен тунел, свързващ двете къщи, и да се вози с количка от едната до другата.

„Фантазирам си така, а Таби ми казва: «Защо ни е да го правим?» Отвърщам ѝ: «Защото можем!»“

Стив бил избран за гост-редактор на антологията „Най-добрите американски разкази за 2007 г.“ (*Best American Short Stories 2007*), публикувана през октомври. В известен смисъл затворил кръга. Разказите били неговото начало като писател и му спасявали кожата редица пъти в младостта му — както с чека, пристигнал тъкмо когато Наоми получила ушна инфекция и Таби привършила розовото лекарство от предишното заболяване на пеленачето.

Всъщност през тази година Стив бил много търсен на пазара на разкази. Ото Пензлър възнамерявал да го покани за гост редактор на „Най-добрите американски мистерии за 2007 г.“, но Хайди Питлор, редакторка на „Най-добрите американски разкази“, го изпреварила. „Е, ще трябва да го покани някой друг път“, казал Пензлър.

При новината, че Кинг ще бъде редактор на антологията за 2007 г., се понесло неизбежното мърморене за принижаването на американската култура. Но явно е бил окуражен от компанията на предишните редактори на сборника: Маргарет Атууд и Ричард Форд, Майкъл Кабън и Уолтър Моузли.

Макар че предишният му сборник разкази „Всичко е съдбовно“ излязъл пет години по-рано, Кинг твърдял, че все още обича този формат и иска той да продължи да съществува, въпреки че броят на пазарите за разкази стремглаво намалявал през годините.

„Малко се поотдръпнах от писането на разкази и реших, че ако отново се запозная с положението на този пазар, ще ме осени ново вдъхновение и пак ще ми се прииска да ги пиша — заявява Кинг. — Никога не съм губил вкуса си за това и би било тъжно да разбера, че умението, което някога съм имал, ме е напуснало.“

И той се хвърлил стремглаво в проекта: „Исках да разширя игралното поле и да открия разкази в интернет и в списанията, които не съм виждал представени в сборник дотогава, като «Списание за мистерии на Елъри Куин» и «Списание за фентъзи и научна фантастика». Мисля, че през целия си живот не съм работил поупорито върху някоя книга от тази.“ Питлор казва, че прочела повече от 4 000 разказа и прехвърлила на Кинг 120 от тях, за които смятала, че са достатъчно добри, но докато ловувал сам, той преценил, че е преровил над 400 разказа.

Длъжността му на редактор постигнала точно това, което искал от нея: дала нов енергичен тласък на умението му да пише разкази. Горедолу по същото време, в което антологията се появила на пазара, Стив продал разказ на „Списание за фентъзи и научна фантастика“, което му платило 500 долара. Макар че някои считат, че това е било проява на благотворителност от страна на Кинг, той не е съгласен и на преден план отново излиза старият пестелив жител на Мейн:

„Не бих казал, че е проява на благотворителност, защото мога да си купя доста топли вечери с тези пари, но много бих искал

списанието да достигне до по-широка читателска аудитория“ — подтекстът бил, че списанието най-вероятно щяло да поръча по-голям тираж и да го разпродаде до последния брой, тъй като името му е на корицата.

Написал и още един разказ, озаглавен „Много тясно място“ (*A Very Tight Place*), тъй като името му е на корицата. Когато двамата с Таби били във Флорида, Стив правел ежедневната си разходка по един сравнително безлюден път. В един късен следобед видял преносима химическа тоалетна, поставена на строеж. Всички работници си били отишли и той, който все още бил на километър и половина от къщи, решил да се възползва от нея.

Докато влизал вътре, усетил как кабинката леко се заклатила и умът му веднага включил на скорост. „Ако някоя от тези тоалетни падне върху вратата си и вътре има човек, той здравата ще загази. Веднага се сетих за По и разказа му «Преждевременно погребение» (*The Premature Burial*), както и за всички разкази за погребани приживе хора, които бях чел, но никога не бях чел история за човек, затворен в преносима тоалетна. Лично аз не страдам от клаустрофобия, но си помислих: «Боже мой, това е страхотна идея!»“

Есента на 2007 г. продължавала да е натоварена — през ноември на екран излязъл филмът „Мъглата“ (*The Mist*). Стив написал новелата още през 1980 г.

По онова време живеел в Брайтън, Мейн, и отишъл на пазар да купи някои неща за Таби. Запътил се към касата да плати, но внезапно вдигнал поглед и забелязал, че цялата предна стена на супермаркета е направена от стъкло. Първата мисъл, която изникнала в ума му при вида на тези огромни прозорци, била: „Какво ще стане, ако гигантски насекоми започнат да се удрят в стъклото?“

Както обикновено, след тази идея включил на скорост. Новелата се появила в „Тъмни сили“ (*Dark Forces*) — антология под редакцията на Кърби Маколи, бившия му агент.

Когато Франк Дарабонт написал сценария за „Мъглата“, той умишлено променил края на новелата, който в най-добрия случай бил неясен. Макар че обикновено Стив не обичал някой радикално да променя сюжетната му линия, този път нямал нищо против; всъщност

дори бил на мнение, че Дарабонт, който бил и режисьор на филма, е внесъл значително подобрение в историята.

„Реших, че краят е страхотен, но все пак ме потресе — казва Стив. — Знаех какво ще стане още първия път, когато видях филма на груб монтаж, и въпреки това ме потресе. Трябваше да го изгледам и втори път, за да свикна с идеята, че това вероятно е единственият възможен край, с оглед на света, създаден в тази история.“

„Дума Ки“ (Duma Key) бил публикуван през януари 2008 г. и представлявал поредното изследване на нови територии за Стив. Първо, действието на романа се развивало във Флорида и Минесота и второ — в него се разказвало за разведен мъж, който започва да рисува като хоби — и двете били далеч от личния опит на Кинг.

„Обичам изкуството, но не бих могъл да нарисувам и котка — казва той. — Затова взех чувствата, които изпитвам към писането, и ги изразих в книга за художник. В края на краищата последното, което ми трябва в моите книги, е още един писател.“

Искрата, от която се родил романът, пламнала по време на ежедневната му следобедна разходка. „Вървах по един безлюден път (вече се разхождам само по такива) и видях табела с надпис: «Внимание: деца». Запитах се: «За какви деца трябва да внимава човек?» И тогава в ума ми изникна картина на две мъртви момичета.“

Макар че критиците посрещнаха „Дума Ки“ с ласкави отзиви и романът застана под номер едно в класациите с бестселъри веднага след излизането си, Стив се примирил с мисълта, че вече не е на върха, когато става дума за бестселъри. Често споменават Том Кланси, Джон Гришъм и Кинг като автори от един ранг, но влиянието на Кинг сред читателите вече се е поизхабило и броят на продадените екземпляри от книгите му спада по-бързо от този на другите двама — тенденция, зародила се в момента, в който започна да се отклонява от праволинейната формула в жанра на ужасите, направила го известен. Например първият тираж на „Романът на Лизи“ наброяваше 1,1 милиона екземпляра, а общия брой екземпляри на „Град Отчаяние“ и „Отмъстителите“ беше 3 милиона. Освен това книгоиздателският бизнес и общият брой на читателите са се променили драматично от публикуването на „Кери“ насам.

„В крайна сметка винаги се гледат продажбите — казва Кинг. — Гришъм продава четири пъти повече екземпляри от мен, но това вече не ме вълнува толкова. Поглеждам списъка с бестселъри на «Ню Йорк Таймс» и се питам: «За какво ми е да се бяхтя, за да вляза в този списък редом с Даниел Стийл, Дейвид Балдачи и книгите за прераждането?»“

Макар че от доста време съжалява за изявлението си от 1985 г. „Аз съм литературният еквивалент на хамбургер Биг Мак с пържени картопки“, вече не смята, че е нужно да го оспорва. „Все още си плащам за тази реплика — признава той. — С нея просто исках да кажа, че съм вкусен и се плъзгам гладко към стомаха, но не смятам, че постоянна диета от книги на Стивън Кинг би била здравословна за някого.“

„Силата му е в популярната култура и популярната литература — казва Джордж Маклауд. — Те са залегнали в основата на същността му и не мисля, че той ще се промени някога.“

След като са изминали над 35 години от публикуването на първата му книга, след като е натрупал творчество с такъв широк диапазон, и след признанието, че ако не пише, ще умре, би било разумно да заключим, че Стивън Кинг е превърнал писателското изкуство в наука, че го е ошлайфал до съвършенство. Но той твърди, че и след толкова години не му е станало по-леко — просто знае как да натиска правилните бутони, за да тече работата гладко. Макар да добавя, че не му е станало и по-трудно, открил е, че трябва да продължи да си проправя път в посоки, които са непознати за самия него.

Признава, че с течение на времето му е станало по-трудно да списва рубриката си в „Ентъртейнмънт Уийкли“: „Искам да бъде добра, но в същото време искам хората да я възприемат като небрежна и импровизирана, а не е лесно да го постигаш всеки път.“ Стив казва: „Трябва да се развиваш или да умреш. Ако имаш само един шанс да отидеш на танци, трябва да научиш повечко стъпки, а не само стандартния валс.“ И след като споменахме танци — той и Джон Мелънкамп вече полагат заключителните щрихи на съвместния им мюзикъл, озаглавен „Призрачните братя от област Даркленд“ (*The Ghost Brothers of Darkland County*), и го изпробват чрез четения и

семинари, преди да започнат турне с него, което ще завърши на Бродуей.

Първоначално Мелънкамп предложил на Стив идеята да си сътрудничат в мюзикъл, чието действие се развива през 50-те години, и е взел за основа действителна история за двама братя, влюбени в едно и също момиче. Единият брат по невнимание застрелва другия и след това заедно с момичето тръгват да го закарат в болницата. Карат с превишена скорост и по пътя към болницата се блъсват в дърво и загиват. Мелънкамп предложил да композира музиката, а Стив да напише драматургията. Идеята много му допаднала и, по обичайния за него начин, седнал и натракал пиеса в 67 страници.

„Може да се каже, че Джон дойде при мен в подходящия момент — казва Стив. — Той практикува занаята си от много време, както и аз — моя. Джон се старее да запази свежестта на музиката си, затова опитва нови неща и формати.“

Двамата моментално си допаднали, когато започнали съвместната си работа, и се разбирали чудесно. „Харесвам Стив, той няма нищо общо с представите на хората за него — казва Мелънкамп. — И двамата с него много си приличаме. Той живее в затънтено градче — аз също. Не се чувства удобно на шумни събития и сред тълпи, както и аз. И двамата сме донякъде антисоциални и сме големи плямпала.“

Макар че Стив продължава да разширява кръгозора си, все още се бои да нагази в някои сфери. Например идеята отново да режисира филм от време на време му минава през ума: „Не бих се зарекъл, че няма да го направя, и смятам, че ще е страхотно да режисирам филм, без да съм натряскан до козирката, и да видя какво ще се получи.“

От доста време повтаря, че пише за нещата, които го плашат най-много, като плъхове и самолети, но все още не е успял да събере достатъчно кураж, за да се захване с една по-специална тема.

„Искам да пиша за паяци, защото именно това е темата, от която почти всички се ужасяват — казва той. — За мен паяците са най-ужасните и гадни твари, за които се сецам.“

Днес работата е единственият му наркотик и обира луфтовете във вакуума на свободния му от наркотици живот: когато не пише,

мозъкът и тялото му изпадат в летаргия.

Все още пуши цигари, макар че ги е намалил значително — само по три на ден. Отказал е алкохола, кокаина, силните обезболяващи лекарства и почти всеки друг известен опиат.

„Сега не съм толкова гневен като някога, защото вече не съм 25-годишен — казва Кинг. — На 60 години съм, а това няма как да не ти разкаже играта.“

И двете му благотворителни организации — фондация „Хейвън“ и фондация „Стивън и Табита Кинг“ се развиват отлично. „Стив вярва с религиозен плам, че трябва да плаща данък за успеха си, но не и аз — казва Таби. — Просто смятам, че не можеш да отнесеш парите в гроба със себе си, затова се опитваме да раздадем колкото можем. Правим го с удоволствие и ни се иска да можем да направим и повече. Имам усещането, че това е само капка в морето.“

„Раздавай по 10 цента от всеки долар, който печелиш, защото, ако не го направиш, държавата бездруго ще ти ги вземе — казва Стив. — Ако смяташ, че не можеш да си го позволиш, само виж какви данъци плащаш за всеки литър бензин, който купуваш.“

„Стив върви към края на една изключителна кариера — казва Тони Маджистрейл. — Има много пари, спечелил си е признанието на читателите и единственото, от което има нужда, е хората да го вземат на сериозно и да разберат, че не е просто писател на халтура.“

Но дори и това отношение на хората се е променило през годините, откакто „Ню Йоркър“ са публикували първия му разказ. Човек усеща, че той се чувства малко раздвоен от оказаното му уважение. „Хората ме питат кога ще напиша нещо сериозно, но от подобни въпроси винаги ми става болно — казва Кинг. — Не разбират, че е все едно да се приближиш до някого и да го питаш какво е усещането да си негър. Отговорът ми е, че съм възможно най-сериозен всеки път, когато сядам на пишещата машина. Нужни ми бяха двадесет години, за да започна да приемам спокойно този въпрос и да не изпитвам известен срам заради книгите, които пиша. Разбира се, винаги ще има пазар за боклуците. Вижте само Джефри Арчър! Писанията му са като секс между старци.“

Но едно нещо не се е променило: Стив все още не разбира защо хората се интересуват от живота му.

„Мисля, че всички писатели се чувстваме така — казва Ридли Пиърсн. — В края на краищата прекарваме повечето от времето си в някоя стаичка пред пишещата машина, а в това няма нищо интересно. Но той си е такъв — просто не е самовлюбен човек.“

Това обаче не означава, че няма желание да се конкурира с другите — точно обратното. „Въпреки факта, че го е постигал вече 36 пъти, Стив все още иска да е на челно място в класациите при всяка новоиздадена книга — казва Пиърсн. — Но не вижда в това нещо забележително и смята, че наоколо има много по-интересни хора от него.“

Той вече три пъти е ставал дядо; Джо и Лианора имат трима сина: Итън, Ейдън и Райън.

Заглавието на новия сборник разкази на Стивън е „Малко след залез-слънце“ (*Just After Sunset*), макар че първоначалното заглавие на книгата било „Неестествени копулации“ (*Unnatural Acts of Intercourse*). Книгата бе публикувана през ноември 2008 г.

„Ужасите винаги са се радвали на неотслабваща популярност — казва той. — Хората обичат да се спират и да позяпат някоя катастрофа. Там е разковничето.“

През годините се е изкушавал да се крие, да отрича кой е, когато го разпознаят. „В деня, в който отрека самоличността си, в деня, в който кажа, че не съм онзи, за когото ме вземат, ще напусна писателския занаят завинаги — казва Кинг. — Ще спусна кепенците, ще изключа компютъра и няма да напиша и дума повече. Защото, ако цената на професията ти е загубата на твоята самоличност, значи е дошло време да спреш.“

БЛАГОДАРНОСТИ

Както винаги, първо трябва да благодаря на моя суперагент Скот Мендъл, който преведе тази книга през различните трудности и препятствия.

Следващият в списъка е Питър Джоузеф, който редактира книгата и ми предложи ценни прозрения и съвети, докато разнищвах душата на Кинг.

За пореден път транскрипционистката Пола Хенкок успя да направи по-понятни за мен аудиозаписите, дълги цели часове.

Благодаря на приятелите, познатите, деловите сътрудници на Кинг и на много други хора, които ми поднесоха истории и анекдоти, разкриващи личността на писателя, между които бяха Дейв Бари, Джордж Бийм, Майкъл Колингс, Кати Кеймън Голдмарк, Рик Хотала, Питър Хигинс, Джонатан Дженкинс, Джак Кечъм, Ричард Кобриц, Джордж Маклауд, Антъни Маджистрейл, Ридли Пиърсън, Ото Пензлър, Санди Фипън, Лю Пюринтън, Джеймс Ренър, Самюъл Шуман, Стивън Спинези, Бев Винсънт, Стенли Уайатър и Най Уилдън.

Хвала на моите приятели, задето знаят как да се отнасят с мен, когато крайният срок ми диша във врата: Тим Аш, Лесли Капюто, Боб Ди Прете, Док и Нанси Джероу, Дийн Холац, Ед Лийвит, Джо Маккибин, Спринг Роумър, Пол и Кери Рот и Анди и Дона Винопал.

ХРОНОЛОГИЯ

Това е хронологичен списък с книгите на Стивън Кинг, съчетан с най-важните събития в живота му. За пълна библиография на творчеството му, включително разкази, романи и сценарии, най-добрият източник е собственият му уебсайт: stephenking.com.

21 септември 1947 г.: Стивън Едуин Кинг се ражда в Портланд, Мейн, в семейството на Доналд и Рут Кинг, които вече имат двегодишен син — Дейвид.

1949 г.: Една вечер Доналд излиза за кутия цигари и повече не се връща.

1949-1958 г.: Рут и двамата ѝ синове постоянно се местят от къща на къща и от град на град, включително и в Чикаго, Уест Де Пиър, Уисконсин и Стратфорд, Кънектикът.

Лятото на 1958 г.: Семейство Кинг се установява в Уест Даръм, Мейн, за да живее при възрастните родители на Рут.

Юни 1962 г.: Стив завършва началното си образование.

Септември 1962 г.: Стив се записва в гимназия „Лисбън“ в Лисбън Фолс, Мейн.

Юни 1966 г.: Стив завършва гимназия „Лисбън“.

Септември 1966 г.: Стив се записва студент първа година в Мейнския университет в Ороно.

Октомври 1967 г.: Стив продава първия си разказ „Стъкленият под“ (The Glass Floor) на списание „Страховити мистерии“ (Startling

Mystery Stories).

1968 г.: Стив се запознава с Табита Спрус, студентка в колежа, година по-млада от него.

Февруари 1969 г.: Стив започва да списва седмичната рубрика „Боклукчийският камион“ (The Garbage Truck) за вестник „Мейн Кампъс“.

Юни 1970 г.: Стив завършва Мейнския университет в Ороно с бакалавърска степен по английски език и литература.

Юни 1970 г.: Ражда се Наоми Рейчъл, дъщерята на Стив и Табита.

Октомври 1970 г.: Разказът на Стив „Нощна смяна“ (Graveyard Shift) е публикуван в „Кавалер“, бележейки началото на стабилен поток от продажби на негови разкази за мъжки списания.

2 януари 1971 г.: Стив и Табита сключват брак в Олд Таун, Мейн.

Април 1974 г.: Публикувана е „Кери“ (Carrie).

Октомври 1975 г.: Публикувана е „Сейлъмс Лот“ (Salem's Lot).

Ноември 1976 г.: На екран излиза филмът „Кери“ (Carrie).

Януари 1977 г.: Публикувано е „Сиянието“ (The Shining).

Септември 1977 г.: Публикуван е „Гняв“ (Rage) — под псевдонима Ричард Бакман.

Февруари 1978 г.: Публикувана е „Нощна смяна“ (Night Shift).

Септември 1978 г.: Публикуван е „Сблъсък“ (The Stand).

Юли 1979 г.: Публикувана е „Дългата разходка“ (The Long Walk) — под псевдонима Ричард Бакман.

Август 1979 г.: Публикувана е „Мъртвата зона“ (The Dead Zone).

Май 1980 г.: На екран излиза филмът „Сиянието“ (The Shining).

Септември 1980 г.: Публикувана е „Подпалвачката“ (Firestarter).

Април, 1981 г.: Публикуван е „Танц на смъртта“ (Danse Macabre).

Април 1981 г.: Публикувана е „Пътна мрежа“ (Roadwork) — под псевдонима Ричард Бакман.

Октомври 1981 г.: Публикуван е „Куджо“ (Cujo).

Май 1982 г.: Публикуван е „Бягащият човек“ (Running Man) — под псевдонима Ричард Бакман.

Юли 1982 г.: Публикувана е книгата „Шоу на ужаса“ (Creepshow).

Август 1982 г.: Публикуван е „Особени сезони“ (Different Seasons).

Ноември 1982 г.: На екран излиза филмът „Шоу на ужаса“ (Creepshow).

Април 1983 г.: Публикувана е „Кристин“ (Christine).

Октомври 1983 г.: На екран излиза филмът „Мъртвата зона“ (The Dead Zone).

Ноември 1983 г.: Публикувано е „Гробище за домашни любимци“ (Pet Sematary).

Декември 1983 г.: На екран излиза филмът „Кристин“ (Christine).

Април 1984 г.: Публикуван е „Цикълът на върколака“ (Cycle of the Werewolf).

Май 1984 г.: На екран излиза филмът „Подпалвачката“ (Firestarter).

Ноември 1984 г.: Публикувано е „Проклятието“ (Thinner) — под псевдонима Ричард Бакман.

Ноември 1984 г.: Публикуван е „Талисманът“ (The Talisman).

Февруари 1985 г.: Разкрита е самоличността на Ричард Бакман.

Април 1985 г.: На екран излиза филмът „Окото на котката“ (Cat's Eye).

Юни 1985 г.: Публикувана е „Маймуната“ (Skeleton Crew).

Юли 1985 г.: Кинг режисира „Машини убийци“ (Maximum Overdrive) в Уилмингтън, Северна Каролина.

Юли 1986 г.: На екран излиза филмът „Машини убийци“ (Maximum Overdrive).

Август 1986 г.: На екран излиза филмът „Бъди до мен“ (Stand by Me).

Септември 1986 г.: Публикувано е „ГО“ (IT).

Февруари 1987 г.: Публикувана е „Очите на дракона“ (Eyes of the Dragon).

Юни 1987 г.: Публикуван е „Мизъри“ (Misery).

Ноември 1987 г.: Публикувана е „Томичукалата“ (The Tommyknockers).

Септември 1988 г.: Публикувана е „Тъмната кула I: Стрелецът“ (The Dark Tower I: The Gunslinger).

Ноември 1988 г.: Публикуван е „Кошмари в небето“ (Nightmares in the Sky).

Март 1989 г.: Публикувана е „Тъмната кула II: Трите карти“ (The Dark Tower: The Drawing of the Three).

Ноември 1989 г.: Публикувана е „Тъмната половина“ (The Dark Half).

Май 1990 г.: Публикуван е „Сблъсък: Пълно и нецензурирано издание“ (The Stand: The Complete and Uncut Edition).

Септември 1990 г.: Публикуван е „Четири след полунощ“ (Four Past Midnight).

Октомври 1990 г.: На екран излиза филмът „Нощна смяна“ (Night Shift).

Август 1991 г.: Публикувана е „Тъмната кула III: «Пустош»“ (The Dark Tower III: The Wastelands).

Октомври 1991 г.: Публикуван е „Неизживени спомени“ (Needful Things).

Май 1992 г.: Публикувана е „Играта на Джералд“ (Gerald's Game).

Януари 1993 г.: Публикувана е „Долорес“ (Dolores Claiborne).

Октомври 1993 г.: Публикуван е „Кошмари и съновидения“ (Nightmares and Dreamscapes).

Април 1994 г.: Публикувано е „Безсъние“ (Insomnia).

Май 1994 г.: Минисериалът „Сблъсък“ дебютира по Ей Би Си.

Септември 1994 г.: На екран излиза филмът „Изкуплението Шоушенк“ (The Shawshank Redemption).

Октомври 1994 г.: Разказът „Човекът с черния костюм“ (The Man in the Black Suit) е публикуван в „Ню Йоркър“.

Юли 1995 г.: Публикувана е „Роуз Мадър“ (Rose Madder).

1996 г.: Кинг получава наградата „О’Хенри“ за „Човекът с черния костюм“.

1996 г.: от март до август: „Зеленият път“ (The Green Mile) е публикуван всеки месец на шест части.

1 октомври 1996 г.: „Град Отчаяние“ (Desperation) и „Отмъстителите“ (The Regulators) са публикувани в един и същи ден.

Ноември 1997 г.: Публикувана е „Тъмната кула IV: Магьосникът“ (The Dark Tower IV: Wizard and Glass).

Септември 1998 г.: Публикувана е „Торба с кости“ (Bag of Bones).

Февруари 1999 г.: Минисериалът „Бурята на века“ (Storm of the Century) дебютира по Ей Би Си.

Април 1999 г.: Публикувана е „Момичето, което обичаше Том Гордън“ (The Girl Who Loved Tom Gordon).

19 юни 1999 г.: Кинг е тежко ранен, след като е блъснат от микробус, докато се разхожда.

Септември 1999 г.: Публикуван е „Сърца в Атлантида“ (Hearts in Atlantis).

10 декември 1999 г.: На екран излиза филмът „Зеленият път“ (The Green Mile); Стив и Таби се появяват на премиерата.

Март 2000 г.: Електронната книга „Въртележка на смъртта“ (Riding the Bullet) е пусната в Интернет.

Юли 2000 г.: Електронната книга „Растението“ (The Plant) е пусната в Интернет.

Октомври 2000 г.: Публикувано е „За писането“ (On Writing).

Март 2001 г.: Публикуван е „Капан за сънища“ (Dreamcatcher).

Септември 2001 г.: Публикуван е „Черният дом“ (Black House), написана съвместно с Питър Строб.

Март 2002 г.: Публикувано е „Всичко е съдбовно“ (Everything's Eventual).

Септември 2002 г.: Публикуван е „Буик 8“ (From a Buick 8).

Юни 2003 г.: Преиздадени са книги I-IV от „Тъмната кула“.

Ноември 2003 г.: Публикувана е „Тъмната кула V: Вълците от Кала“ (The Dark Tower V: Wolves of the Calla).

19 ноември 2003 г.: Кинг е удостоен с наградата на Националната книжарска фондация.

23 ноември 2003 г.: Кинг е приет в болница с диагноза пневмония.

Март 2004 г.: Минисериалът „Болница «Кралството»“ (Kingdom Hospital) дебютира по Ей Би Си.

7 април 2004 г.: Кинг завършва поредицата „Тъмната кула“ (The Dark Tower).

Юни 2004 г.: Публикувана е „Тъмната кула VI: Песента на Сузана“ (The Dark Tower VI: Song of Susannah).

21 септември 2004 г.: Публикуван е „Тъмната кула VII: Тъмната кула“ (The Dark Tower VII: The Dark Tower); 57-и рожден ден на Кинг.

27 октомври 2004 г.: Отборът „Бостън Ред Сокс“ печели Световния шампионат по бейзбол.

Декември 2004 г.: Публикуван е „Верни: Двама запалени привърженици на «Бостън Ред Сокс» водят хроника на историческия сезон 2004“ (Faithful: Two Diehard Boston Red Sox Fans Chronicle the Historic 2004 Season), написан съвместно със Стюарт О’Нан.

Октомври 2005 г.: Публикуван е „Колорадеца“ (The Colorado Kid).

Януари 2006 г.: Публикувана е „Клетка“ (Cell).

Октомври 2006 г.: Публикуван е „Романът на Лизи“ (Lisey’s Story).

Февруари-август 2007 г.: Публикуван е комиксът „Тъмната кула: Раждането на Стрелеца“ (The Dark Tower: The Gunslinger Born).

Юни 2007 г.: Публикуван е „Блейз“ (Blaze) — под псевдонима Ричард Бакман.

Октомври 2007 г.: Публикувана е антологията „Най-добрите американски разкази за 2007 г.“ (Best American Short Stories 2007) под редакцията на Кинг.

Ноември 2007 г.: На екран излиза филмът „Мъглата“ (The Mist).

Януари 2008 г.: Публикуван е „Дума Ки“ (Duma Key).

Ноември 2008 г.: Публикуван е „Малко след залез-слънце: Разкази“ (Just After Sunset: Stories).

БИБЛИОГРАФИЯ

Beahm, George. *Stephen King: Americas Best-Loved Boogeyman*. Kansas City, MO: Andrews McMeel Publishing, 1998.

Beahm, George, ed. *The Stephen King Companion*. Kansas City, MO: Andrews McMeel, 1989.

Beahm, George. *Stephen King Country*. Philadelphia: Running Press, 1999.

Beahm, George. *Stephen King from A to Z: An Encyclopedia of His Life and Works*. Kansas City, MO: Andrews McMeel Publishing, 1998.

Beahm, George. *The Stephen King Story: A Literary Profile*. Kansas City, MO: Andrews McMeel Publishing, 1992.

Collings, Michael R. *The Annotated Guide to Stephen King: A Primary and Secondary Bibliography of the Works of Americas Premier Horror Writer*. Mercer Island, WA: Starmont House, 1986.

Collings, Michael R. *The Films of Stephen King*. Mercer Island, WA: Starmont House, 1986.

Collings, Michael R. *The Many Facets of Stephen King*. Mercer Island, WA: Starmont House, 1985.

Collings, Michael R. *Stephen King as Richard Bachman*. Mercer Island, WA: Starmont House, 1985.

Collings, Michael R. *The Stephen King Phenomenon*. Mercer Island, WA: Starmont House, 1987.

Collings, Michael R., with David Engebretson. *The Shorter Works of Stephen King*. Mercer Island, WA: Starmont House, 1985.

Epel, Naomi. *Writers Dreaming: 26 Writers Talk About Their Dreams and the Creative Process*. New York: Vintage, 1994.

Hoppenstand, Gary, and Ray B. Browne. *The Gothic World of Stephen King: Landscape of Nightmares*. Bowling Green, OH: Bowling Green State University Popular Press, 1987.

Horsting, Jessie. *Stephen King at the Movies*. New York: Starlog Press, 1986.

Jones, Stephen. *Creep Shows: The Illustrated Stephen King Movie Guide*. New York: Watson-Guption Publications, 2001.

King, Stephen. *Danse Macabre*. New York: Everest House, 1981.

King, Stephen. *On Writing: A Memoir of the Craft*. New York: Scribner, 2000.

King, Stephen. *Secret Windows: Essays and Fiction on the Craft of Writing*. New York: Book-of-the-Month Club, 2000.

Magistrale, Tony. *Hollywood's Stephen King*. New York: Palgrave Macmillan, 2003.

Magistrale, Tony. *Landscape of Fear: Stephen King's American Gothic*. Bowling Green, OH: Bowling Green State University Popular Press, 1988.

Magistrale, Tony. *The Moral Voyages of Stephen King*. Mercer Island, WA: Starbuck House, 1989.

Marsh, Dave, ed. *Mid-Life Confidential: The Rock Bottom Remainers Tour America with Three Chords and an Attitude*. New York: Viking Penguin, 1994.

Platt, Charles. *Dream Makers*, vol. 2. New York: Berkley Books, 1983.

Spignesi, Stephen J. *The Complete Stephen King Encyclopedia: The Definitive Guide to the Works of America's Master of Horror*. Chicago: Contemporary Books, 1991.

Spignesi, Stephen J. *The Essential Stephen King: A Ranking of the Greatest Novels, Short Stories, Movies, and Other Creations of the World's Most Popular Writer*. Franklin Lakes, NJ: New Page Books, 2003.

Spignesi, Stephen J. *The Lost Work of Stephen King: A Guide to Unpublished Manuscripts, Story Fragments, Alternative Versions, and Oddities*. New York: Birch Lane Press, 1998.

Spignesi, Stephen J. *The Second Stephen King Quiz Book*. New York: Signet, 1992.

Spignesi, Stephen J. *The Stephen King Quiz Book*. New York: Signet, 1990.

Terrell, Carroll F. *Stephen King: Man and Artist*. Orono, ME: Northern Lights, 1990.

Timpone, Anthony, ed. *Fangoria: Masters of the Dark: Stephen King, Clive Barker*. New York: HarperPrism, 1997.

Underwood, Tim, and Chuck Miller, eds. *Bare Bones: A Conversation on Terror with Stephen King*. New York: McGraw-Hill, 1989.

Underwood, Tim, and Chuck Miller, eds. *Feast of Fear: Conversations with Stephen King*. New York: Carroll & Graf, 1992.

Wiater, Stanley, Christopher Golden, and Hank Wagner. *The Complete Stephen King Universe: A Guide to the Worlds of Stephen King*. New York: St. Martins Griffin, 2006.

Winn, Dilys. *Murderess Ink: The Better Half of the Mystery*. New York: Workman, 1979.

Winter, Douglas E. *Faces of Fear: Encounters with the Creators of Modern Horror*. New York: Berkley Books, 1985.

Winter, Douglas E. *Stephen King*. Mercer Island, WA: Starport House, 1982.

Winter, Douglas E. *Stephen King: The Art of Darkness*. New York: New American Library, 1984.

Wood, Rocky. *The Complete Guide to the Works of Stephen King*. 3rd ed. Melbourne, Australia: Kanrock Publishing, 2004. www.horrorking.com/order/index.html.

Wood, Rocky. *The Stephen King Collector's Guide*. Melbourne, Australia: Kanrock Publishing, 2008. www.horrorking.com/collector.

Wood, Rocky. *Stephen King: Uncollected, Unpublished*. Forest Hill, MD: Cemetery Dance Publications, 2005. Revised version, Melbourne, Australia: Kanrock Publishing, 2006. www.horrorking.com/skuu.

Wood, Rocky, and Justin Brooks. *Stephen King: The Non-Fiction*. Forest Hill, MD: Cemetery Dance Publications, 2008. www.cemeterydance.com.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.